

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ. నెం.
1. సభా కార్యక్రమము.	567
2. ప్రశ్నలు-వాగ్దాన సమాధానములు.	568
3. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న-వాగ్దాన సమాధానములు.	613
4. రెవెన్యూ శాఖామంత్రి ప్రకటన:	
- భారీ వర్షాల నష్టానికి సహాయక చర్యల గురించి.	616
5. సభా కార్యక్రమము.	618
6. రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం : ఎక్సికయిన జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.	628
7. ప్రకటన.	644
8. సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు.	644
9. భారత కంప్యూటరు మరియు ఆడిటరు జనరలు యొక్క నివేదికలు.	644

(మిగతా 3వ కవరులో)

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

665

(1) 1991, నేర విచారణ ప్రక్రియా స్పృతి
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

(2) 1991, నేర విచారణ ప్రక్రియా స్పృతి
(ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు
(ఆమోదింపబడినది)

(3) 1990, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీల
(రెండవ సవరణ) బిల్లు. .. 681

(4) 1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీల
(సవరణ) బిల్లు. .. 687
(ఆమోదింపబడినది)

(5) 1991, భారతీయ స్టాంపు
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు. .. 701
(ఆమోదింపబడినది)

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(చదవ సమావేశము: ఇరవైమూడవ రోజు)

మంగళవారము, 24 సెప్టెంబరు, 1991

(సభ ఉదయం 8.50 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు (హిందూపూర్):- అధ్యక్షా, ఎడ్జర్స్ మెంటు మోషన్ యివ్వడం జరిగింది. తీవ్రంగా, వర్షాలుపడడం వల్ల ఎన్ని నష్టాలు జరిగాయో, వేపర్లో చూస్తున్నాము. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చర్య తీసుకుంటుంది? బీమ్స్ పంపించారా? నష్టపరిహారం చెల్లిస్తారా? రైతులకు ఎరువులు అన్ని నష్టాలు చేస్తారా? ఏమిటో వారి విధానం? వారిని ఓదార్చినట్లు అవుతుంది. బాలాముఖ్యమైన సమస్య - కాబట్టి, తీసుకోవడంజరిగింది. వీహ్. గివెన్ ఆర్డర్ - 22 మంది చనిపోయారు.

మేడ్చల్, ఆరోగ్యశాల మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- ప్రతి రోజు రావడం, 5 సిమిపాలు ఉపన్యాసం యివ్వడం వారి దారినవారు వెళ్ళిపోవడం, ఏమిటి ఇది? క్వశ్చన్ అఫర్ తరువాత రేజీ చేయండి? క్వశ్చన్ అఫర్ కాకుండా కాదు.

(ఇంటరప్షన్)

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఒక్కసారిగా లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఐ వీల్ కనసిడర్ ఆఫ్డర్ క్వశ్చన్ అఫర్....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- సభను ఆపవేయాలని కాదు. వర్షాలు పడ్డాయి. 22 మంది చనిపోయారు. ఎడ్జర్స్ మెంటు మోషన్ ఏమయిందని అడిగారు అంతే....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఐ వీల్ డిస్మిస్ ఇట్ బిఫోర్ జీరో అవర్....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పిన మాటను నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ విధంగా స్పీకర్ చేయకూడదు. ఎడ్మిట్ కాకుడదనలే కాదు. కానీ, ప్రతి రోజు ఆదారం అవుతోంది దయచేసి ఒక గంట ఓపిక పట్టండి? గంట ఓపిక పట్ట లేరా? ఏమి పద్ధతి అంది?

(ఇంటరప్షన్)

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ అట్లాగే నీచి వున్నారు)

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

[567]

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ ఆర్డర్... ఆర్డర్... నొ ఫర్దర్ డిస్కషన్...

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- మీరు సభాధ్యక్షులు, మీరు నిర్ణయించవలసిన అవసరంపన్నది. ఇది ప్రజల సమస్య - 22 మంది చనిపోయారని చెప్పితే అంత నిర్ణయంగా చూడడం ప్రజాస్వామ్య లక్షణం కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బిఫోర్ జేరో అవర్ టుడె ఇట్ సెల్ఫ్ డిస్కెడెడ్... లెటర్స్ వ్రాసేడి. కృత్యన్ అవర్ విప్ యాక్ మాండేటరీ ఇనీది హౌసు...

(ఇంటరప్షన్)

అపోజిషన్ లీడర్ గారు అడిగారు నేను చెప్పాను కదా, లెటర్స్ వ్రాసేడి, రాఫువరెడ్డిగారు ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ - బిఫోర్ జేరో అవర్ టుడె ఇట్ సెల్ఫ్ ఇట్ యాక్ డిస్కెడెడ్... లెటర్స్ వ్రాసేడి టుది కృత్యన్ అవర్...

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

మామిడి తోటలకు ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం

221-

*3592- శ్రీ చిక్కల రామచంద్రారావు (తాళ్లరేవు):- ఉద్యాన మరియు ముద్రణశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) రాష్ట్రంలో మామిడి తోటలు పెంచుటకు ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి ఏదేని సహాయం అందనున్నదా;

(ఆ) అయినచో, దాని వివరాలేవి?

ఉద్యానవనములు, ప్రింటింగ్, స్టేషనరీ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. బాలరాజు):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) తుఫానుకు దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో 1990-91 నుండి ప్రారంభించి 3 సంవత్సరముల పాటు 2,630 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో మామిడి తోటలలో మొక్కలను తరిగి నాటడానికి గాను ప్రపంచ బ్యాంకు రూ. 269.00 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది. ఆ మేరకు 29-11-1990 తేదీ గల ఆహ్వాన, వ్యవసాయ శాఖ ఎం.ఎస్.సి. 735 జి.ఓ. లో ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి. ఆ మొత్తంలో నుండి 1991 మే చివరి నాటికి రూ. 237.95 లక్షలను పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.పావ. రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, యీ తుఫానుకు దెబ్బ తిన్న ప్రాంతాల్లో తిరిగి వెళ్లు వేసుకోవడానికి మీరు ఏ ఏ జిల్లాలో యీ పథకాలను, అమలుచేశారు వరల్డ్ బ్యాంకు సహాయంతో. మీరు ఎంత రుణంగా ఇస్తున్నారు? ఒక్కొక్కరుకు హెక్టారుకుగానీ, ఎకరాకుగానీ అదీ ఎన్ని సంవత్సరాలకాలపరిమితి - దానిలో మీరు యిచ్చేసబ్బిడి ఎంత? తరువాత, మే, 1990లో మామిడి మొక్కలు పోతే మీరు ఎంత కేటాయించారు? వారికి ఏమైనా నష్టపరిహారం చెల్లించారా?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- అధ్యక్షా, తుఫానుకు దెబ్బతిన్నటువంటి కోస్తా జిల్లాలో శ్రీకాకుళం జిల్లాకు మామిడి మొక్కలు వేసుకోవడానికిగాను 1998 ఎకరాలలో 15 లక్షల 45 వేలు ఖర్చు

చేయడం జరిగింది. విజయనగరం జిల్లాకు 102 ఎకరాలలో ఒక లక్ష 84 వేలు, విశాఖపట్నం జిల్లాకు 493 ఎకరాలలోనూ 4.7 లక్షలు, ఆలాగే, ఈస్టు గోదావరి జిల్లాకు 1481 ఎకరాలలో 42 లక్షల 59 వేలు, వెస్టు గోదావరి జిల్లాలో 717 ఎకరాలలో 15 లక్షల 74 వేలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. కృష్ణా జిల్లాలో 5,969 ఎకరాలలో 149 లక్షల 78 వేలు గుంటూరు జిల్లాకు 157 ఎకరాలలో 2 లక్షల 30 వేలు, ప్రకాశం జిల్లాకు 79 ఎకరాలలో 75 వేలు, నెల్లూరు జిల్లాలో 151 ఎకరాలలో 3.43 లక్షలు ఖర్చుచేయడంజరిగింది. మామిడి మొక్కలకు 1990-91, 1991-92 మూడు సంవత్సరాలలో దశలవారీగా ఇది ప్రాథమిక వ్యవసాయ సంఘాల ద్వారా యాదబ్బు పంపజే చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిపాచ్. రామచంద్రరావు:- సర్ప్లైడ్ ఏమయినా ఇస్తున్నారా?

9.4

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- సర్ప్లైడ్ లేదు. లోన్. ప్రపంచ బ్యాంక్ లోన్.

ఉ.

శ్రీ సిపాచ్. రామచంద్రరావు:- తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో మామిడి కాయలు రారీ పోయాయి. జిల్లాలో వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు కొన్ని కోట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చినట్లు అంచనా వేశారు. నష్టపరిహారం ఇస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రశ్న ప్రపంచ బ్యాంక్ రుణానికి సంబంధించి ఉంది.

శ్రీ సిపాచ్. రామచంద్రరావు:- దానికోసమే అడుగుతున్నాను. రైతులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ సిపాచ్. రామచంద్రరావు:- తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో రైతులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- ప్రపంచ బ్యాంక్ టీమ్ వచ్చి, సర్వే చేసి, కొస్తూ జిల్లాలో దెబ్బతిన్న రైతాంగానికి లోన్ రూపంగా ఇచ్చింది. మామిడి, నీమ్మ, దానిమ్మ తోటలు పోయిన వారికి, తిరిగి వేసుకోడానికి ఇచ్చింది. సర్ప్లైడ్ కాదు. నేను ముందు వివరించిన జిల్లాలలో పరపతి సంఘాల ద్వారా ఇచ్చాము.

శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల):- చాలా చోట్ల తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో చెట్లు విరగకపోయినా, వారికి ఇచ్చారనీ, వాస్తవంగా పిరిగి పోయిన చోట వారికి ఇవ్వలేదనీ అంటున్నారు. దానిపై చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- అటువంటివేమయినా ఉంటే, నా దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకుంటాను. చెప్పమనండి.

శ్రీ టి. పెంపలయ్య (కోడూరు):- తోటలు పెంచడానికి పన్ను చెట్లు ఇస్తున్నారు. కానీ కొన్ని చోట్ల వర్షాభావం వల్ల ఎండిపోవడం, కొన్ని చోట్ల అధిక వర్షాల వల్ల పాడైపోవడం జరుగుతోంది. ఆ రకంగా ఉద్యానవనాలు పెంచడంలో నష్టపోయిన వారికి నష్టపరిహారం ఇస్తారా? తుఫాను కాదు. జనరల్గా అడుగుతున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాల ద్వారా చెట్లు నాణే కార్యక్రమాలు చేపట్టినట్లు, తోటలకు కూడా ఇస్తారా?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- అటువంటి స్కేము ప్రస్తుతం లేదు. ఇది తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలతో ఏమయినా ఉంటే, నా దృష్టికి తెస్తే, సరైన చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ డి. పెంపలయ్య:- బ్యాంకుల నుంచి రుణాలు తెచ్చుకుంటున్నారు. వర్షాభావంవలన, అధికవర్షాలవలన పెట్టు వోతున్నాయి. అటువంటి రైతులకు నష్టపరిహారం ఇప్పి, ఆదుకుంటారా? చెప్పమనండి. లేదని మంత్రీగారు చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- అటువంటివి జరిగితే, మా దృష్టికి తెస్తే, ఆలోచించి, చేస్తాము.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):- తుఫానుకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే కాకుండా, తెలంగాణలో కూడా దెబ్బతిన్నాయి. అటువంటి ప్రాంతాలలో చర్య తీసుకున్నారా? తెలంగాణ, ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో తుఫాను తాకిడికి నష్టపడిన వారిలో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., లకు చెందిన సన్నకారు, వీన్నకారు రైతులకు ఎంతమందికి సరఫరా చేశారు?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో ప్రపంచ బ్యాంక్ టీం వచ్చి సర్వే చేసి, సహాయ పడ్డారు. పరపతి సంఘాల ద్వారా వారికి ఇచ్చాము. తెలంగాణ, రాయలసీమ జిల్లాలలో వీదయినా జరిగితే, మా దృష్టికి తెస్తే, తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు తుఫాను తాకిడికి దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో ఎంతమందికి ఇచ్చారు? సమాచారం లేకపోతే మా బేబుల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- ఆ సమాచారం వీదయినా ఉంటే తరువాత అందచేస్తాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- తెలంగాణలో మాత్రమే కాక ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కూడా జరిగింది. ఆ వివరాలు కూడా ఇస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కోస్తా జిల్లాలో కూడా ప్రపంచ బ్యాంక్ ద్వారా తోటలకు రుణాలు ఇచ్చిన వివరాలు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఎం. బాలరాజు:- పరిశీలించి, వివరాలు ఇస్తాను.

సహకార చక్కెర కర్మాగారముల పరిపాలనా బాధ్యతను రైతులకు అప్పగించుట

212-

*4272- శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (కోహారు):- చక్కెర పరిశ్రమల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపడరా:

(అ) మహారాష్ట్రలో మారింగా రాష్ట్రంలో చక్కెర కర్మాగారాలను అభివృద్ధి చేయటాకై సహకార చక్కెర కర్మాగారముల పరిపాలనా బాధ్యతను రైతులకు అప్పగించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందా?

(ఆ) రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయిన చక్కెర నుండి కేంద్రప్రభుత్వానికి రేవీగా యిస్తున్న చక్కెర పరిమాణం ఎంత;

(ఇ) రాష్ట్రంలో కొత్తగా ఎన్ని చక్కెర కర్మాగారములను ప్రారంభించుటకు అనుమతించారు వాటిని ఎవ్వటివృత్తి ప్రారంభిస్తారు;

(ఈ) ప్రతి ఒక్క చక్కెర కార్మిగారముతో చెరిగి అభివృద్ధి మండలమును ఏర్పాటుచేస్తారా; సదరు మండలముల అధికారములు, విధులు ఎవ్వీ?

చక్కెర పరిశ్రమ శాఖమంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):-

(అ) కాదండీ.

(ఆ) ప్రస్తుతం లేవ్ చక్కెర 45 శాతంగాను, స్వేచ్ఛా విషజీతో విక్రయించే చక్కెర 55 శాతంగాను ఉంది.

(ఇ) ఈ క్రింది ప్రదేశాలలో చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పాటు చేయటానికి కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతి పత్రాలను జారీచేసింది:

1. జైకిసాన్ సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ లిమిటెడ్, హుజూరాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లా.
2. సరస్వతీ సహకార చక్కెర లిమిటెడ్, కడం మండలం, ఆదిలాబాద్ జిల్లా.

పైపేజీ రంగం:

1. శ్రీకైలాష్ షుగర్స్ అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్, పెరువం, కల్వార్ మండలం, ఖమ్మం జిల్లా.
2. శ్రీ తెలుగు షుగర్స్ లిమిటెడ్, పుంగనూరు, చిత్తూరు జిల్లా.
3. మెసర్స్ ఎంపీ షుగర్స్ అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్, అయ్యపరెడ్డిపాలెం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, నెల్లూరు జిల్లా.
4. మెసర్స్ సుగంధం షుగర్స్, మెడ్చెకండిగ గ్రామం, కె.వి.బి. పురం మండలం, చిత్తూరు జిల్లా.

(ఈ) లేదండీ.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అనుమతి ఇచ్చిన సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలకు కాకుండా ఇంకా కొన్ని ఫ్యాక్టరీలకుగాను రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపింది? వాటి పేర్లెవటి? కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, సిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీల అధ్వర్యంలో ఉంటే పబ్లిక్ సెక్టార్. ఫ్యాక్టరీలు నష్టాలతో ఉన్నాయి. ఎంత నష్టం అనే వివరాలు చెబుతారా? ఎక్కడెక్కడ నష్టాలున్నాయి? మాహారాష్ట్రలో కంపేర్ చేస్తే, మన రాష్ట్రంలో ఎందుకు ఎక్కువ నష్టాలు వస్తున్నాయి? ఇదివరకు కేన్ సెన్సెస్ ఆ జోన్లో అభివృద్ధికి ఖర్చు చేసేవారు. ఇప్పుడు అటువంటిది లేదు. కేన్ డెవలప్మెంట్ కౌన్సిల్స్ను పునరుద్ధరిస్తారా? కో ఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలలో ఎప్పుడు ఎన్నికలు జరిపిస్తారు?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- షుగర్ డెవలప్మెంట్ బోర్డులు లేవు. కౌన్సిల్స్ ఉన్నాయి. అవి పని చేస్తున్నాయి. ప్రయివేటు రంగంలో దాదాపు 33 అప్లికేషన్స్ కేంద్రప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రికమెండ్ చేసి పంపింది. 26 స్థలాలలో పెట్టడానికి అవి ఉన్నాయి. మరొక 10 ఫ్యాక్టరీల విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అవి కూడా కేంద్రానికి పంపుతాము. కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో నష్టాలన్నారు. అపారమైన నష్టాలు వస్తున్నాయి. రూ. 140 కోట్ల ఎక్కువలేదే లాసెస్ ఉన్నాయి.

నాలుగయిదు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలయితే ప్రభుత్వం ఎన్ని కోట్లు ఇచ్చినా, నడిపించడానికి వీలు లేకుండా ఉంది. లాభాలు వచ్చే మార్గం లేదు. మహారాష్ట్ర పేట్రన్ స్టాడ్ చేశాను. కోఆపరేటివ్ రంగంలో అక్కడ ముందుగా ఉన్నారు. కాస్త మెరుగుగా ఉంది. దానిని ఆధారంగా చేసుకుని, మన రాష్ట్రంలో ఫ్యాక్టరీలు పెడితే, లాభాలు వస్తాయని నాకు నమ్మకం కలగడం లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ప్రభుత్వపరంగా ప్రకటనలు వచ్చాయి. మహారాష్ట్ర పేట్రన్ ప్రకారం కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఈ రాష్ట్రంలో కూడా రైతులకే మేనేజిమెంట్ ఇస్తామని ప్రభుత్వ ప్రకటనలు వదిలే ఈ ప్రశ్న వేశాను. ఆ రకంగా ప్రకటించిన తరువాత, ఆ ఉద్దేశం పీరి మించుకున్నారా? నేను కేన్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ గురించే అడిగాను. బోర్డు అని చెప్పలేదు. ఇవి ఎన్ని బోల్డ్ ఫిల్మ్ కాకుండా ఉన్నాయి? ఎప్పటి లోగా చేస్తారు? బొబ్బిలి, నీతానగరం ఫ్యాక్టరీలకు కేన్ సప్లయ్ చేసిన వారికి బకాయిలు చెల్లించారా? అవి ఇంతకు ముందు ప్రియవేట్ సెక్టార్ లో ఉండేవి. ఇప్పుడు పబ్లిక్ సెక్టార్ లో ఉన్నాయి. కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఇప్పుడు ఎన్ని ఫ్యాక్టరీలు పూర్తిగా మూతపడినాయి? ఒక్కొక్క దానికి నష్టం ఎంత?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు మొట్టమొదట అడిగింది ఈ కౌన్సిలెట్ 50 ఫ్యాక్టరీలు ఎన్ని ఉన్నాయి అన్నారు? దాదాపు ఈ కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఈనాడు 12 ఫ్యాక్టరీలలో కౌన్సిల్, బోర్డు వేయడం జరిగింది. ఇంకొక రెండు ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి బోర్డుల కొరకు నేనయితే సంతకం పెట్టాను. అది ఆర్డర్ కావలసి ఉంది. ఇంకో 4, 5 ఫ్యాక్టరీల టర్మ్ ఇంకో 4, 5 నెలలు ఉంది. అది అయిన తరువాత వాటిని భర్తీ చేస్తాము. బొబ్బిలి గురించి అడిగారు. బొబ్బిలిలో ఈ ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. టేకోవర్ చేయక ముందు రైతుల దగ్గర చెరుకు తీసుకున్న బాకీలు ఉండిపోయాయి. రైతులకు ఆ డబ్బులు చెల్లించలేదు. ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం దానిని టేక్ ఓవర్ చేసి రైతులకు బాకీలు ఇవ్వడం కోసం ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. ఆ కార్యక్రమం తీసుకుంది. వాళ్లకు బాకీ చెల్లించడం జరిగింది. దాదాపు రూ. 77 లక్షలు ఖర్చితమయిన ఫిగర్ లేదు కానీ సుమారుగా రైతులకు ఇవ్వవలసి ఉందని నేను అనుకుంటున్నాను. డబ్బు ఇవ్వడానికి ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. ఒప్పుకుంది. ఇచ్చింది కూడా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- పబ్లిక్ సెక్టార్ లో, కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో మూత పడిన ఫ్యాక్టరీస్ ఎన్ని? అలాగే మళ్లీ మేరు కొత్త ఫ్యాక్టరీలకు థిల్లికి పంపిన వాటిలో ఎవరెవరి పేర్లు రికమెండు చేసారు? ఆ పేర్లు, స్థలాలు కావాలి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- చెబుతాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- పేర్లు, స్థలాలు పెద్ద రికార్డువుతుంది. అవన్నీ సప్లయ్ చేస్తారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో 18 ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. ఒక్క నంద్యాల ఫ్యాక్టరీ గత సంవత్సరం నీజన్ లో ఆడలేదు. అక్కడ రైతులు చాలినంత చెరుకు వేయనందువల్ల అక్కడ ఆ సంవత్సరం మూత వేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మిగతా బోల్డ్ ఎక్కడా కూడా ఫ్యాక్టరీలు మూత వేయడం జరగలేదు. కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో, పబ్లిక్ సెక్టార్ లో, ప్రైవేట్ సెక్టార్ లో. రెండవది ఎక్కడెక్కడ, ఎవరెవరికి ఇవ్వారని అన్నారు. 26 ఫాయ్ంటు ఉన్నాయి. చదవమంటే చదవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సర్కులర్ తేదీ:- 24.9.91. చంద్రబాబు నాయుడు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- అలాగే సర్కులర్ తేదీ:- 24.9.91.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు (కుప్పం):- 'ఏ' ప్రశ్న మహారాష్ట్రలో మాదిరిగా రాష్ట్రంలో వత్తిర కర్మాగారాలను అభివృద్ధి చేయుటకై సహకార వత్తిర కర్మాగారముల పరిపాలనా బాధ్యతను రైతులకు అప్పగించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించినదా అంటే సమాధానం చెబుతూ లేదు అన్నారు. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో ఇది ఆలోచన కోసం ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో షేర్ హోల్డర్లు రైతులే. వాళ్ళ డబ్బులు షేర్ హోల్డర్లుగా వాళ్ళు పే చేయడం దానివల్లే రైతులు లోన్స్ తెచ్చు కోవడం ఈ రోజు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంటర్ ఫియరెన్స్ వల్ల అక్కడ ఎలక్కన్ను నిర్వహించకుండా వోయినందువల్ల ప్రతి ఒక్క షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో లాస్ వస్తున్నది. ఈ రోజు ప్రభుత్వం రైతుల డబ్బు మీద పెత్తనం చేయడం కరక్టు కాదు. ఎక్కడయినా సరే ఫ్యాక్టరీలన్నీ రైతులకు అప్పజెప్పి క్రమపద్ధతిలో ఎప్పటికప్పుడు ఎలక్కన్ను పెడతారా? ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు చాలా వరకు లాస్ లో ఉన్నాయి. ఇటీవల ప్రభుత్వం ఫ్యాక్టరీలెవమంటే లాస్ లో ఉన్నాయన్న నెపంతో అన్నిటిని అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేసే మాట వాస్తవమా? దీని కోసం గైడ్ లైన్స్ ఏవయినా ఫిక్స్ చేసారా? నంద్యాలలో కాదు, ఏ ఏ షుగర్ ఫ్యాక్టరీని అమ్ముతామంటున్నారో ఆ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలోని రైతులు, అదే విధంగా ఎంపలాయీస్ ఈ నాడు యాజ్ఞాభిషేకం చేస్తున్న మాట వాస్తవమా? అయితే ఈ సమస్య వివిధంగా పరిష్కారం చేయ దొరుకున్నా?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- మహారాష్ట్ర ఫ్యాక్టరీలలో ఇక్కడ కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో నడపడం అన్నది లేదు. ఇక్కడయితే రైతులే కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఫ్యాక్టరీలు నడుపుతుంటున్నారు. మేము అపాయింట్ చేసింది ఒక ఎం.డి.ని మాత్రమే. మహారాష్ట్ర ఫ్యాక్టరీ మేము లేదన్నది - ఇక్కడ కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో రైతుల అధీనంలో ఉంది. వారి అధీనంలోనే నడుస్తున్నాయి. ఒక్క ఎం.డి. మాత్రం ప్రభుత్వం తరఫున ఉంటారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మహారాష్ట్రలో ఎం.డి.ని కూడా ఎలక్కడ బోర్డ్ చేసుకుంటారు. గవర్నమెంటు చేయదు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- దానికే నేను లేదు అన్నాను. ఆ సిస్టం మన దగ్గర లేదు కాబట్టి నేనన లేదన్నాను. ఇక్కడున్న సిస్టం చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- కాదండి. ఒక్క సబ్సిడీ మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లను కూడా పార్టీ టైం వాళ్ళు మామూలుగా కంట్రాక్టు మీద తీసుకుని షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు అపాయింట్ చేసారు. మేనేజ్మెంట్ తీసి వెయిలెన్సుకుంటే వాళ్ళకు 3 నెలల సాలరీ పే తేసి ఎప్పుడయినా సరే వాళ్ళను రిమూవ్ చేసే అధికారం కూడా మేనేజ్మెంటుకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది వాస్తవం అవునా, కాదా? తిరిగి మళ్ళీ మేరు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లను కూడా పోస్ట్ చేస్తున్నారు. దానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- వారు మొదటి ప్రశ్నకు నా దగ్గర నుంచే సమాధానం తీసుకోలేదు. ఇంకొక ప్రశ్న వేసారు. అయినా రెండిటికి సమాధానం చెబుతాను. ఎవరయితే వాళ్ళ హయాములో ఎం.డి.లను అపాయింట్ చేసారో వారినే కొనసాగిస్తున్నాము. మార్పు చేయలేదు. ఎవరినో తీసి వేయలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- ట్రాన్స్ఫర్స్ అంటే that is for the betterment of the administration. The Government has the right to transfer its employees.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రైతుల డబ్బులు వేళ్ళు దానం చేయడం ఏమిటి?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- ఆయన వేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానం కావాలా, వద్దా తేల్చుకోమనండి అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- 3 నెలల తరువాత టర్మినేట్ చేయమనండి. ఇంటికి పంపించమనండి. కొత్త వాళ్ళను అపాయింట్ చేసుకోమనండి. సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- ఆయన వేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం తేసుకోలేదు. మహారాష్ట్ర ఫ్యాటర్స్ విషయంలో జవాబు చెప్పాను. ఎన్నికల విషయం అన్నారు. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి ఎవరయితే కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలో ఉన్నారో వాళ్ళు సుప్రీంకోర్టుకు పోవడం జరిగింది. 12 మంది సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లిన వారిలో ఉన్నారు. 7 మంది సుప్రీంకోర్టు నుంచే విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. 5 మంది కేసు పెండింగ్‌లో ఉంది. ఈ కేసు అయిపోతే ఎన్నికలు జరపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఫ్యాక్టరీలకు సఫ్టులు వస్తున్నాయని అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేసారా అన్నారు. వారు అడిగిన ప్రశ్న నాకు గుర్తు ఉంది. నేను ముందుగానే చెప్పాను. 4 ఫ్యాక్టరీలు మరే నడపడానికి వీలు లేని పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. అవి కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు. వేటిని ఏం చేయాలన్నది ప్రశ్న. దాని మీద సి.ఎస్.గారి నాయకత్వంలో ఒక ఆఫీసర్స్ కమిటీ వేయడం జరిగింది. గ్నెడ్‌లెన్సు ఏమే తయారు చేయలేదు. వాళ్ళు ఒక రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు మీద క్యాబినెట్ సబ్‌కమిటీ ఇక్కడ పరిశీలన చేస్తున్నది. అంతేకాకుండా నా అంత నేను ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాను. ఫోగర్ లేడర్స్‌ను కూడా పిలిచి ఈరోజు రేపో కూర్చుని మాట్లాడి ఈ పరిస్థితి ఉంది, ఏం చేద్దామని అడిగి వాళ్ళ సలహా తీసుకుని కార్యక్రమం తీసుకోవడం కోసం ఇప్పటివరకు ఎలాంటి గ్నెడ్‌లెన్సు రూపకల్పన చేయలేదు.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి (జవహర్‌బాద్):- అధ్యక్షా, నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలో డిఫరెంట్ యూనిట్స్ ఉన్నాయి. అందులో ముఖ్యంగా మెదక్, నిజామాబాద్ యూనిట్స్ చాలా లాభాలలో నడుస్తున్నాయి. పొందూపురం, బొబ్బిలి, నీలానగరం లాస్‌లో నడుస్తున్నాయి. ఈ కంపెనీలను హోల్డింగు కంపెనీగా మార్చి ఏ యూనిట్స్‌కు ఆ యూనిట్స్‌గా చేసి రైతులకు బోనస్ ఇస్తారా? లాభాలు వచ్చిన యూనిట్స్‌కు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- అది ఎన్.ఎస్.ఎఫ్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జనరల్‌గా ఉంది.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- పొందూపురం నష్టం వస్తున్నది. జవహర్‌బాద్‌లో లాభం వస్తున్నది కాబట్టి హోల్డింగు చేయమని అడుగుతున్నారు. మొత్తం సంస్థ ఎన్.ఎస్.ఎఫ్. కాబట్టి ఒక చోట నష్టం ఒకచోట మైనేస్‌గా ఉంటుంది. మొత్తం లెక్క వేసుకుంటారు. జవహర్‌బాద్‌లో అయితే వాళ్ళ

ఫ్యాక్టరీలకు ఈ సంవత్సరం రైతులకు మంచి రేటు ఇవ్వడం జరిగింది. అది చాలా మంచి రేటు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తంలో ఎక్కువ రేటు జహారాబాదులో ఉన్న రైతులకు ఇవ్వడం జరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రికవరీ ఎక్కువ ఇస్తున్నది.

శ్రీ సిపాష్. విరత్ రెడ్డి (నర్సపూర్):- నంద్యాల ఫ్యాక్టరీ మిగతా ఇతర ఫ్యాక్టరీలలో కూడా కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు కూడా మూత పడ్డాయి. ఇప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో రైతులు విస్తారంగా చెరుకు వేసారు. కాబట్టి ఈ మూత బడ్డ ఫ్యాక్టరీలను ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం కనీసం రు. 50 లక్షలు రిలేజ్ చేసినట్లయితే ఆ ఫ్యాక్టరీలను నడిపించవచ్చు. లాభాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. రైతుల సంక్షేమానికి అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే హనుకుని ఈ మూత బడ్డ ఫ్యాక్టరీలు పైవేటు వాళ్లకు అమ్మకుండా తామే చేపట్టి దీనిని నడిపించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? హజారాబాద్ లో ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్సు దొరికింది. అది ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? మెదక్ లో విస్తారంగా రైతుల షుగర్ కేన్ వేస్తున్నారు కాబట్టి అదనంగా మళ్ళీ ఒక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించడానికి లైసెన్సు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచీ తీసుకువచ్చేందుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? స్పష్టంగా దయచేసి చెబుతారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో వున్న 9 ఫ్యాక్టరీలు కానీ, పబ్లిక్ సెక్టార్ లో వున్న ఫ్యాక్టరీలు కానీ, ఏవీ మూతపడలేదు. నంద్యాల షుగర్ & ఫ్యాక్టరీ ఒక్క సంవత్సరం మాత్రమే మూతపడింది. అప్పుడు కూడా అక్కడ 16 వేల టన్నుల చెరుకు మాత్రమే వుండి ఫ్యాక్టరీ ఆడడానికి కావలసిన చెరుకు దొరకనందు వలననే అది మూత పడడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం దానిని తెలిపించే ఉద్దేశ్యంతోనే నేను రెండు సార్లు ఫ్యాక్టరీకి వెళ్లి అక్కడి రైతులతో మాట్లాడి వారిని ఎంకరేజ్ చేయడం జరిగింది. చెరుకు పెయ్యండి, మేము అడిస్తామని చెప్పిన మాట వాస్తవం. పైగా వాళ్లకు బ్యాంకుల దగ్గర నుంచీ లోన్స్ ఇప్పించడం జరిగింది. నేరు రావడం లేదంటే ప్రైవేట్ లో ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లతో మేటింగ్ పెట్టి నేరు ఇప్పించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం దాదాపు 2500 ఎకరాలు చెరుకు వేశారు. అది 50, 60 వేల టన్నుల కంటే మించి రాదు. అందులో నడింగ్ కు పోతే ఒక పది శాతం మనకు మిగులుతుంది. కానీ ఇక్కడ 50 వేల మెట్రిక్ టన్ను మాత్రమే మా ఫ్యాక్టరీ అదా. లాభాలు రావాలి. బ్యాటెన్సింగ్ గా వుండాలంటే 1 లక్ష 67 వేల టన్నులు అవసరం అవుతుంది. అయినా మా ప్రయత్నం మేము చేస్తున్నాము. హజారాబాద్ కో ఆపరేటివ్ రంగంలో వున్న ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్స్ వచ్చింది. 2 వందల 50 లక్షల రూపాయలు రైతు షేర్ అనౌంట్ గా అక్కడ జమ చేస్తే కానీ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడానికి వీలు వుండదు. అయినా ఇంకొక విషయం దామకొదలమకొలేదు. మేము కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో వున్న పరిస్థితిని విపులంగా చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితిని డిప్యూటీ సెక్రటరీ చూస్తే కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ ను ఎంకరేజ్ చేయడం అంత భావ్యంగా లేదు. ముందు, ముందు వున్న వాటిని నడుపుకుంటే మంచిది.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి (కోయలకుంట్ల):- నంద్యాల షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఫేల్ కావడానికి కారణం అక్కడి రైతులు ముందుకు వచ్చి చెరుకు వేయనందువల్లనే అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అక్కడ కె.సి. కెనాల్ మీద ఆధారపడి ఆ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించడం జరిగింది. అయితే ఆ నేరు సరఫరా జరగడం లేదు గనుక రైతులు వంట వేసి దెబ్బతిని, డిస్ కరెక్ట్ అయ్యారు. అందువలన కె.సి. కెనాల్ కు వెంటనే బ్యాటెన్సింగ్ రిజిస్ట్రారు కట్టిగొండి వాటర్ ను బాప్ వేసి బోరీలు వేస్తే సదుపాయం కలుగుతుంది.

మరి ఆ పని చేస్తారా? తరువాత ఇప్పుడు ఫ్యాక్టరీ మూత పడింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఇచ్చిన డబ్బులు కూడా మేనేజ్మెంట్ మింగి వేసి ఆ ఫ్యాక్టరీ మూత పడే స్థాయికి తెచ్చారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అదుకొనే డబ్బులు ఇచ్చి దానిని రిస్టోర్ చేస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందే ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటో చెప్పాను. కె.సి. కెనాల్ నీరు సరఫరా విషయం ఏమో కానీ ఆ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించినప్పటి నుంచీ నేటి వరకు కూడా 23 శాతం కృషిగ్ కెపాసిటీకి మించి ఆడలేదు. ఇది వాస్తవం. దాదాపు 150 బోర్వెల్స్ ఆ ప్రాంతంలో వేయడం జరిగింది. అవీ కూడా పని చేయక పోలాల్లో పడి వున్నాయి. రైతులు వేరే పంట వేసుకునే పరిస్థితులలో వున్నారు. ఏదీ ఏమయినా సరే అక్కడున్న రైతాంగాన్ని అదుకోవాలి, ఆ ఫ్యాక్టరీని తెరచి వాళ్లకు లాభాలు వచ్చే విధంగా చేయాలనేదే మా ప్రభుత్వ విధానంగా పెట్టుకున్నాము.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- కడెం మండలం ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో సరస్వతి సహకార పక్కెర ఫ్యాక్టరీ 2500 టన్నుల కెపాసిటీతోటి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుంచి లైసెన్స్ వచ్చింది. కడెం కాలువ క్రింద 50 వేల ఎకరాల పొటెన్షియాలిటీ వుంటుంది. తెలంగాణలో ముఖ్యంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని సహకార రంగంలో మంచి ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ అని అప్పుడు బాగారెడ్డి గారి కమిటీ, అదే విధంగా మాజీ ఎం.పి. నారాయణరెడ్డిగారి కమిటీ నిర్ధారణ చేశారు. హుజూరాబాద్ విషయానికి వస్తే అక్కడి రైతులు అమోంట్ కలెక్ట్ చేయలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రయివేట్ వాళ్లు కూడా లైసెన్స్ కొరకు తీరుగుతున్నారు. రైతులు వెళ్లి డైరెక్టర్, నిజాం ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారిని అడిగితే ప్రయివేట్ రంగంలో పెట్టుమని డైరెక్టర్గారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఆదిలాబాద్ రైతులు నిర్భంగా వున్నారు. వెయ్యి మంది రైతులు దాదాపు 10 వ్యాన్లలో అవామ్మద్ నగర్ వెళ్లి చూసివచ్చారు. చూసి వచ్చిన తరువాతనే రు. 25 లక్షల అమోంట్ బ్యాంక్లో డిపాజిట్ చేశారు. మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. మాది వెనుకబడ్డ జిల్లా, గిరిజన ప్రాంతం, మారుమూల ప్రాంతం. దీని గురించి షేర్ అమోంట్ ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఇస్తుంది? ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీని త్వరలో ప్రారంభిస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రయివేట్ రంగంలో గాకుండా కో ఆపరేటివ్ రంగంలో పెట్టాలంటారా?

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి:- రు. 25 లక్షలు డిపాజిట్ చేశారు. గవర్నమెంట్ సహకార రంగానికి పరిశ్రమ ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, కడెం సహకార ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్స్ వచ్చిన మాట నిజమే. 2500 టి.సి.డి. ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలంటే రు. 35 కోట్లు అవుతుంది. అక్కడ రైతుల షేర్ ప్రకారంగా 250 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయాలి. వారు 25 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసిన మాట వాస్తవం. ఆ సమాచారం నా దగ్గర వున్నది. ప్రభుత్వం కూడా దాదాపు 10 కోట్లు రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా నిజంగానే వారు 250 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసినట్లయితే మేము ఆలోచన చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి:- బ్యాంక్ ఒప్పుకున్నది సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- బ్యాంక్ ఒప్పుకున్నా కూడా 10 శాతం రైతులు కంట్రీబ్యూట్ చేయాలి గదా?

శ్రీ బి. నీతారాం (అమదాలవలస):- అధ్యక్షా, సుప్రీం కోర్టులో కొందరు కేసులు వేశారు. కొంత మంది విత్‌డా చేసుకోలేదు కొంతమంది చేసుకున్నారు. విత్‌డా చేసుకున్నదానికి అయినా సరే ఎన్నికలు జరిపిస్తారా? నామినేషన్స్ నేయబోతున్నారా? ఒక వేళ ఎన్నికలు జరిపిస్తే అబ్జెక్టివ్‌గా ఆ తేదీలను పాలిస్ పరంగా ఒక స్టేట్‌మెంట్‌ను ఈ సభలో మంత్రిగారు ప్రకటించ గలరా? మహారాష్ట్రలో కోఆపరేటివ్ సిస్టం ఫెయిల్యూర్ అయినదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. కానీ మహారాష్ట్ర కోఆపరేటివ్ సిస్టం భారత దేశంలో ఆదర్శప్రాయమైనది. ఇవాళ ఏ రాష్ట్రంలో అయినా స్టడీ చేయాలనుకుంటే మహారాష్ట్రకు వెళ్ళాలి. అక్కడ రైతుల పిల్లలకు కానీ, వర్కర్స్ పిల్లలకు కానీ హాస్పటల్ సౌకర్యాలు, అలాగే రూరల్ డెవలప్‌మెంట్, వాటర్ సప్లయ, ఎడ్యుకేషన్ ఇవన్నీ కూడా ఫెడరేషన్లు మానుస్తున్నది. బ్రహ్మాండంగా నడుస్తున్నవి. ఇంత చాకా ఎందుకు మన రాష్ట్రంలో చిత్తురు కోఆపరేటివ్ సిస్టంలో వున్న ఫ్యాక్టరీ అన్ని ఫ్యాక్టరీలకన్నా బాగా నడుస్తున్నది. రైతులకు హ్యాయస్ట్ర్ ప్రయిన్ పే చేస్తున్నారు. ఈ కోఆపరేటివ్ సిస్టమ్ ఎందుకు 9:10 మార్చకూడదు? ఆ రిపోర్ట్ కూడా మీకు వచ్చింది. 4 ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలు కోఆపరేటివ్ నడపాలని, 6, 5 ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలు అమ్మాలని, 9 లీడ్‌కు యివ్వాలని అఫ్‌షయర్ రిపోర్ట్ వచ్చింది. మా దగ్గర కూడా వుంది. కాబాలంటే హౌస్‌లో సబ్సిడీ చేస్తాము. మీరు ఎంబుషంటి ఆలోచనలు చేస్తున్నారా? డబ్బులకు కక్కుర్తిపడి. దయచేసి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ రిపోర్ట్ గురించే కదా ఆయన ఫోర్ లీడర్స్‌ను పిలిచి మాట్లాడుతానన్నది.

శ్రీ బి. నీతారాం:- రిపోర్ట్‌లో ఏమున్నదో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- మహారాష్ట్ర సిస్టమ్ ఏడాప్ట్ చేయడంలేదు. అది అక్కడ ఫెయిల్యూర్ అయిందని కూడా చెప్పడంలేదు. నేను దానిమీద పూర్తిగా స్టడీ చేశాను. వినండి, వినండి. నేను చెప్పింది వినండి. మీరు చెప్పింది విన్నాను. రాసుకున్నాను. నేను సమాధానం చెబుతుంటే అడ్డు తగులుతావేంటి? నేను చెప్పింది ఆర్థం అయిందా లేదా? మహారాష్ట్ర సిస్టం, ఆ ఫ్యాక్టరీ నేను ఏడాప్ట్ చేయడం లేదు. ఈ ఫుగర్ రంగం ఎక్కడయినా బాగుంది అంటే అది మహారాష్ట్రలోనే. నేను దానిని స్టడీచేశాను. ఫ్యాక్టరీల సంగతి చెప్పారు. 4, 5 ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించిన విషయాలలో ఒక ఎక్స్‌ప్రెస్ కమిటీని వేయడం జరిగింది, ఫ్లో సెక్రటరీగారి నాయకత్వంలో. ఆ సేవ్‌డిక యివ్వారు అని చెప్పారు. ఆ పరిస్థితి వస్తే నేనే పెడతాను, ఈ హౌస్‌లో. దానిమీద క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీకి యివ్వడం జరిగింది. ఈ వేళో, రేపో ఫోర్‌లీడర్స్ అందరినీ పిలిచి మాట్లాడుతానని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నది ఉన్నట్లు మీముందు పెడతాను. మీ సలహాలు తీసుకుంటాను. అని గతంలో చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎన్నికలు ఎప్పుడు పెడతారు? అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ఎన్నికల సంగతి 5 గురు సుప్రీంకోర్టులో విత్‌డా చేసుకోవాలి. గతంలో చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. ఎన్నికలు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది.

శ్రీ బి. నీతారాం:- ఎప్పుడు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- త్వరలో. నువ్వు శాసిస్తే నేను డేట్ చెప్పను. త్వరలో పెడతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కేసులు వేస్తారేమిటండీ? ప్రశ్న అడిగితే, ఆయన సమాధానం చెబితే కేసు వేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ బి. సీతారాం:- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ సుప్రీంకోర్టు నుండి విత్‌డ్రా కావాలన్నారు. విత్‌డ్రా అయిన వాటికి ఎన్నికలు జరుపుతారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇందులో ఇంప్లికేషన్ మీకు తెలియండి కాదు.

శ్రీ బి. సీతారాం:- ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఘగర్ బ్రతకడు. ఈ రైతు ఆందోళనను దృష్టిలో పెట్టుకొని...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది పెద్ద సమస్య కాదు. షేర్‌హోల్డర్స్ అందరికీ వోటు ఉండాలా? సప్లయర్స్‌కు వోటు ఉండాలా అనే వివాదం ఉంది. 5 ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టులో వుంది. ఆ పెండింగ్‌లో వున్న వివాదం తలకుండా స్టేట్స్ తీసుకోమంటే ఎలా? కొందరు విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. దానికి ఏ ప్రాతిపదిక మీద జరపాలంటున్నారు సుప్రీంకోర్టులో స్టేట్స్ వుండగా ఏ విధంగా చేయగలుగుతాము? దానికి సుప్రీంకోర్టు నుండి క్లియర్‌గా రావాలి. అప్పుడు గవర్నమెంట్ స్టేట్స్ తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మీరు సజెస్ట్ చేయండి. సుప్రీంకోర్టు త్వరగా డిస్‌పోజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. పాలిటేసి ఎలక్షన్ జరిపించుదాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఇంతకుముందు కొన్ని ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలు సుప్రీంకోర్టుకు వెళితే అప్పుడు ఎలక్షన్ అయింది. సజెస్ట్ చేస్తాను అంటే మీరు అవకాశం యివ్వకపోతే ఎలా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎంత సేపు అవకాశం? ఇక మీ ఇష్టమేనా సభ?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఏమీ మాట మాట్లాడుతున్నారు? రిస్కయి చెప్పారా మాకు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ పార్టీవారు వేసిన 5 ప్రశ్నలకు 5 సమాధానాలు చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- మీరే ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నారు అందరికంటే.

Mr. Deputy Speaker:- I am forced to speak because you are wasting the time.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, తమద్వారా నేను అడిగేది ఏమిటంటే, రాష్ట్రంలో కోఆపరేటివ్ ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలు లాస్‌లో నడుస్తున్నవి అని చెప్పారు. రైతులకు ఇన్సెంజివ్ యివ్వడానికి గానీ, ట్రాన్సిమిటర్‌లపై సెస్‌కు గానీ యివ్వకుండా వున్న విషయం వాస్తవమేనా? రెండవది పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు ఘగర్ ఫ్యాక్టరీని బిటిల్ చేసి ప్రతిపాదన వున్నదా? ఇకపోతే ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ వచ్చింది అన్నారు. కమిటీ అంశం స్పష్టంగా తెలియజేస్తారా? ఎప్పుడు తెలియజేస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- రైతులకు ట్రాన్సిమిటర్‌లపై సెస్ గానీ మిగతా సెస్సులు అన్ని ఫ్యాక్టరీలు యిస్తున్నాయి. పాలకొల్లు ఫ్యాక్టరీని తరలించే ప్రతిపాదన నా దగ్గర లేదు. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు నేను ఇంకా చూడలేదు. ప్రభుత్వ పరాశీలనలో ఉంది. నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత....

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (జవంబ):- సభలో పెట్టించండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- మేము దాన్ని చూడలేదు. క్యాబినెట్ చూసిన తరువాత ఒప్పుకుంటే గదా పెట్టడానికి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం డిల్లాలోని పాలకొండలో కోఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఇంతకుముందు ప్రభుత్వం కమిటీని వేసిన మాట వాస్తవమేనా? ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీ ఎన్ని లక్షలు షేర్ క్యాపిటల్ గా మనూలు చేశారు? ప్రవేట్ రంగంలో నియమిస్తారా? కోఆపరేటివ్ రంగంలో నియమిస్తారా? వివరాలు తెలియజేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం నాదగ్గర లేకపోయినా, కోఆపరేటివ్ రంగానికి సంబంధించిన ఇన్ఫర్మేషన్ నా దగ్గర ఉంది. నేనీమే తతావధానిని కాదు అన్ని ప్రశ్నలకు ఒకేసారి సమాధానం చెప్పడానికి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఇంతకుముందు ఒక డి.ఎ. రూపంలో కమిటీని వేశారు. ఆ కమిటీ ఏమయింది?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ఆఫీసర్స్ యిచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం 18 లక్షలు వసూలు చేశారు.

శ్రీ టి. నీతారాం:- డిల్లా కలెక్టరును ఫైర్మన్ గా పెట్టి కమిటీ వేశారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- శ్రీకాకుళం డిల్లా పాలకొండ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ కోసం ప్రైవేటు అప్లికేషన్లు రెండు రావడం జరిగింది. దానిని రికమండే చేసి లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ కోసం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించడం జరిగింది. As far as the Co-operative Sugar factories are concerned, I shall get the detailed information and I will intimate the Members concerned.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు ఈ పాలకొండ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రస్తావనకు వచ్చింది. కోఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించడం, షేర్లు వసూలు చేయడం జరిగింది. దానిని విస్మరించి, ప్రైవేటు రంగానికి కక్కుర్తి పడి అమ్ముకుంటే, అది ప్రజలకు జరిగే ద్రోహం, సహకార రంగానికి జరిగే ద్రోహం అని మనవి చేస్తున్నాను. We want Assurance in the House - ఇదివరకు జరిగిన ఈ పాలకొండ సహకార ఫ్యాక్టరీ యిస్తారా లేదా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- కక్కుర్తి పడి ప్రైవేటు వాళ్లకు అమ్ముకునే బుద్ధి నాకులేదు. పాలకొండలో ప్రైవేటురంగానికి చెందిన రెండు అప్లికేషన్లు వచ్చాయి. వాటిని రికమండేచేసి అసిన పోస్ట్ మ్యాన్ ఉద్యోగం మాత్రమే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ యిచ్చేది కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రమే కక్కుర్తి పడవలసిన అవసరం నాకు లేదు. అధ్యక్షానికి లేదు. నా శాఖకు అంతకన్నా లేదు. నేను ముందే చెప్పాను. ఈ కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీకి అలా ఇన్ఫర్మేషన్ అంతా తెచ్చి యిస్తానని చెప్పాను. ఇప్పుడు నా దగ్గర లేదు. గంటా పాస్ కు తెలియజేస్తాను. కక్కుర్తి అలవాటు వారికి కానీ మాకు లేదు.

డెప్యూటీ స్పీకర్:- జానీగారు, రామారావుగారు అడిగినది, లోగడ దానిని స్థాపించే రంగములో ప్రవోక్షి చేశాము, అది మాని వేసి యిప్పుడు ప్రైవేటు రంగములో పాలనా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, కోఆపరేటివ్ లో వంట అది వుంటుంది. దానికి డీనికి సంబంధం ఏమిటి? ప్లైవేటు రంగములో వేరే అప్లికేషన్లు పెట్టుకుంటున్నారు, అది వారి హక్కు. వచ్చిన వాటిని మేము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాము. కోఆపరేటివ్ సెక్టారుకు సంబంధించిన యిన్ఫర్మేషనును తెలియజేస్తానని చెప్పాను. ఎర్రంగనాయుడు గారికి తెలియజేస్తాను, కావాలంటే రామారావు గారికి కూడ తెలియజేస్తాను, సీతారాంగారికి కూడా తెలియజేస్తాను. అరగంటలో తీసుకుస్తాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఈధ్యక్షా, ఇదివరకే షేర్స్ వసూలు చేశామని చెప్పడం జరిగింది. మళ్ళీ యివాళ ప్లైవేటు రంగములో అప్లికేషన్లును ఎందుకు యీ ప్రభుత్వం రికమండు చేయడం జరిగిందని నేను అడుగుతున్నాను. వారు సమాధానం చెప్పాలి. ఇదివరకు షేర్స్ వసూలు చేశారు. Already shares have been collected from the public, and now how could they recommend for a private person for that factory? I am asking through you Sir.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ఏడు సంవత్సరములు యీ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులు యీ ప్రశ్న వేస్తారని నేను ఆశించ లేదు. ప్లైవేటు రంగములో ఫ్యాక్టరీపెట్టుకునే హక్కు ప్రతి పౌరుడికి వుంటుంది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- పేద రైతుల కొరకు వేస్తున్నాము, మన స్వంత తాబేదారులకు వేయడం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అక్కడ వన్న పేద రైతులను అడుకోవాలి - ఆ చెరుకు రైతులను అడుకోవడం కొరకు - ప్లైవేటు రంగములో అప్లికేషన్లు ప్రభుత్వానికి వస్తే - ఆ ఫ్యాక్టరీ అక్కడ వస్తే బాగుంటుంది, రైతులకు ఉపయోగపడుతుందని పలు ప్రజా ప్రతినిధులు యీ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసిన మీదట-పాలకొండలో ఒక ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ అవసరమనుకొని రికమండు చేయడం జరిగిందని మీ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

(కొంత మంది తెలుగు దేశము పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు పోడియం వద్దకు వెళ్లి మాట్లాడడం ప్రారంభించారు)

శ్రీ టి. సీతారాం:- రైతులు అక్కడ అడిగినటువంటిది కోఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి అందరు కూర్చోండి. వారు అది అడిగితే అదుగ వస్తు గానీ మీరు యిక్కడికి వచ్చి అడగడం ఏమిటి? ఇక్కడికి వచ్చి అడిగే పద్ధతి మీరు మానివేయాలి. అందరు ఒకేసారి లేవడం పోడియం దగ్గరికి రావడం ప్రతి చిన్న విషయానికి - యీ దురాచారాన్ని మీరు మానకపోతే సభా సమయం వ్యర్థం అయిపోతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఆయనకు ...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ***

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- No cross talking please. I have permitted Mr. Vidyadhara Rao, all of you please sit down. చంద్రబాబు నాయుడు, ఎందుకు వచ్చింది మీరు అనడం, ఏమిట, *** లేదన్న మాట... Whatever the cross talks, I expunge all the those from the record. మీరు ఒకటి అంటే వారు నాలుగు అంటారు. సమయం వ్యర్థం తప్ప ప్రయోజనం లేదు. Now I have permitted Mr. Vidyadhara Rao., Please all of you resume your seats.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, when the Hon'ble Ministers themselves are making comments, naturally it will irritate the whole situation and...

(Interruptions)

(Mr. N. Chandrababu Naidu and others were on their legs, shouting.... some him members were also on their legs shouting.)

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, you please hold that Member.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Sir, who is he? (repeated shouts of who is he?)

(Interruptions)

(Some Hon. Member were on their legs and shouting..but nothing could be heard)

Mr. Deputy Speaker:- All of you please resume your seats. ఈ సభ ఎవరి ఆస్తి కాదు, అంధప్రదేశ్కు సంబంధించింది, ఈ సభ అందరి ఆస్తి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్ లో దురదృష్టం, అనుకోరాని మాటలు అంటున్నారు. సభా గౌరవానికి భంగకరమైనటువంటి మాటలు ఇక్కడ వాడుతున్నారు. బయటి ప్రజలు అసహ్యించుకుంటున్నారనే ఒక వార్త నీన్న రోజయ్యగారు ఏదో చెబుతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అట్లా చెప్పండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎవరైనా.... either that side or this side... but, both sides - I am not commenting that you are correct or you

*** Expunged as ordered by the Chair.

are not correct. యీ ***, *** అనే మాటలు ఎవరు అనుకున్నా పరస్పరం - ఇప్పుడు అయితే వారు వాడారు - ఎవరు వాడినా తప్పు అంటున్నాను. వారు వాడినటువంటి మాటలను ఎక్స్‌పండ్ చేయడమే గాకుండా, భవిష్యత్తులో యిటువంటివి వాడకుండా సభా గౌరవాన్ని సాంప్రదాయాన్ని కాపాడాలి. ఉన్నత స్థానములో వున్నాము మనమంతా, ప్రజలంతా చూస్తున్నారు. దురదృష్టం - మా వైపు తప్పు జరిగినా, మీ వైపు తప్పు జరిగినా ప్రజలు చూస్తున్నారు - అందరం కలిసి హందాతనంగా మేంవేసి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. సభా సాంప్రదాయం ప్రకారము వాటిని ఎక్స్‌పండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు అయితే వారు అన్నారు - *** టాక్ అనేది...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మ్యూచ్యుల్ గా ఎక్స్‌పండ్ చేసుకున్నటువంటి టాక్స్‌ను రికార్డు నుండి తొలగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్):- అధ్యక్షా, సభను కోరుకునేది - దయచేసి ఒక టి.వి. పెట్టింపండి - బయట జనం చూసే విధంగా - మన చక్కదనం చూచి వారు నేర్చుకుంటారు. మన పరిస్థితి రోజురోజుకు పంచాయితీ బోర్డుకన్నా అధ్వాన్నంగా మారిపోతుందని చెప్పడానికి బాధ వస్తున్నది. ఎవరైనా...

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇటునుండి అటునుండి రెండు దిక్కుల నుండి వాడుతున్నారు. ఒక చేయి కొడితే వప్పుడు కాదు, అది గమనించాలి, రెండు చేతులు కలిస్తేనే వప్పుడు అవుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (పింతలపాడి):- ఇది మంచి పద్ధతి కాదు, వాస్తో రెచ్చగొడుతున్నారు, నేను రెండుసార్లు మాట్లాడడానికి లేదాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, సభ నడుపవలసిన తీరు యిది కాదు. పదే పదే చాలా తేవ్వమైనటువంటి భాషతో *** లేదా *** లేదా అంటే ఎవరికి *** లేదనుకోవాలి. తరువాత దమ్ము అంటే ఆ భాష ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఏదైనా ఒక తేవ్వమైనటువంటి సంఘటన వచ్చి నప్పుడు దమ్ము అనో లేకపోతే మరొక పరుషమైనటువంటి పదమో వాడితే ఫర్వా లేదు. కానీ యిది ఊత పదం క్రింద అలవాటు అయిపోయి ప్రతి అయిదు నిమిషాలకు మీకు *** లేదా మీకు *** లేదా అనడం, యివతల మీకు లేదనడం మనం ఎక్కడికి పోతున్నాము? క్వశ్చన్ అవర్ క్వశ్చన్ అవర్ గా నడుపలేకపోతున్నాము, ఎటెండాలో వున్నటువంటి కార్యక్రమాలను నడుపలేకపోతున్నాము. తమరు కొంత దయతో ఆలోచించాలి.

ఇంకొకటి, క్వశ్చన్ అవర్ గాని వాస్తో బిడినెస్ గాని ఏ ఒక్కరి నొత్తు కాదు. నేను చెప్పినట్లు సభ నడవాలి, నేను డిక్టేట్ చేస్తాను అనే పద్ధతి మంచిది కాదు. ఎవరికి అలాంటి అవకాశం యివ్వకూడదు. తమరు దయచేసి యీ సభను నడిపించే దానిలో కొంత అవసరమైన వాటి కారిన్యం వహించినా కూడా మంచిదేమో లేకపోతే యీ సభ యొక్క పరుపు ప్రతిష్ఠలను బజార్లో - నాగేశ్వర రావుగారు చెప్పినట్లు - ఏమీ అనుకుంటున్నారో ఆలోచించాలి. వారా, వేరా అని కాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యక్రమాలను విన్న వారు, చూచినటువంటి వారు, వారు అనే మాటలు చెవులతో వినడం కూడా కష్టంగా వుంది. నేను మొన్న తణుకుకు వెళ్లినప్పుడు ఒక ఫోటో ఫేజర్ ఒక

పుత్తరం వ్యాసి వరువుకొమ్మని యిచ్చారు. నాలో నేను వరువుకొని *** జేబులో పెట్టుకున్నాను. యిరువురికి చదివితే వరువు పోతుందని - అంత వరువు మైన భావంతో మాట్లాడుతున్నారు. కనుక, యిది వారు, వీరు అని నేను ఏ ఒక్కరినీ అనడం కాదు. కనుక దయచేసి, దీనికి పున్న సాంప్రదాయాన్ని, ప్రతిష్ఠను నానాటికి దిగజార్చే ప్రయత్నం గాకుండా, వాటిని కాపాడుకుని నడుపు కుందామని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- His advice is good for both sides i.e. this side and that side also. I hope all the Members will seriously observe it and follow please.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పాలకొండలో షుగర్ ఫ్యాక్టరీని సహకార రంగములో, లోగడ శాంక్షను చేస్తూ షేర్ కేపిటల్ కూడ కలక్ట్ చేయడం జరిగింది. అటువంటి సందర్భములో యానాడు ప్లైవేటు యిండివీడ్వ్యవర్తికు రికమండే చేశామని మంత్రి వరుణులు చెప్పారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కొత్తగా ఒక ఫ్యాక్టరీని సహకార రంగములో స్థాపించాలని నిర్ణయం చేసిన తరువాత మరొకటి ప్లైవేటు రంగములో ఏర్పాటు చేయాలని రికమండే చేస్తే అసలు యీ ప్రభుత్వానికి సహకార రంగములో ఫ్యాక్టరీని పెట్టాలనే చిత్తశుద్ధి ఉందా లేదా అని అడుగు తున్నాను. నిజంగా సహకార రంగములో పెట్టాలనే ఆలోచన ఉంటే, ప్లైవేటు రంగములో ఏ విధంగా రికమండు చేశారు? సహకార రంగములో పెట్టాలని 18 లక్షల షేర్ కేపిటల్ కలక్ట్ చేసిన తరువాత మీ ప్రభుత్వం మళ్ళీ ప్లైవేటు రంగంలో పెట్టాలని రికమండు చేస్తే ప్రజలకు అనుమానం వచ్చే అవకాశం ఉందా లేదా? Why are you deviating from your policy? దయచేసి యీ 'సహకారము' మంత్రిగారు ఒక కేటగిరీకల్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ యివ్వాలి. దానిని సహకార రంగములో పెద్దతామని, సహకార రంగములో ఫ్యాక్టరీ రాకుండా, ప్లైవేటు యిండివీడ్వ్యవర్తికు అవకాశం యివ్వము అని ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ యివ్వకపోతే 18 లక్షలు ప్రభుత్వం వసూలు చేసిన తరువాత యివాళ మీరు వెనక్కు పోయినట్లు అవుతుందా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి):- అధ్యక్షా, తమకు నేను 9.20 మనవిచేసుకొంటున్నాను. ప్రశ్న యొక్క పరిధినిబట్టి తమరు సెప్టెంబర్ 10 లో చేయకపోతే ఉ. మంత్రిగారు యొక్క పరిస్థితి ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. దీనిలో ఆ పాలకొండ సంగతి ప్రశ్నకంగా లేదు. మంత్రిగారు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఎలక్షన్లు ఎప్పుడు పెడతారో చెప్పండి అన్నారు. ఈ ప్రశ్న దీనిలో ఉత్పన్నం కాదు. సెవరేటు నోటీసు ఇవ్వమనండి, దీనికి జవాబు రాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఇదేమీ అన్యాయం? మీనిస్టరు సమాధానం వాలంటీ బరీగా చెప్పారు. This is not the answer. We have asked him to give assurance. The Minister has volunteered to give answer. We have got the right to ask the supplementary.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, తమకు రూల్సు బాగా తెలుసు. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాక సెప్టెంబర్ 10 అడిగే అవకాశం మాకు ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

You cannot deny us that chance. You tell the Chief Minister to give assurance. the Minister has volunteered to answer. When once the Minister volunteered to give us answer we have the right to ask supplementary. He has to answer. Otherwise, it will be against the rules and norms of the House.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు:- శ్రీ విద్యాధరరావుగారు - దానిని గురించి మార్చి వీవరాలు కావాలని అంటే మీరు వేరే క్వశ్చన్ వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. 18 లక్షలు వసూలు చేసిన మాట వాస్తవమే, ప్రియవేటు ఇండివిడ్యువల్ కు రికమెండు చేసిన మాట వాస్తవమేనని ఆయన చెప్పారు. ఆయనే పరస్పర విరుద్ధమైన సమాధానాలు చెప్పారు. When once he has volunteered to give answer we have the right to ask the supplementary. ఆయన చెప్పకపోతే - ఆయన ముందే ఈ మాట అని ఉంటే ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు వేరే సమాధానం ఉండేది. When once he has answered I have got every right to ask supplementary.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ కో ఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి ఒక నివేదిక వచ్చింది - ఎంక్వయర్ కమిటీని వేసాము, దానిని ఫోర్ టేడర్స్ తో నేను చర్చించబోతున్నాను అని ఆయన చెప్పారు.

Sri N. Janardhana Reddy:- No, No.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, దయచేసి తమరు గమనించాలి. ఆయన ఏమీ చెప్పారంటే పాలికోండ్లో ప్రియవేటు ఇండివిడ్యువల్ కు రికమెండు చేసామని చెప్పారు. సహకార రంగంలో టి.ఓ. ఇష్యూ అయింది. 18 లక్షలు వసూలు చేసారని చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫ్యాక్టరీని కో ఆపరేటివ్ సెక్టారులో ఎన్ కరేజీ చేయడమా, ప్రియ వేటు రంగంలో చేయడమా, ఉన్నవాటిని సేల్ చేయడమా, కో ఆపరేటివ్ రంగంలో అదనంగా పెట్టడమా - ఈ యాస్పెక్టు అన్నీ చర్చించబోయేదానిలో వస్తాయి కదా.

Sri K. Vidyadhara Rao:- He has already answered the question. I have got every right to ask the supplementary. It is an issue affecting the farmers of a district. It is agitating the minds of the people. He has said that it is eighteen lakh rupees. Now, do they want to go back?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉన్న పొడిషను చెప్పారు. ఫర్థర్ ఫ్యాక్టు కావాలని అంటే వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మేము సింపుల్ సప్లిమెంటరీ అడిగాము, దానికి సమాధానం చెప్పమనండి.

Sri N. Janardhana Reddy:- I categorically told that we do not have the answer.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు. మంత్రిగారు వాలంటరీగా చేసారు. Once the Minister has answered. How can the Chief Minister say like

that? This attitude of the Chief Minister is anti-democratic. When once the Minister has volunteered to answer I have got every right to ask supplementary. How can the Chief Minister prevent him from answering?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అన్నరు మేకు కనీవిన్సింగుగా లేకపోవచ్చు కానీ ఇయిన అన్నరు చెప్పారు. రెండు ప్రయివేటు అప్లికేషన్లు ఉన్నాయి రికమెండు చేసే దానికి అని అన్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఈవిధంగా అడ్డు పడుతూ ఉంటే ఇక ప్రజాస్వామిక పిలువలు ఎక్కడ ఉన్నాయి. ప్రజాస్వామిక పిలువలు కాపాడవలసిన వ్యక్తి, ఈనాడు అడ్డు పడుతూ ఉంటే ఇదేమి ప్రజాస్వామ్యం అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రిగారికి నీక్టశుద్ధి లేనప్పుడు మంత్రులు ఏమి చేస్తారు? ముఖ్యమంత్రిగారు ఈనాడు సహకార రంగంలో ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీలను అమ్మి వేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు. ఈనాడు ప్రతిపక్షాలు చేసే ఆరోపణలన్నీ కూడా వాస్తవాలని అంగీకరించారు. ఇది ప్రభుత్వానికి ***.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- *** నేకర్ని ఎక్కువ ఉన్నవాడిని. నేకే *** లేదు ప్రశ్నలు అడగడానికి.

(ఇంటిరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అనవసరంగా మాట్లాడబోకు. చెప్పే ధైర్యం మాకు ఉంది. చేసే ధైర్యం మాకు ఉంది. ఇదంతా మీ హయములో బేసింది. ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం లేక నేను మాట్లాడుతున్నాను. మాకు నమ్మకం ఉంది.

శ్రీ సిపాజ్. విద్యాసాగరరావు (మెటీవల్లి):- అధ్యక్షా, దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆల్ పార్టీ నాయకులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేయడానికి అంగీకరించారు. అందులో అన్నీ మాట్లాడుకోవచ్చు. *** మాట్లాడుకోవచ్చు. అందుచేత ఇప్పుడు ఇక దీనికి ఎక్కువ సమయం ఇవ్వకుండా రెండవ ప్రశ్నకు పోతే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- *** అనే మాటలు రికార్డునుంచి తొలగిస్తున్నాను. ఈ విధంగా మాట్లాడటం బాగుండలేదు. వారు అన్నది. వీరు అన్నది - *** అనే మాట రికార్డునుంచి తీసివేస్తున్నాను.

పంచాయతీలను సస్పెండు చేయుట

213-

*4657-(ఇ):- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయము తెలిపెదరా.

నీధులు దుర్వినియోగం చేసినందుకు రాష్ట్రంలో ఎన్నీ పంచాయతీలు సస్పెండు చేయబడినాయి, వాటిలో ఎన్నింటి విషయంలో ప్రభుత్వం నాలుపుడల ఉత్తర్వులనిచ్చింది?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు):-

రాష్ట్రంలోని 19,517 గ్రామ పంచాయతీలలో నుండి నీధులు దుర్వినియోగం చేసినందుకు గాను సంబంధిత జిల్లా కలెక్టర్లు గ్రామ పంచాయతీలకు చెందిన 126 మంది సర్పంచులను

*** Expunged as ordered by the Chair.

సస్పెండు చేశారు. సర్పంచులు దాఖలు చేసుకొన్న అప్పీళ్లపై పృథుత్వం గత సంవత్సరంలో 15 కేసులకు 'స్టే' మంజూరు చేసింది. 10 కేసులకు 'స్టే' నిరాకరించింది. ప్లాకోర్టు 27 కేసులకు 'స్టే' మంజూరు చేసింది.

శ్రీ సిపాజ్. విరత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లా జిన్నారం సర్పంచ్, నవాబుపేట సర్పంచ్, సిరిపురం సర్పంచ్ లక్కలాది రూపాయలు కాజేసారు. వారిని కలెక్టరు రిమువ్ చేసారు. దానికి స్టే ఇవ్వబడింది. మీరు అవినీతి నిర్మూలించడానికి పూనుకున్నారు కదా. కనుక ఇటువంటి వ్యక్తులను కలెక్టరు ఆదేశాల ప్రకారం రిమువ్ చేయడానికి ఈ పృథుత్వం ఆదేశాలు ఇస్తుందా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, వారు ఈ విషయాన్ని పృథ్వీకంగా చెప్పారు. శ్రీ విరత్ రెడ్డిగారు ఈ కేసులలో పర్సనల్ గా వచ్చి చెప్పారు. పార్ట్ రహితంగా సర్పంచులు ఎక్కడ తప్పు చేసినా చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది. పృథుత్వం స్టే ఇచ్చింది. పృథుత్వం స్టే ఇచ్చినా కూడా వాటిని విత్ డ్రా చేసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు 15 కేసులకు స్టే ఇచ్చాము, ఇంకొక 10 కేసులు రిజక్టు చేసామని చెబుతున్నారు. అవినీతి చేసినటువంటివారిని, డబ్బులిచ్చి వారిని మీరు స్టే ఇచ్చి కాపాడవచ్చా? నేను ఉదాహరణ చెబుతాను. నల్గొండ జిల్లాలోని దోమలపల్లి సర్పంచుకు పృథుత్వం స్టే ఇస్తే ఆ స్టే తీసుకొనిపోయి అక్కడున్న టివి, రేడియో అమ్ముకున్నాడు. అంతకుముందు జవహర్ రోడ్ గార్ నిధులు తీన్నాడు. మీరు స్టే ఇచ్చిన తరువాత ఉన్న టి.వి., రేడియో అమ్ముకున్నాడు. అట్లాగే నక్రెకర్, పావులగుళ్ళ - ఇటువంటివి ఎన్నో చెప్పడానికి అవకాశం ఉంది. డబ్బులు తీన్నారని స్పష్టంగా కలెక్టరు ఒకటికి నాలుగు నోటీసులు ఇచ్చి సస్పెన్షను చేస్తే మీరు మళ్ళీ స్టే ఇవ్వడం ఏమిటి? వారు డబ్బులు తీసాలని భావిస్తున్నారా లేకపోతే తీసాన్ని అపాలని పృథుత్వం చేస్తున్నారా అనేది పృథ్వు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- పృథుత్వం 15 కేసులకు మాత్రమే స్టే ఇచ్చింది. 10 కేసులలో రిజక్టు చేయడం జరిగింది. దానిలో శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు వస్తే ఒక స్టే ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను అవినీతి విషయంలో స్టే గురించి రాలేదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- కలెక్టరుగారు సస్పెండు చేసారు. మీరు వస్తే నేను స్టే ఇచ్చాను. శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు వచ్చారు, ఏమీ చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను అవినీతి విషయంలో రాలేదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు వచ్చారు, ఏమీ చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు అవినీతి విషయంలో వచ్చారని కాదు. కొన్ని అన్యాయంగా జరిగిన సస్పెన్షనులు కూడా ఉంటాయి కదా. కొన్ని సందర్భాలలో గవర్నమెంటు స్టే ఇవ్వకపోతే అన్యాయం జరుగుతుందనే అంటున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 15 పంచాయతీలలో స్టే ఇచ్చామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఈ 15 పంచాయతీలకు సంబంధించిన సర్పంచులు రోడ్ గార్ నిధులు ఎంత తీన్నారో చెబుతారా? వారు సస్పెండు కావడానికి కారణం ఏమిటో అందరికీ తెలుసు. ఈ స్టే ఇచ్చి ఎంతకాలం అయిందో చెబుతారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీరు అడిగి ప్రశ్నలో క్లియర్ గా ఉంది. దానిలో ఎంత దుర్విని యోగం అయిందని మీరు అడుగలేదు. నేను అది ప్రత్యేకంగా మీకు వ్యాఖ్యానం చేసి తెలియ జేస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వాటికి స్పష్టమైన ఇచ్చి ఎంతకాలం అయిందని అడిగాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అది మీ బేబులుమీద ఉంచడం జరిగింది. మేము ఆ ఇన్స్పెక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. మళ్ళీ నేను మీకు ఇస్తాను ఎంత డబ్బు మిస్పోజింగ్ అయిందనేది.

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట):- అధ్యక్షా, కాంపరిమిటి లేకపోతే ఎలాగ?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అసెంబ్లీ ఉండడంవల్ల ఆగిపోయింది. అసెంబ్లీ అయిన వెంటనే అది పూర్తి చేస్తాము.

Mr. Deputy Speaker:- Now, Question No. 5033.

Sri K. Rosaiah:- Unfortunately, the answer is in English and I may be excused and permitted to read out the answer in English.

EXCESS PAYMENT TO CONTRACTORS OF KANDALERU RESERVOIR

214-

*5033-Q.- Sarvasri B. Venkateswara Rao (Madhira), N. Raghava Reddy, P. Ramaiah (Nidumolu), K. Bojji (Bhadrachalam), A. Madhava Reddy (Bhongir), M. Raghuma Reddy (Nalgonda), N. Chandra Babu Naidu, B. Gopala Krishna Reddy (Kalahasti) and K. Ramakanth (Bodhan):- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Government have permitted payment of excess amounts to the contractor for the works carried on Kandaleru Reservoir between 9 and 9.5 Kms. and if so the reasons therefor; and

(b) the reasons for not appealing against the award of the Arbitrator in the above case?

A-

(a) It is not a fact that the Government have permitted for payment of excess amount to the Contractor for the work done in reach from Km. 9.000 to km. 9.500 of Kandaleru Reservoir Dam.

Based on the Arbitration Award passed by the Sole Arbitrator which was decreed in O.P. No. 54/91 and 61/91 of Sub-Court Nellore, the amount was paid to the Contractor as per the orders contained in G.O.Ms.No. 105, Irr. and CAD (I.C. ARB.II) Department, dt. 30-3-1991 and no excess payment was permitted by the Government to the Contractor.

(b) The award passed by the Sole Arbitrator on the above work was contested in the Sub-Court, Nellore, The Sub-ordinate Judge Sub-court, Nellore decreed Arbitrator in O.P.No. 54/91 and 61/91. On the Lower Court Judgement, the matter was referred to the Govt.

Pleader High Court, Hyderabad, who has stated that it is not a fit case to file appeal in the High Court on the decree of the Lower Court Judgement. The opinion of the Government Pleader High Court, was also confirmed by the Advocate General, Andhra Pradesh, Hyderabad. The Government after consulting the matter with the Law Department, accorded sanction to the decreed amount of O.P.No. 54/91 and 61/91 of Sub-Court, Nellore in G.O.Ms.No. 105, Irrigation and CAD (Irr. Wing. ARB. II) Department, dt.30-3-1991 and accordingly the payment was made to the Contractor.

శ్రీయస్. రాఘవరెడ్డి:- రోజయ్యగారు సమాధానం చెబుతూ ప్రభుత్వం చెల్లించడానికి ఆదేశించిన 40 మాట వస్తవం కాదు. కోర్టు ఆదేశాల మీద పే చేసామంటున్నారు. ప్రభుత్వము యిచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా అని నేను ప్రశ్నించాను. ఒక కోటి 83 లక్షల రూపాయలకు మొదటి ఎస్టిమేటు దాని ప్రకారం పని చేసి బిల్లు తీసుకుని ఒక కోటి 83 లక్షల రూపాయలు పని చేసి -- ఆ తరువాత యింకా నాకు ఒక కోటి 52 లక్షల రూపాయలు కావాలని ఆరిబిట్రేషను పోవడం జరిగింది. సాధారణంగా కంట్రాక్టర్లు మొదటి ఆదేశాలను సరించి బెండర్లు తీసుకుంటారు. తరువాత రీటిగేషను పెట్టి ఆరిబిట్రేషనుకు వెళ్ళడం పద్ధతి ఉంది. యిటువంటి ఆరిబిట్రేషనుకు వెళ్ళకుండా ఉండే విధముగా సంస్కరించాలని గత ప్రభుత్వము కొంత ప్రయత్నం చేసినది. ఈ ప్రభుత్వము కూడా అటువంటి ప్రయత్నాలు ఏమైనా చేస్తున్నాడా? ఎన్ని రోజులలో వారు ఆదేశాలు యిచ్చినాక ప్రభుత్వము కంట్రాక్టర్లకు ఎవూంట్ పే చేసినది? ప్రభుత్వము యిష్టముతోనే ఒక కోటి 83 లక్షల రూపాయలు వెంటనే చెల్లించడం జరిగింది, అవునా? కాదా? కోట్లకు కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ ధనం దుర్వినియోగం అయిపోతూ ఉంటే డెఫిసిట్ బడ్జెట్ అంటూ ఈ విధముగా ప్రభుత్వము కోట్లరూపాయలు చెల్లించడం జరుగుతున్నది. యిటువంటివి జరగకుండా ఆరిక్యడానికి ప్రభుత్వము తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? సకాలములో ఆరిబిట్రేషను పద్ధతి నిరోధించడానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది? ఈ విధముగా ప్రజా ధనము ఎంత దుర్వినియోగము అవుతున్నదో ప్రభుత్వము అలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ కె. రోజయ్య:- రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన సూచనలలో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆరిబిట్రేషనుకు అవకాశం లేకుండా ఉండే పద్ధతి కనుక్కునేందుకు ప్రయత్నం చేయాలని సభ్యులు సూచన మంచిదే. ఇరిగేషను వర్క్సు, ఆర్ అండ్ బి వర్క్సు విషయంలో బెండర్లు వేసి తరువాత ఆరిబిట్రేషనుకు వారు వెళ్ళే మాట నిజమే. బెండర్లు వేసిన తరువాత వారు వర్క్ చేసిన తరువాత తిరిగి వారు ఆరిబిట్రేషనుకు వెళ్ళకుండా ఉండే విధంగా చూసే విషయంలో గత ప్రభుత్వము ఎంతవరకు ఎగ్జామిన్ చేసిందో చూసి ఆ తరువాత దీని మీద ఫర్దర్గా ఎగ్జామిన్ చేయించడానికి నాకేమే అభ్యంతరం లేదు. ఒక కోటి 53 లక్షల రూపాయలు యిచ్చిన మాట నిజమే. The date of the judgement of the subordinate court is 29-9-90 but the date of payment is 31-3-1991. కొంత వ్యవధి ఉన్నది. దీని గురించి కోర్టు జడ్జిమెంటు మీద గవర్నమెంటు ప్లేడరును ఎడ్యుకేట్ జనరల్ ఒపెనియన్ తీసుకుంటే వారు అప్పీల్ చేయడానికి వెళ్ళినా ప్రయోజనం లేదని చెబితే కోర్టుకు పోలేదు.

SEPARATION OF GIRIJAN WELFARE DEPARTMENT FROM SOCIAL WELFARE DEPARTMENT

215-

*4352-Q.- Sri P. Jagan Naik (Mulug):- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether the Girijan Legislators Consultative Council passed a resolution to separate the Girijan Welfare Department from the Social Welfare Department; if so, the action taken thereon; and

(b) whether the entire Administrative Wing will be separated?

Minister for Tribal Welfare (Sri K. Bheem Rao):- (a) Yes Sir, Andhra Pradesh Tribal Advisory Council (APTAC) at its meetings held on 3-12-1990 and 16-4-1991 passed resolution. The matter is under examination.

(b) The matter is under consideration.

శ్రీ డి. ఎస్. దేవనాయక్ (దొర్నకల్):- అధ్యక్షా, నోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటులో గిరిజన సంక్షేమశాఖ కలసి ఉండడము వలన గిరిజనులు సమస్యలు సత్వరంగా పరిష్కారం కావడం లేదు. 1983-84 సంవత్సరములో శ్రీ సుందరశన్ కమిటీ వేస్తే గిరిజను సంక్షేమ శాఖను నోషల్ వెల్ఫేరు శాఖ నుంచి వేరు చేయాలని ఆ కమిటీ సిఫారసు చేయడం జరిగింది. అప్పటి మంత్రిగారు, అప్పటి చీఫ్ శక్రకుమారిగారు కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. కానీ వేరు చేయలేదు. వేరు చేస్తారా? లేదా? ఎంత కాలంలో వేరు చేస్తారు? 3 మేన్ కమిటీని వేసారని తెలిసంది. ఆ విషయం చాస్తావమేనా?

Sri K. Bhim Rao:- Sir, the Government constituted a three man committee with the Secretary, Social Welfare, the Secretary, Finance and Planning and the Director, Tribal Welfare. These Officers have examined the matter and submitted a report to the Government. Now, it is under the active consideration of the Government.

SUPPLY OF FULL QUOTA OF RICE TO GREEN CARD HOLDERS

216-

*3998-Q.- Sri T. Rajeswara Rao:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the 20 kg. of rice supplied to Green Card holders at Rs. 1-90 per kg. is not sufficient to meet the family requirement;

(b) whether it is also a fact that the rate of similar variety of rice is costing upto Rs. 6/- per kg. in the open market;

(c) whether it is a fact that the Green Card Holders have to buy the remaining family requirement of nearly 40 to 50 kgs. rice of similar variety at high rates and thereby getting off-set the benefit given to them; and

(d) if so, whether there is any proposal to abolish the said scheme and ensure supply of rice to the full requirement of the family at reasonable rates?

Minister for Civil Supplies (Sri. P. Venkata Rao):-

(a) Rice is being supplied at 5 Kg. per head per month subject to a maximum of 25 Kgs. for family. This is not sufficient to meet the full requirement.

(b) No, Sir. Fine rice is ranging from Rs. 4.00 to Rs. 6.00 per Kg. depending upon variety.

(c) The additional requirements have to be purchased by the card holders in open market. Still there is a benefit to the green cardholders.

(d) There is no proposal to abolish the subsidised rice scheme. However, rice is being made available within the State from out of levy free eligibility earned by the millers to made available at reasonable rates.

శ్రీ జి. రాజేశ్వరరావు:- స్పష్టముగా గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు రిక్విస్ట్ చేసినారు. సబ్సిడీ మీద యిచ్చే రైస్ నాటి సఫిషియంట్ అని వారే ఒప్పుకున్నారు. నెలకు యిచ్చే కోటా 1/3 సబ్సిడీ, 2/3 బయట కొంటున్నారు. నామగూ రూపాయల నుంచి ఆరు రూపాయలు అని అన్నారు. నేను క్వశ్చను చేసినప్పటికీ 5 రూపాయల నుంచి ఆరు రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. సబ్సిడీ మీద యిచ్చే రేటు కన్నా బయట కొనే బియ్యం రేటు ఎక్కువగా ఉంటున్నది. అంతేకాకుండా, ప్రభుత్వానికి ట్యాక్స్ పోర్ట్ మీద కానీ, ఇతర ఓవర్ హెడ్స్ మీద కానీ, కోటులు ఖర్చు అవుతున్నాయి. పాలనోపాధిగర్తగా ప్రభుత్వము దీనిమీద మరొకసారి ప్రవేశాలతో ఆలోచన చేసి, ఈ విధానాన్ని మరల అన్ని సంఘాలతో ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను మనము పేద ప్రజానీకానికి సహాయం చేసినట్లు లేదు. ఎంకుకంటే, 1/3 మాత్రమే మనము వాళ్ళకు నిత్యావసర వస్తువులు సవ్వయి చేస్తున్నాము. మిగతా 2/3 బయట ఎక్కువ ధరకు కొంటున్నాము. ఈ విధానాన్ని పునరాలోచన ఎందుకు చేయకూడదని అడుతున్నాను? ధరలను అదుపు చేయడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము కానీ, ఈ ప్రభుత్వము కానీ, పూర్తిగా విఫలమైంది. మిల్లర్స్ అడ్వర్టిజ్మెంట్ చేసుకొంటున్నారు. సబ్సిడీ పేరుమీద ఎఫ్.సి.ఐ.కి ఇచ్చింది పోగా, మిగిలిన ధాన్యాన్ని మన స్టోట్లో రైతులు ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముకొంటున్నారు. పేద ప్రజానీకానికి తక్కువ ధరకు దొరకడం లేదు. వారిని ఆదుకోవడం లేదు. దీనిపై ప్రభుత్వము ఏరకమైన చర్య తీసుకొంటుంది? సబ్సిడీని కంటిన్యూ చేస్తూ, బయటకొనే రైతుకు రేజీనటుల్ ప్రయిస్కు ఇవ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వము ఏరకమైన చర్యలు తీసుకొంటుంది?

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- ఇప్పుడు ఇచ్చే బియ్యం కుటుంబానికి సరిపోవడం లేదనేది ఒక భాగము. రెండవది ఓపెన్ మార్కెట్లో ధర పెరుగుతున్నదనేది రెండవ భాగము. మొదటదానికి సంబంధించినంతవరకు, 25 కె.జి.ల చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇప్పుడు, లెక్కవేస్తే, సబ్సిడీ 415 కోటు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. నిన్న ఎఫ్.సి.ఐ. పర్మిట్టెస్ 49 కోటు ఎక్సెస్ పెట్టడం జరిగింది. ప్యాక్యూర్మెంట్ ప్రయిస్ ప్రకారం, ఇన్స్టా ప్రయిస్ రు. 90 లు వరకు పెళుతుందని ఎస్టిమేట్ వుంది. ఇంతవరకు వెళ్ళితే ఇప్పుడున్న సర్వీస్ లో సబ్సిడీ 752 నుండి 800 వరకు వెళ్ళే ప్రమాదముంది. ఇది ఇట్లా వుండగా 20 కె.జి.లకు మించి ఇవ్వడం అనేది భారత దేశములో అంధ్ర ప్రదేశ్ కు సాధ్యము కొదవి మనవి చేస్తున్నాను. ఏ రాష్ట్రములో కూడా 10 లక్షల బియ్యం కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ రాష్ట్రమే సుమారుగా 24 లక్షల బియ్యం సబ్సిడీ రైస్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఓపెన్ మార్కెటులో రైస్ తీసుకొనేటప్పుడు, ఓపెన్ మార్కెటులో మీ 'ఇష్టము' అనే మాట మీద రైస్ మిల్లర్స్ కు వెప్పి, ఎఫ్.సి.ఐ.కి 30 లక్షల బియ్యం ఇప్పించడం జరిగింది. అది పాలనాగ్త జిరిగిన పరిస్థితి. దానికి భిన్నంగా మరల మిల్లర్స్ దగ్గర రైసు మీరు ఈ స్టోట్లోనే ఇవాల్, ధరలు తగ్గాలి అని వెప్పి వాళ్ళనిత్తినకూర్చుని, ఈవాళ్ళ పని చేయిస్తున్నాము. నిన్న విజయవాడలో మీటింగ్ పెట్టి, వాళ్ళ తిరిగి రూపాయ తగ్గించే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈవాళ్ళ మరల రైస్ మిల్లర్స్ తాడేపల్లి గూడెంలో కూర్చోని, ధరలు తగ్గించాలని ఒప్పుకొని, వాళ్ళు మీటింగ్ పెడుతున్నారు. మా

అధీశ్వరులు, కలెక్టరులు కూర్చోన్నారు. అలాగే రాష్ట్రమంతటా ధర్మ పెరిగాయి, ప్రభుత్వము కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటుందని చెప్పిన దరిమిలా వాళ్లు ఒక రూపాయికి అగ్గింపడానికి ఒప్పుకున్నారు. మిల్లగు వారంతట వారే అందరూ మాట్లాడుకొని రూపాయి ఇప్పుడు పురిగిన దాన్ని తగ్గింపడానికి ఒప్పుకున్నారు, అని మనవి చేస్తున్నాను.

నోబరీలచే దస్తావేజులు ధ్వజీకరణ

217-

*3779-శ్రీ కర్ణా సుబ్బారెడ్డి.- రెవెన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రిజిస్ట్రేషను ఆపశ్యకమైనట్టి విక్రయ దస్తావేజులు, తనఖా దస్తావేజులు, తరితర దస్తావేజులను రాష్ట్రంలోని కొందరు నోబరీలు ధ్వజీకరిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి చర్యవల్ల రాష్ట్రాభివృద్ధికి నష్టం వాటిల్లునా;

(ఇ) నోబరీల అధికారాలు, విధులు ఏవీ;

(ఈ) ఆస్తులలో ప్రయోజనం కల్పించునట్టి పత్రాలను ధ్వజీకరించిన నోబరీలపై తీసుకొనదలచిన చర్య ఏమి?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి):-

(అ) అవునండీ. రిజిస్ట్రేషను, చట్టం క్రింద తప్పనిసరిగా రిజిస్టరు చేయవలసిన సేల్ డీడు, మొదలయిన వాటిని నోబరీలు ధ్వజీకరించినట్టి కొన్ని సందర్భాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయి. ప్రకటనలో వాస్తవంగా సేల్ డీడు, సెటిల్మెంట్లు మొదలయిన దస్తావేజులుగా స్పష్టంగా తెలుపు తున్నప్పటికీ వాటిని అగ్రిమెంట్లు, అఫిడవిట్లు మొదలైన పేర్లతో వ్యవహరిస్తున్నారు.

(ఆ) దస్తావేజుపై సరిపడునంత స్థాంపు డ్యూటీ తేనట్లయితే, నోబరీ ఆస్థాంపు డ్యూటీని కట్టించనట్లయితే నష్టాలు సంభవిస్తాయి.

(ఇ) 1952 నోబరీల చట్టం (1952లో 53వ కేంద్ర చట్టం) 6వ విభాగంలో పేర్కొన్నట్లుగా ఏదేని దస్తావేజును అమలు చేసే విషయంలో వాటిని పరిశీలించడానికి ప్రమాణీకరించడానికి, సర్టిఫై లేదా అటెస్టు సంతకం చేయడానికి నోబరీలకు అధికారిత్వమయింది. అంతేకాకుండా, ఎవరైనా వ్యక్తి వేత ప్రమాణం చేయించడానికి లేదా అట్టి వ్యక్తి నుండి అఫిడవిట్ను తీసుకోవడానికి సంబంధించి కూడా నోబరీకి అధికారం ఇవ్వడమయింది.

(ఈ) రిజిస్ట్రేషను చట్టం క్రింద తప్పనిసరిగా రిజిస్టరు చేయవలసినట్టి దస్తావేజులపై నోబరీ చేసిన ధ్వజీకరణ కొర్టులలో సాక్ష్యంగా అంగీకరించడానికి వీలు లేదు.

సరైన స్థాంపు డ్యూటీ తేనట్టి దస్తావేజులపై నోబరీలు ధ్వజీకరణ సంతకం చేయకూడదు. అయితే, భారతీయ స్థాంపు చట్టంలోని 33(1) విభాగం క్రింద వాటిని ఇంఫోండు చేయాలి. సంబంధిత నోబరీ నుండి ప్రభుత్వ ఆదాయానికి నష్టం కలగకుండా చర్య తీసుకోవడమవుతున్నది.

శ్రీ తె. సుబ్బారెడ్డి:- మంత్రిగారి సమాధానముతో, కంపన్ సరేగా రిజిస్ట్రేషన్ కు కావలసిన డాక్యుమెంట్స్, స్టాంపు డ్యూటీకి పెరింపవలసిన డాక్యుమెంట్స్ ను కూడా నోటరీలు ధృవీకరిస్తున్నారని, ఎటెస్ట్ చేస్తున్నారని మంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. అలా చేసిన వారిపైన ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఎవరిపైనా లైసెన్స్ లను రద్దు చేశారా? ఈ ఇరెగ్యులారిటీని స్వాప్ చేయాలంటే నేనెడియూ ఇస్తున్నాను. ఏవయినా డాక్యుమెంట్స్ ను నోటిరీఫెత-ధృవీకరించబడాలని గానీ, లేదా ఎడి చేయవలసిన అవసరం వుంటే ముందు ఆ డాక్యుమెంట్స్ ను సబ్ రిజిస్ట్రార్ దగ్గర సబ్మిట్ చేసి అక్కడ నుండి నోటిరీతో సర్టిఫై చేసుకోవచ్చని వారు సర్టిఫై చేసిన తరువాత చేస్తే, నోటిరీ ధృవీకరణ ఈ అక్కరలు జరుగుకుండా వుంటాయి. అది అమలు చేస్తారా?

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- In some cases requisite stamp duty was not paid. అంటే నోటిరీతో సర్టిఫై చేసిన దానితో వారి దగ్గర నుండి ఎంత డబ్బువసూ చేయవలసి వుంటుందో అంత డబ్బు వసూలు చేయడానికి వరకు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. సుబ్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, అందరు నోటిరీలు ఎడ్యుకేట్డ్ వారికి ఐ.ఓ. రిజిస్ట్రేషన్ ఎండ్ స్టాంప్ నుండి వేరే పోస్టింగ్స్ వారు ఏవిధంగా చేయాలో ఆ ఆదేశాలతో చెప్పడం జరిగింది.

Sri K. Subba Reddy:- If they are processed through sub-registrar's Office the misuse of stamp duty and registration fees could be prevented. It is a loss to the exchequer. They have got a right to impound. They are not performing their duty. They are causing heavy loss to the Government exchequer. Unless we evolve some policy we cannot protect the finances of the Government.

ఎం.సి.హెచ్.లో స్టోర్సు సామాగ్రి అవవరణపై దర్యాప్తు

218-

*2371- సర్వశ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట), ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, ఎల్.బి. డుక్కు (శృంగవరపుకోట):- పురపాలక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) స్టోర్సు సామాగ్రి అవవరణను గూర్చి, ఎం.సి.హెచ్. వారు కాంట్రాక్టర్లకు సిమెంటు జారీ చేయటము గూర్చి ఛీఫ్ ఇంజనీరు వివరణ పూర్తయినదా;

(ఆ) అయినచో, వివరణలో కనుగొన్న విషయము తెలివి, బాధ్యతైన వ్యక్తులపై తీసుకున్న చర్య ఏమి?

పురపాలక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి):-

(అ) (ఆ) ప్రజాలోగ్య బోర్డు ఇంజనీరు తాత్కాలిక వివరణ నివేదికను సమర్పించారు. అందులో, వాస్తవ రికార్డులన్నీ తనిఖీ చేయటానికి, జారీ చేసిన సామగ్రిలను తిరిగి రాబట్టడం లేదా - ఇతర విధంగా చేసే విషయాన్ని నిర్ధారించటానికి ప్రత్యేక (అడిటుపార్మిస్) యమించవలసిందిగా ఆయన సూచించారు. అడిటు పూర్తయిన తర్వాత, బాధ్యతైన వ్యక్తులపై క్రమశిక్షణా పోస్టిడింగులను ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- పోయినసారి శాసన సభలో ఇది చర్చకు వచ్చినప్పుడు, బోర్డు ఇంజనీరు గారిని వివరణాధిగారిగా వేస్తున్నామని అప్పుడు సెలవిచ్చారు. బోర్డు ఇంజనీరు గారు ఇంజిన్ రిపోర్ట్

ఇవ్వారని అన్నారు. ఆ రిపోర్టుతో వున్న ప్రధానమైన అంశాలేవి? ఆ రిపోర్టును సభ సమక్షంలో వుంచుతారా? లేకపోతే, దాని డిస్పొజ్చునా సభ సమక్షంలో వుంచుతారా? రెండవది. ఇప్పుడొక స్పెషల్ అడిట్ పార్టీని పెడతామని అన్నారు. ఈ స్పెషల్ అడిట్ పార్టీని ఎప్పుడు పేర్కొను? తన రిపోర్టు ఇవ్వడానికి టైం తీమిట్ పెడతారా లేదా? చీఫ్ ఇండినేరుగారి రిపోర్టు మీకు ఎప్పుడు వచ్చింది?

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:- ఇది తొగడ శాసన సభలో ఎల్.ఎ.క్యు. నెం. 652 స్పార్క్ కృత్సన డేటిడ్ 22-3-90లో The former Minister for Municipal Administration has assured the House to invoke the provisions of essential Act and if necessary also obtain the report of C.B. C.I.D. Accordingly, the Commissioner addressed the I.C. to conduct enquiry. He has replied that departmental enquiry is necessary and expenditure has to be audited in fixing the responsibility on the concerned. They have also informed that unless these conditions are satisfied the C.I.D has no power to investigate the matter. చీఫ్ ఇండినేర్ ప్రిలిమినరీ రిపోర్టులో 2300 ఎం.బి.బుక్స్ తనిఖీ చేయవలసి వుంటే He could get only 498 books from the Corporation. The Corporation officials did not give him full co-operation. So, he has requested that full audit has to be made. The Deputy Executive Engineer, incharge of the store has been placed under suspension. Within three months audit report will come and all the concerned people who are involved in this offence will be punished and the action will be taken by the Government. I assure the Member that within three months action will be taken. The audit will be completed.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- మంత్రిగారు ఎలాగు మూడు నెలలోపున దానినే హార్ని చేస్తాము 10-10 అన్నారు కదా ఆ సందర్భంలో ఒకటి దృష్టిలో పెట్టుకోవలసింది ఏమిటంటే మీ డివార్సుమెంటుకు ఆఫీసర్లు ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్లుతో కోసరేట్ చేయడంలేదు. అది లక్కాదీ రూపాయలు మాములా. ఇందులో చాలమంది ఇన్వాల్యు అయిఉన్నారు. చాల స్క్విక్కుగా దానిమీద ఎంక్వయిర్ జరిపించి వర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఇంతవరకు ప్రయిమాఫేస్ ఉన్నటువంటి వారందరి మీద కఠినమైన వర్యలు తీసుకోదానికి అవకాశం లేకపోతే ఎంక్వయిర్ న్యాయంగా జరగదు; అది దృష్టిలో పెట్టు కుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు ఏదైతే తమ విభాగాన్ని వెలిబుచ్చినారో దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. దానిలో చాల మంది ఆఫీసర్లు ఇన్వాల్యు అయినారు. ఇది చాల పెద్ద కుంభకోణము, దీని విషయంలో తప్పనిసరిగా తగు రీతిగా విచారణ జరిపించి దోషులను శిక్షించడం జరుగుతుంది.

FACILITIES IN ZOOLOGICAL PARK, HYDERABAD

219-

*4574- Sri K.R. Suresh Reddy (Balakonda):- Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is fact that the Nehru Zoological Park in Hyderabad is offering only minimum facilities to the Tourists compared to other Zoos; and

(b) if so, the action proposed to attract Tourists and also school children?

Minister for Forests (Sri M. Chandrasekhar):-

(a) The Nehru Zoological Park has provided certain facilities to attract Tourists such as Guest houses, vans to go to the Safari Parks, allowing the cars to go around in side the Zoo Park, Parking place to the vehicles of Tourists, etc., which are comparable to the facilities provided by other Zoos.

(b) There are no proposals for providing additional facilities to the Tourists and School Children other than those providing at present.

Sri K. Suresh Reddy:- The Hon'ble Minister has said that certain facilities are provided in the Zoological park. All these facilities are basically meant for school-going children. When these children visit the park certain facilities like provision of drinking water, place of eating, a proper place to sit, are lacking. It is being visit India year we are celebrating tourism year. We are celebrating 400 years of Hyderabad to attract more tourists. Will the Minister come up with more facilities in the Zoo?

Sri M. Chandrasekhar:- We are providing additional facilities in the Nehru Zoological Park. They are as follows:

- Guide maps on boards at important roads in Zoo.
- Animal information boards for each enclosure.
- There is one canteen and two ice cream booths in the Zoo.
- Special park for children (Children park, with children playing facilities)
- Cars allowed inside the zoo.
- Mini-train for children and old people
- Elephant rides for children.
- Drinking water fountains
- Recreational areas for visitors, for playing and relaxing
- 4 guest houses for visitors
- Boating facilities
- Free entrance for children during Vanyaprani Sapthah and Nehru's birthday
- Rates of entry is lowest in the country:

adults	-- Rs. 1-00
Children	-- Rs. 0-25
School Children	-- Rs. 0-25
Cars	-- Rs. 20-00
Safaris	-- Rs. 20-00/person.

ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతుల ద్వారా విద్యుదుత్పత్తి

220-

*3287- శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వల్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విద్యుత్ కొరతను తీర్చుటకై ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతుల ద్వారా విద్యుదుత్పాదన చేయుటకు ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రణాళికలను రూపొందించినదా;

(ఆ) సౌరశక్తిని వినియోగించుకొనుటకు గల అవకాశాలను అన్వేషించారా; అయినచో, దాని ఫలితాలెవ్వి?

స్వయం శాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):-

(అ) అవునండి.

(ఆ) అవునండి. ఖమ్మం జిల్లా కొత్తగూడెం ప్రాంతంలో సౌరశక్తి ఆధారంగా పనిచేసే 30 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని ప్రయివేటు రంగంలో నెలకొల్పవలెనని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది.

17-9-1991వ తేదీ నుండి వాయిదాపడిన ప్రశ్న

తుఫాను పునఃనిర్మాణ పనుల నిమిత్తం ఉపాధికల్పనా కేంద్రాలద్వారా కాకుండా నేరుగా సిబ్బంది నియామకం

171-

*5168- సర్వశ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం), టి. సీతారాం, టి. పెంపలయ్య, ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, చిక్కల రామచంద్రారావు, కె. కళా వెంకటరావు (పుణుకూరు):- పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తుఫాను పునః నిర్మాణ కార్యక్రమపు పనులను నిర్వహించు నిమిత్తం ఉపాధికల్పనా కేంద్రాలు మున్నగువాటిని సంప్రదించకుండానే నేరుగా సిబ్బందిని నియామకంనకు పంచాయతీ రాజ్ శాఖను ప్రభుత్వం ఆదేశించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు కారణాలెవ్వి?

పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్సెంజీ ద్వారా వచ్చి, షెడ్యూలు కులాల కార్పొరేషను/గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో వర్క్ ఇన్ స్పెక్టర్లుగా/డాప్లమెన్ట్ గా/ ట్రైనర్లుగా పనిచేస్తున్న కొంతమంది అభ్యర్థులను మాత్రమే అనిస్కంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్స్ నియామకానికి పరిశీలించడం జరిగింది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్సెంజీ ద్వారా రానటువంటి ఇతర అభ్యర్థులను పరిశీలించడం జరుగలేదు.

తత్పరితంగా ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా రాని షెడ్యూలు కులాల కార్పొరేషను/గిరిజన సంక్షేమం/ పంచాయతీరాజ్ శాఖలలో పనిచేస్తున్న కొందరు అభ్యర్థులు డి.ఓ.సెం. 36558/90 అండ్ బ్యాప్ టీబిబిఎన్ఎల్ కె షేర్ స్టాక్ ఉత్తరువులను పొందారు. కార్పొరేషను లేదా శాఖలలో మొట్టమొదటి నియామక సమయంలో ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా వచ్చారా లేదా అన్న విషయాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా ఈ అభ్యర్థులను అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల నియామకానికి పరిశీలించి, నియామకం కల్పించవలసిందిగా, టీబిబిఎన్ఎల్, 11-10-1990 తేదీ గల ఉత్తరువుతో ఆదేశించింది.

పైన తెలిపిన టీబిబిఎన్ఎల్ ఆదేశాలు దృష్టి, ఓ.ఏలను దాఖలు చేసిన అభ్యర్థులను, అదే విధంగా 19-4-1990 తేదీకి ముందు నియమించిన అభ్యర్థులను ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజిని సంప్రదించకుండానే పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఇంజనీర్-ఇన్-ఛేజ్ వద్ద పెండింగులో వున్న దరఖాస్తు దారులను ఖాళీ పదవులలో భర్తీ చేయడానికి ప్రభుత్వం పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఇంజనీర్-ఇన్-ఛేజ్ ను అనుమతించింది.

10 శ్రీ కె. వివేకానంద:- అధ్యక్షా, ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా ఈ షెడ్యూలు కులాల కార్పొరేషను అదే విధంగా గిరిజన సంక్షేమ శాఖలలో వర్కు ఇన్స్పెక్టర్లుగా పనిచేసినట్లు వంటి వారిని ఎంతమందిని నియామకం చేశారు. టీబిబిఎన్ఎల్ ఉత్తర్వు వచ్చిన తరువాత వచ్చిన ఎన్ని రోజులలో ఎంతమందిని ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా ఉన్నట్లువంటి వారిని ఈ శాఖలలో పని చేస్తున్న వారిని చేశారు. అదేగాక బయట మామూలు స్థాయిలో ఉన్నట్లువంటి వర్కు ఇన్స్పెక్టర్లుగా ఎవరూ పని చేయనట్లువంటి వారిని ఎంతమందిని మీరు నియామకం చేశారు? ఈ మూడింటికి మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- యు.కె. పోజెక్టు తరుపు నుండి 214 అండ్ సి.ఆర్.పి. నుండి 190 మందిని అప్పాయింట్ చేశాము. మీరు అడిగేది సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నుంచి ఎంత మందిని అప్పాయింట్ చేశారు అని. నేను వివరాలు వారి ముందు ఉంచుతాను. 135 మందిని అప్పాయింట్ చేశాము.

శ్రీ కె. వివేకానంద:- నేను అడిగింది క్లియర్ కట్ కృత్యం. మంత్రిగారు సమాధానం ఏమి చెప్పారు అంటే ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా వచ్చిన వారిని షెడ్యూలు కులాల కార్పొరేషను గిరిజన సంక్షేమ శాఖలలో తీసుకున్నాము అనే ఉద్దేశము వచ్చే సమాధానము తయారు చేసి ఇచ్చారు మాకు. ఇచ్చి ఏమి చెబుతున్నారు ఇప్పుడు యు.కె. పోజెక్టు నుంచి 200 మందిని సి.ఆర్.పి. నుంచి 114 మందిని ఈ ట్రయిబులు ఇది చెప్పమంటే దానిలో ఏమీ చెప్పడంలేదు. అసలు ఇది కాకుండా వారు ఏమీ చెబుతున్నారు? ఇందులో ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా వచ్చినట్లువంటి వారిని ఇంతమందిని నియామకం చేశాము, ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా రానట్లువంటి వారు. టీబిబిఎన్ఎల్ ఉత్తర్వు ద్వారా ఎంతమందిని మీరు నియామకం చేశారని నేను అడిగిన రెండవ ప్రశ్న. మూడవ ప్రశ్న ఏమిటంటే ఈ రెండింటికి సంబంధంలేనట్లువంటి వారిని ఎంతమందిని మీరు నియామకం చేశారు? ఈ మూడు ప్రశ్నలు నేను చేశాను. డైరెక్టుగా క్లియరుగా నేను అడిగేది ఏమిటంటే, మీరు ఏమిటి అంటున్నారు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ అంటున్నారు. అదే విధంగా షెడ్యూలు కులాల కార్పొరేషన్ అంటున్నారు. ఈ రెండూ కాకుండా మళ్ళీ కొత్తవి రెండు చెప్పారు. జవాబులో లేదు. ఈ ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా కానట్లువంటి వారిని ఎంతమంది, ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజి ద్వారా ఇందులో పని చేస్తున్నట్లువంటి వారు ఎంతమంది, టీబిబిఎన్ఎల్ ద్వారా వచ్చినట్లు వంటి వారు ఎంతమంది. మొత్తం మూడు ఎంతమందో చెప్పమనండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మూడు కలిపి ఎంతెంత అని కదా. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ ద్వారా వచ్చిన వారు 76 మంది. మొత్తము ఈ ట్రీబ్యూనల్ ద్వారా, ఎస్.సి. కార్పొరేషను, ఎన్.టి. కార్పొరేషను ద్వారా వచ్చిన వారు 135 మంది. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ ద్వారా వచ్చినటువంటి వారు 76 మంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు ఇచ్చిన ఆన్సరులో ట్రీబ్యూనల్ ఆర్డరును మేరకు ఇచ్చాము అన్నారు. మీకు ట్రీబ్యూనల్ ఏమీ ఆర్డర్ ఇచ్చింది? దాని ప్రకారము ఏమీ చేశారు ఒకటి. రెండవది ఇది కాకుండా సుమారు వెయ్యి మందిని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ లేకుండా అప్పాయింట్మెంటులు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా, అయితే ఎందుకు ఇచ్చారు? మీ డిపార్టుమెంటులో అసిస్టెంటు సూపర్వైజర్లుగా గానీ వర్కు ఇన్‌స్పెక్టర్లుగా గానీ ఆ విధంగా ఇచ్చి ఉంటే అవి అన్ని కాన్సిల్ చేస్తారా? ఆ అధికారుల పైన ఏకమైన తీసుకుంటారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సి.ఆర్.పి.లో ఇబ్బంది జరగలేదు. పంచాయితీ రాజ్ డిపార్టుమెంటులో జరిగిన దానికి ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు. మీరు అడిగింది తుఫాను నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీని సంప్రదించకుండా చేశారా అని అడిగారు. పంచాయితీ శాఖలో సిబ్బందిని నేరుగా చేశారా అని అడిగారుకరెక్టే. దాంట్లో జరిగిన మాట వాస్తవం. కొన్ని అవకతవకలు జరిగిన మాట వాస్తవం. దాని పైన ప్రత్యేకమైనటువంటి ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు చేశాము. కొంతమంది ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ కాకుండా నేరుగా చేసిన మాట వాస్తవం. దానిపైన తప్పకుండా ఎక్కను జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ట్రీబ్యూనల్ ఆర్డరును ఏమిటి? ఏ విధంగా ఇచ్చారు? మంత్రిగారు అవకతవకలు ఒప్పుకుంటున్నారు కాబట్టి వామను కమిటీ వేస్తే వాస్తవాలు అన్ని బయటకు వస్తాయి. వారి పైన ఏకస్ తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- వామను కమిటీ అక్కరలేదు. వామనులో ఉన్న మెంబర్లు అంతా మీ కమిటీలకే అయిపోయారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేము అడిగింది ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి కాకుండా డైరెక్టుగా తీసుకున్న మాట వాస్తవమేనా, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ లేకుండా పంచాయితీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో కొంతమందికి ఎంప్లాయిమెంటు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన రిప్లయి చెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు గానీ ఈ సప్లెమెంటరీ ఇది ఎంతైనా డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించింది. అది ఈ క్వశ్చన్ క్రింద రాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ట్రీబ్యూనల్ ఆర్డరు ఏమీ ఇచ్చారో చెప్పమనండి.

Sri Jalagam Prasada Rao:- The tribunal in its order directed to consider the appointment of Asst. Executive Engineers without taking into account whether they are brought through employment exchange at the time of interview...

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాకు అర్థము కాలేదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను దీని కాపీ సప్లయ చేస్తాను.

శ్రీ టి. సీతారాం:- 1,300 మందిని వర్కు ఇన్వెక్టర్లను, ఇంజనీరింగు కేడరును ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ లేకుండా వేసిన మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- స్కెక్చ్‌ను రిటేఫ్ దాంట్లో బీబియస్‌ఆర్ ఆర్డరు ప్రకారం అప్పాయింటు చేశాము, వాస్తవం.

శ్రీ టి. సీతారాం:- వారు బీబియస్‌ఆర్‌కి ఎందుకు వెళ్ల వలసి వచ్చింది? మీరు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ లేకుండా ఎంప్లాయిమెంటు కలిగించారు కనుక. అటువంటి అధికారులను మీరు ఎందుకు సస్పెండు చేయలేదు? బీబియస్‌ఆర్‌కెక్స్‌ ఇచ్చిన తరువాత కూడ ప్రభుత్వంజానాకు ఈవేళ సాలరీస్ క్రింద కొన్ని లక్షల భారముపడింది. ఒక పద్ధతి లేకుండా ఒక సిస్టమ్‌లేకుండా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ లేకుండా, బీబియస్‌ఆర్ కెక్స్‌ ఇచ్చిన తరువాత కూడ సుమారు 800 మంది, వెయ్యిమందికి అప్పాయింట్‌మెంటు ఇచ్చారు. అసలు ప్రభుత్వం ఉందా, లేదా? అసలు పని చేస్తున్నదా? అధికారులు ఏమి చేస్తే దానిని డిఫెండు చేయడమేనా పద్ధతి? అట్లా చేసిన అధికారులను ఎందుకు సస్పెండు చేయరు? అధికారులను సస్పెండు చేయమని డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ప్రభుత్వం ఉంది. ప్రభుత్వం ఉండబట్టే ఎంక్వయిరీ చేశాము. అవకతవకలు జరిగిన చోట ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఏక్స్‌నీ తీసుకుంటుంది. మేము ఇప్పటికే ఎంక్వయిరీ చేశాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

20 శ్రీ టి. సీతారాం:- ఇన్ని వందల అప్పాయింట్‌మెంట్స్ జరిగాక సస్పెండ్ చేయకుండా.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రిప్లయి కంప్లీట్ చేయనివ్వండి.

శ్రీ టి. సీతారాం:- మంత్రిగారు గౌరవసభలో ఒప్పుకున్నారు అవకతవకలు అనేటటువంటిది స్పష్టముగా. ఈ శాసనసభలో ఒప్పుకున్నారు. వారు ఒప్పుకున్న తరువాత అలాంటి అధికారులను కంటిన్యూ చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్దముగా ఉందా? లేదా ఆయనను సస్పెండ్ చేస్తారా? లేదా దాని మీద హామీ కమిటీ వేస్తారా? లేదా జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరుపుతారా? దేనికయినా ఒక దానికి ముందుకురండి. మీరు తప్పుడు అధికారులను సమర్పించి నిజాయితీగా మా ప్రభుత్వం ఉందని చెబుతున్నారు మీరు. మే చిత్తశుద్ధిని ప్రజలు శంకించే పరిస్థితి తెచ్చుకోకండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉంది. We will take firm action in that regard.

Sri T. Seetharam:- What is that action Sir?

Sri Jalagam Prasada Rao:- What action we are going to take in known to the Government. Definitely we will take firm action. In the case of irregularities Government will take firm action.

Sri T. Seetharam:- Kindly announce the action that you are going to take. ఈ సభకున్నా ఉత్తమమైనటువంటి ప్యాటిఫారమ్ ఇంకొకటి లేదు. ఇంత మంది ప్రజా ప్రతినిధులు గౌరవ మంత్రిగారికి ముర పెట్టుకుంటున్నప్పుడు మా మాటను గౌరవించడములో మీకు ఏమియినా అభ్యంతరం ఉందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు మొరపెట్టుకోనూ వద్దు, కోప్పడనూ వద్దు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీ ద్వారా అలకించాను. తప్పుకుండా ఆ మొరను - వారు మొర అనక్కరలేదు, ఎందుకంటే గౌరవసభ్యులు అడగవలసిన అవసరం వారికి ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు అడుగుతున్నారు మీరు చెపుతున్నారు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- తప్పుకుండా మీరు అడగాలి. We will take action definitely. Already we are at it.

శ్రీ టి. నీతారాం:- మంత్రిగారు ఫర్స్ట్ ఏక్షన్ తీసుకుంటామనేటటువంటి ఒక మాట చెప్పారు. మేము కాదనడం లేదు. ఇది మీరు తప్పు చేసినారని చెప్పి ఈ సభలో ఒప్పుకుంటూ ఆ అధికారికి శిక్ష ఎందుకు ఇవ్వలేకపోతున్నారు? ఈ సభ నుంచి ఒక విజ్ఞప్తి - ఈ సభ గౌరవాన్ని ఇనుమడింప చేసి, సభ తాలూకు హుందాతనాన్ని కాపాడిన వారు అవుతారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నీతారాంగారు, ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్స్ ఈ సభ ఎక్స్‌రెస్టెన్డ్ చేయ లేదు. ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్స్‌కి ఈ సభ కాదు.

శ్రీ టి. నీతారాం:- తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి అజేల్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సప్లిమెంటరీస్ ఇప్పటికే చాలా ఎక్కువ ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. నీతారాం:- తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి ముఖ్యే చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు రోశయ్యగారు గతములో తప్పు చేసినటువంటి అధికారులను సస్పెండ్ చేయడానికో లేదా కమిటీ చేయడానికో ఆయన హుందాతనంగా వ్యవహరించారు. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. అట్లాగే ప్రసాదరావుగారిని కూడా ముందుకు రమ్మంటున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నీతారాంగారికి, ప్రతిభాభారతి గారికి నా సంగతి తెలుసు. తప్పు కుండా తప్పు చేసిన వారిని మా డిపార్ట్‌మెంట్‌లో మేము ఉరుకొనే ప్రశ్న లేదు. తప్పుకుండా ఫరమ్స్ ఏక్షన్ తీసుకుంటామని మరొకసారి సభాధ్యక్షుల ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. Definitely not to-day.. We will take action. అది ఎంక్వయిరీలో ఉంది. అధికారులు తప్పు చేసినారని నిర్ణయించవలసిన అవసరం ఉంది. దాని మీద చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ టి. నీతారాం:- ఈ శాసన సభ లోపు మీరు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మధ్యాహ్నం లోపం చెప్తారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మధ్యాహ్నం లోపం కాదు. What is the time fixed? ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది - మధ్యాహ్నం లోపం అంటే.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అవకతవకలు ఉన్నాయని నోటీసుకు వచ్చి ఎంక్వయిరీ జరుపు తున్నాము అన్నారు. ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు రావాలి. ఫైనాన్సియల్ మినిస్ట్రీ విగ్గియేషన్ కాదు ఇది.

అటువంటి చోట రిపోర్టు లేకుండా సస్పెండ్ చేయకూడదు. చేస్తే కోర్టులో నీలవదు, మీకు తెలుసు కూడా. ఇది అంతా ఎందుకు?

శ్రీ జి. సేతారాం:- ఫైనాన్షియల్ కమిటీమెంట్ ఉంది. ఇది ఒక అధికారి పర్యవేక్షణ క్రింద కూడా పాతరు చేయకుండా ఒక వెయ్యి మందికి తనదే అని ఆర్డర్స్ ఇచ్చారు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి (ఎవ్వరైనా):- ఎంక్వయిర్ అఫేసర్ గా ఎవరిని వేశారు, చెప్పండి వేశారు?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఎంక్వయిర్ అఫేసర్ ని కూడా, ఎవరిని వేస్తారని వారు అడగడం, వారు మంత్రికూడా వేశారు. ఎప్పుడూ కూడా మేము ఆ విధంగా అడగలేదు. మీరు 7 సంవత్సరాలు చేసినప్పుడు కూడా మేము అడగలేదు. ఎంక్వయిర్ జరిపిస్తున్నాము. We will do the enquiry. ఎంక్వయిర్ కి ఒక అధికారిని నియమించడం జరిగింది. ఆ అధికారి ఎంక్వయిర్ చేస్తారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆ అధికారి ఎవరో చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇంటిగ్రిటీ ఉన్నటువంటి అధికారిని వేశాము, తప్పకుండా చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పేరు చెప్పండి - పేరు చెప్పడముతో తప్పు ఏమిటి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధికారి పేరు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎవరిని వేశారు?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఈ ప్రశ్నలో ఎవరినో చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వదారుగురు కలిసి ఒకేసారి అడిగితే నేను ఏమీ చెప్పతాను?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు స్కెచ్ గా కాకుండా ఇతర దానిలో ఎక్కువ జరిగిందని చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దీనిలో కూడా జరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దీనిలో టీబిఎస్ ఆర్డర్ ను బట్టి కదా జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- టీబిఎస్ ఆర్డర్ క్లియర్ గా ఇవ్వలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉంది - చదివారు కదా ఇప్పుడు. There is a clear direction.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- టీబిఎస్ ఆర్డర్ లో డైరక్షన్ లేదు, కన్సిడర్ చేయమన్నారు. మామన్ టేరీయన్ గ్రాండ్స్ మీద కన్సిడర్ చేశాను అన్నారు. అయిన ఒప్పుకున్నారు. దానిలో ఆర్డర్స్ క్లియర్ గా లేవు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఒకటి బీబియస్ అర్డర్. రెండోది, బీబియస్ అనర్ చేయకపోతే ఒక ప్రక్కన ఏజిటేషన్, రెండో ప్రక్కన వారు కూడా అవేర్కి పోతారు కదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇదే అర్డర్స్ పైన అవేయకు చెడతారు వారికి ఇష్టం లేకపోతే. ఇష్టం అయితే ఇచ్చుకుంటారు. What is this Sir, ఒక పాలసీ లేకుండా..

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్వాలిఫైడ్ వారికి కొత్తగా రికూబ్ చేయలేదని ఒక ప్రక్కన ఏజిటేషన్ ఉంటే అలాంటి రికూబ్ అయి ఉన్న వారిని తీసేస్తే ఇంక ప్రభుత్వాన్ని నిలవనిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ అధికారి మిస్-యూజ్ చేశాడు. వెయ్యి మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చాడు. అవన్నీ అమ్ముకోవడం జరిగింది. ఆ ఆఫీసర్ నీ షేర్స్ చేయడం ఏమిటి చేరు? మేము అడిగేది బేక్ ఏక్స్. ఎవరిని ఎంకవయర్ ఆఫీసర్ గా వేశారో అది వెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సీనియర్ ఐ.ఏ.ఎస్ అధికారిని అప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. అయిన రిపోర్టు లేకుండా ఈయనను షేర్స్ చేయడం లేక ఇంకోటి కాదు - డెఫినిట్లీ రిపోర్టు రాగానే Definitely after getting the report firm action will be taken.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లాస్ట్ సెప్టెంబర్, ఒక్కరే అడగండి.

శ్రీ కె. వివేకానంద:- ఇందులో ఒక విధమైన అవకతవకలు కాదు. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ మేరంతా మంత్రులు చేశారన్నారు, బాగానే ఉంది. ఒక విషయం సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చేది మే ద్వారా తీసుకువచ్చేది ఏమిటంటే - మీరు చేసినటువంటి అప్పాయింట్మెంట్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో ఇవి ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకముగా ఉన్నాయి. కారణం ఏమిటంటే ఎప్పుడుయినా ఏ బీబియస్ అర్డరునా ఇంత తొందరగా మీరు అమలు చేసినటువంటిది ఈ ప్రభుత్వ చరిత్రలో ఎప్పుడుయినా ఉందా? రెండు, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ మీరు పాటించాలి. హరిజనుల మీద ప్రేమ మీకు, గిరిజనుల మీద ప్రేమ, బడుగువర్గాల మీద ప్రేమ, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ పేంజిలలో మూలుగుతున్నటువంటి మొత్తముగా ఉన్నటువంటి వారి అందరి మీద ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రేమ ఉంది. అందుకోసం మీరు ఏమి చేశారు - రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ మీకు అక్కరలేదు, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ పేంజిలలో ఉన్నటువంటి అభ్యర్థులు మీకు అక్కరలేదు, సిర్పిడ్యోగ యువకులు రోడ్డు మీద పడిపోతే వారి గురించి అక్కరలేదు, క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ గురించి కూడా కనీసం సమాధానం చెప్పలేనటువంటి పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం ఉంది. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు అవకతవకలు జరిగాయని. ఇప్పుడు అవకతవకలు ఎవరైతే చేశారో వారి మీద ఇమ్మడియేట్ గా కఠిన చర్యలు ఇప్పుడు ఈ క్షణములో తీసుకుంటారా? (2) ఈ ఉద్యోగాలు ఇచ్చి వారందరినీ కూడా మీరు తొలగించి సభా సంఘాన్ని వేసి తగినటువంటి న్యాయం జరిగేలా చూడాలి. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ పేంజిల ద్వారా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉందా? చిత్తశుద్ధి ఉంటే మీరు ఈ నియామకాలు రద్దు చేసి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి అధికారులను అందరినీ శిక్షించే దానిని వెంటనే సభలో మీరు ఎనౌన్స్ చేస్తారా? దీని మీద పూర్తి దర్యాప్తు చేయడానికి సభా సంఘాన్ని వేస్తారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఈ బీబియస్ అర్డర్స్ మూడు నెలల క్రితం వచ్చాయి. దీనిని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాతనే - హరిజనుల మీద ప్రేమ ఉంది, గిరిజనుల మీద ప్రేమ ఉంది.

బడుగువార్గాల మీద ప్రేమ ఉంది. వారి మీద ప్రేమ ఉండబట్టి ఆ కార్పొరేషన్ కోసం నేవ చేస్తున్నారని కొబట్టి బీబుస్ నల్ అర్డర్ను ఇంప్లిమెంట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. వివేకానంద:- అది కాదు అధ్యక్షా, 50 శాతం రిజర్వేషన్స్ ఇందులో మీరు అమలుచేశారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అబ్జర్వ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. వివేకానంద:- బడుగువార్గాల మీద ప్రేమ ఉంటే రిజర్వేషన్ అమలుచేయాలి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇప్పుడు మీరు మాట్లాడుతున్నంత సేపు నేను సమాధానం చెప్పలేదు. దయచేసి నాకు టైము ఇచ్చి You take another half an hour, I don't mind.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్కి సరిపోతుందా ఈ రిక్యూజ్మెంట్ అని అడుగుతున్నారు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్ను సాటిస్ఫై చేస్తుందా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ బేక్లాగ్ ఫిలప్ చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

0.30 శ్రీ కె. వివేకానంద:- రూల్స్ కు వ్యతిరేకంగా, ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా ఉపాధి అపాయింట్మెంట్స్ జరిగాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జరిగిన అపాయింట్మెంట్స్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ సాటిస్ఫై కాకపోతే ఇకముందు చేస్తారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇంకా 180 పోస్టులు ఉన్నాయి, ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్సెసిడివారా వాటిని భర్తీచేస్తాం, అప్పుడు బేక్లాగ్ ను కూడా పూర్తిచేస్తాం.

(అంతరాయము)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్ను సాటిస్ఫైచేస్తామని చెప్పారుకదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇదివరకు జరిగిన అపాయింట్మెంట్స్ లో పాటింబారో లేదో చెప్పమనండి. అధికారులు ఇష్టం వచ్చినట్లు జిహ్వచేశారు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ లేదు, ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్సెసిడ్ లేదు. ఇది అన్యాయం. That is why the Government have to make a statement.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- The Government is firm to do justice to the S.Gs. S.Ts and B.Cs. We have already given orders to the Secretaries to implement the Rule of Reservation దానిలో పారపాటు జరిగితే బేక్లాగ్ ను పూర్తిచేస్తాం.

Mr. Deputy Speaker:- Now short Notice Question.

(Interruptions)

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, బీబియస్ తీర్పును అమలుచేస్తూ, బేక్ లాగ్ ను కూడా థర్డ్ చేయాలని ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, క్వారంటైన్ ఇందులో అధికారులను సస్పెండ్ చేయమంటే ఇమీడియట్ గా సస్పెండ్ చేయవచ్చు. కానీ పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని సస్పెండ్ చేయాలంటే ఇమీడియట్ గా చేయలేము. కొందరు అధికారులు అమాయకులు కావచ్చు, వారికి అబ్జిక్టివ్ చేయలేం. కానీ ప్రభుత్వ చెప్పుచేతతోనుండి ప్రభుత్వ డైరక్షన్ ద్వారా అధికారులు ఇల్లీగల్ గా అపాయింట్ మెంట్ చేశారు. ఈ మంత్రిగారికి దానితో సంబంధంలేకపోవచ్చు. It is a clear rape of Rule of Reservation and Employment. మంత్రిగారు జరిగిన నేరాన్ని కప్పివచ్చుకొనేందుకు విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు బయటపెట్టడంలేదు. ఈనాడు సమాజంమొందు వారు కూడా నేరస్థులుగా నిలబడడంమొకటే దానిని సమర్థించుకోవాలి. ఇంతకుముందు బీబియస్ అన్నారు. ఏ బీబియస్ అంత పిచ్చిగా లేదు. No Tribunal can give a direction to the Government to appoint such and such a person. అందువల్ల బీబియస్ ఆర్డర్ ను, కోర్ట్ ఆర్డర్ ను మీస్ కోట్ చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం 150, 200 మందికి సంబంధించింది అని అన్నారు. ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్సెంజివ్వారా కాకుండా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థతో ఎంతమంది ఆబ్జర్వ్ కాబడ్డారన్నది ఇక్కడ అంశం....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మొత్తం అంశం ఇక్కడలేదు, ఇది స్పెక్ట్రం రీకన్ స్ట్రక్చర్ మాత్రమే.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మొయిన క్వశ్చన్ అది. ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్సెంజి ద్వారా కాకుండా అక్కరమంగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థతో ఎన్ని ఉద్యోగాలు ఇచ్చారన్నది సస్పెంజింగ్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది రెలవెంట్ కాదు, ఆ ఇన్స్పెక్షన్ అంతా ఎట్లా తెస్తారు?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- పంచాయతీరాజ్ అనేది ఒక వ్యవస్థ ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ అనేది ఒక విభాగం. రాష్ట్రంలో 800 మందిని అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. గతంలో పంచాయతీరాజ్ కమిషనర్ గా వున్న గోపాల్ రావుగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఎంప్లాయ్ మెంట్ ద్వారా కాకుండా 800 మందిని వర్క్ ఇన్ స్పెక్టర్ గా, ఇంజనీర్ గా అపాయింట్ చేశారని గంటూరు, తదితర ప్రాంతాలనుండి ఉత్తరాలు వచ్చాయని రోశయ్యగారికి కూడా మనవిచేశాను. ఇది వాస్తవమని మంత్రిగారు ఒప్పుకొంటారా లేక హావస్ కమిటీని చేయడానికి ఒప్పుకొంటారా? నేను క్లియర్ పిక్చర్ ఇస్తున్నాను, ఒక వ్యవస్థను రక్షింపడానికి మేము చెబుతున్నాం. ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్సెంజితో నిమిత్తం లేకుండా, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించకుండా ఆఫీసర్స్ బావమరుదులను, అన్నదమ్ములను మంతుల బావమరుదులను, ఎం.ఎల్.ఏ.ల బావమరుదులను అపాయింట్ చేసి దీనిని ఒక ప్రభుత్వ లిమిటెడ్ కంపెనీగా మార్చడానికి వేలులేదని మనవిచేస్తున్నాను. It is a clear case of misappropriation and corrupt practice I am demanding the Minister to cite the G.O. issued to the ENC.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు డిమాండ్స్ చే మాట్లాడినట్లు మాట్లాడితే ఎట్లా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మంత్రిగారు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించకపోవడం నేరం, వేరంతా జైలుకు పోవాలి. అందువల్ల ఈ మెమోను లేక జి.ఓ.ను పంపాయితేరాజ్ శాసనాలు ఇచ్చినా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చినా దానిని కరక్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మొత్తం డిపార్ట్మెంట్ ఇచ్చింది, దీనిని వెడల్పానూ ఎట్లా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అది జి.ఓ. నో, మెమోనో చెప్పమనండి.

Mr. Deputy Speaker:- You please hear me. We are not concerned whether it is a G.O. or a Memo. We are concerned with the cyclone reconstruction work.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మీరు కన్సిస్ట్ కావడంలేదు, పంపాయితేరాజ్ శాసనం సంబంధించిన అంశం ఇది. అందులో ఒక విభాగానికి సంబంధించిన ప్రశ్న ఇది. మీరు ఇది రిలవెంట్ కాదు, సవరణ ప్రశ్న వేయమంటారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు పంపాయితేరాజ్ డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించిన ప్రశ్నవేసి అందులో ఒక విభాగం ప్రశ్న అడగవచ్చేమోకాని ఒక విభాగానికి సంబంధించిన ప్రశ్నవేసి మొత్తం పంపాయితేరాజ్ డిపార్ట్మెంట్ గురించి అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఇందులో మెమో ఎక్కడ ఉంది, ఎప్పుడు ఇచ్చారు అనేది చెప్పమంటే రెలవెంట్ కాదా? ప్రభుత్వం స్పెక్టాన్ రీకన్స్ట్రక్షన్ కు సంబంధించిన అంశంతో ఇంజనీర్-ఇన్-ఛీఫ్ ద్వారా ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది, దానిలో ఏమివుందో చెప్పమనండి, లేక హౌస్ కమిటీని వేయమనండి. ఇది రెలవెంట్ కాదా?

శ్రీ జలగం ప్రసాద్ రావు:- మీరు ఇచ్చిన క్వశ్చన్ లో ఇవన్నీలేవు, స్పెక్టాన్ దానిగురించి అడిగారు, అది చెప్పగలిగాను. వేరే యాస్పెక్ట్ కూడా I can tell you, ఇక తక్కిన ప్రశ్నకూ దీనికి సంబంధంలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- నేను ఈ క్వశ్చన్ కే కన్ఫెస్ అయి అడుగుతున్నాను, ఉత్తర్వులు ఎప్పుడు జారీచేశారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎంక్వయిర్ చేసి ఇర్రెగ్యులారిటీస్ కమిటీ చేసిన ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్ట్ ను కొంటామన్నారు, ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ను రెక్విజైట్ చేస్తామన్నారు కదా?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I have confined to this question only. ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఎప్పుడు జారీచేసిందో చెప్పమనండి, అది జి.ఓ.నా, మెమోనా చెప్పమనండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాద్ రావు:- ఆ వివరాలు తరువాత అందిస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఇంతసేపు అయ్యాక ఇదా చెప్పడం. అందువల్ల హౌస్ కమిటీ ఏర్పాటుకు ఒప్పుకొమ్మనండి. మేమే పరిశీలించి మీకు చెబుతాం.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- వామన్ కమిటీ అక్కరలేదు, చిత్తశుద్ధితో ఎంక్వయర్ చేయిస్తున్నాం...

(అంతరాయము)

శ్రీ సిపాట్. విద్యాసాగర్ రావు:- రాష్ట్రంలోని ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్సలెంట్ లో పేర్లు నమోదు చేసుకొన్న వారి వాక్కులను కాలరాస్తున్నారు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఆ వివరాలు వారిముందు పెడతాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఒక్క క్వశ్చన్ మద ఎంతసేపండీ?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇది శాసనసభ, బయటి మాట్లాడినట్లు మాట్లాడితే ఎట్లా? వారు కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు; సమాధానం చెప్పాను. స్పీకరుగారి ఛాంబర్ కు రమ్మనండి, కావాలంటే - We will have a talk in the Chambers of the Hon'ble Speaker in the tea-break time.

(అంతరాయము)

నేను కాదనడం లేదు. నో వామన్ కమిటీ. దీన్ని చిత్తశుద్ధితో ఎంక్వయర్ చేస్తాము...

10

ఉ.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వాట్ యాక్ డీస్...

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు) లేదీ, వామన్ కమిటీ కావాలని కోరడము జరిగినది)

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీ ప్రభుత్వంలాగా కాదు; తప్పు జరిగింది కాబట్టి, ఎంక్వయర్ చేస్తామని అంటున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మీరు చెప్పిన విధంగానైనా, స్కెక్చోన్ కు సంబంధించింది అని మీరు అన్నారు. స్కెక్చోన్ కు సంబంధించింది అయినా బీబిఎస్, రిజర్వేషన్, ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్ ఛేంజ్ సూత్రం పాటించకుండా ఏమైనా అదేశించిందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ రైడి వర్కు చేస్తున్నాను...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వామన్ కమిటీ కాదు అంటున్నారు కదా? బుడిషియల్ ఎంక్వయర్ కి ఒప్పుకోమనండి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- చెప్పిన కాపీలు మీకు పంపిస్తాను. దాన్ని మీ ముందు పుంతు తాను. రిజర్వేషన్ పైన అందులో లేదు. రిజర్వేషన్ బ్యాక్ లాగ్ చేశామంటున్నాము కదా?...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇది గవర్నమెంటా?... ప్లెజేబు కంపెనీయా?...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ రైడి పని చేస్తున్నవారు - సమ్ డిఫార్మిటెంట్ లో పని చేస్తున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కాదుసార్.. రాంగ్సార్...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దాదాపు ఒక వెయ్యి పోస్టులు రు. 25 వేల పోస్టున, 25 కోట్లు రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగింది. వారి చిత్తశుద్ధి, పూర్వ చేసుకోవాలి. తన హస్తం లేదనుకుంటే, వారు పూర్వ చేసుకోవాలంటే, తప్పనిసరిగా యీ వివరాలన్నీబినీ, ఎంపాయి మెంటు ఎక్స్‌ఫెంజీ లేకుండా, రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషను లేకుండా ఎప్పాయింటు చేసి, రు. 25 కోట్లు కలక్షన్ చేయడంజరిగింది. కాబట్టి, ప్రసాద్‌గారు తన చిత్తశుద్ధి నిరూపించుకోవాలంటే, హాసు కమిటీ ద్వారా గానీ, జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ ద్వారాగానీ నిరూపించుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వంలో ఒక్కొక్క జీవో ఏదోదా చేసుకోవాలి. పూర్వ అవుతున్నాయి. హాసు కమిటీకి ఒప్పుకుని తప్పకుండా వారి చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకుంటారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నా చిత్తశుద్ధి వారికి బాగా తెలుసు. మీకు నమ్మకంవున్నది. చిత్తశుద్ధితో దీని మీద ఎంక్వయిర్ చేయడం జరుగుతుంది. మీ పశ్చిమ శావులేకుండానే - When the facts have come to me, we have the people to enquire...

(Interruptions)

నెక్సు మేటింగులో చూస్తామంటి?...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వచ్చే అసెంబ్లీవరకు యిదే శాఖలో ప్రసాద్‌గారు పుంటారని గ్యారంటీ ఏమిటి అంటి?...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఏ శాఖలో వున్నా సరే - వున్నవారు తప్పకుండా ఏక్షన్ తీసు కుంటారు.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మళ్ళీ అసెంబ్లీలో సమాధానం చెప్పుకాను అనడం బాగుంటుందా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రాఘవరెడ్డిగారు అప్పటికి అనడం లేదు. We will entrust this to an IAS Officer immediately. We will take firm action.

శ్రీ ఎన్. పంధ్యబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు తప్పు జరిగిందని ఒప్పుకున్నారు. ఆఫీసరు చేత ఎంక్వయిర్‌కి వేశారన్నారు. హాసు కమిటీని, జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్‌ని డిమాండు చేశాం. దానికి కూడా ముందుకు రావడం లేదు. కమీషనర్ ఆఫ్ ఎంక్వయిర్ చేయండి? ఎవరిని వేస్తారో చెప్పండి... ఆ ఆఫీసర్ ఎవరో చెప్పండి?

భారీపరిశ్రమల శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి):- విచారణ జరుగుతుందని, దాని మీద ఏక్షన్ తీసుకుంటామని, రెస్పాన్సిబుల్ ఆఫీసర్‌కు ఎన్‌ట్రస్టు చేస్తామనిమంత్రిగారు చెప్పారు. అక్కడికి దీన్ని వదలడం మంచిది. హాసులో డెవలప్మెంట్ లీడర్ వున్నారు. ఈ సంప్రదాయం మానుకోండి బాగుంటుంది. ఆపే ప్రయత్నం చేయకండి ప్రశ్ని నిముషం కూడా చాలా కానీ. ఇది గతంతో జరిగిన వ్యవహారం. హాసు కమిటీగానీ, జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ వల్ల ఫలితం రాదు.

ఏక్స్‌న్ తీసుకుని, ఆఫీసర్ విచారణ తరువాత వచ్చిన రిపోర్టు - నివేదిక తమకు సమర్పించబడుతుంది, గౌరవనీయ సభ్యులకు సర్క్యులేట్ చేయమంటే చేస్తాము. దాని మీద ఇంకాపరిశీలించకుండా సమయాన్ని సేవ్ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అటువంటి పద్ధతులు మంచివి కాదు. మినిష్టరు గారు ఒప్పుకున్నారు. విచారణ చేస్తారు, రిపోర్టు వస్తుంది, చర్య తీసుకుంటామని, రెస్పాన్సిబుల్ ఆఫీసర్‌కు సెలక్షన్ ఎనేట్రస్టు చేస్తామన్నారు. కావాలంటే, ఆ రిపోర్టు సర్క్యులేట్ చేస్తాము. ఇంకా ఎక్కువ సమయం వృథాచేయడం బాగా లేదు.

Mr. Deputy Speaker:- If you still feel that there is necessity, you can demand that.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు చెప్పారు చాలా సంతోషం. టైమ్ వేస్తున్నాడని ఒప్పుకుంటున్నాం. డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వయిర్ కాకుండా కమిషనర్ ఆఫ్ ఎంక్వయిర్ వేసి ఆ రిపోర్టు పెట్టమనండి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- వారికి కూడా తెలుసు. అప్పయింటుమెంటు జరిగిపోయింది - ఎంక్వయిర్ స్టార్టు అయింది. ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ డిప్లొమెంట్ పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పారు. చిత్తశుద్ధి లేకుంటే, మేముండు జరిగిన మాట వాస్తవమని చెప్పాను. ఎవరు, ఏ పరిధిలో జరిగింది అనేదానికి...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇప్పటికే నన్నెండు చేయలేదు. ఆరోజు మీరు నన్నెండు చేయలేదు. అందుకని మిమ్మల్ని శంకిస్తున్నాం. మీరు మేము అడిగేదాక ఎందుకు నన్నెండు చేయలేదు?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నన్నెండు చేయడానికి కూడా - ఏ అధికారి ఇన్‌వాల్యూ అయ్యారో తెలుసుకోవడానికి ఎంక్వయిర్ వేశాము. ఆ రిపోర్టురాగానే చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఎంక్వయిర్‌కి సీనియర్ అధికారిని వేశామండి...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎవరిని వేశారండి? ఇబ్ యాక్ట్ ఏ పబ్లిక్ అఫైర్... డిప్లొమెంట్ డిస్...

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిపార్టుమెంటల్ ఆఫీసర్‌తో ఎంక్వయిర్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆఫీసర్ వేరు చెప్పరా? రామచంద్రారెడ్డి గారిని వెప్పమనండి?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- దయచేసి, ఎవరైనా ఒకరు మాట్లాడండి? ఎక్కడ వినవస్తుంది

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కొంపలు మునిగిపోయేది ఏమే లేదు - తెట్ట పోనీ ఛర్జర్.

0-50 శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానానికి మీరు తృప్తి చెందారా? ప్రభుత్వం మీద ఏ అధికారి ఎంక్వయిర్ చేస్తారు? ప్రభుత్వ ఆదేశం మీదనే ఎస్.ఇ.నో, ఇ.ఇ.నో క్రింది స్థాయి ఆఫీసర్ తప్పు చేస్తే ఎంక్వయిర్ ఏమిటి? ప్రభుత్వమే అవినీతి కార్యక్రమాలు చేయిస్తే ఎవరు ఎంక్వయిర్ చేస్తారు? వాఫస్ కమిటీ ఒకటే దీనికి సాలూషన్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నను దానిలోకి రానండి. వదిలేయండి. అది అయిపోయింది.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు శ్రీ టి. సీతారాం, శ్రీ సిపావ్ రామచంద్రరావు, శ్రీ ఎం. రఘుమూర్తి, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు తదితరులు లేచి నిలబడి, అభ్యంతరం తెలుపుతూ మాట్లాడసాగారు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇదే అన్యాయం. ఆ ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ ఎవరు? చెప్పమనండి.

శ్రీ టి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- ఆఫీసర్ పేరు చెప్పమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇక్కడితో ఈ విషయం వదలిపెడదాము. Do you want to up-set the business of the House like this?

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, శాసనసభను తప్పుదోవ పట్టించారు. వచ్చే శాసన సభకు జవాబు వస్తుందంటారు. ఆ విధంగా చెప్పడం ఆయనకు సమంజసం కారు. Who is that potent Officer who is going to enquire against the Government or against the Government offices... పిల్లలకు పాఠాలు చెబుతున్నారా? ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఇప్పించడంబట్టారు. ఏమిటవి? ఆ అధికారి ఎవరు అంటే చెప్పారు. ఇది హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ చెందిన సమస్య. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. కేవలం వారి బంధువులకు ఇస్తున్నారు. ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంటిత్ సంబంధం లేదు. వేలాది మంది సిరుద్యోగులు ఉత్తరాలు పొందుతున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రశ్ని ప్రశ్నకూ ఇటువంటి ఇంపార్లెన్స్ ఉంటుంది. చాలా ప్రశ్నలున్నాయి. డిమాండ్స్ మూల వద్దాయి. We have already discussed for one hour.

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- ఇది ప్రధానంగా రాష్ట్రంలో ఉద్యోగానికి సంబంధించిన అంశం. ఎవరికీ సంబంధం లేదు. నేనీయారిటీ లేదు. 20 సంవత్సరాలు ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంటిలితో నమోదయి ఉన్నవారికి లేదు. 1990-91లో నమోదు చేసుకున్న వారికి ఇస్తే...

Mr. Deputy Speaker:- If you are not satisfied with the answer that is different matter - but you cannot obstruct the proceedings like this. It is not open to you only and the House business has to go further...

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు కన్వీన్స్ అయ్యారా చెప్పండి. ప్రభుత్వం మీద ఎంక్వయిర్ చెయ్యడానికి ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ ఉంటారా? ఉంటే పేరు చెప్పమనండి. ఇంత ఇర్రెస్పాన్సిబులా? మంత్రిగారు ఆన్సర్ ఇవ్వరు. ఎలా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏమటండీ? ఎన్ని సార్లు? ఎన్ని సార్లు అపోజిషన్ లీడర్ కు ఇవ్వాలి. ఏమిటిది?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఎవరో ఒక ఆఫీసర్ తో ఎంక్వయిర్ కాదు. ప్రభుత్వంలో అత్యున్నత స్థాయిలో గల వ్యక్తులున్నారు. రు. 20 కోట్లు దుర్వినియోగం అయింది. 1000 మందికి రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ లేకుండా, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్వెంటి లేకుండా ఉద్యోగారిద్దారు... దీనిని ఒక సాధారణమైన వ్యక్తితో ఎంక్వయిర్ చేయిస్తే కాదు. న్యాయం జరగదు. ఆఫీసర్ పేరు చెప్పడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు? ఆ వ్యక్తి న్యాయం తేస్తారనే నమ్మకం లేదు. తప్పని సరిగా ప్రభుత్వం చిత్తుతున్నదిని శంకించవలసి వస్తోంది. పెద్ద కుంభకోణం జరిగింది. హాఫుస్ కమిటీకి ఒప్పుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు రాకపోతే, మీకు గల అధికారాలు ఉపయోగించి మీరు చెయ్యండి. హరిజనులను, గిరిజనులను, బలహీన వర్గాలనూ చూడాలి. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ మానే బాధ్యత ఉంది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్వెంటితో సంబంధం లేకుండా అన్ని రూల్స్ ను వయోలేట్ చేశారు. న్యాయం చెయ్యాలి. రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగులకు న్యాయం చెయ్యాలి. మీకు గల అధికారాన్ని ఉపయోగించి, ప్రభుత్వాన్ని డైరెక్ట్ చేసి, హాఫుస్ కమిటీ చేయాలి. ఈ నిర్ణయం తీసుకోవాలి. రాష్ట్రంలో ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను దృష్టిలో పెట్టుకుని, నిరుద్యోగుల శ్రేయస్సు దృష్ట్యా గిరిజన, హరిజన, బలహీన వర్గాల వారి శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అనవసరంగా ఎవరినో స్కేప్ గోట్ చెయ్యరాదు. అవకతవకలు జరిగాయన్నారు. ఎంక్వయిర్ చేస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ పేరు చెప్పమన్నాము. అది రహస్యం కాదు. తప్పించుకోవద్దు. ఏదయినా గందరగోళం ఉంటే, ఆయనకు ఇబ్బంది ఉంటే, హాఫుస్ కమిటీకి అంగీకరిస్తే మంచిదని సలహా. మేము కూడా సహకరిస్తాము. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. అవకతవకలు జరిగాయి. ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ పేరు చెప్పమనండి. తప్పలేదు. ఎందుకు చెప్పరు?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- బ్రిటన్ లో ఆర్డర్ ప్రకారం చేశాము. బ్యాక్ లాగ్ ఉంది అంటే ఫూచర్ ఎంప్లాయిమెంట్ లో చూస్తాము. నీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ ని ఎంక్వయిర్ చేసాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- బ్రిటన్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించరాదని చెప్పిందా? అధికారి పేరు చెప్పండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. బ్రిటన్ లో...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అసలు ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు. స్కెచ్ లోని విషయం అడిగారు చెప్పాను. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అడిగారు. వాస్తవమే. బ్రిటన్ లో ఆర్డర్ ప్రకారం చేశాము.

తప్పకుండా బ్యాక్‌లాగ్ ఉంది. రాబోయే వాటిలో పూర్తి వేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ టి. సీతారాం, శ్రీ డి. శివరామరాజు తదితరులు అభ్యంతరం చెబుతూ మాట్లాడసాగారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎంతసేపూ అరిచినా, ఉన్నవిషయం అది. సమయం వృథాచెయ్యకండి. వాచునీకమిటికి గవర్నమెంట్ సిద్ధంగా లేదు. ఎంక్వయిర్ చేసి చర్య తీసుకుంటామని చెప్పండి. మీకు తప్పి కలుగకపోతే, వేరే పద్ధతులు ఉన్నాయి.

శ్రీ జలగం పసాదరావు:- నేను ముందే చెప్పాను. వెరీ వెరీ వెరీ సీనియర్ ఆఫీసర్‌ని ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్‌గా వేసాము. తప్పి పడకపోతే వాకవుట్ చేయమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ టి. సీతారాం:- ఆ ఎంక్వయిర్ ఆఫీసర్ ఎవరు?

శ్రీ జలగం పసాదరావు:- రోజూ ఈ విధంగా అయితే సభ నడపడం కష్టం. ఉన్న విషయం చెప్పను. దానికి కూడా కాకపోతే ఒకసారి వాకవుట్ చేసి, బయటకు వెళ్లి, రమ్మనండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ ప్రభుత్వంలో అన్యాయం జరుగుతోంది ఎస్.టి లకు న్యాయం జరగడం లేదు.

శ్రీ జలగం పసాదరావు:- ప్రభుత్వం అన్యాయం చెయ్యడం లేదు. చిత్తశుద్ధితో కార్యక్రమాలు చేస్తోంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- The Government is not prepared to appoint a House Committee and for Departmental enquiry the Hon'ble Minister assured. If you are not satisfied with the assurance you have got other means of exhibiting your resentment or protest.

Sri Jalagam Prasad Rao:- Sir, I have already answered that a very, very senior officer will be appointed for enquiry.

(Some of the T.D.P. Members were on their legs demanding permission of the Chair for using mike)

Mr. Deputy Speaker:- No question of mike to anybody please.

11:00 శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఆఫీసరు పేరు చెబుతామనుకోండి ఇంతటితో అంతమా
ఉ అని అడుగుతున్నాను. ఉండండి ఇప్పుడే చెబుతాను...

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Sir, we are not begging anything from the Government.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆఫీసర్ పేరుతో ఆయన తప్పి పడరట. మీకేమో ఆఫీసర్ పేరు కావాలి. ఇంకొకాయనకేమో ఎప్పుడు వేసారో కావాలి. ఎట్లాగంటే ఇది.

శ్రీ నిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు మా బాధను అర్థం చేసుకోవడం లేదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఒక పని చేద్దాం. ఇవాళ సాయంత్రం వరకూ నా క్వశ్చన్స్ చాలా ఉన్నాయి. మధ్యలో చెబుతాను. ఈ క్వశ్చనయిపోయిన తరువాత 304 ఉంది. అప్పుడు చెబుతాను కదా మీకు.

(అంతరాయం)

ఇప్పుడు మీరు అడిగేది అప్పాయింట్ చేసిన వాళ్లను తీసి వేయమనా? ఇచ్చినవాళ్లకు తీసివేయమనా?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏమిటంటే ఇది?

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ డిమాండ్ అక్కడ ఉంది. దానిని మీట్ కావడానికి కొంచెం సర్దుబాటుగా చెబుతారేమిటి?

(అంతరాయం)

మీరు చేసే అదనపు డిమాండ్ లేదు. ప్రభుత్వాన్ని చెప్పనిస్తారా? You have already expressed in abundant terms.

కార్మిక శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి):- అధ్యక్షా, కొద్దిగా ఎంపాయిమెంట్ నాకు కూడా సంబంధం ఉంది. నేను వారితో మనవి చెస్తున్నాను. వారి సమయంలో కూడా ఎంపాయిమెంట్ లేకుండాదాలా మందిని రిక్రూట్ చేసారు. వాళ్లనందరినీ తీసి వేయమంటారా? విభాట్ ఎంపాయిమెంట్ చేసారు.

శ్రీ డి. సీతారాం:- తీసివేయండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- వాళ్ల చెబుతున్నారు - ఎంపాయిమెంట్ ఎక్జంప్షన్ ఇవ్వమని వాళ్ల రికమెండు చెస్తున్నారు. ఇరిగేషన్ డెవలప్మెంట్లో కొన్ని వందల మందిని నింపారు.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు అన్నంత మాత్రాన వాళ్లు తీసి వేయమంటే తీసేసినంత మాత్రాన వాళ్లు ఉరుకుంటారా? ఎంపాయిస్ ఉరుకుంటారా? వాళ్లతో తరువాత అవస్థలు వస్తాయి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ ప్రభుత్వం అందరికీ అన్యాయం చేస్తోంది. ఎస్.సి., ఎస్.టి లకు న్యాయం చేయడం లేదు. రూల్స్ రిజర్వేషన్ పాటించడం లేదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్ - ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్ - రాజగోపాల్, నేవు కూడా కేకలు వేయడం నేర్చుకుంటున్నావా ఏమిటి? ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్లా):- ఎవరికయినా ఉద్యోగం ఇవ్వడానికి అధికారం ఉంది కానీ, తీసి వేసే హక్కు లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేసిన తరువాత తీస్తే ఎఫెక్టివ్ అవుతుంది వాళ్ళే. వాళ్ళు ఉరుకోరు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరేదయినా చెప్పమంటే చెబుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తమరేదయినా చెబితే కొంచెం సర్దుబాటుకు...

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- సర్దుబాటు (ఆశ్చర్యంగా) - సర్దుబాటు తమరు చేయాలి. లేక పోతే పద్మతులుంటాయి. మేలే మనవి చేస్తాను. పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు వివరంగా చెప్పారు. ఎప్పటికయినా అదహాక్ అపాయింట్మెంట్ టెంపరరీయ్ కానే కాదు. అయినా ఈ రోజులలో ఉద్యోగానికి ఉండే బాధ వేటి విషయాలలో కాస్త హార్డ్ బర్సింగ్ ఉంటుంది - తప్పు చేస్తే కానే అక్కడున్నటువంటి గౌరవ నాయకులు ఏ రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ ప్రకారం పార్ట్ టైం లెక్చరర్స్ ను చేసారు? తమరు సమర్పించినారు. నేను ఇప్పుడు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ చేయిస్తున్నాను. ఏ రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ ప్రకారం డాక్టర్లను రిక్వాజ్ చేసారు? ఏ రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ ప్రకారంగా పార్ట్ టైం హోమియోపతి చేసారు? కానీ మేము తప్పు చేయడం ముగించేదని మనవి చేస్తున్నాను. As I said, Mr. Ray has been appointed to enquire into the whole thing.

(Interruptions)

I am time and again, requesting to the Hon'ble Members, through you - that - let us not run the Government through this House. What all the possible information we have got.. ఎవరినీ చేస్తావు, ఎప్పుడు చేస్తావు, ఏమి చేస్తావు - ఇది సబబు కాదు. మా దగ్గరున్నంతవరకూ అన్నర్స్ ఇస్తాము. you cannot force for the answer. This is the habit of this House, with painful heart, I am telling... You cannot force for the answer, I am again and again telling....

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- Leave it there please. No further discussion on this please. A senior most Officer of integrity has been appointed. Please leave it there. ఇండాక పేరు చెబితే సరిపోతుందన్నారు. మళ్ళీ, ఎందుకు?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I am only requesting the Hon'ble Chief Minister, tha...

Mr. Deputy Speaker:- No - I have given so much time to you.

(Interruptions)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను ఫర్మర్ గా పోవడం లేదు. సర్ - సర్ మీరు ఒక్కసారి చూడండి. ఇయామ్ నాట్ గోయింగ్ టు సబ్జెక్ట్. కొంచెం దయ చేసి వినండి. ఏదయితే ఎంక్వయిరీ చేసారో పంచాయితీ రాజ్ లో 800 వర్క్ ఇన్స్టిట్యూట్స్ ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లను అపాయింట్ చేసారు. అది ఇందులో చేర్చండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది ఎంక్వయిరీ చేస్తే....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను అందుకే మనవి చేశాను. స్పీకర్ డైరెక్షన్స్ ఇచ్చారు. This question pertains only to the Scheduled Castes-

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఎక్స్పిటెండ్ చేసారు కదా- మేము ఒప్పుకోకపోయినా మీరు ఎక్స్పిటెండ్ చేసారు దానిని.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆ మొత్తం మీదనే చూడాలన్నాము. మీరు ఇది జోక్యాలరీగా తీసుకోవద్దు. 800 మందిని చేసారని స్పష్టంగా చెబుతున్నాం. పూర్వో సహా చెబుతున్నాము. అది కూడా ఎంక్వయిరీ చేయమనండి. ఇందులో భాగంగా.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- వుయే విల్ వెరిఫై దీజ్ ఫింగ్స్.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్గూప సమాధానములు
సారాధరలపెంపు

220-ఎ.

నెం. 5447-యు. సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, కె. భీక్షం (బూర్గంపహాడ్), మహ్మద్ రజబ్ అల్ (సుజాతనగర్), సి. విఠల్ రెడ్డి, డి. వినమలయ్య, వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), డి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట), ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయ చేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) మన వొరుగు రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే, ప్రస్తుతం మనరాష్ట్రంలో అమలులో ఉన్న సారాధరలు (ప్రభుత్వ డిస్ట్రీల రేటులు) తక్కువగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) సారా పరిశ్రమకు అవసరమయిన మొలాసిస్, బొగ్గువంటి ముడిపదార్థాల రేటులు, విద్యుచ్ఛక్తి, రవాణా ఛార్జీలను కూడా ఇటీవల పెంచిన మాట నీజమేనా?

(ఇ) సారా రేటును తీరు ఒక్కంటికి (కేపిటివ్ డిస్ట్రీలకు) రూ. 2-75 పైసలు (నాన్ కేపిటివ్ డిస్ట్రీలకు విషయంలో) తీరు ఒక్కంటికి రూ. 3-32 పైసలకు పెంచాలని కొరుతూ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిస్ట్రీల సంఘం నుండి 28-8-91న ముఖ్యమంత్రిగారికి పిచ్చిన విన్నపం అందిందా?

(ఈ) అయితే, దానిపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) లేదండీ.

(ఆ) అవునండీ. వివిధ సందర్భాలలో ఈ రేట్లు పెరిగాయి.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) పశుత్వ రంగ సంస్థల యజమాన్యమండలి తమ నిఘాతాలను సమర్పించిన విమ్మడు పశుత్వం ఈ విన్నపాన్ని పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- (అ) కు సమాధానం లేదన్నారు. నేను ఒక జీ.ఓ. పంపిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, కర్ణాటక పశుత్వం వారు ఇచ్చిన జీ.ఓ. మీ ద్వారా పశుత్వానికి పంపిస్తున్నాను. తెలుగు జీ.ఓ. దత్త జీ.ఓ. లేదు అంటే కరక్టు కాదు. అవును అని చెప్పవలసి వస్తుంది. ఈ మొలాసిస్, బోగ్గు రావాణా ఛార్జెస్, మొలాసిస్ నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు ట్యాన్స్పోర్ట్ చేయాలి, కోల్ కావాలి 6 మంత్రి అదనంగా కావాలి. క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు 6 మంత్రి ఉంటే నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు 12 మంత్రితో కోల్ సప్లయ కావాలి. మనకు ఇతర రాష్ట్రాలకు తేడా ఉందని జీ.ఓ. చెబుతోంది. 1989లో తెలుగుదేశం గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు ఒక అర్జీ పెట్టుకున్నాము. మే గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత కూడా అర్జీ పెట్టుకున్నాము. రవాణా ఛార్జీ పెరిగింది. బోగ్గు ధర, మొలాసిస్ ధర పెరిగింది. ఇవన్నీ అన్న తరువాత నాకు తెలిసినంత వరకూ 7-2-1991 నాడు పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ మేనేజిమెంట్ బోర్డు కాన్ఫిరమ్మింగ్ చేశారు. దానికి రిఫర్ చేశారు. దాదాపు 7 నెలలు అయిపోయింది. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ మూతపడే పరిస్థితి వస్తున్నది. అందులో ఉన్న పశుత్వ ధనం ఇవన్నీ కూడా ఇబ్బందుల పాలయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇప్పటికయినా సరే గవర్నమెంటు నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ ను రక్షించడం కోసం వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా? నాన్ క్యాపిటివ్ క్యాపిటివ్ మధ్యలో ఉన్న డిఫరెన్సును బట్టి ఇబ్బందులున్నాయి. నాన్ క్యాపిటివ్ డిస్ట్రీలర్స్ కి కర్ణాటక పశుత్వం లాగా 2.50కి పెంపడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు డిస్ట్రీలర్ తరపున నుంచే ఒక వినతి పత్రం పశుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. పశుత్వం వారు దానిని తగు విధమయిన వివరణ చేసి నిమిత్తం తమరు మనవి చేసినట్లు 7-2-1991 పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ మేనేజిమెంట్ బోర్డు వారికి పంపించడం జరిగింది. ఆ బోర్డు రికమెండేషన్ వచ్చిన తరువాత పరిశీలన చేస్తాము. బోగ్గు, మొలాసిస్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా బ్యూరో ఆఫ్ ఇండస్ట్రీయల్ కాస్ట్ అండ్ ప్రైసెస్ (బి.ఐ.సి.పి) ఆల్మహాల్ ప్రైస్ ఫిక్సేషన్ ఓకోసం వారు కూడా ఒకటి చేశారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా బి.ఐ.సి.పి. ఆల్మహాల్ ప్రయిన్ ఫిక్సేషన్ ఓకోసం ఒకటి చేశారు. మనం రిఫర్ చేసిన కమిటీ నివేదిక, అలాగే బి.ఐ.సి.పి. వారి నివేదిక కూడ వచ్చిన తరువాత ఈ రెంటినీ ధగ్గర పెట్టుకొని తప్పకుండా పరిశీలనచేస్తాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇప్పటికి 7 నెలలు అయిపోయింది. నాకు తెలిసినంతవరకు 1989వ సంవత్సరంలో ఒకసారి అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నాము. 1991లో కూడా పెట్టుకున్నాము. 1989వ సంవత్సరములో తెలుగుదేశం గవర్నమెంట్ పున్నప్పుడు పెట్టారు. మరల ఈ పశుత్వం వచ్చిన తరువాత 1991వ సంవత్సరములో పెట్టారు. ఇప్పటికే 7 నెలలు అయిపోయింది. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ ఎవరయితే మొలాసిస్ ను, కోల్ ను ట్యాన్స్పోర్ట్ చేస్తున్నారో వాళ్ళకు అదనంగా ఖర్చు అవుతున్నది. వారికి ట్యాన్స్పోర్ట్ ఛార్జెస్ యివ్వండి. క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు, నాన్ క్యాపిటివ్

యూనిట్స్ కు తేడా ఏమిటంటే అక్కడ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వున్నది కాబట్టి వాళ్ళకు అక్కడ మొలసిన్ దొరుకుతుంది. వేరే ఖర్చు వుండదు. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు మొలసిన్ వేరే చోటి నుంచి వేయాలి. అందువల్ల ట్రాన్స్ ఫార్మ్ ఛార్జీస్ వెంటనే యివ్వాలి. అది అయినా మంత్రిగారు ఒప్పు కుంటే మంచిది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు పిటిషన్ ఇచ్చి చాలా కాలం అయింది అంటున్నారు. కాదండి. 28-8-1991న డిస్పోజిట్ వారు పిటిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పిటిషన్ ను జి.ఎ.సి.పి. వారిని ఎగ్జామిన్ చేయమని చెప్పాము. దేర్ ఈజ్ ఏ కేస్ అని వారు చెప్పారు. మేము కాదనడం లేదు. వారు చెప్పినట్లుగా కోర్టుకు వెరిగింది. మొలసిన్ మీద ఎక్స్ యిజ్ డ్యూట్ పెడిగిన మాట వాస్తవమే. డిజిల్ అయిల్ ధరలు, ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్స్ పెరిగాయి. I am not disputing their case. But it must be properly examined. అంతేగాకుండా నేను చెప్పినట్లుగా గవర్న మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నది. రెండు రిపోర్ట్స్ ను డ్యుటీతో పెట్టుకొని గవర్న మెంట్ డిజిషన్ తీసుకుంటుంది. 1989వ సంవత్సరంలో ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా 1-10-1989 నుంచి రేట్స్ రివైజ్ చేయడం జరిగింది. మరల తగు విచారణ చేసి తరువాత నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మొలసిన్, బొగ్గు ధర, విద్యుత్తు, ట్రాన్స్ ఫార్మ్ రేట్స్ బాగా పెరిగిపోయాయని ఒప్పుకున్నారు. అందువల్ల క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు, నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు రేట్స్ పెంచవలసిన అవసరం వున్నది. ముఖ్యంగా ఈ రోజు నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ డిస్పోజిట్ ట్రాన్స్ ఫార్మ్ రేట్స్ బాగా పెరగడం వలన రేట్స్ ఏమో రెండిటి మధ్యన చాలా వ్యత్యాసం వుండడం వలన మూత పడే అవకాశాలు వున్నాయి. పి.ఎం.డి. రేకమెండేషన్స్ ప్రకారం చేస్తాము అన్నారు. ఎన్ని రోజుల లోపల రిపోర్ట్ తెప్పించుకుంటారు? అదే విధంగా ఇతర రాష్ట్రాలలో నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు, క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు ఎంత వ్యత్యాసం వున్నది? మన రాష్ట్రంలో ఎంత వ్యత్యాసం వున్నది? ఇప్పటికయినా ట్రాన్స్ ఫార్మ్ రేట్స్ పెంపడానికి ప్రభుత్వం పెంచిన చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మరొకసారి రివీజ్ చేస్తున్నాను. వారు పిటిషన్ 20-8-1991న ఇచ్చారు. ఒక నెల కూడా కాలేదు. కనుక మేము రిఫర్ చేసి త్వరగా నివేదిక తెప్పించి నిర్ణయం తీసుకునే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. రెక్మెండేషన్స్ స్పిరిట్ బల్బ్ లేటరు కర్మాటకకు సంబంధించి రు. 4లు వున్నది. తమిళనాడు రు. 3-75 లు, మహారాష్ట్ర రు. 3-15 లు వున్నది. నిజమే. మన రాష్ట్రంలో కంటే కర్మాటకలో కొంచెము హెచ్చుగా వున్నది. మన రాష్ట్రంలో కొంచెము తక్కువగా వున్నది. అందువలన మిగతా రాష్ట్రాలలో ఎలా వున్నప్పటికీ కూడా మన రాష్ట్రంలో మాత్రం క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు ఒక రకమైన ధర, నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు ఒక రకమైన ధర వున్నది. చివరకు ఈ పద్ధతి మార్చవలసిన అగత్యం వుంటుందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే ఎప్పుడు డిఫరెన్స్ వుంటుందనేది అందరికీ తెలుసు. ఆ వ్యత్యాసం అలా కంటిన్యూ చేయడం మంచిది. నేను అనుకుంటున్నాను. దానిని మరల పున: పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వున్నట్లుగా ఈ సడం లేదు. కాన్ ఇవన్నీ పెరిగినవి కాబట్టి ధర పెంచాలని మాధవరెడ్డిగారు చెప్పిన మాటల నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎగ్జామిన్ చేసి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మొలసిన్ ట్రాన్స్ ఫార్మ్ రేట్స్ కు సంబంధించి క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టవలసిన పని లేదు. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ కు 96 సెంటు

పడుతుంది. ఆరు నెలలు క్యాపిటివ్ యూనిట్స్కు కోల్ అవసరం లేదు. మొలాసిస్ అక్కడ జనరేట్ అవుతుంది కాబట్టి వవర్ అవసరం లేదు. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్కు 12 నెలలు కోల్ కావాలి. దాని ద్వారా 49 పెన్సలు పడుతుంది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఓవర్ హెడ్స్, షుగర్ ఫ్యాక్టరీ డిస్ట్రిలరీస్ రెండు పంటాయి కాబట్టి రెండింటి మీద సర్దుకుంటుంది. దీనికి ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ అని దాని మీద పడుతున్నందున రు. 1-76 పెన్సలు క్యాపిటివ్ యూనిట్స్కు, నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్కు తేడా వస్తుంది. అందుకని నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ నికీ అయ్యే ప్రమాదం వున్నది. మనకు డబ్బు రోపే చేయడం లేదు. ప్రభుత్వం దగ్గర అప్పు తీసుకున్నా, లేకపోతే ఎ.ఫి.ఐ.డి.సి. దగ్గర తీసుకున్నా రోపే చేసి పరిస్థితి లేదు. అందుకని నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్ను అదుకోవలసిన పరిస్థితి వున్నది. అందువేత మేము అడుగుతున్నాము. లేకపోతే మేము అడగవలసిన అవసరం లేదు. కర్నాటక.జి.ఓ. తమరికి పంపించాము. నాన్ క్యాపిటివ్ యూనిట్స్కు వెంటనే తగున్యాయం చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా? ఆ జి.ఓ. కూడా మంత్రిగారికి పంపించాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మరల ఒకసారి రివీట్ చేస్తున్నాను. సాధ్యమయినంత త్వరలో దీనిని జాగ్రత్తగా ఎగ్జామిన్ చేసి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. మన దగ్గర ఈ డిస్ట్రిలరీలలో తయారు అయిన అల్లహాల్స్ను ఇది వరకు పాల్గు బెంగల్ చేసి యారక్గా ఇచ్చే వాళ్లు, యారక్గా తీసుకునే వాళ్లము. కానీ ఈ మధ్య మార్పు చేసి వేలున్నంతవరకు దాదాపుగా మన అవసరాలు, యారక్ అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని 90 శాతం వరకు ఇక్కడ నుంచి రెక్విజైడ్ స్పీరిటీను తీసుకుని మనకున్న బాటలింగ్ యూనిట్స్లో బెంగల్ వేయబడుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో క్యాపిటివ్ డిస్ట్రిలరీస్కు బక్స్ లేటరీకు ఇప్పుడు మనం పే చేస్తున్నది రు. 3-56 లు. నాన్ క్యాపిటివ్ డిస్ట్రిలరీస్కు రు. 3-92 లు.

రెవెన్యూశాఖామంత్రి ప్రకటన

భారీ వర్షాల నష్టానికి సహాయక వర్యల గురించి

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- డిరో అవరీకు వెళ్లబోయే ముందు రెవెన్యూ మినిష్టర్తో స్టేట్మెంట్ చేయిస్తాము అన్నారు. నేను అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మోషన్ ఇచ్చాను. 21వ తేదీ రాత్రి, 22వ తేదీ, 23వ తేదీ సర్కారీలో కానీ, వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నల్గొండ అదే విధంగా ప్లాడ్గాబాదీ, మహబూబ్ నగర్ లలో విపరీతంగా వర్షాలు కురవడంతో దాదాపు 22 మంది వని పోవడం, వందలాది ఇండ్లు కూలిపోయి నీరాశ్యయులు కావడం, వేలాది ఎకరాల పంట నష్టం జరిగింది. అదే విధంగా రహదారులు పూర్తిగా నాశనం అయ్యాయి. కమ్యూనికేషన్ సిస్టం పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, మంత్రిగారు కానీ, ఏదయినా స్టేట్మెంట్ చేస్తారు అనుకున్నాము. ఇప్పటి వరకు స్టేట్మెంట్ చేయలేదు. దయచేసి ఆ వరదల విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? ఏ, ఏ, పునరావాస కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారా? ఆ చనిపోయిన వారికి, ఇళ్లు కోల్పోయిన వారికి, పంటలు నష్టపోయిన వారికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? ఈ రోజు- ఆ కమ్యూనికేషన్ సిస్టాన్ని, రహదారుల సిస్టాన్ని రెస్టోర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదనేది ఒక స్టేట్మెంట్ మంత్రిగారు ఇస్తే మంచిది.

రెవెన్యూ శాఖామంత్రి (డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, బే ఆఫ్ బెంగాల్ డిప్యూటీ వలన 22, 23 తేదీలలో భారీ వర్షాలు పడడం వలన కొన్ని జిల్లాల్లో కొన్ని డెప్సీ జరిగాయి. కొన్ని డ్యామేజీస్ జరిగాయి. డెప్సీకు సంబంధించి గుంటూరులో 4, కృష్ణాలో 3, వెస్ట్ గోదావరిలో 1, నల్గొండలో 4, మహబూబ్ నగర్ లో 2, కర్నూల్ లో 7 జరిగాయి. Number of

భారీ వర్షాల నష్టానికి సహాయక చర్యల గురించి.

families evacuated or affected are 2,500. Approximately 5,000 families have been evacuated to the relief camps. The District Collector, Nalgonda reported that approximately 5,663 houses were damaged and gratuitous relief is distributed. Vide G.O.Ms.No. 987, Revenue dt. 17-9-1989 the District Collectors concerned have been instructed to take all precautionary measures for release of gratuity as per the norms. మేము ఏ చర్యలు తీసుకోవలయునో ఆ చర్యలు తప్పకుండా తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మంత్రిగారు ఇంతకు ముందు జి.ఓ. ప్రకారం వారికి పునరావస కార్యక్రమం చేస్తున్నాము అన్నారు. కానీ రేట్లు తక్కువగా వున్నాయి. అప్పుడు తక్కువ డబ్బు ఇస్తూ వచ్చారు. ఏదో ఇండ్లు పడిపోతే రు. 2500లు ఈ విధంగా ఇచ్చారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో అన్ని కూడా వివరీతంగా పెరిగిపోయాయి. వాళ్లు మరల ఇండ్లు వేసుకోవాలన్నా ఇచ్చే డబ్బులు చాలడం లేదు. ప్రభుత్వం ఏమయినా ఈ నష్టపోయిన వారికి రేట్లు పెంచడంలో ఏమయినా ప్రయత్నం చేస్తుందా?

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ప్రస్తుతమున్న నామ్మను మార్చి ఎక్కువ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- నామ్మ ఎప్పుడు వచ్చాయి. 5 ఏండ్ల క్రితం వచ్చాయి. ఇప్పటి పరిస్థితిలో అవి లాభంలేదు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- మొత్తం డ్యామేజ్ అయిన దానికి 5000 రు. పాక్షికంగా డ్యామేజ్ అయిన ఇంటికి 2000 రు.లు ఇవ్వడం జరిగింది. రోడ్డు డ్యామేజ్ అయినా కూడా డిల్లీ కలెక్టరుకు అదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అలాగే బీజెస్ క్లస్ట్ చేయాలని అదేశాలు యిచ్చాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- 2000 రు.లు పార్షియల్ డ్యామేజ్ కి, 5000 రు.లు మొత్తం డ్యామేజ్ కి ఇవ్వడంకంటే, ఈ రేట్లు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టేట్ మెంట్ మీద డిస్కషన్ కు అవకాశం లేదు. రిలీఫ్ మీద ఏమే డిస్కషన్ చేయలేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- కనీసం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందనన్నా ప్రకటించమనండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. రు. 5000 యిస్తే ఈరోజుల్లో తాటాకులు కూడా రావు. పార్షియల్ గా డ్యామేజ్ కు 1500 యివ్వండి. మొత్తం డ్యామేజ్ అయిన దానికి రు. 5000 యివ్వకపోతే వాని కొంప నిలబడే ప్రశ్నే లేదు. గుడిసె వేసుకోవాలన్నా చాలావు. మొత్తం వోయిన వాడికి పక్కా యిండ్లు యివ్వండి. పార్షియల్ గా డ్యామేజ్ అయినదానికి 1500 యివ్వాలి. లేకపోతే తాటాకులు, కర్రలు యివ్వండి. వాల్లు వేసుకుంటారు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఉన్న నామ్మను, రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు, వర్చువేద వేరే అవకాశం యిద్దాము. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మంత్రిగారి స్పేట్మెంట్ పక్కారం నల్గొండ, గుంటూరు జిల్లాలో జరిగిందని చెబుతున్నారు. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఎక్కడయితే హార్నిగా నాశనం అయిందో వారికి రు. 500 బదులు పక్కా గృహనిర్మాణం పాలసీ తీసుకొని కలెక్టరుగారు ఫీల్ అయినప్పకారం పక్కా గృహనిర్మాణానికి, వారి ఆదాయవ్యయాలు దృష్టిలో వుంచుకొని చేయాలని కోరుతున్నాను. సగం డ్యామేజ్ అయిన దానికి 15 వందల నుండి 2 వేలు యివ్వకపోతే నిరుపయోగం అవుతుంది. అంతే కాక బీయ్యం, ఇతరసామగ్రి కూడా సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిష్టరుగారు, దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోండి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- స్పీకర్ సర్. ఇది చాలా ఇంప్రార్టంట్ విషయం. చాలామంది రైట్ చేశారు. కొంతమందికే అవకాశం యివ్వడం జరిగింది. స్పేట్మెంట్ మినిష్టరుగారు యిప్పిన తరువాత రైట్ చేయాలని మేము ఇప్పటివరకూ ఊరుకోవడం జరిగింది. అందరికీ అవకాశం రావాలి. రాష్ట్రముమొత్తం మీద వర్షం పడింది. కాబట్టి దీనిని ఫార్మ్ డిస్కంప్లైకు ఎలో చేయండి. మేమందరం పార్టీనిజేట్ చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫార్మ్ డిస్కంప్లై 304లో చేద్దాము. రేపు డ్రాట్ మీద డిస్కంప్లై ఉంది. అందులో చేద్దాము.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అంగీకరిస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (వెలకుర్తి):- అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలో ఎక్కువ డ్యామేజ్ జరిగింది. ఒక విషయం మంత్రిగారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. డిస్కంప్లై రేపు చేయవచ్చు. మా జిల్లాలో 53 ట్యాంక్స్ తెగిపోయాయి. అసలే ఇప్పుడు కరువు రీత్యా పంటలేక నష్టం అయింది. వరదలు వచ్చి ట్యాంక్స్ పోయినాయి. పోయిన ట్యాంక్స్ను వెంటనే రెస్టోర్ చేయలేకపోతే ఈ కరువు పెరిగిపోయే ప్రమాదం వుంది. మంత్రిగారు దయతో వెంటనే రెస్టోర్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఇంకా అదనపు ఫండ్స్ ప్రభుత్వం కేటాయించడం అత్యవసరం అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

సభా కార్యక్రమము

మహమ్మద్ రజిద్ ఆలీ:- అధ్యక్షా, చాలా హృదయవిదారకమయిన విషయాన్ని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. 21-9-1991 తేదీన మైరా మండలం, వస్తాల గ్రామంలో, అర్ధరాత్రివేళ కోడి దాసుగారి కుమార్తె ఉప్పు కొట్లమ్మ, ముగ్గురు బిడ్డల తల్లి, ఇంట్లో వరుండి వుండగా ఆ గ్రామానికి వెందిన ముగ్గురు మనుషులు చిన్నప్ప, జయరాం, బాబూరావు, అనేవారు సంయుక్తంగా ఆమెమీద అఘాయిత్యానికి పాల్పడ్డారు. అంతేకాకుండా, ఆ కామాంధులు ఆమెను నానా భేదతనం చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తే వీరనారిలాగా ప్రతిఘటించింది. సాధ్యపడలేదు. అందుకని

నేతను తేలుస్తామన్నారు. నీ ప్రాణం తీస్తామన్నారు. మొత్తానికి నిన్ను ఈ వేల క్యారంగా నాశనం చేయాలని శపథం చేశారు. అన్ని చేసినా కూడా సాధ్యపడలేదు. పడకపోతే, మనుషులను గుర్తించింది కనుక ఎప్పుడయినా మాకు ప్రమాదం ఉందనే భయంతో, అక్కడవున్న రెండు సేసాల క్రిరాసిన్ పోసి ఆమెను మొత్తంగా నిప్పుపెట్టారు. చంపడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆమె 75 శాతం బాగా స్పాయిల్ అయింది. ఖమ్మంమెట్టు కేంద్ర హాస్పిటల్లో ఆమె మరణావస్థతో వుంది. మొన్న మేము అక్కడకు వెళ్లి చూచివచ్చాము. కలెక్టరుగారి దృష్టికి, ఎస్.పి.గారి దృష్టికి పోలీసుల దృష్టికి తీసుకుపోవడం జరిగింది. వైరా మండలంలో, ముఖ్యంగా స్త్రీలు, ప్రజలు భయాందోళనలతో భీతావహులై వున్నారు. మన హాం మినిష్టరుగారి దయతో ఈ విషయం మీద సమాధానం చెప్పించగలరని కోరుతున్నాను. అదేరకంగా ఆ ప్రాంతంలో వున్న మహిళాలోకానికి ప్రభుత్వం తరఫున హామీ ఇవ్వాలి. ఈ హంతకులు ఎవరి వారైనా కానివ్వండి. ఏ పార్టీ వారైనా కానివ్వండి, ఎవరు అడ్డం వచ్చినా కూడా వాల్చమీద కఠినపర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హాం మినిష్టరుగారు, నోట్చేసుకోండి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయాన్ని నోట్చేసుకున్నాను. రేపు తప్పకుండా సభకు నివేదిస్తాను, తీసుకున్న పర్యల గురించి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం రవాణా శాఖామంత్రిలు ఈ సభలో లేరు. ఇది వారిశాఖకు సంబంధించినది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు ఆర్.టి.సి.డిపో ఎదురుగా కొంత మంది ఆర్.టి.సి. కార్మికులు పనిలోనుండి తీసివేసినందుకు 5 రోజులనుండి రిలే ఫాస్ట్ చేస్తున్నారు. సమస్య ఏమిటంటే, 1988 సం. బ్యాచ్‌లో రిక్యూట్ అయిన వాళ్ళను డిస్ ఎంగేజ్ కార్మికుల క్రింద తీసివేస్తే వారు ఆందోళన చేసి 3 నెలల క్రితం పనిలోకి వచ్చారు. పుష్కరాల సందర్భంగా వారిని తీసివేయడం జరిగింది. ఎవరయితే ఆ కార్మికులు, ఆ బ్యాచ్‌లో రిక్యూట్ అయ్యాలో వారిని మీకు పనిలేదు అని డిస్‌ఎంగేజ్ క్రింద పక్కననబ్బి మేనేజ్‌మెంట్ నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతోంది. మమ్ములను కనీసం రెగ్యులర్‌లైక్ చేయండి లేకపోతే మేము బీతకడం కష్టం అని వారు భోజనంమాని నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. ప్రతిస్థితి చాలా తీవ్రంగా వుంది. నేను డిమాండ్ చేసేది ఏమిటంటే, ఆర్.టి.సి. మేనేజ్‌మెంట్ కాబువల్లే తలదర్చిస్తూ రెగ్యులర్‌లైక్ చేయాలనే, అవసరమయితే ఆ డివిజన్‌లో ఖాళీలు లేకపోతే వేరే డివిజన్ పోస్టులకు ఫిలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విజిషన్ మీద రాఫువరెడ్డిగారు నేను సంతకాలు చేయడం జరిగింది. ఇది తమరు మంత్రిగారికి పంపించాలని తమవద్దకు పంపుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విజిషన్ తరువాత తీసుకుంటాను. ముందు మెన్షన్ కానివ్వండి.

డాక్టర్ డి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమ దృష్టిని కేంద్రీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఇది మినిష్టరు ఫర్ రెజిస్ట్రేటివ్ ఎఫ్‌ర్‌కు సంబంధించిన విషయం. మనము గత నెల 17వ తేదీ నుండి సమావేశాలు జరుపుకుంటున్నాము. ఎన్నో డిమాండ్లు రోజుకు ఎజెండాలో పెట్టుకుంటున్నప్పటికీ ఇప్పటికీ 32 డిమాండ్లు మిగిలిపోయినవి. కేవలం 6, 7 డిమాండ్లు మీద పర్స జరుపుకున్నాం. ప్రశ్నోత్తరాల సమయములో కూడ రెండు మూడు ప్రశ్నలకు - అవి ప్రాధాన్యం వున్న లేకపోయినా, లేదని నేను అనును, కానీ ఎజెండాలో వున్న మొదటి రెండు మూడు ప్రశ్నలకు మాత్రము - సమాధానాలు పివరంగా వస్తున్నవి. మిగతా వాటికి సమాధానాలు వచ్చే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. సప్లిమెంటరీలు అడిగే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. ఎజెండాలో వున్న

మిగతా అంశాల మీద మేము మాట్లాడే అవకాశం లేకుండాపోతున్నది. మేము ఏదైనా లేవనెత్తాలనుకున్నా లేవనెత్తే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. జీటి అస్సీంటికి తోడు ఎన్నో అంశాల మీద మేము మాట్లాడాలనుకున్నప్పుడు, మీరు డిమాండ్ల మీద మాట్లాడవచ్చునని తమరు మమ్ములను కూర్చోబెడుతున్నారు. మేము డిమాండ్ల మీద మాట్లాడవచ్చని కూర్చుంటున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోబెట్టినా కూర్చోవడం లేదు, యితర వాటికి సమయం వాడుతున్నారు దిమాండ్లు కానీయకుండా..

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు:- మే మేద వుండే గౌరవం కొద్దీ మేము కూర్చుంటున్నాము. కొంత మందికి మాట్లాడే అవకాశం దొరుకుతున్నది, కొంత మందికి ఆ అవకాశం దొరకడం లేదు. ఈ పరిస్థితిలో బి.ఎ.సి.లో తోసుకున్న నిర్ణయాలు సరిగా అమలు జరుగుతున్నావా లేదా అనిపిస్తున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కరగ్మ.

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు:- మా లీడర్లును అనడం లేదు గానీ బి.ఎ.సి.లో తీసుకున్న నిర్ణయాలు సక్రమంగా అమలు జరగడం లేదనే అభిప్రాయం నాకు కలుగుతున్నది. ఇంతకు ముందు పెద్దలు చెప్పారు. యీ జరిగే సమావేశాలను బి.ఎ.లో చూపించే అవకాశం వుందా అని - బి.ఎ.లో చూపిస్తే, సమావేశాలు జరిగే విషయం పూజలకు తెలిస్తే ఏమైనా సక్రమంగా జరుగుతాయో. నేను కోరేది - ఒకటి - ఈ సభా కార్యక్రమాలు బి.ఎ.లో చూపించే అవకాశం వుందా? దాని గురించి చెప్పండి. రెండవది, ఎన్నో డిమాండ్ల మీద చర్చలు జరుపలేదు. అందుకని వేరయస్ మినిస్ట్రీస్ కు ఎవీలియేటిడ్ గా కన్సల్టేటివ్ కమిటీలను గౌరవ సభ్యులతో ఏర్పాటు చేసే అవకాశం వుందా? పార్లమెంటులో యీ వద్యతి వుంది. వేరయస్ మినిస్ట్రీస్ కు ఎవీలియేటిడ్ గా కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు వుంటాయి. గతములో తెన్నారెడ్డిగారి పృథుత్వం కూడ యీ విషయమై ఆలోచించింది. మమ్ములను ఆప్షన్ అడిగారు. మేము యిచ్చాము. ఇంతవరకు దాని మీద ఏమీ నిర్ణయం చేయలేదు. ఇప్పుడున్న పృథుత్వం పునరాలోచన చేసి నిర్ణయం తీసుకుంటుందా? డిమాండ్ల మీద మాట్లాడే అవకాశం లేదు. Only three days are left. ఈ రెండు విషయాలను దయచేసి మినిష్టరు ఫర్ లెజిస్లేటివ్ ఎఫ్ఫర్స్ నాలు చేసుకొని చెప్పాలి.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please note down regarding that. మేనూరార్డిగారు, కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు ఫార్మ్ చేస్తే కొంత వరకు బాగుంటుందని ఆయన సలహా ఇస్తున్నారని జేరో అవర్తో - Please note it down.

نسوی محمد امان اللہ خان :- میونسپل منسٹر بیان پر موجود نہیں ہیں۔ سرسبھا ریڈی صاحب، چنیز شیکھر صاحب نوٹ کر کے میونسپل منسٹر صاحب کو دیں۔ اولڈ ٹی کے اندر میونسپل کا کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ مین اور میرے ساتھ میونسپل منسٹر ایم فرسٹھارڈی صاحب ۳ روپے پیل برورڈر اتوار کے دن پورے ٹی کا دورہ کئے تھے۔ شلاب کشا قیوت پورہ اور درگے حملوں کا دورہ کرتے تھے۔ وہاں پر ہم، ام فتح پانی گیا تھا۔ دہلی سے پانی لے لیا کہ لا وعلہ کیا گیا تھا لیکن اسکے باوجود کچ نہیں ہوا۔ پھرات میں بارش ہو چکی وجہ سے سلم علاقوں کے اندر ۲، ۵، ۵ فٹ پانی تقریباً ۵ سو گھنٹوں کے اندر آ گیا ہے۔ منسٹر صاحب اس طرف کوئی توجہ نہیں دے رہے ہیں یا تفسیریں الٹی بات ہیں سن رہے ہیں۔ ہمیں تو معلوم نہیں۔ جو میں منسٹر صاحب میری باتوں کو نوٹ کر رہے ہیں ان سے گزارش ہے کہ بلدیہ کے منسٹر صاحب تک یہ باتیں پیچھا دیں اور کام جلد سے جلد شروع کیا جائے تو بہتر ہوگا۔

Mr. Deputy Speaker:- It will be referred to the concerned Minister.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్ (బాంద్యాయణగుట్ట):- ఓల్డ్ సిటీలో వర్షం వచ్చింది. పరిస్థితి చాలా సీరియస్ గా వుంది. 500 యిండు, మునిసిపాలిటీ, అయిదు అడుగుల నీరు వుంది. మూడు రోజులు అయింది. మినిష్టరు నర్సింహారెడ్డిగారు, నేను, మేమంతా వోయి చూశాము. ఇప్పటివరకు ఏమీ పని జరుగలేదు. పెంటన్ స్టేషన్ తీసుకొని సాయంత్రం వరకు అక్కడ నీళ్లు తీయుమని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మునిసిపల్ మినిష్టరు గారికి రిఫర్ చేస్తాము.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఇది హాం శాఖ మంత్రిగారికి మరిము ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించిన నిషయం. 22వ తేదీనాడు అంటే నిన్నగాక మొన్న నా నియోజకవర్గంలో వరంగల్ జిల్లా చెన్నారావుపేట మండలములోని కోనాపురం గ్రామములో మా మండల పార్టీ నాయకు లైనటువంటి ఫేమా అనే అతనిని పోలీస్ వార్ గ్రూప్ కు చెందిన నక్సల్ బెన్సిడి బజార్లో ప్రజలందరి ముందు ఉదయమే కాల్చి చంపారు. ఆయన ఉప సర్పంచు, తరువాత ఘోర్ కాలం యిచ్చి పని చేసే సంఘ కార్యకర్త. అతను గిరిజనుడు కూడ. లంబాడి. అయితే దురదృష్టం ఏమంటే, ఏ ఒక్క రోజు కూడ మా కార్యకర్తలను కాట్రుని రోజు లేదు, ఏదో ఒక ఊరిలో - చివరకు పరిస్థితి ఎంత భయానకంగా తయారు అయిందంటే, రాజీనామాలు యిచ్చి వోయే వారు, వారు తలకాయలు వంచు కొని, వారిని బ్రిటిషులకున్నప్పటికీ దెబ్బలు తప్పడం లేదు, వాపులు తప్పడం లేదు. ఇప్పుడు సమస్య ఒకటే. ఈ ప్రభుత్వము ఏమైనా తీవ్ర చర్యలు తీసుకొని వారిని అదుపులో పెడుతుందా? లేకపోతే ఒక స్టేటుమెంటు యివ్వమనండి. ఓ ప్రజలారా, మిమ్ములను మేము కాపాడలేము, పోలీస్ వార్ గ్రూప్ నక్సల్ బెన్సిడి బ్రిటిషులకున్నప్పటికీ ఎట్లాగో మే బ్రితుకులు మీరు బ్రితకండి అని చెప్పండి, ఆ పని అయినా చేస్తారా? ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, ఒక రోజు కాదు, రెండు రోజులు కాదు, ఒక వ్యక్తి కాదు, యిద్దరు వ్యక్తులు కారు. ఈయన 12వ వ్యక్తి. చెన్నారెడ్డిగారి నాయకత్వములో కాంగ్రెస్ (ఐ) ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చంపబడ్డ మా యం. సి. పి. వి. కార్యకర్తలలో ఈయన 12వ వాడు. ఇంకా ఎంత మంది బాబాల్? ఎమిట్? కొన్ని వందల మంది దెబ్బలు తింటున్నారు, పితృహింసలకు గురి అవుతున్నారు, కాళ్లు, చేతులు నరికి వేస్తున్నారు. వోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లి రిపోర్టు యిచ్చే దిక్కు లేదు, వచ్చిపోయిన వారి శవాన్ని చూచుకునే దిక్కు లేదు. స్వార్థక సభలకు దిక్కు లేదు, వోయే పరిస్థితి లేదు. నాయకులైనటువంటి నాలంటి వాడే వోయే పరిస్థితి కూడ లేదు. ఎట్లా? ఏమీ రాజ్యం ఇది? ఎట్లా బ్రితుకాల్? దయచేసి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. లేకపోతే చెప్పండి. మీరు రాజీపడి మీ బ్రితుకులు మీరు బ్రితకండి అని ఒక స్టేటుమెంటు యివ్వండి, సరిపోతుంది.

డాక్టర్ యం. పి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నీన్న కూడ ఒక విషయం మీద మీకు చెప్పడం అయింది. మీరు అడ్మిట్ చేస్తే డిస్కషన్ కు గాని 304 క్రింద గాని కులంకషంగా సమాధానం చెబుతానని - ప్రభుత్వ పాలన గురించి - మేము వెనక్కువోయే సమస్య లేదు. ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి ధృఢ చిత్తంతో, కృత నిశ్చయముతో వున్నామని తెబుతున్నాను. ఈ సమస్య యీ రోజు వచ్చింది కాదు, 15 సంవత్సరాల నుండి వుంది. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి, దీని ఎరాడికేషన్ కొరకు తీవ్రముగా కృషి చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా కులంకషంగా, విశేషంగా కావాలంటే మీరు అడ్మిట్ చేస్తే డిస్కస్ చేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- ఈ విషయంలో మేకమైనా సమాచారం తెలిసిందా?

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- I will take note of it, Sir.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇది ఫారెస్టు మినిష్టరు గారికి సంబంధించిన విషయం. రాష్ట్రములో 1104 మండలాలలో విలేజ్ లెవల్ ఫారెస్టు వర్కర్లను ప్రభుత్వం ఎపాయింట్ చేసింది - అంటే అడవులను పెంజాలని, వాతావరణ సమతుల్యం చేయాలని - ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి యీ విలేజ్ లెవల్ ఫారెస్ట్ వర్కర్లు ఫుల్ టైముగా పనిచేస్తున్నారు. Without any break in service. ప్రభుత్వము కూడ ఒక జి.ఓ. యిచ్చింది. రేపు రాబోయే భాగంలో మిమ్ములను తీసుకుంటాము అని ఒక జి.ఓ.ను ప్రభుత్వం యిచ్చింది. చాలా కాలం నుండి వారు పని చేస్తున్నప్పటికీ వారికి రెగ్యులర్లైజ్ చేయడం లేదు. 90 రోజులకు బోకప్ సర్వీసు అనేది కూడ 40ఏమీ లేదు. వారు రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి నిరాటంకంగా పనిచేస్తున్నారు. అన్ని డిపార్టు మెంట్లలో 2, 3, 5 సంవత్సరాలు పని చేసినవారిని ప్రభుత్వం రెగ్యులర్లైజ్ చేసింది. ఈ రోజున విలేజ్ లెవల్ ఫారెస్టు వర్కర్ల ఎవర్లైజ్ 1104 మండలాలలో నిరంతరం కష్టపడి ఈ అటవీశాఖ క్రింద పని చేస్తున్నారో, అడవులను ఎక్కువగా పరిరక్షిస్తున్నారో వారిని ఇంతవరకు రెగ్యులర్లైజ్ చేయక పోవడం శోచనీయం. కనుక ఈ మంత్రిగారు టైములో అయినా వారు చెప్పుకుంటారు. సంబంధిత అధికారులను పిలిపించి మీరు మాట్లాడి వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్లైజ్ చేయవలసిందిగా మేధ్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అటవీ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్):- సభాసభాము.

శ్రీ ఎన్. వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ఆశ్రమ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు 20 రోజులుగా అర్రేలు ఇచ్చారు, ఉర్రేగింపులు చేశారు, ఫటో ఆసెంబ్లీ చేశారు, రిలే నిరాహార దీక్షలు చేశారు, ధర్మాలు చేశారు, దేశికి ప్రభుత్వం లొంగలేదు. చివరకు సిస్ట్రీనుంచి వారు ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేస్తున్నారు. ఇది చాలా స్వల్ప విషయం అధ్యక్షా. 170 మంది ఆశ్రమ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. ఇది చాలా స్వల్ప విషయం. కానీ ప్రభుత్వం ఏరకంగానూ స్పందింపడం లేదు. అసెంబ్లీ జరుగుతున్నది కదా, మనం అక్కడికి వెళ్లి చెప్పుకుంటే మన సమస్య పరిష్కారం అవుతుందనే ఉద్దేశంతో వారు చట్టబద్ధమైన పోరాటాలు జరుపుతున్నారు. ఆ చట్టబద్ధమైన పోరాటాలకు అధికారులు కానీ ప్రభుత్వం కానీ ఏ సమాధానం చెప్పకుండా ఆ 170 మంది ఇక్కడికి వచ్చి వారు ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేసే పరిస్థితికి తీసుకొని వచ్చారు. ఇక ప్రభుత్వం చేయబోయేది ఏమిటంటే వారిని బలవంతంగా తీసుకొనిపోయి హాస్పిటల్ లో పెట్టడం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. కనుక విద్యాశాఖ మామూలు వెంటనే డీసీకి స్పందించి ఏదైనా పరిష్కారానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please note it down.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి (వినుకొండ):- అధ్యక్షా, సా నియోజక వర్గమైన వినుకొండలో శాసనసభకు మండలంలో గుర్తింపువారిపాలెం అనే ఒక గ్రామం ఉంది. ఆ గ్రామంలో ఆంద్రూ రైతులే ఉన్నారు. అక్కడ మొన్న సాయంత్రం ఒక ఘర్షణ జరిగింది. ఆ ఘర్షణలో ముగ్గురు వ్యక్తులు పనిపోయారు. ఆ ఘర్షణ నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక వర్గానికి సంబంధించిన వారి మధ్య జరిగింది. అక్కడ పోలీసుకు సంబంధం లేదు, కులాలకు సంబంధం లేదు. ఎలక్షను సమయంలో నేను ఆ ఊరు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అప్పట్లో మేము వెళ్ళడానికి కూడా

అవకాశం లేని పరిస్థితి ఉండేది. తరువాత నేను 2, 3 సార్లు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నం చేసినా అదే రకమైన పరిస్థితులలో అక్కడి వారు ఉన్నారు. మొన్న సాయంత్రం పొలంలోకి నేరు ప్రవేశించే దగ్గర వచ్చిన దగాదాలో ఒక వ్యక్తిని కొట్టడం జరిగింది. వెంటనే ఆ వ్యక్తి తిరిగి కొట్టినవారు తిరిగి వస్తూ ఉన్నప్పుడు మళ్ళీ మారణాయుధాలతో దాడిచేసి ముగ్గురిని అక్కడికక్కడే చంపి వేయడం జరిగింది. శ్రీ వెంకటేశ్వరులు, శ్రీ గోవిందరాజు, నాగయ్య అనేవారు అక్కడికక్కడే చనిపోతే శ్రీ వెంకట కొటయ్య, శ్రీ చిన బ్రహ్మయ్య అనేవారిని హాస్పిటలులో అడ్డిబీ వేయడం జరిగింది. మౌ నియోజక వర్గంలో ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి జరిగింది. అందుకు నేను విచారిస్తున్నాను. ఎలక్కను బైమునుండి చాలా ప్రశాంతంగా ఉండడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మొన్న గొల్లపల్లి మండల ఆఫీసులో ఉగ్రవాదులు వచ్చి ఫైల్లు తగల బెట్టడం జరిగింది. నన్న శావల్యాపురం మండలంలో ఈవిధంగా ముగ్గురు వ్యక్తులు కొట్టుకొని మరణించారు. దీనిని గురించి హోం మినిష్టరుగారికి వివరాలు తెలిస్తే చెప్పమని కోరుతున్నాను. ఈ తగాదా ఏవిధంగా వచ్చింది, వారు ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వారు పార్టీకి సంబంధం లేదని నేను అనుకుంటున్నాను. వీరు ఏ వర్గానికి చెందినవారో నాకు తెలుసు. ఆ వివరాలు ఈ సభకు హోం మినిష్టరుగారు తెలియ జేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇది నా నియోజక వర్గం కనుక నేను తెలుసుకోవాలని ఉంది. మీరు కూడా తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కనుక వారు తెలియజేయాలి. అక్కడ ఉద్రిక్త పూరితమైన వాతావరణం ఉంది కనుక అక్కడ, ఆ మండల ఆఫీసుల దగ్గర ఎక్కువ సెక్యూరిటీ ఏర్పాటు చేయాలి. అటు మొన్న జరిగిన దానికి, నన్న జరిగిన ఈ ఘర్షణకు సంబంధించి ఆ గ్రామంలో పూర్తి రక్షణ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. మీకు తెలుసు. గుంటూరు జిల్లాలో ఉగ్రవాదులు అనేవారు లేరు. దురదృష్టం - ఇప్పుడిప్పుడు వారు ప్రవేశిస్తున్నారు అని అర్థం అయి నేను విచారిస్తున్నాను. అక్కడ తగిన వర్యలు లేకుండా వలసిందిగా కోరుతున్నాను. గుర్రపువారి పాతె గురించి ఇప్పుడే సమాధానం చెప్పవలసిందిగా వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Minister for Home (Sri M.V. Mysoor Reddy):- On 22nd September while Davuluri China Brahmiah was returning home with his buffaloes, B. Seenu and B. Satyam beat him with sticks alleging that his buffaloes strayed into their field. On hearing the attack, both the groups pelted stones at each other at their houses. Later the injured D. China Brahmaiah was taken on a cart. But opposite group armed with deadly weapons led by B. Seena and 20 others attacked G. Peda Venkateswarlu, G. Govindarajulu and D. Nagaiah near Peda Kancherla canal bund and beat them with axes and spears resulting in instantaneous death of the above three persons and injuries to D. Venkata Kotaiah. Police registered a case in Crime No. 24/91 under section 147, 148, 324, 307, 302 read with 149 I.P.C at Savalyapuram police station. Both accused and the deceased belongs to the same caste. Police picket is posted in that village. పోలీస్ అఫీసియేషను గురించి వారు అడిగారు, నా దగ్గర ఆ సమాచారం లేదు కాని వారు చెప్పే దానిని బట్టి ఆ గ్రామంలోకి నన్ను రానేయలేదని అంటున్నారు కనుక నేను వారి పోలీస్ అఫీసియేషను గురించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

డాక్టర్ ఎన్. వేణుగోపాలాచారి:- అధ్యక్షా, అదీలాబాద్ జిల్లాలో 1989-90వ సంవత్సరంలో 12 వేల ఇల్లు నిర్మాణం చేసారు. దానిలో దాదాపు 4 వేల రూపాయలు ప్రతి బెనిఫిషరీకి ముఖ్యము. మిగిలిన 8 వేల రూపాయల కొసం నిర్మిం నియోజకవర్గం క్షేత్రం మండల ఉపాధ్యక్షులు అక్కడ అమరణ నిరాశర దీక్ష చేస్తున్నారు. ఇది హాసింగు మినిష్టరుగారికి సంబంధించిన విషయం.

1989-90లో 10 వేల ఇళ్లు బ్యాంకెన్సు ఉన్నాయి. ఆ 10 వేల ఇళ్లు రద్దు చేసారు. అయినప్పటికీ అదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యుల సమావేశంలో గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ 10 వేల ఇళ్లు ఇస్తామని ఎన్యూరెన్సు ఇచ్చారు. ఆ విషయం పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఇప్పటివరకు జి.ఓ. రాలేదు. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీ మేరకు 10 వేల ఇళ్లకు సంబంధించిన జి.ఓ.ను ఇన్చూ చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ముఖ్యంగా గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతుల వారు ఉన్నారు. వారు వారి పుస్తాలు తాకట్టు పెట్టుకొని ఇళ్లు కట్టుకున్నారు. ఒక్కొక్కరికి 15 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయినాయి. ఇంతవరకు 4 వేల రూపాయలు చొప్పున వచ్చింది. కనుక మిగిలిన డబ్బు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం తక్షణంగా చర్య తీసుకోవాలి. దీనిని గురించి అక్కడ మండల ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ నరసింహారెడ్డిగారు అనే ఆయన అమరణ నిరాశ రేకల్ చేస్తున్నారు. ఈవేళ 6వ రోజు. వారు గవర్నమెంట్ ఎన్యూరెన్సును అమలు చేయాలని కోరుతున్నారు. దాదాపు నాలుగు గ్రామాల ప్రజలు రోజూ ధర్నా ఆర్.డి.ఓ. అఫీసు ముందు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వాగానం చేసిన 10 వేల ఇళ్లు వెంటనే ఇవ్వే ఏర్పాటు చేయాలని హాసింగు మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please make a note of it.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక పిటిషను తమకు అందజేస్తాను. ఇది భూదాన గ్రాండ్కు సంబంధించిన విషయం. నా నీయోజక వర్గం పోచంపల్లి నుంచి ఆ రోజున వినోభా భావేగారు భూదానోద్యమం ప్రారంభించిన సందర్భంలో ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతోమంది దాతలు భూమిని ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ భూములన్నీ హరిజన, గిరిజన, బలహీన వర్గాలవారికందరికీ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరిగింది. కానీ ఆ రోజున రాష్ట్రంలో భూములు వివేక పంచారో అవన్నీ మళ్ళీ భూస్వాములకు అమ్మడం, కొనుగోలు చేయడం లేకపోతే ఆకృమించుకొనడం జరుగుతున్నది. ఉదాహరణకు మా దగ్గర బీబీనగర్ మండలంలో రంగాపురం గ్రామంలో సుమారు 500 ఎకరాలు హరిజనులకు, బలహీన వర్గాలకు సంబంధించినది భూస్వాములు కొందరు కొనుగోలు చేయడమే కాకుండా ప్రక్కన ఎవరైతే వీన్నే రైతులు ఉన్నారో వారిని మీరు అమ్ముతారా లేదా అని బెదిరించడం జరుగుతున్నది. ఎవరైతే భూములను కొని పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారో వారినుంచి ఈ వీన్నే రైతులను వెంటనే రక్షించాలి. ఈ భూదాన భూములను అమ్మడానికి వీలులేదు, కొనడానికి వీలులేదు. అటువంటి చట్టం ఉన్నప్పటికీ ఈ రోజున ఇటువంటివి జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు వాటిమీద విచారణ జరిపించి తగు చర్య తీసుకోవాలి. ఆ రైతులందరూ ఈ పిటిషను ఇచ్చారు. ఈ పిటిషనును తమకు పంపిస్తున్నాను అధ్యక్షా.

(గౌరవ ఉపసభాపతికి అందజేయడమైనది)

శ్రీ కె. భీక్షం:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో వినపాక మండలం ఏడు శ్లో దియ్యారం అనే గ్రామంలో 1986లో కలెక్టరుగారు ఒక కలెక్టివ్ పార్కింగు సౌకర్యాన్ని ఏర్పాటు చేసారు. 16 మంది గిరిజనులకు సర్వే నెంబరు 227, 229, 230, 231 లలోని 43 ఎకరాలు ఇచ్చి సౌకర్యాన్ని ఏర్పాటు చేసారు. వేస్తే అక్కడ కొంతమంది పలుకుబడిగల వ్యక్తులు వారిని నానా ఇబ్బందులు పెట్టి ఆ భూములన్నీ లాక్కునడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కోర్టులకు తీర్పుతున్నారు. పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి వారిని కొట్టింది నానా చిత్రహింసలపాలు చేస్తున్నారు. ఆ నిరుపేదలైన గిరిజనులకు రక్షణ కల్పించి వారికి ఉన్నటువంటి భూమిని వారికి ఇప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వీరిని అనేక ఇబ్బందుల పాలు చేస్తున్నారు. వారికి ఈ భూమి తప్ప వేరే మార్గం లేదు. వారికి వేరే ఆధారం లేదని, వారికి న్యాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- ఆ పిటిషను నాకు పంపించండి.

(గౌరవ ఉప సభాపతికి అందజేయడమైనది)

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, ఇది మహిళల సమస్య ఒక 11.5 మహిళను ఘోరంగా చంపారు. 25 సంవత్సరాల లక్ష్మినేని పద్మను లక్ష్మినేని నరేంద్ర బాబు ఉ. 18-8-91న గొంతు నులిమి చంపాడు. వరకట్నం పేరుతో జరిగింది. మన్మంసేని సాంబయ్య కూతురు పద్మ. గుంటూరు జిల్లాలో పురుషోత్తపట్నంలో 30-8-1984న వివాహం చేశారు. భర్త ఆర్.బి.సి. చిస్ కండక్టరు. 80 వేల రూపాయల కట్నం, 10 సవరల బంగారం ఇచ్చి, పెళ్లి చేశారు. కట్నం చాలలేదని, అత్త, మామ, అడబిడ్డ నిర్బంధం చేసి, 18-9-1991న అర్ధరాత్రి గొంతు నులిమి చంపారు. దీని మీద హాం శాఖ మంత్రిగారు వెంటనే తగిన చర్య తీసుకోవాలి. వారు సభలో ఉన్నారో లేదో తెలియదు కానీ చర్య తీసుకోవాలి. సి.బి.సి.పాడి ఎంక్వయిర్ వేయాలి.

(గౌరవ ఉప సభాపతి పిటిషన్ పంపడం జరిగింది)

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను నల్లపూసను కాను అధ్యక్షా. కనిపించలేదంటున్నారు నల్లపూసనయితే అన్నా అర్థమైంది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ సేవకులు, అధ్యక్షులు, తల్వారీల గురించి డిమాండ్స్ ను పిటిషన్ ద్వారా పంపుతున్నాను. ఇది 52 వేల మందికి సంబంధించిన సమస్య. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇచ్చిన డి.ఎం. పృథుత్వం చేసిన సిపాయీలు మేకు పంపుతున్నాను. రాష్ట్రంలో పృథి గ్రామంలో అన్ని కార్యక్రమాలకు, పృథుత్వ విధులకు పోజరువుతున్న గ్రామ తల్వారీల విషయం కనుక దీనిని పిటిషన్ కమిటీకి రిఫర్ చేయాలని పంపుతున్నాను.

(గౌరవ ఉప సభాపతికి అందజేయడమైనది)

Sri N.V. Krishnaiah:- This is a petition submitted to the Government regarding the public services sub-ordinate services for limited recruitment to fill up the backlog, filling up of vacancies for S.Cs and S.Ts in connection with Dr. Ambedkar Centenary Year, extension of Government orders sought for.

(Representation was passed on to the Hon'ble Deputy Speaker)

శ్రీ జి. వేరాంజనేయులు (మంగళగిరి):- గుంటూరు జిల్లాలో మూడు రోజులుగా పడుతున్న అధిక వర్షాల వల్ల చేనేత పారిశ్రామికాలు 700 కుటుంబాలకు సంబంధించి నష్టపోయారు నూలు తడిసిపోయి, మగ్గాలు వెరిగిపోయి, ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పృథుత్వం ద్వారా ఏదయినా ఉపాధి కల్పిస్తారా? అర్థిక సహాయం చేస్తారా? గుంటూరు జిల్లాలో కొండవేటి వాగు, మంగళగిరి, మందడం. పున్నూరు గ్రామాలలో వాగు ముంపు వల్ల కొన్ని వేల ఎకరాల పంట సుమారుగా 7 వేల ఎకరాల పంట నష్టమయింది దీని గురించి కూడా పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. వరదరాజుల రెడ్డి (పోట్లూరు):- అధ్యక్షా, మాకు సెక్యూరిటీ ఇంజనీర్ల కోరుతూ 304 నిబంధన క్రింద నోటిఫికేషన్లు ఇంతవరకూ అడ్మిట్ చేయలేదు. మా జిల్లాలో పక్కా నియోజక వర్గాలలో వారికి ఇచ్చారు. 304 క్రింద అడ్మిట్ చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ రైట్. ఫోబర్లో మీరు కలవవచ్చును. లేదా హోం మంత్రి గారిని కలవవచ్చును కావాలంటే 304 అడ్మిట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంటే చేద్దాము.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి:- హోం మంత్రిగారు ఇస్తామన్నారు కానీ ఇవ్వలేదు. అడ్మిట్ చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ రైట్

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రజాద్ అలీగారు రైజ్ చేసిన దానికి సమాచారం ఉంది ఇవ్వమంటే ఇస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇవ్వండి.

Dr. M.V. Mysoor Reddy:- Sir, the deceased Kotamma daughter of Narayana, 28 years Vaddera, Cooli, resident of Kostala under Wyr Police Station limits and Madhira circle was married 10 years back. She has two sons and one daughter and residing along in the village with her children as her husband left her three years back. On the intervening night of 21/22-9-1991 at 0100 hours the accused Sunkara Chinnappa, son of Lazarus, (2) Manchala Jayaraju son of Asirwadam and (3) Khammam Baburao belongs to C.P.M. Party entered the house of the deceased illegally and while other two accused persons tried to commit rape on the deceased, She raised alaram. The other two accused Sunkara Chinnappa and Manchala Jayarajulu poured the Kerosine from the plastic tin on the decesed and set fire to her. On the cries of the deceased, the relatives of the deceased approached there. At about 0030 hours V. Baburao, son of Tirupatiah, resident of Kostala reported the matter in the police station and a case in Cr.No. 63/91 under section 452, 307 I.P.C. was registered and being investigated. Kotamma, the victim was admitted in the Khammam Government hospital for treatment. She died on 23-9-1991 morning at 03-00 hours. Subsequently the section was altered from 452 and 307 I.P.C. to 450, 302, 354 I.P.C. read with 34 I.P.C.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాద్ అలీ:- ఆమె మరిణించింది. ముగ్గురు పిల్లలు ఉన్నారు. కుటుంబం దయచేసి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తారా? బాధ్యుల మీద కఠిన చర్య అంటే నెమ్మదిగా తుంది. ఉదార బుద్ధితో ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి:- పరిశోధిస్తాను.

శ్రీ బి. బాలరెడ్డి:- ఒక క్లారిఫికేషన్. అవకాశం ఇవ్వండి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడేమిటి? ఏ రూల్ ప్రకారం ఇవ్వాల్సి?

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- 304 నిబంధన క్రింద క్వెరీఫికేషన్ కావాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అపోజిషన్ లీడర్స్ కలసి వాయిదా వేయాలి 304 నోటీసు అనుకున్నాము. అనవసరంగా పోస్ట్ చేశారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాకు అదే ఉద్దేశం ఉంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారి పార్టీ లీడర్‌కూడా అంగీకరించారు.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- దయచేసి నన్ను అడగనివ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దాన్‌పై వర్చిస్మె లాభం కంటే నష్టం ఎక్కువ ఉంటుంది. అవకాశం ఇవ్వడానికి వీలులేదు. కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

బాల్‌రెడ్డిగారు మీరు మాట్లాడటానికి వీలు లేదు. జేరో అవర్ అయిపోయింది. మీరు నిబంధనలకు 12 వీరుద్ధంగా మాట్లాడుతున్నారు. దయచేసి కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- నేనీదీని 304 ఏమయింది? అడ్మిట్ అయిందా లేదా?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడండి, సమయం, సందర్భం లేదు. కమ్యూనల్...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు రాత్రి అపోజిషన్ ఫోగర్ లీడర్‌ను పిలిచి మాతోమీటింగు పెట్టారు. ఎం.ఐ.ఎం. వాల్ల కూడా వచ్చారు. మేమంతా వెళ్ళాము. మేమంతా బాధ్యతగా అందరూ కలిసి, 304 ఇక్కడ డిస్కస్ చేయడం మంచిది కాదని అంగీకరించాము నేను మేధావూ వారికి కూడా (శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి గారిని ఉద్దేశిస్తూ) విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు డిస్కస్ చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. సమస్యను ఎగ్జిగేట్ చేయవద్దు. కమ్యూనల్ హార్మనీ కోసము వోస్టు చేయకూడదని అనుకున్నాము. పౌరపాటున అజెండాలోకి వచ్చింది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- నీన్న ఈ సమస్యపైన జేరో అవర్‌లో రెయిట్ చేసినప్పుడు, నేను అన్ని విషయాలు వెప్పడం జరిగింది. అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన ఫోగర్ లీడర్‌ను సి.ఎం. గారు పిలిచారు. మాట్లాడడం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో 304 అవసరం లేదని పరిస్థితి మరే కల్లోలం చేయకుండా, దీని మీద డిస్కస్ చేయకూడదని అందరూ ఫోగర్ లీడర్స్ అంగీకరింపడం జరిగింది.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- దయచేసి నాకు అవకాశమివ్వండి. ఫోగర్ లీడర్‌ను డిస్కస్ చేయకూడదని అంగీకరించారని అంటున్నారు. మరి అజెండాలో ఎందుకు వచ్చింది?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అజెండాలో అప్పటికే ఇది ఇంకా ఉన్నది పోయింది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారులను హరించుటను గురించి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మండల ప్రజా పరిషత్తు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తుల సమన్వయ మేద ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెస్తున్నాను. 19వ తేదీన మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు, జిల్లా ప్రజా.....

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఈ సమైక్య - దయచేసి - ఇదివరకే తెలియ పంపాను. The motion should not deal with any matter as it is subjudice. ఈ విషయంలో మొత్తం కోర్టులో వుంది. కోర్టులో వున్న విషయం కాబట్టి సబ్జుడిస్ అవుతుంది కాబట్టి మాట్లాడ వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. కావాలంటే దర్జా విషయం గురించి మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము 304 మూవ్ చేసిన తరువాత మామూలుగా మాకు ప్రభుత్వము నుండి నోటు సబ్మిట్ చేయడం జరుగుతుంది. అయితే, ఏ రకమైన నోటు మాకు రావేదు. ఇది సాంప్రదాయం కాకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరలో ప్రతి 304కు మాకు ప్రభుత్వము నుండి నోటు వచ్చేది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సబ్జుడిస్ అయినందువల్ల నోటు పంపలేదు. ఇది క్లియర్గా కోర్టు పరిధిలో వుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వము తరపున నుండి చెప్పే అవసరం లేదు. లాస్ట్ టైం చెప్పాను కూడా. ఈ పరిస్థితిలో ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇంకోసారి స్పెట్ మెంట్ ఇవ్వకుండా వుండవద్దని మనవి చేస్తున్నాను I will confine to this. 19వ తేదీన జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు, మండల ప్రజా పరిషత్తుల అధ్యక్షులు వాళ్లకు జరిగినటువంటి అన్యాయం, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, వారి అధికారాలను తగ్గిస్తూ, అనేక జి.ఓ.లు ఇష్యూ చేయడం, నిధులు రాకుండా చేయడం వాటిని గురించి వాళ్లు ప్రభుత్వానికి నివేదించాలని, అసెంబ్లీకి రావాలని, మీమ్ములను మీట్ అవాలని, మంత్రిగారిని మీట్ అవ్వాలని, ప్రయత్నము చేశారు. కానీ వాళ్లను ఇక్కడకు రానియ్యకుండా, మధ్యలో అరెస్టు చేసి కేసుకొనిపోయారు. 20వ తేదీన దర్జా చేశారు. అందరూ జెడ్.పి.వి. అధ్యక్షులు, మండలాధ్యక్షులు, 2-3 కాంగ్రెస్ జెడ్.పి.వి. అధ్యక్షులు కాకుండా, ఎక్కువగా మండలాధ్యక్షులు అందులో స్త్రీ అధ్యక్షులొందడం కూడా ధర్మా చేశారు. మంత్రిగారు విశాల హృదయంతో వాళ్లను పలకరించడానికి వెళ్లి వుంటే నేను సంతోషించే వాణ్ణి. ఈ డెమోక్రాటిక్ సెటివ్ లో - వారు వెళ్లలేదు. వారు ఏమీ సమాధానము చెబుతారో దీనికి చూడండి.

దీనికి సంబంధించి, లోకల్ బాడీస్ - గాంధీగారు కోరింది, గ్రామ రాజ్యము కావాలని. పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు స్థానిక స్వపరిపాలన అంటే క్రింద వున్న ప్రజలకు అధికారము ఇవ్వాలని. వాళ్లు ఈ దేశాన్ని పరిపాలించాలని వాళ్లు అనిధంగా తయారు కావాలని, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో వాళ్లు భాగస్వాములు కావాలని వారి అభిప్రాయంగా చెప్పారు. స్థానిక స్వపరిపాలన అనేది వారి కాలంలోనే ఇంటిగ్రాడ్యూస్ చేసారు. అట్లాగే స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీగారు కూడా ఆయన చనిపోక ముందు...

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారించుట
గురించి.

24 సెప్టెంబరు, 1991.

629

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, సబ్జుడేస్ అవుతుంది. మీరు డిస్కషన్ కు ఎలా చేశారా? ధర్మా గురించి అయితే ఫర్వాలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- జాబ్ లెన్సు మాత్రమే మాట్లాడుతున్నాను. రాజీవ్ గాంధీగారు బ్రిటికి వున్నకాలంలో పంచాయితీ రాజ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ ను నగర పాలక బీల్లులుగా తీసుకొని వచ్చి మంత్రి అధికారాలను క్రింద వారికి ఇవ్వడం కోసము స్పెషియల్ గేజ్ చేసిన సంగతి మనకు తెలుసు. అట్లాగే కాంగ్రెసు మ్యానిఫెస్టోలో ఎన్నికల ముందు పెట్టినటువంటి - క్రింద వారికి మరిన్ని అధికారాలను ఇవ్వాలని పెట్టారు. రామారావుగారు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు, మండల వ్యవస్థను, జెడ్.పి.పి. వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం, తద్వారా 1104 మండలాలు రావడం, అట్లాగే జెడ్.పి.పి.లకు మండలాలకు ఎన్నికలు రావడం జరిగింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము తిరిగి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, అనేక అంశాలను, వారి అధికారాలను కుదించి, ఫండ్లు వారికి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు రానియకుండా, అనేక ప్యూజీలు చేస్తూ వచ్చారు. నేను సబ్జుడేస్ అంశంలోకి వెళ్లడం లేదు. మేద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెదలచాను. వారు రీ కన్సిడర్ చేస్తారనే తలంపుతో మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికయిన ప్రజా ప్రతినిధులకు ఎక్కువ హక్కులుండాలి. అందులో 20-25 లక్షల మందితో ఎన్నికయిన ప్రజా ప్రతినిధులు వారికుండవలసిన హక్కులను వారించే విధంగా - మంత్రిగారు చేశారని అనను. జలగం ప్రసాదరావు గారు నాకు బాగా తెలుసు. గతములోనే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, యింకో మంత్రిగారు వున్న కాలంలో ఇది జరిగింది. ఏదీఏమైనా వారు తెచ్చిన పద్ధతి చూస్తే, 8-3-90వ తేదీన జి.ఓ.ఎం.ఎస్.సి. 164 తెచ్చారు. ఇందులో మండలాధ్యక్షుల బదిలీ అధికారాలను జెడ్.పి.పి. నుండి తీసివేసారు. మరుసటిరోజు 9వ తేదీన యింకో జి.ఓ.సెం. 434 తెచ్చారు. అందులో పోల్స్, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖను దీని నుండి మినహాయించే జి.ఓ.ను తెచ్చారు. నేను వాటి జోలికి వోవడం లేదు. ఎందుకంటే సబ్-జుడేస్ అని. ఇంకో జి.ఓ. 12 26-3-1990 వ తారీకు నాడు జిల్లా పరిషత్తులకు స్టేటు మెనిష్యురుకి ఉండే హోదా కల్పించారు. మ దాన్ని తీసివేస్తూ 224 వ నంబరు జి.ఓ. తీసుకు వచ్చారు. తరువాత 17-4-1990 వ తారీకున గతములో జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ అధ్యక్షతన డి.ఎస్.సి. ఉంది. ఇప్పుడు వారిని తీసి వేసి ఆ అధికారం జిల్లా కలెక్టరుగారికి ఇస్తూ ఒక డి.ఎస్.సి.ని కాన్స్టిట్యూట్ చేస్తూ ఒక జి.ఓ. తీసుకువచ్చారు. అట్లాగే 18-4-1990వ తారీకున జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నంబరు 285 ద్వారా ఏ అధికారాలు అయినా సరే ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు జిల్లా ప్రజా పరిషత్తుకి వెళ్ళేవి. జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు అధీనం ద్వారా దానిని అమలు జరపడానికి అవకాశం ఉండేది. దానిని ఈ వేల ఈ జి.ఓ. ద్వారా తొలగించి నేరుగా డి.డి.ఓ.కి ఈ ఉత్తర్వులు అమలు జరిపే అధికారాన్ని జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులను డైరెక్ట్ చేస్తూ చేసేటటువంటి జి.ఓ.ని ఒక దానిని తీసుకువచ్చారు. అట్లాగే అనేక జి.ఓ.లు అట్లా 27వ తారీకున కూడ ఒక జి.ఓ. తీసుకువచ్చారు. వి.డి.ఓ.లను బదిలీ చేసే అధికారం కూడ తీసి వేస్తాము అని. ఒక మాటలో చెప్పాలి అంటే మండల, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులను నిర్వహణము చేయడానికి లేకపోతే వాటి అధికారాలను కుదించడం వారు ఉన్నా కూడ జీవవృత్తులు లాగ వచ్చిపోయిన మనుషులలాగ తయారు చేయడం కోసం ఈ జి.ఓ.లు అన్నీదీని తీసుకువచ్చారు. ఈ మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఒకటి మెమో వారు మార్చారు. నేను వారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. 30-7-1991 నాడు మెమో ద్వారా జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారింపుట గురించి.

అధ్యక్షులే చేసుకోగలరు అని సూచనగా వారికి మెమో పంపించారు. మళ్ళీ ఈ మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్లుతోను నో నో అట్లా జరగడానికి వీలు లేదు అని మళ్ళీ 7/8వ తారీకున టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. నేను వాటి జోరికి పోవడం లేదు. మీ ద్వారా నేను వారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. అయ్యా మీరేమో కాంగ్రెస్ పార్టీ, అట్లానే ఎలక్షన్ మానిఫెస్టో లేకపోతే నాయకులు చెప్పినటువంటిది, ఇప్పుడైతే నాకు తెలిసినంతవరకు పార్లమెంటు ముందు స్టాట్యుట్టర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ టు కండక్టు ది ఎలక్షన్సు. అటోమేటిక్గా ఐడెన్టీఫై అయిపోతూ ఉంటే ఈ స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరపాలి అనే స్టాట్యుట్టర్ ప్రోవిజన్సు క్రియేట్ చేస్తూ ఒక బిల్లు కూడ ప్రవేశ పెట్టించారు. ఇక్కడ పరిస్థితి ఏమిటి? సర్ నేను సబ్జుడిస్ లేని మాటలు ఎలక్షన్సులు రేపు మార్చి నెలలో కండక్టు చేస్తారా అంటే, జూన్ నెలలో వారికి అధికారాలు అయిపోతే కండక్టు చేస్తారా? ఇప్పుడు చేస్తున్నారో లేదు. ఇప్పుడైన మంత్రిగారు చెబుతారేమో నేను మీ ద్వారా తెలుసుకోవాలని అడుగుతూ ఉన్నాను. అట్లాగే ఎన్నికలు ఏ పద్ధతి ద్వారా చేస్తారు? సబ్ జుడిస్ అయిన మాట కాదంటే నేను అడిగింది. డైరెక్టు ఎలక్షన్సు మండలాలకు జిల్లా పరిషత్తులకు. మీ అభిప్రాయము ఏమిటి? బయటికి వస్తారా? ఏదో విరల్ కమిషన్ వేళాము అంటున్నారు. ఈ వాపుసులో ఏదైనా బిల్లు తీసుకువస్తే మళ్ళీ ఫిబ్రవరిలో మార్చిలో బడ్జెట్ సెషన్ వోట్ అనే ఎక్కువంటు వస్తాయి ప్రతి సారి జరిగే అనవాయితీ ప్రకారం. మార్చిలో ఎన్నికలు జరపాలి. ఈ బిల్లు ఎట్లాగైనా ఈ వాపుసు ఎడరరాకుండా, అంటే ఎన్నికలు పోస్టుపోస్ట్ చేయడం కొనమే ఆలోచన చేస్తున్నారు అనే అభిప్రాయం చేయవలసి వస్తున్నది. వారు ఏమి అన్నారు చేస్తారు అనేది చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. డైరెక్టు ఎలక్షన్సు పెడతారా, పెట్టారా? అధ్యక్షా, ఈవేళ వాల ఇబ్బందులు వస్తూ ఉన్నాయి. క్వాలిఫైడు టీఫర్ను బయట ఆందోళన చేస్తూ ఉన్నారు. ఇంకా అనేక ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. టీఫర్ను ఉద్యోగాలు అట్లాగే ఇతర ఉద్యోగాలు కూడ ఖాళీ ఉన్నాయి. మంత్రిగారు కూడ చెబుతూ ఉన్నారు, ఇబ్బందులు జరుగుతూ ఉన్నాయి అని. ఈ డి.ఎన్.సి.లు కోర్టులకు వెళ్లారు. ఇప్పుడు నేను వారిని వెనక్కు తీసుకురాలేదు. ఆ కోర్టుకి వెళ్లిన వారిని అయ్యా విరేదా వేసుకోండి అని మంత్రి గారి తరఫున బ్రిటిషులాదాము అన్నా అది నేను చేయలేను. వాళ్లు ఒప్పుకోరు కూడ. వాళ్లు అధికారం పోవడానికి వారు అంగీకరించరు. ఈ వేళ అనేక పోస్టులు ఖాళీ ఉండి కూడ ముఖ్యంగా బళ్లలో పిల్లలకు చదువులు చెప్పడానికి బడి వంతుళ్లు లేరు. ఇక్కడేమో బజారులో ఆందోళన చేయ వలసిన పరిస్థితి వస్తూ ఉంది. అందుకని డి.ఎన్.సి. సెలెక్షన్సు మీరు ఏదైతే పెట్టారో దాని ద్వారా మళ్ళీ పాత అధికారాలు ఏమైనా ఈ ఆరు నెలలు అయినా ఇస్తే తప్ప ఈ ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయడనాకి కూడ మనకి అవకాశాలు లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతూ ఉంది. దాని వల్ల పరిపాలన సౌలభ్యానికి మేకా ఇబ్బందులు వస్తూ ఉన్నాయి. చదువుకే ఇబ్బందులు జరుగుతూ ఉన్నాయి. అందుకని నేను మీ ద్వారా కోరేది ఈ మండల వ్యవస్థ ప్రజలకు ఏదో దగ్గరికి వెళ్లండి అనే అభిప్రాయం ప్రజలలో వచ్చింది. వారికి కూడ తెలుసు. మా జిల్లాలో కూడ మేము అనుకుంటూ ఉంటాము. కాస్త 10 కోట్ మేటర్ల దగ్గరలో మండల వ్యవస్థ వచ్చింది. నిజమే పరిపుష్టము కాలేదు. అక్కడ కుర్చీలు ఉన్నాయో లేదా, ఆఫీసులు ఉన్నాయో లేదా, అటువంటి ఇబ్బందులు ఉన్న మాట వాస్తవమే. వాటిని పరిపుష్టము చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి, స్పెషిలైడ్ చేయడానికి ఇప్పుడు ప్రజలంతా అనుకుంటున్నారు మాకు ఎంతో దగ్గరగా ఎం.ఆర్.ఓ. వచ్చాడు, మాకు ఎంతో దగ్గరగా పోలీసు స్టేషను వచ్చింది, మాకు ఎంతో దగ్గరగా మండల ఆఫీసు రావడంవల్ల, అందు వాల్చుఎప్రొఫియట్ అయింది, లేకపోతే ఇక్కడ పది మండలాలు ఏర్పడ్డాయి. ఎరువులు దొరుకుతూ ఉన్నాయి, పురుగు మందులు దొరుకుతూ ఉన్నాయి, ఏ.ఇ.ఓ.లు వచ్చారు.

రూ - 304, క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 631
 విషయం: ఎన్నికయిన డిల్లీ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
 మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
 గురించి.

అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు, ఇటా, దగ్గరికి వచ్చింది అధికారం అనే అభిప్రాయంతో వారు
 ఉంటే మీరు ఏదైనా ఆలోచన చేసి ఈ మండల వ్యవస్థని కుదించాలనో మరొక రకముగానో ఆలోచన
 చేయడంవల్ల ప్రజలంతా ఇబ్బందులు పడి, పార్టీలు మరంతా ఏదైనా చేయవచ్చు. అధికారంతో
 మీరు ఉన్నారు, వారు ఉన్నారు. కాని ప్రజలంతాకూడ ఈ వేళ్ళ మాకు ఈ మండలాలు కావాలి అని
 అనుకుంటూ ఉన్నారు. వాటిని రద్దు చేయవద్దు. సక్రమంగా జరగవలసిన ఎన్నికలు జరపమని.
 తీసుకున్నటువంటి అధికారాలను తిరిగి వారికి ఇవ్వమని మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ ఉన్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మేమే ముందు 304 ఇచ్చాము. మేము నలుగురు సభ్యులము
 పేర్లు పెట్టి నలుగురుని నాలుగు చోట్ల వేశారు. ఇది ఏమిటో ఈ ఆఫీసు పద్ధతి మాకు అర్థము
 కావడంలేదు. ప్రతి సారి ఇట్లాగే ఇస్తున్నారు. మా సభ్యుల మధ్యన మరొకరు ఎట్లా వస్తున్నారు?
 మా పేర్లు ఉండాలి కదా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మే పేర్లు ఉన్నాయి. మీరు తరువాత మాట్లాడుదురుగాని.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ ఈనాటిది కాదు. 1959
 నుంచి కూడ గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందాలి అన్నా గ్రామ స్వరాజ్యం కావాలి అన్నా ఈ పంచాయతీ
 రాజ్ వ్యవస్థ ఎంతో దోహద పడుతుంది అనే ఉద్దేశం తోనే మరి అన్ని నిధులు, అన్ని పనులు అన్ని
 పనులు అన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ ద్వారా చేయాలి అన్న ఉద్దేశం
 తోనే మరి ఆ రోజు పెద్దలు ఈ వ్యవస్థ ద్వారా ఎన్నో పనులు చేయడం జరిగింది. మరి అది పోను
 పోను కొన్ని సంవత్సరాలు గడచిన తరువాత అధికారాలు అన్ని కూడ తగ్గుకుంటూ వచ్చి అజరికి
 ఏమీ అధికారాలు లేని పరిస్థితిలో ఉన్న సందర్భంలో అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్.టి.రామా
 రావుగారి నాయకత్వంలో మరి అంత క్రితము ఎవరైతే అశోకమహతా కమిటీ అయితేనేమి,
 బియ్యంతరాయ కమిటీ అయితేనేమి, నరసింహంగారి కమిటీ అయితేనేమి.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అంత చోతుకి పోనక్కరలేదండి. చోతుకుపోతే సన్ జుడీస్ కూడ
 అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- లేదు సర్. ఆ కమిటీ రిపోర్టులు అన్ని చూసే దానికి ఒక క్యాబినెట్
 సీక్రెమీటీ చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారమే ప్రజలు ప్రభుత్వం వద్దకు కాదు, ప్రభుత్వమే
 ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లి, ప్రజలకు ఉండే సమస్యలు, సృజలకు ఉండే ఇబ్బందులు తీర్చాలి అనే
 ఉద్దేశంతోనే ఏకీకృతమైన అధికారాలు అన్ని ఏకేంద్రీకరణ చేయాలి అనే ఉద్దేశంతోనే ఆ రోజు
 మాండలికవ్యవస్థ ప్రవేశ పెట్టిన సంగతి మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. అందులోని భాగముగా మండల
 డిల్లీ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు జరపడం కూడ జరిగింది. ప్రజాస్వామ్య
 పద్ధతిలో ఎన్నిక అయిన మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులకు గాని డిల్లీ ప్రజాపరిషత్తు
 అధ్యక్షులకుగాని మరి నిజంగా న్యాయమైన అధికారాలు ఇచ్చినప్పుడు వాళ్లు న్యాయం చేయగలుగు
 తారు. ప్రజలకు న్యాయం చేయగలుగుతారు పరిషత్తు అభివృద్ధికి వారు కృషి చేయడం
 జరుగుతుంది అనే ఉద్దేశం తోనే ఆ రోజు కొన్ని అధికారాలు అదనంగా ఇవ్వడం జరిగింది.
 అంతేకాదు బృందాలవారేగా మండల డిల్లీ ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి
 అక్కడ మండల డిల్లీ ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులతో వర్సింబి వాళ్లు 114 తీర్మానాలు కూడ మాకు
 అధికారాలు గాని, కావలసిన అవసరాలుగాని వనరులు గురించి సుమారు వారు తీర్మానాలు కూడ

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

చేయడం జరిగింది. ఆ రోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఉండే క్యాబినెట్ సభ కమిటీ అవే అన్ని కూడ విచారించి అవే అన్ని కూడ వాస్తవానికి ఈ విషయాలు గానీ వనరులుగానీ మండల జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు కల్పించినట్లయితే ప్రజలకు కొంత మేలు జరుగుతుంది అని గ్రామ అభివృద్ధి జరుగు తుంది అని ఉద్దేశం తోట అందులో 47 తీర్మానాలు కూడ అమోదించడం జరిగింది. వాటిని అమలు చేయడానికి ఆ రోజు కొన్ని అధికారాలను కూడ మండల జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు ఇవ్వడం జరిగింది.

2.20 ఈ జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులు జిల్లాల నుంచి 12, 15 లక్షల ఎలక్టరేట్ వే ఎన్నుకోబడి స్టేటుమంత్రి హౌస్ లో వారిని ఉంచడం జరిగింది. వారు జిల్లా పరిషత్తు స్టాండింగు కమిటీ ఫ్లోర్ మెన్ గా ఉండేవారు. ఇప్పుడు వారిని యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత స్టాండింగ్ కమిటీలకు ఫ్లోర్ మెన్ గా తీసివేసి కలెక్టరును పెట్టారు. జిల్లాలో డిస్ట్రిక్టు సెలక్షన్ కమిటీ డి.ఎస్.సి.లు కూడా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే ఏ సిద్ధులు అయినా కానీ ఎన్.ఆర్.ఇ.వి. రోజ్ గార్, మొదలైన అన్ని ఫండ్స్ ను సక్రమమైన విధంగా ఖర్చుపెటాలని అనుకున్నపుడు గ్రామాలలో మంచి నీటి సౌకర్యం, డ్రైయినేజీ, ఎలక్ట్రిసిటీ మొదలైన అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడానికి గాను ప్రజా ప్రతి నిధులు కృషి చేస్తున్నారు. అటువంటి పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు ఆనకట్ట కట్టి పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను పటిష్ఠము చేయాలనుకున్న రాజీవ్ గాంధీగారి ఆశయాలకు అటంకం కల్పిస్తున్నారు. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు అధికారాలు, వనరులు యిస్తామని యీ ప్రభుత్వం అనేక విధాల కృషి చేస్తామనిపెప్పియిస్తున్న పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో కలకపోత్య వహించే ప్రజాపరిషత్ ప్రెసిడెంట్లకు వారి అధికారాలను తీసివేసారు. ఇదే పద్ధతి కొనసాగిస్తే కాంగ్రెసు నాయకులు తాము యిచ్చిన హామీలను నిరవేర్చినట్లుగా కాజాలదని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే జిల్లా మండల్, ప్రజాపరిషత్ ఫ్లోర్ మెన్ కు అధికారాలు తగ్గించారు. కొన్ని చోట్ల మొత్తం అధికారాలనే తీసివేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం ఒకోసారి ఒకో ఆర్డరు యిస్తున్నది. ఈ విషయంలో మేము గత సంవత్సరం నుంచి కూడా యీ విషయాలన్నీ చెప్పడం జరిగింది. మేము ప్రజా జిల్లా పరిషత్తు ఉద్యోగుల విషయంలో ప్రభుత్వంవారితో మాట్లాడడానికి వదామని అనుకుంటే యీ ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఎవరూకూడా నెలసే పరిస్థితి ఉంది. మంత్రిగారు ఒక్కొక్కపుడు వారిని కలుసుకోకుండా పౌడరాబదు పట్టణంనుంచి పారిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్నోసార్లు చెప్పినా కానీ చెవిటివానిముందు శంఖం ఊదినట్లు అవుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత జి.ఓ. ఎం.ఎస్.సెం. 164 ప్రకారంగా...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అన్ని జి.ఓ.ల సారాంశం విపులంగా యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది కదా?

శ్రీ పి. మధువరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిది చాలా ముఖ్యమైన జి.ఓ. ఈ 164 జి.ఓ ప్రకారంగా ఏ విధంగా వేసారనేది మంత్రిగారు తమ రిప్లయితో ఏమీ చెప్పలేదు. గతములో యీ ప్రభుత్వంవారే ఎం.డి.ఓ ల ట్రాన్స్ ఫర్ విషయంలో పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ద్వారా నియమితులైన వారిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి వేలులేదని ఉత్తర్వులు జారీచేసారు. అట్లాగే 224 జి.ఓ ప్రకారం ఆ రోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో 12, 15 లక్షల జనాభాతో ఎన్నుకోబడిన మినిష్టరు రాంకు యిచ్చిన జిల్లా పరిషత్తు ఫ్లోర్ మెన్ గా జి.ఓ.సెం. 303 ద్వారా పెట్టడంజరిగింది. తరువాత జిల్లా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 633
 విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల.
 మండల ప్రజాపరిషత్తు పెన్సిడెంటు అధికారాలను హరించుట
 గురించి.

పరిషత్తులలో ఏదైనా వేతన్నే వచ్చినపుడు జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్, కలెక్టరు, డి.డి.ఓ.,
 డి.ఇ.ఓ., సభ్యులుగా ఉండి గతములో ఎన్నో ఖాళీలు సక్రమంగా చేయడం జరిగింది. కానీ యీ
 ప్రభుత్వం రాగానే సదుద్దేశ్యంతో ప్రయిమరీ స్కూలు, అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూలు, హైస్కూలులో
 అయితేమీ మొత్తం 15,000 ఖాళీలు మిగిలిపోయాయి. కానీ యిప్పుడు డి.ఎస్.సి. ఛైర్మన్ గా
 జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్ ను యీ ప్రభుత్వం తేసివేసిన తరువాత యిప్పుడు రిక్యూట్మెంటు
 అగిపోయింది. మొన్న జరిగిన జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్ సమావేశములో వారు ప్రభుత్వమును రిక్వెస్టు
 పేసారు. అదేమంటే సుమారు 6,000 క్వాలిఫైడ్ టీచర్లు ఉన్నారని వారినీ యిప్పుడు ఉన్న 11,000
 ఖాళీలతో భర్తీ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అదే జి.ఓ.నెం. 1254 ప్రకారం తెలుగుదేశం
 పరిపాలనలో చేసిన జి.ఓ.లను మారుస్తూ జి.ఓ.నెం. 486, తేదీ 27-7-1990 యీ ట్రాన్స్ఫర్స్
 చేయడం, నియామకాల అధికారములను రద్దు చేయడం జరిగింది. మండల్, జిల్లా పరిషత్తు
 యొక్క 5, 1991 సెక్షను 26, 27 ప్రకారం గతములో పార్లమెంటు సమావేశములు, శాసన సభ
 సమావేశములు సమయంలో అక్కడ జిల్లా పరిషత్తు మేజింగులు డి.ఎస్.సి. మేజింగులు జరప
 కూడదని చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ మేజింగులు జరగలేదు. కాబట్టి జిల్లా పరిషత్తుకు
 సంబంధించిన పనులన్నీ కుండా బిండర్లు పిలవక అగిపోయినవి. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం వారు
 జిల్లా పరిషత్తు డైరెక్టరును ప్రభుత్వ పంచాయితీరాజ్ పరిధినుంచి తేసివేస్తే ఏమీ జరుగుతుందో
 అదే విధంగా యీ ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ పరిధినుంచి పంచాయితీరాజ్ కు చెందిన ఉద్యోగాల
 నియామకాలు బదిలీలు తేసివేస్తే జరిగేది ఏమిటో యిప్పుడు గ్రామాలలోకి వెడితే తెలుస్తుంది. ఈ
 రోజు మండల్ పరిషత్తు ఛైర్మన్ పరిస్థితి ఏమిటంటే పంచాయితీరాజ్ వారు యిచ్చిన అధికారాలు తేసి
 వేయబడి వారు ఈ గులు తోలుకుంటూ పనులు లేకుండా కూర్చున్నారు. అదే విధంగా ప్రభుత్వం 12-3-
 మెమో నెం. 71912 తేదీ 11-6-1990 నాడు మళ్ళీ మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు, జిల్లా మ.
 ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల ప్రమేయం లేకుండా ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే ఏ జి.ఓ.లు అయినా ఆర్డర్స్
 అయినా ఇంప్లెమెంట్ చేయాలని అదేశాలు ఇచ్చారు. ఈ రోజు వాస్తవానికి చెప్పాలంటే సర్వండుల
 అధికారాలు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల అధికారాలు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల
 అధికారాలు అన్నీ హరించి హైదరాబాదు పట్టణం నుంచి, ఇక్కడ సెక్రటేరియట్ నుంచి మంత్రులు,
 ముఖ్యమంత్రి ఇక్కడి నుంచి ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేస్తున్నారు అంటే గతములో కేంద్రీకృతమైన
 అధికారాలను వికేంద్రీకరణ చేసిన విషయం మీకు తెలుసు. ఈ రోజు వికేంద్రీకరణ చేసిన
 అధికారాలను కేంద్రీకృతం చేసి హైదరాబాదు నుంచి, సెక్రటేరియట్ నుంచి జి.ఓ.లు ఇష్యూ
 చేస్తున్నారు, ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేస్తున్నారు అంటే వాస్తవానికి చెప్పాలంటే *** మంత్రి, ముఖ్య
 మంత్రి చేసేవి ఈ పనులాండి. అబిండర్ ను ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం. టీచర్ ను ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం,
 ఇంత వీన్నా స్థాయి పనులు చేస్తున్నందుకు *** ఈ సందర్భముగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదే
 విధంగా వాస్తవానికి మరీ 30-7-1991 నాడు మెమో నెం. 44820 లో ప్రభుత్వం తప్ప మిగతా
 బదిలీలు జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు చేసుకోవాలని ఘోషించి ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కనీకూడీ చేయండి. ఇవన్నీ డైరెక్టుగా కోర్టులో ఉన్న
 విషయాలు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన టిల్గాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు, అధికారాలను హరించి గురించి.

శ్రీ ఎం. మాధవరెడ్డి:- కోర్టులో కాదు - ఈ అదేశాలు ఇవ్వగానే మీరు టిల్గా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు మీరు వేసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ మంత్రిగారి ప్రమాణస్వీకారానికి ఇవన్నీ లేవు, గత మంత్రిగారు చేసినవి. ఈ మంత్రిగారు ప్రమాణస్వీకారం చేయగానే మళ్ళీ - ఇది చేయడానికి వేలులేదు, మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల అధికారాలు ఉన్నాయో మీకు చేయడానికి? వేలులేదని మళ్ళీ సెక్రటరీయట్ ద్వారా టెలిగ్రాములు ఇప్పించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. ఈరోజు వాస్తవానికి చెప్పాలంటే, ముఖ్యంగా ఈ రోజు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎవరైతే తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన సరపంచులు ఉన్నారో వారి మీద లేనిపోని ఎరిగళ్లన్నీ పెట్టి, ఆఫీసర్స్ మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి సస్పెండ్ చేయించడం, రిమూవ్ చేయించడం, అదే కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన సరపంచులు ఎవరైనా ఉంటే వేలకు వేలు, లక్షలకు లక్షలు డబ్బులు తిన్నప్పటికీ అక్కడ కలెక్టర్స్ సస్పెండ్ చేస్తే ఈరోజు ప్రభుత్వం వారు స్టేలు ఇస్తున్నారు అంటే వాస్తవానికి వేరు దోపిడిదారులను, ఆవినీతిపరులను అందలం ఎక్కిస్తున్నారా, లేదా అని ఈ సందర్భముగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు వాస్తవానికి చెప్పాలంటే సరపంచులకు అధికారాలు లేవు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు అధికారాలు లేవు, టిల్గా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు అధికారాలు లేవు. కేవలం మంత్రులు పిలిచిస్తున్నారు. మీకు ఉదాహరణగా నెల్లూరు టిల్గాలో చూసినట్లయితే వాస్తవానికి అక్కడి టిల్గా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ ఏమీ పని చేసే పరిస్థితిలో లేడు, ఆయన ఇచ్చిన అర్డర్స్ అన్నీ కేన్సిల్ చేయించడం, ఈరోజు నిజంగా నెల్లూరులో మన ముఖ్యమంత్రిగారి ***.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- I am expunging those words -

Sri Jalagam Prasad Rao:- Sir, he cannot say like that - he cannot speak like that.... హవుస్లోలేని వారిమీద మాట్లాడడం - మాధవరెడ్డిగారికి ఆబ్జెక్షన్ కోర్టులో ఉందని చెప్పినా వారు ఇలా మాట్లాడడం....

(ఇంటరప్షన్స్)

హవుస్లో లేని వ్యక్తి గురించి మాట్లాడే హక్కు ఎక్కడ ఉంది. బిజినెస్ రూల్స్ తెలియవా మీకు?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కూర్చోండి, మాకు అన్నీ తెలుసు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీరు కూర్చోండి ముందు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అది కాదు మేము ఇక్కడికి డెయిరెక్ట్ గారాలేదు, సరపంచ్ గా, సమితి ప్రెసిడెంట్ గా పనిచేసి వచ్చాము. ఎమ్.ఎల్.ఏ గా డెయిరెక్ట్ గారాలేదు. సమితి ప్రెసిడెంట్ గా పని చేశాము.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రికార్డు నుంచి ఆ పదం తొలగించండి.

*** Expunged as ordered by the Chair.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 635
విషయం: ఎన్నికయిన టిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు అడక్కుముందే రికార్డ్స్ నుంచి తొలగించాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- తొలగించడం కాదు అసలు, ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధము ఏమిటంటి పంచాయితీ రాజ్ వచ్చినప్పుడు...

శ్రీ జె.కె.రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా...

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- జె.కె. రెడ్డిగారు కూర్చోండి, మీకు ఎందుకు, మీరు ఇండిపెండెంట్.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఒక్కటి చెప్పండి దయచేసి. కోర్టులో పెండింగులో ఉన్న దానిని గురించి మాట్లాడకూడదు అనుకున్నాము. కోర్టులో తేనివి మాట్లాడదామని పువ్వాడ గారు చెప్పారు, అంతవరకు బాగానే ఉంది. కోర్టులో ఉన్న దాని గురించి మాట్లాడితే లాభం ఏమిటి, ఇక్కడి నుంచి రిప్లయి ఏమీ రాదు ఆయనకు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభను ప్రతిసారి ప్రొవేక్షన్లోకి, ఘర్షణలోకి దింపడం ఏమి న్యాయమిది. సబ్జుడిస్ ఇది డైరెక్టుగా మీరు చెప్పేవి అన్నీ. కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇవ్వబోతూ ఉంటే వేటి మీద.. ఆ సమయములో వేటిని గురించి చర్చించకూడదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఈ మొత్తం సజ్జెక్టు ఎక్స్పండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది - వారు మాట్లాడినది అంతా రికార్డులలోకి రాకూడదు. కోర్టులో ఉన్నది. రికార్డులలోకి వారు మాట్లాడినది ఏదీ రాకూడదని అంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ విషయంలో నేను తరువాత జాగ్రత్త తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఈ మంత్రికానీ, ముఖ్యమంత్రి కానీ డైరెక్ట్గా శాసనసభ్యులై మంత్రి, ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. నేను సర్పంచ్గా పనిచేశాను, సమితి ప్రెసిడెంట్గా పనిచేశాను, ఇప్పుడు శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నాను. మరి నిజముగా వాస్తవానికి పంచాయితీ రాజ్లో ఉండేటటువంటి సర్పంచులకు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు, టిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్లకు ఎన్ని బాధలు ఉన్నాయో మీకు ఏమీ అర్థం అవుతాయి? వారు ఈరోజు అంతా బాధ పడుతున్నారు. ఎంతో అవేదన చెందుతున్నారు. నిజముగా చెప్పాలంటే....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇట్లాంటివి మళ్ళీ చెబుతున్నారు. మీరు ఇబ్బంది పడతారు, దాని కోరికి వెళ్ళబోకండి...

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారిండు గురించి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నెల్లూరులో వాస్తవానికి చూసినట్లయితే, అబద్ధంకాదు, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారి ***.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నో నో - మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రిగారి *** అంటున్నారు. మాధవ రెడ్డిగారు గతములో వేసినవి అన్నీ మరచిపోతున్నారు.

మిస్టర్. డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉభయులు కూడా కొంచెము అవండి. మాధవరెడ్డిగారు, సర్పంచ్, సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ ఇవన్నీ చేసిన వారే మరి ఇక్కడ మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు అవడానికి అర్హులని చెప్పి మీరు అంటే, తక్కిన వారికి ఏమే అర్హత లేదంటే మీరు చాలా ఇబ్బందిలో పడతారు. దయచేసి ఆ విషయాలు వదిలేసేయండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- డైరెక్ట్గా వచ్చారు కాబట్టి సర్పంచుల బాధ, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల బాధ, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ల బాధ తెలవదని చెప్పాను. అర్హతల కోసం నేను కావాలని అనడం లేదు.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- నెల్లూరు జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ గురించి చెబుతున్నారు మాధవ రెడ్డిగారు. వారికి తెలియదేమో - ఆ ఛైర్మన్కి పరిపాలన చేతకాకపోతే ఎట్లా చేయాలో తెలియక పోతే దానికి ఎవరు ఏమి చేస్తారు. మాధవరెడ్డిగారు అవేదన పడుతున్నారు. చేతకాని జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ అక్కడ ఉంటే ఏమి చేస్తారు, దానికి మంత్రిగారు ఏమి చేస్తారు? జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్కి పరిపాలన చేతకాకపోతే...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జె.కె. రెడ్డిగారు అది వదిలేసేయండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన పేపర్ కటింగ్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ మండల అధ్యక్షులకు జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్కి ఏమే తెలియకుండా గ్రామాలలో రోడ్డు వేయించడం కాని, బోర్ వెల్స్ వేయించడం కాని, స్కూల్ బిల్డింగ్స్ కట్టించడం కాని - నేను చెప్పేది ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రిగారి *** అక్కడ....

Mr. Deputy Speaker:- Please don't talk as you like - I regret for your attitude - you are misusing too much...

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వాస్తవానికి ఈరోజు రూరల్ రోడ్లకు రు. 100 కోట్లు ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. ఇచ్చినప్పుడు....

Mr. Deputy Speaker:- As a matter of fact I should not have allowed you to speak.

*** Expunged as ordered by the Chair.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి లేసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 637
 విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
 మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంటుల అధికారాలను హరించుట
 గురించి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీరు మైక్కులు వంచక్కరలేదు, కూర్చోవచ్చు ఎందుకంటే స్పీకర్ గారు
 చెప్పారు. మైక్కులు విరుస్తారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను మంత్రిగారిని ఒకటే అడుగుతున్నాను...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు వ్యాసుకొచ్చిన నోట్ అంతా ఎగ్జాంప్ట్ చేయడానికి కాదు...
 Please sit down. As a matter of fact, I should not have allowed you
 to speak.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను పేపర్ కటింగ్స్ చూపిస్తాను నెల్లూరుకి సంబంధించినవి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. సబ్జుడిస్ అయినప్పటికీ కూడా
 కొర్టు మేటర్స్ లోకి పోకుండా జనరల్ జాబ్ లెన్స్ చెబుతారు అంటే మీరు జాబ్ లెన్స్ కాదు. డైరెక్ట్ గా
 కొర్టు మేటర్స్ రిఫర్ చేశారు. కొర్టు మేటర్స్ కాదు దీనికి సంబంధము లేని పెరసనల్ మేటర్స్
 అన్నీ కూడా నేను ఇక్కడ తవ్వేస్తాను, ఉపన్యాసం ఇస్తాను అంటే ఎట్లాగండి? సబ్జుడిస్ అని అన్నే
 మాట్లాడితే ఎట్లాగ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను అవాస్తవం అయితే మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చాలా వాస్తవాలు ఉండవచ్చు. అవాస్తవాలు ఉండవచ్చు - దీనికి
 సంబంధము లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఈ రెండు సంవత్సరాల కాలములో పంచాయితీ రాజ్ మినిస్టర్ గారు
 ఇక్కడి నుంచి ఎన్ని ట్రాన్స్ ఫర్స్ ఆర్డర్స్ వేశారో చెప్పమనండి. వేల కొలది వేశారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కనీకూడీ....

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అంటే సర్పంచిల పని వేరే చేస్తున్నారు, మండల ప్రజా పరిషత్తు
 అధ్యక్షుల పని వేరే చేస్తున్నారు. జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్ల పని వేరే చేస్తున్నారు. నేను
 ముఖ్యంగా డిమాండ్ చేసింది ఏమిటంటే ఈ ప్రభుత్వము మీరు ఏవైతే అధికారాలు అన్నీ కూడా
 తోసేసారో ఆ అధికారాలు మళ్ళీ వారికి ఇవ్వాలి. మీ నాయకుడు రాజీవ్ గాంధీగారు చెప్పారు - ఈ
 వ్యవస్థ బాగా ఉంది, ఇంకా పటిష్టవంతముగా ఉండడానికి అధికారాలు ఇవ్వాలి. అదే విధంగా
 ఆర్థిక వనరులు కల్పించాలి చెప్పిన సంగతి మీ అందరికీ తెలుసు. మరి అధికారాలు అన్నీ
 పునరుద్ధరించబడాలి. అదే విధంగా వాస్తవానికి ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. ఎందుకంటే
 ఎన్నో కమిటీలు, గతములో అశోక్ మహతా కమిటీ ఇయితేనేమి; నరసింహం కమిటీ ఇయితేనేమి.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు పెన్సిడెంట్ల అధికారాలను హరించు గురించి.

ఈ కమిటీల రికమండేషన్స్ ఆ రోజు ఉన్న కేబినెట్ సబ్ కమిటీ కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రోజు విలేజ్ కమిటీ కూడా వేశారు. అసలు వాస్తవానికి ఈ ప్రభుత్వ ధోరణి చూస్తూ ఉంటే మండలాలు ఉంచబోతున్నారా, రద్దుచేయబోతున్నారా, ఇంకా ఏది చేయబోతున్నారో అర్థం కాని అయోమయ స్థితిలో ప్రజలు ఉన్నారని మీ అందరికీ కూడా తెలుసు. ఈ రోజు కేంద్రీకృతమైన అధికారాలను వికేంద్రీకరణ చేసి ప్రజల దగ్గరకు ప్రభుత్వాన్ని తీసుకువోవాలన్న ఉద్దేశంతోటి మాండలిక రాజ్యాంగ వ్యవస్థ పెట్టడం జరిగింది. మండలాలలో అన్ని వనతులు, అన్ని వనరులు ఒకగూర్చి మండల అధ్యక్షులను, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు ఛైర్మన్లను చూడడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి కళ్లు లేవు, మరీ వారితో మాట్లాడాలంటే కూడా నోరు వచ్చే పరిస్థితి లేదు, వారు చెప్పే మాటలు వినే పరిస్థితులలో లేరు. వారు ఎన్నో సార్లు చెప్పినప్పటికీ కూడా పట్టించుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగినట్లయితే ప్రజలు మీకు బుద్ధి చెప్పకమానరు అని ఈ సందర్భముగా మనవి చేస్తూ మళ్ళీ ఈవేళ అధికారాలు అన్నీ పునరుద్ధరించాలి, మండలాలు రద్దు చేస్తున్నారా, ఉంచుతున్నారా మీరు వివరంగా చెప్పాలని నేను కోరుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం ఏదయితే ఉందో అశోక్ మహతా గారు ఈ పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసి దానికి కావలసిన అధికారాలు ఇస్తే ఈ గ్రామ పరిపాలన, స్థానిక స్వపరిపాలన మొత్తం గ్రామీణుల, ఎన్నుకోబడిన వారి చేతిలో పెట్టడం అవసరం. దానికి కావలసిన అధికారాలు, అర్హిక వనరులు సమకూరిస్తే జాగుంటుందనేది చెప్పారు. ఆ తరువాత బలవంతరాయ్ మెహతా, ఆ తరువాత మన రాష్ట్రములో వెంగళరావుగారు కూడా ఈ విషయములో కొన్ని అధికారాలు ఇవ్వాలని ప్రత్యేకించి వారు కూడా తన కమిషన్ ద్వారా చెప్పారు. ఎవీబిసికి భిన్నంగా ఈవేళ మనదేశం గొప్ప ప్రజాస్వామ్యదేశమనీ, దానిని ఇంకా ప్రజాస్వామ్యయుతంగా మేము నడుపుతామని ప్రోద్బలనలేస్తే చెప్పుకొనే కాంగ్రెస్ ఏమిటి? ఆ కాంగ్రెస్ వేసిన కమిషన్స్ ఏమిటి? వాటి రిపోర్ట్స్ ఏమిటి? ఆ రిపోర్ట్స్ లో భిన్నంగాపోతున్న పరిస్థితి ఒకవైపు కనపడుతున్నది. ప్రజలందరూ డైరెక్ట్ గా ఎన్నుకొనే పద్ధతిని ప్రవేశపెడితే మీకు ఆ డైరెక్ట్ ఎన్నికలమీద సమ్యక్తంలేక ఇన్ డైరెక్ట్ ఎన్నికలు పెడదామన్న పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు. రెండవవైపున వచ్చిన ప్రభుత్వముల్లా వాళ్ళ అధికారాలను మార్చుకొంటున్నారో పరిస్థితి అప్పుడే ఇది ఎంతవరకు పోతుందన్నది ప్రశ్న. ఎందుకంటే వారికి కొన్ని అధికారాలను నిర్దేశించారు, వారిని ఆ అధికారాలను నిర్వహించనివ్వండి. మీరు నాలుగు మాసాలైనా ఓపికపట్టలేక వాటిని రద్దుచేస్తున్నారు. వారి అధికారాలను గుంజుకొంటున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు? ప్రభుత్వం ఓర్వలేకుండా వుందని నేను చెబుతున్నాను. ఇంతకుముందు రూప్స్ తాయారు చేస్తున్నప్పుడు ఈ శాసనసభలో మేము నెత్తి, నోరూ కొట్టుకొని చెప్పింది, వారికి అధికారాలు ఇవ్వడానికి రూప్స్ కాదు, చట్టం చేయండి. చట్టం చేసినట్లయితే దానిని మార్చాలనుకొన్నప్పుడు శాసనసభ ముందుకు రావలసి వుంటుంది, అప్పుడు తేటదానికి అయినా అవకాశం వుంటుంది, మెజారిటీ వుంది కాబట్టి వాళ్ళు చెతులు ఎత్తి చట్టాలను మార్చినా కనీసం సభముందుకువస్తే వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయలేరు అని చెప్పాం....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు ఎక్కువ కాలం అధికారంలో వుంటామను కొన్నారు, చట్టంతో ఇబ్బంది వస్తుందని ఇక్కడ పెట్టలేదు.

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రిసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఎవరు అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ ఇది తప్పు అని తేలింది కదా? మీరు కూడా ఎక్కువ కాలం ఉంటామనుకొని ఇలాంటి పనులుచేస్తే మొదటికే మోసంవస్తుందన్నది గ్రహించాలి. అలాడు మేము ఈ ప్రజాశక్తి బోర్డులు అక్కరలేదు, ఇది వారికి అడ్డం వస్తుంది. ఎవరి అధికారాలు వారికి ఉండనివ్వండి అని చెప్పితే ప్రజాశక్తి బోర్డులు కేవలం సమీక్షించడానికే ఉన్నాయని చెప్పారు. మీరు ఇప్పుడు అసలుకే ఎవరుచెట్టాడాకి వచ్చారు. వారికిపుండే చిన్నచిన్న అధికారాలుకూడ లేకుండాచేసి ఏవో జి.ఓ.లు జారీచేసి టి.వి. డి.వి.లు మాత్రం ఇచ్చి చప్పుడు చేయకుండా కూర్చోండి అని చెప్పే వ్యవస్థగా దీనిని మార్చారు. ఈ మార్పు అనేది చాలా అన్యాయం అక్కరలే. అసలు ప్రభుత్వం చెప్పేదానికే, చేసేదానికే ఎక్కడైనా పొంతన ఉండేమో చెప్పండి. అలాటి నుంచి ఈనాటివరకు మీరు చెపుతున్నది గామ స్వరాజ్యం, స్థానిక స్వపరిపాలన అని. కానీ మీరు ఆ చిన్న నిషయాలను కూడా ఓర్వలేని పరిస్థితిలో ఉంటే మీ అధికారాలను కేంద్రం ఎలా ఓర్వాలో చెప్పండి. ఇలా ఒకదానిని ఒకటి కింపపరచుకొనే పని చేయకండి. రాజ్యాంగంలో కొన్ని హక్కులు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. అది రాజ్యాంగంలో వేరిస్తే తప్ప లాభంలేనట్లు ఉంది, ఎందుకంటే మనం ఈనాడు ఓర్వలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాం. మనం చేసే చట్టాలకు గౌరవం లేదు, మనం ఇచ్చే జి.ఓ.లకు గౌరవంలేదు, మనం చెప్పే మాటలకు గౌరవం లేదు. అలాంటప్పుడు అసలు మీరు మీ మాటమీద నిలబడండి ఎలా? మీరు ఏమంటున్నారంటే ఇది కోర్టులో వుంది కాబట్టి సబ్జుడిస్ అంటున్నారు. మీరు ఈ జి.ఓ.లను ఉపసంహరించుకొంటే వారు కోర్టునుంచి పిటిషన్లు ఉపసంహరించుకొనేట్లు చేసే బాధ్యతను నేను తీసుకొంటాను. మీరు జి.ఓ.లు ఇచ్చారు, మీరు జి.ఓ.లు ఇచ్చారు కాబట్టి వారు కోర్టుకుపోయారు. వారు కోర్టుకు పోయారు కాబట్టి ఇది సబ్జుడిస్ అంటే ఏమిటి? మీరు సబ్జుడిస్ అంటున్నారు కదా. ఈరోజు మీరు జి.ఓ.లకు ఉపసంహరించుకొండి, రేపు సాయంత్రానికల్లా వారు కోర్టునుంచి పిటిషన్లు ఉపసంహరించుకోకపోతే నేను బాధ్యత తీసుకొంటాను. ఇదివరకు డిమాండ్స్పై చర్చిస్తున్నప్పుడు నేను ఒక మాట చెప్పాను. ఇది ఎలా వుంటే చెప్పాను. పూర్వం ఒక శ్లోకంచెప్పారు. "ద్వైవాధీనం జగత్సర్వం, మంత్రాధీనంతు ద్వైవతం, తన్మత్రం బ్రాహ్మణాధీనం, బ్రాహ్మణో మమదేవతా." అన్నట్లుగా ఉంది. మీరు ప్రజాస్వామ్యం గురించి ఎన్ని కమర్సుచెప్పినా అధికారం అంతా మీ చేతుల్లోనే ఉండుకోవాలని మాస్తున్నారు. ఈవేల ప్రభుత్వమే సర్వాధికారాలూ తనచేతిలో పెట్టుకొని రాజ్యం ఏలుతుంటే మీరు చెప్పే ప్రజాస్వామ్యం బజార్లలో పరిహసించబడే పరిస్థితి వస్తుందని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. కనుక కనీసం స్థానిక స్వపరిపాలనను అయినా ప్రజలను-వారు ఎన్నుకొన్న ప్రాతినిధులద్వారా చేసుకోనివ్వడని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. కనీసం స్థానిక స్వపరిపాలనలో అయినా వాళ్ళకు వున్న హక్కులను వుండే నివ్వండి. అర్థిక విషయాలలోజోక్యం చేసుకోకండి అని చెపుతుంటే ఒక్కొక్కటి వాళ్ళను అన్నీ పోతున్నాయి. ఈవిధంగా వారిని నిరుపయోగంగా చేసే పనిమాత్రం చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. మనం శాసన సభ్యులుగా ఎన్నికైంది వారి అధికారాలను గుంజుకొనేందుకు కాదు, ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ అన్నీంటే. పెత్తనంచేసే పరిస్థితి రావడం అన్నది దురదృష్టకరమని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగర్ రావు:- 304 రూల్ క్రింద నోటీస్ ఇచ్చాక ప్రభుత్వపరంగా జవాబు ఇవ్వలేదు. ఇది బీజేపీ ఆఫ్ ఫీలింగ్స్ అని మనవిచేస్తున్నాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారించుట గురించి.

Mr. Deputy Speaker:- Directly, the same point is involved in the Court. That is why it is not to be mentioned...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- కోర్టులో పెండింగులో ఉందని మీకు తెలిర్ వాశారు కానీ ఆ మాత్రం మాకు చెప్పవచ్చుకదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ తెలిర్ కాబే మీకు పంపితాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మాకు ఏమే పంపలేదు, దానిగురించి మాకు తెలియదు, మీరు ఏ తెలిర్ గురించి అంటున్నారు?

Mr. Deputy Speaker:- About powers of the elected Chairman వీటన్నింటికి సంబంధించిన జి.ఓ. లన్నింటిమీదా ప్లాకోర్టులో రిటేవేశారు, హియరింగ్ జరుగు తున్నది, జడ్జిమెంట్ ఇస్తారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మీకు ఎవరు పంపారు తెలిర్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిష్టరుగారు పంపించారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- దాని లెక్క ఏముంది? You need not consider that letter. I request the Hon'ble Speaker not to give any credence to that letter. "దీన్ డిస్కషన్ ఈజ్ ప్రొహిబిటెడ్" అని రూల్స్ లో ఉందా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- "దీన్ డిస్కషన్ ఈజ్ ప్రొహిబిటెడ్" అని రూల్స్ లో ఉందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉంది.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, 304 is something different.

Mr. Deputy Speaker:- No-304 or anything...

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మంత్రిగారు జవాబు ఎవేడే చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- Any discussion in the House affecting the matter of Court కొత్తవాదనలోకి వోకండి. Whether this discussion is prohibited in the Court - or not - don't go to that issue.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మీ రూల్స్ ఏమీలేవా ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు రిప్లయి ఇస్తారు కదా? అది సబ్జుడిస్ కాదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసలు రూల్స్ ప్రకారం ఇంత డిబేయిల్ గా ఫ్యాక్ట్స్ అన్నీ మాట్లాడడానికి వీలులేదు.

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు రిప్లయి ఇస్తారు కదా, అది సబ్జుడిస్ కానప్పుడు
మేము అడిగేది ఎందుకు అవుతుంది? ప్రభుత్వం ఎందుకు ఎడిట్ చేస్తోంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభలోని సభ్యులకు కొంత అనుభవం వుంటుందీ కాబట్టి వారికి
కొంత అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుందని అవకాశం ఇచ్చాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీ అధికారాలను మీరు అంచనా వేయలేకపోతే ఎట్లా? మీకు
రెసిడ్యూయరీ పవర్స్ వున్నాయి. దానికి మించిన పవర్స్ మంత్రిగారికి లేవు, కోర్టుకుకూడా లేదు.
మంత్రిగారు లేవడమే సబ్జుడిస్, కుర్చీవడమే సబ్జుడిస్, నోరు విప్పితే సబ్జుడిస్ అంటే మేము
చర్చించి ఏం లాభం? మేము మాట్లాడేది ఏమేలేదు. సబ్జుడిస్ అని కూర్చుంటే, చర్చకు ఫలితం
ఏమిటి? కోర్టులో వున్నది. పట్టానికి అనుగుణంగా వున్నటువంటి అధికారాలను హరించే హక్కు
ప్రభుత్వానికి లేదు. కోర్టులో పోకముందు మనం చర్చించుకోవచ్చు. కోర్టులో....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వాలిడ్ ఆర్ నాట్ ఆనేది కోర్టులో పెండింగువున్నది.

12.5
మ.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కోర్టులో అర్గ్యుస్ చేసినా సబ్జుడిస్ ఎట్లా అవుతుంది?
పట్టంలో కొన్ని రూపొందించుకున్నాం....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కోర్టులో పెండింగులోవున్నది. - Whether the G.Os
issued are valid or not - it is in court.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- శాసనసభ్యులు, ప్రతిపక్షాలు 304 క్రిందగానీ,
ఎస్.ఎన్.కూర్, ఏ అంశం మీద కూడాపెప్పడానికి వీలు లేదని రిట్రీవింగ్స్ ఫైల్ చేస్తే నెంబరు
అవుతుంది. 304 దేన్నీగానీ, మాట్లాడడానికి హక్కు మాకు లేదా సార్....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అట్లా పిప్రెంటువేయడానికి లేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- 304లో సబ్జుడిస్ కానే కాదు. రాష్ట్రశాసనసభ పాస్
చేస్తున్నటువంటి ఒక చట్టానికి ఎవరైనా సబ్జుడిస్ అనగలుగుతారా? పట్టానికి అనుగుణంగా
మాట్లాడతాము. అందుకు అనుగుణంగా రిప్లయి యివ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎంత వెజ్ట్ గా అయినా ట్వీస్టు చేయండి... ఇట్ యాక్ సబ్
జుడిస్... యు నో వేరివెర్... కోర్ట్ అవుట్ లెన్స్ మీద మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- కోర్టులో ఏమి ఉన్నది చెప్పమనండి, కోర్టు అని మాకు కళ్లెం
వెయ్యాలని చూస్తున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్, కోర్టులో అన్ని లేవు. కోర్టులో ఏ అంశం
వున్నట్టికీ కూడా మంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలి. రిటెన్ గా యివ్వాలి. ఒక చట్టబద్ధంగా వున్న
అంతా అన్నీటిని యీ జివోలను ఇమ్మిడియేట్ గా ఇష్యూ చేసి పట్టాన్ని నిర్వీర్యం చేసే పద్ధతి మంచిది
కాదు. కోర్టులో థారెంట్ చేసినప్పటికీ కోర్టులో రిటెన్ స్టేట్ మెంటు ఇవ్వండి జవాబీమాకు యివ్వండి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన టిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంటుల అధికారాలను హరించుట గురించి.

Mr. Deputy Speaker:- It is sub judice and you know it very well any how.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- No Court can prohibit us from discussing any matter here. మంత్రిగారు సభను తప్పుదోవ పట్టించడానికి జవాబయివ్వలేదు. It is a clear case of breach of privilege. కేవలం ప్రజాప్రతినిధులు అయినంత మాత్రాన వారి శ్రేమతి - పరిపంచడానికి వీలు లేదని మహిళయొక్క హక్కులను కాలరాచే హక్కు మీకు ఎక్కడ వున్నది? మంత్రిగారికి ఎక్కడ వుంది? అంటే, మాకంటే ఎదిగిపోతారనే భయం మంత్రిగారికి వుందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసలు 304 నోటీసులో కూడా అది అంత ఎలాబోరేట్గా లేదు. It is very short matter. ప్లెగా సబ్జుడిస్ - ఎందుకుమీరు అనవసరంగా అంత దూరం పోతారు? టిల్లా పరిషత్తు థైర్స్కు, మండల ప్రజాపరిషత్తు...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- దాదాపు అన్ని విషయాలు కోర్టులో వున్నాయి. వాటి పవర్స్ మీద కోర్టుకు వెళ్ళారు. నాలుగు పెండింగు వున్నాయి: రాఘవరెడ్డిగారు, విద్యాసాగరరావుగారు నాలుగు వేళారు, రిట్ పిటిషన్ నెంబరులు చెప్పుతాను. 9026/91...

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- మ్యాజిస్ట్రేట్ చెప్పండి సార్... నెంబర్ కాదు... సబ్జెక్టు చెప్పండి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఆల్ ఇష్యూస్ ఇన్ ది కోర్టు...

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- అన్ని కోర్టులో వున్నాయా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను కోర్ట్ చేసిన డీవోలు అన్ని లేవండి...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఆరులో నాలుగు వున్నాయి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఏవి? నాలుగు ఏవో చెప్పండి? అన్ని డీవోల మీద ఛాలెంజ్ చేయ లేదు. డి-ఎస్-ఇ మీద ఇతరవాటి మీద ఛాలెంజ్ చేశారు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- పవర్స్ మీద కూడా ఛాలెంజ్ చేశారు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అన్నిటికంటే మా హక్కుల కొరకు మొట్టమొదట కోర్టులోకి పోయే అవకాశం మాకు మైకు యివ్వరు. ఇంకెవరికోమైకు ఇస్తారు. అది పెద్ద పంచాయతీ కింద వున్నప్పుడు, ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే, నేను అడిగింది ఒక్కటి, ఏమోమి డీవోలు కోర్టులో వున్నాయి అప్పుడు నాలుగు ఏమిటో - అధికారాలు ఏమిటో చెప్పింది? ఆ మంత్రిగారు

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడింట్ల అధికారాలను హరించుట
గురించి.

సమాధానం చెప్పడానికి కోర్టులో ఉన్నా ఫర్వాలేదు ఇస్తాడన్నమాట. సమాధానం ఏదీ ఇస్తాడో అది ప్రాయమన్నారు కదా అండి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిస్కస్ చేయకూడదు....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రిటైన్గాయిప్పినా వోతుంది. మొట్టమొదట ఏ రిష్యూ చెప్పలేదు. ఇది కోర్టులో ఉన్నది దీనికి జవాబు ఇవ్వలేమని, మిగిలిన దానికి కోర్టులో లేదు దీనికి జవాబు ఇస్తాను అని చెప్పవచ్చుకదా. ఏమీ ఇబ్బంది. దాని వాటన బయట పడదామని వారి ప్రయత్నం.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- డి.ఎస్.ఇకి సంబంధించి, ఫైర్మన్ పవర్స్కు సంబంధించి రిట్ పిటిషన్ ఫైలు చేశారు. మొత్తం నాలుగు ఫైలు చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు పర్మిక్యులర్గా ఉన్నాయి కాబట్టి దాని మీద జవాబు చెప్పడం కష్టం. కాబే కూడా ఇచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రభుత్వం యిచ్చిన జీవోలు పబ్లిక్ డాక్యుమెంట్స్ కదా? యీ డాక్యుమెంట్లను ఛాలెంజ్ చేస్తూ జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులు కోర్టుకు వోయారు. వోతే, మీకు యిబ్బంది ఏమిటి? జవాబు ఇవ్వడానికి? మీరు జీవోలు ఇచ్చారు కదా? సబ్జుడిస్ ఎక్కడ సార్ నాకు అర్థం కావడంలేదు. వారు ఏదీ చెప్పినా... document and we can persue that.

Mr. Deputy Speaker:- Matters which are pending before a Court of law cannot be discussed in the House.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- లేదుసార్, 304 యాక్ట్ ఎబౌ అల్ సార్... Really, 304 is above all the court decisions.

Mr. Deputy Speaker:- Any matter in any shape pending for a decision before the Court cannot be discussed here affecting the merits of the case.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- We are not discussing the decision which is going to be given by the Court. మేము డిస్కస్ చేస్తే...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- న్యాయమా, అన్యాయమా అదే. కోర్టులో ఉన్నది. తప్పు, రైటు అనేది కోర్టులో వోయేది...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇది బాలా అన్యాయం సార్. అది డిస్కస్ అయిన తరువాత కోర్టులో పడకముందు అయితే బాగందేది. తప్పు అనడానికి వేలు లేదా? ఇదెక్కడి న్యాయం సార్, మేమో బయట అనవచ్చు. ప్రెస్ వారికి చెప్పవచ్చుకానీ శాసనసభలో తప్పు అనరాదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శాసన సభలో బాధ్యత ఉన్నది కాబట్టి....

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- చాలా తప్పుగా మంత్రిగారు అధ్యక్షా...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అన్ని జీవోల మీద రిట్ పిటిషన్ వేశారు. అవి విత్‌డ్రా కాగానే తప్పు కుండా కార్యక్రమం వేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏ ఏ జివోలపైన కోర్టుకు వెళ్లారో చెప్పండి...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అన్ని జీవోల మీద మాధవరెడ్డిగారు చెప్పారు.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- జీవోల గురించి మనం చర్చించవచ్చు. అని మెన్షన్ చేశారు మాధవరెడ్డిగారు. జీవోలకు వ్యతిరేకంగా యిచ్చినా రిట్ పిటిషన్‌లో ప్రభుత్వం యిచ్చిన కొంటర్స్ అయినా చెప్పవచ్చుకదా. ఇట్ యాజ్ ఆల్ పబ్లిక్ డాక్యుమెంటు. జడ్జిగారు ఏమీ ఉపయోగపడవు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- కోర్టులో వున్నప్పుడు ఎట్లా చెప్పతామండి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇలా చేయడం అన్యాయమని చెప్పతా... Is it not influencing the merits of the case? Is it not going into the merits of the case? సభ అంతా ఒక తీర్మానం చేస్తున్నదా?

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- మెరిట్స్ ఆఫ్ ది కేస్‌లో వోవద్దు సార్ - We are not trying to influence the judge also. Regarding individual cases we are not going into the merits. But it also pertains to the people of the State. అసలు ఇండివిడ్యుయల్ ఇంటరెస్టును ఎంటర్టేన్ చేయలేదు. 304, పబ్లిక్ ఇంటరెస్టు వున్నదానికి ఎంటర్టేన్ చేయడం జరుగుతుంది. సబ్‌జుడిస్ దానికోసమే వున్నది. సబ్ జుడిస్ మ్యాటర్ ప్రక్కకు పెట్టి అధికారం మీకు ప్రజలు ఇచ్చారు. ఆ అధికారాన్ని మీరు ఉపయోగించండి...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రక్కకు పెట్టి అధికారం నాకులేదు. అది మంచినంప్రదాయం కూడా కాదు. సబ్‌జుడిస్ మ్యాటర్‌ను వర్చుకు అనుమతించబోవడం లేదు. కాస్తా మెరిట్స్ ఎఫెక్టు కాకుండా ఏదో అవుట్‌లైన్స్ చెప్పండి.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- కోర్టులో ఛాలెంజి కాబడిన జి.వో.లు అన్నీ కూడా వెంటనే తీరస్కరించవలసిన విషయం అని చెబుతున్నాను. ఇది సబ్‌జుడిస్ అంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ సమయంలో మాట్లాడరారు. కోర్టులో పెట్టకముందు అయితే సరే.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అసలు మాట్లాడకూడదు.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- 'తివీరి ఇసుమున తెల్లంబు తేయవచ్చు' అన్నట్లుగా ఉంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 645
 విషయం: ఎన్నికయిన డిల్లీ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
 మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
 గురించి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మామూలుగా ఈ రోజు 304 నిబంధన మీద చర్చ జరుగు
 తోందా? లేకపోతే పంచాయితీరాజ్ డిమాండు మీద జరుగుతోందా? పృతిరోజూ ఒక 304 తీసుకుని,
 మిగతా బిజినెస్ లేకుండా, సభ నడపడం అంటే, రూల్స్ అయినా ఎమెండ్ చేస్తే మంచిది. రోజుకు
 ఒక 304 తీసుకుందాము. మిగతా బిజినెస్ వద్దు అని పెట్టుకుంటే గౌరవప్రదంగా ఉంటుంది. కానీ
 అట్లా కాకుండా 304 నిబంధన పేరుతోనే ఇప్పుడు గం. 1.00 అయింది. మిగతా డిమాండ్స్
 ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? నాకు సంబంధించి మెడికల్ అండ్ హాల్స్ మీద వాహాన్ గారిది కాలి అతిన్నన్
 ఉంది. ఈ నాటికి 13 రోజులు అయింది. మొత్తం డిపార్ట్మెంట్ ఆఫీసులో కూర్చోకుండా,
 వరండాలో కూర్చుంటున్నారు. ఎంత నష్టమో ఆలోచించాలి. ప్రజలకు సర్వీస్ చెయ్యడం కాదు
 డిస్ సర్వీస్ చేస్తున్నట్లుగా ఉంది. ఆలోచించాలి. ఈ బిజినెస్ రాదు అంటే వారు పెళ్ళిపోతారు. పృతి
 రోజూ వాహాన్ గారి పేరుతో ఎడెండాలో కాలి అతిన్నన్ పెట్టడం, నేను పుస్తకాలు పెట్టుకుని
 కూర్చోవడం ఎందుకు? ఎంత నష్టలపాలు అవుతాము అన్నది ఆలోచించాలి. తమరూ, సభ్యులూ
 కూడా ఆలోచించాలి. 304 నిబంధన మీద అన్నీ ఇక్కడే డిస్కస్ చేయాలంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కంక్లూడ్ చేయండి విద్యాసాగరరావుగారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పృతిసారి నా మైక్కు తీసేసి, నా హక్కులను తీసి
 వేయడమేమిటో అర్థం కావడం లేదు. సరే. రోశయ్యగారు చెప్పింది వాస్తవమే. కాదనను. పృతి
 సారి 304 నిబంధనపై కానీ, ఇంతకుముందు ఎస్.ఎస్.క్యూ మీద కానీ ప్రభుత్వం నుండి కొన్ని
 గంటలు, కొన్ని రోజులు తోమితే కానీ జవాబు రాదు. తోమిన ఫలితంగా జవాబు వచ్చింది. దానికి
 ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి. ప్రజలు చూస్తున్నారు. వారు అన్నంతమాత్రాన మేముల్ని ఆపలేదు.
 ఉదయం 'రే' ని నియామకం చేశారు అని మంత్రీగారు ఒక్కమాట బెదిలే అరగంట సమయం సేవ్ అయ్యింది.
 ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి చెప్పవలసి వచ్చింది. డి.వో.లు రెండు రోజుల తరువాత ఉపసంహరించు
 కుంటారు. మేము గొంతులు చింకుకున్న తరువాత, మమ్మల్ని మానసికంగా, శారీరకంగా బాధ
 కలిగించిన తరువాత డి.వో.లు రద్దు చేస్తున్నారు. తప్పు మాదా? వారిదా? కాలి అతిన్నన్ వీదయినా
 ఉంటే మాడమనండి అభ్యంతరం లేదు. మంత్రీగారు క్లెవర్ గా తప్పు మా మీద వేసి...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, విద్యాసాగరరావుగారు అడ్వకేటుగా ప్లాక్ టూల్ ప్యాక్టోసు
 చేస్తే బాగా ప్లెక్సి వస్తారు అనుకున్నాను. ఈ తోముడు పని ఎందుకు? అంటూ తోమడం పని
 ఎందుకండీ? ప్లాక్ టూల్ ప్యాక్టోస్ చేసుకుంటే మంచిది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎంత తోమినా తెల్లగా కావడం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ఎంత పౌడర్ వేసుకున్నా నా రంగు మారదు. విద్యాసాగరరావు
 గారు ఎర్రటి వారు. కాస్త ఎండ తగిలితే, నా కంటే అన్యాయంగా కమిలిపోతారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు, విషయం అంతా వచ్చింది కనుక
 ముగించండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రారంభించకుండానే, కంక్లూడ్ చేయమంటే ఎట్లా?
 మంత్రీగారు అభ్యంతరం చెప్పారు. ఇది మహిళలకు సంబంధించిన సమస్య. ప్రజాప్రతినిధులుగా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన టిలాగ్ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

కేవలం వారి భార్యలు అయినంత మాత్రాన వారి పేరు తీసుకురావడానికి వీలు లేదనే అంశం చాలా పొరపాటు. ఇది కేవలం పురుషాహంకారంతో, మహిళలు పెక్కి వస్తూరనే అనుమానంతో శాసనసభలో వారి పేర్లు వస్తే అభ్యంతరం చెప్పడానికి మంత్రులు చూస్తున్నారు. సి.ఎం. గారి శ్రేమతి పేరు వచ్చినంత మాత్రాన మునిగేది లేదు. నేను సబ్జెక్ట్ కు వస్తాను. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ముఖ్యంగా భారత దేశంలో మహాత్మాగాంధీగారు, నెహ్రూ, ఆశోక్ మెహతా, బల్యంతరాయ్ కమిటీ కానీ, నరసింహులు కమిటీ కానీ గ్రామీణ జీవితాలలో ఒక గ్రామాన్ని కేంద్ర బిందువుగా తీసుకుని, ఈ భారతదేశంలో పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను పున: నిర్మాణం చెయ్యాలని సంకల్పించడం జరిగింది. దాని కోసం మహాత్మాగాంధీ, 'బ్యాక్ టు విలేజెస్' అన్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం భారతదేశంలో వచ్చిన తరువాత, కాంగ్రెస్ పార్టీ బ్యాక్ కి చూపింది గ్రామాలకు కానీ బ్యాక్ టు విలేజెస్ అనే సిద్ధాంతాన్ని తిరగమార్చారు. గ్రామాన్ని కేంద్ర బిందువుగా తీసుకోవాలా, పట్టణాన్ని కేంద్ర బిందువుగా తీసుకోవాలా అనే అంశంలో అప్పుడు పండిట్ నెహ్రూ కానీ మహాత్మాగాంధీ మధ్య వరసపర ప్నేరుధ్యాలు ఉండవచ్చును. వాటిలోకి వోను. ఈ నాడు మండల వ్యవస్థ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ముఖ్యంగా రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చాలా ప్రయత్నాలు చేశారు. కర్నాటకలో మిగతా ప్రదేశాలలో ఉంది. వాటిలో మంచిని సేకరించి, మన రాష్ట్రంలో పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయాలనే ఉద్దేశంతో మండల ప్రజాపరిషత్తులు, టిలాగ్ ప్రజాపరిషత్తులు వచ్చాయి. ఎన్.టి. రామారావుగారు చాలా సందర్భాలలో సక్రమంగా ఆలోచించారు. ఎందుకో కానీ కొన్ని పొరపాట్లు జరిగాయి. అపొంతరాలు వచ్చాయి. ఎవరు అడ్డం వచ్చారని నేను అనను. ఈ శాసన సభలో ఈ చట్టం వేసిన తరువాత అభివృద్ధి సమీక్షా మండలులు పెట్టారు. ప్రతి గ్రామానికీ, ప్రతి పౌరుని వద్దకు పరిపాలనా వ్యవస్థ తీసుకుపోవాలని, ప్రతి వ్యక్తి ముంగిటిలోకి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ తీసుకుపోవాలనే అభిప్రాయానికి భీన్నంగా ఈ అభివృద్ధి సమీక్షా మండలులు పెట్టడం వల్ల ప్రతి టిలాగ్ కాన్ఫరెన్స్ లో వచ్చింది. ఎన్నికయిన టిలాగ్ ప్రజాపరిషత్తులకు, మండల ప్రజా పరిషత్తులకు, అభివృద్ధి సమీక్షా మండలి ఛైర్మన్లుగా మంత్రులను పెట్టారు. టిలాగ్ పరిషత్తులో ఇదివరకే ఎలెక్టెడ్ ఛైర్మన్లు ఉన్నారు. వారి మీద పెత్తనం చెయ్యడానికి అభివృద్ధి సమీక్షా మండలి ఛైర్మన్లను మంత్రులను వేసి, వర్గం గా ఎలెక్టెడ్ ఛైర్మన్లు అధికారాలను హస్తగతం చేసుకుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోనే ఇది జరిగింది. ఈ విధంగా పెట్టినందు వలనే ఈ వ్యవస్థ అప్పుడే దెబ్బతింది. తిరిగి ఇప్పుడు మంత్రిగారు కొన్ని జి.ఎం.లు తెచ్చారు. ఒక ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో దీనిని పటిష్ఠం చెయ్యాలంటే మండలాలను స్వావలంబన మండలాలుగా చేయవచ్చును. కాంగ్రెస్ పార్టీ వచ్చిన తరువాత మండలాలు వోవాలని, టిలాగ్ ప్రజాపరిషత్తులు వోవాలని, అవి రద్దు కావానో, తాము అనుకున్న విధంగా మరొక వ్యవస్థ ఉండాలనే ఆలోచన చెయ్యడం మంచిది కాదు. ఈనాడు ఈ వ్యవస్థ ఉండవచ్చు. ఈ ప్రభుత్వం ఉండవచ్చును. రేపు మరొక ప్రభుత్వం రావచ్చును. అయితే ప్రజలు మారరు. ఒక వ్యవస్థ మారకూడదు.

వాటిష్యపన్నులు శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. బాపిరాజు):- అధికారానికి వారు రారులెండి.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- పి.వీ. నరసింహారావుగారిని ఎలెక్టెడ్ కానీ వారిని ప్రధాన మంత్రిగా పెట్టుకున్నారు. ఆయనను ఎలెక్ట్ చేయించడానికి ఎంతో బాధ పడుతున్నారు. మేము మెల్లగా అధికారంలోకి వస్తాము. సమూలంగా భారతదేశాన్ని పున: నిర్మాణం చేస్తాము. అప్పుడు మీరందరూ మా వెంటే ఉంటారు.

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాపూజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల పూజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

తెలుగుదేశం పృథుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన ఆ చట్టాన్ని స్వావలంబన చట్టంగా చెయ్యడానికి ఎందుకు ఈ పృథుత్వానికి వ్యతిరేకత? కేవలం ఒక మహారాజు ఢిల్లీ నుంచి దౌలతాబాదుకు, దౌలతాబాదు నుంచి ఢిల్లీకి రాజధానిని మార్చిన విధంగా వేరూ ఆలోచిస్తున్నారు. మండలాలను స్వావలంబన చెయ్యడానికి వనరులు కేటాయించలేదు. కోట్లాది మంది రైతు కూలీలు వృధాగా ఉన్నారు. ఎటువంటి కార్యక్రమాలూ లేకుండా ఉన్నారు. హరిజనులు, గిరిజనులూ ఉన్నారు. వారి శ్రమ ఉంది. వారి శ్రమను ఎట్లా ఉపయోగించాలి అనేది లేదు. మండలాలకు నిధులు ఇస్తే, ఎన్నో బ్యాంకులు, ఎన్నో చెరువులు, ఎన్నో కుంటలు బాగు చేసే అవకాశం ఉంది.

ఆ మండలాలకు నిధులు ఇవ్వకుండా ఈ మండలాలను పసి పాటలు లేని చెవులకు... కుండలలు ఉంటాయి కదా సరే ఆ కుండలలుగా తీర్చి దిద్దారు. తీర్చి దిద్దడమే కాకుండా కేవలం ముంతులు, ఎం.ఎల్.ఏ.లు తమకు కావలసిన టీవర్స్, బ్రాన్స్ ఫర్లు చేయడానికి కానీ, వూస్టింగ్లు వోస్టింగుల చేయించడం ద్వారా అవినీతికి పాల్పడడానికి, డబ్బులు సంపాదించుకోవడానికి ఈ జీ.ఓ.లు ఇచ్చారు. ఈ జీ.ఓ.లు కూడా తెలుగు దేశం పార్టీ చేసినవి జిల్లా పూజా పరిషత్తులు, మండల పూజా పరిషత్తుల వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేయడం కోసం కాదు. దాని గురించి మేరు ఆలోచించడం కోసమే అయితే అందులో ఉన్న తప్పులను ఏ విధంగా సరి దిద్దడం అని కాదు. ఏ విధంగా ఆ తప్పులు సరిదిద్దాలి, ఏ విధంగా సవరిస్తాము అన్న ఆలోచన లేదు. కేవలం కొంత మంది పంతుళ్ళను బ్రాన్స్ ఫర్ చేసి డబ్బులు చేసుకోవడానికి ఈ జీ.ఓ.లు ఇచ్చారు. తప్ప దేనికి సంబంధం లేదు. పృథుత్వాల మారవచ్చు. కానీ వ్యవస్థను మార్చడం మంచి సద్దాత కాదు. కాంగ్రెస్ పృథుత్వం వచ్చినా దీనిని సరిదిద్దండి. తప్పులుంటే సరిదిద్దండి కానీ మార్చడం మంచి సద్దాత కాదు. ఇప్పుడు ఇచ్చిన జీ.ఓ. లన్నిటినీ ఉపసంహరించుకోవాలని పృథుత్వంతో మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న మండల వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయడానికి సవరణ తీసుకురండి. ఇంకొక చట్టాన్ని ప్రతిపాదించమనిమనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఓంకార్ గారు పంచాయతీరాజ్ డిమాండ్ మేర మొన్న డిస్కషన్ జరిగింది. అప్పుడు కొంతవరకూ డిస్కస్ చేశాము. కులపంగా చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- కులపంగా మాట్లాడే వారికి బ్లెం పరీమిటీ పెడుతున్నారు. ఈ పృథుత్వం జిల్లా పూజాపరిషత్తు అధ్యక్షులకు, మండల పూజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు ఉన్నటువంటి అధికారాలను తీసి వేసి చర్య అప్రజాస్వామ్యం, నియంతృత్వం అయిన చర్య. ఆ మాటకు వచ్చేసరికి పూజాస్వామ్యానికే, నియంతృత్వానికి తేడా తెలియనేది కాదు. మంత్రీగారికి తెలుసు - అందరికీ తెలుసు. 1973 లో మన రాష్ట్రం పృథుత్వంతో లేదు. అప్పుడు గవర్నరుగారి పరిపాలన ఉండేది. అప్పటి గవర్నర్ శరణ్ గారు ముగ్గురు, నలుగురు సలహాదారులను నియమించుకుని రాష్ట్రాన్ని నడిపారు. మంత్రులు లేరు. శాసనసభ లేదు. ఆ మాటకు వచ్చేసరికి ఈరోజున ఎందుకు ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులు ఉండవలసి వచ్చిందో, ఎందుకు శాసనసభ ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నామో ఎందుకు పృథుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నామో అంటే ప్రజాస్వామ్యంగా ఉండడం కోసం పూజా పూజా సమస్యలను పూజలవే ఎన్నుకోబడిన పూజా పృథుత్వంతోనే పరిష్కరిస్తారన్న భావనతో అవసరంతో చేసుకున్నాము. అలాంటప్పుడు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు జరిగాయి. ఎన్నుకోబడిన

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన టిల్గాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు పెన్సిడెంట్ల అధికారాలను హరింపుట గురించి.

ప్రజాప్రతినిధులు ఉన్నారు. పట్టపరంగా మనం ఇవ్వబడ్డ అధికారాలు ఏవయితే ఉన్నాయో ఇదివరకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఇవ్వబడిన అధికారాలు, ఉన్న అధికారాలు సరిపోవని ఇంకా పెంచాలనే కోరుతూ ఉండేవాళ్ళం. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్న అధికారాలను ఉడబోకేడం ఏ విధంగా చూసినా న్యాయం కాదు. టిల్గా ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులు 13 మంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు ప్రాతినిధ్యం వహించే కాన్స్టిట్యూయన్స్ నుంచే ఎన్నుకోబడుతున్నారు. అతి విశాలమయిన ప్రజల పేర ఎన్నుకోబడిన అధికారిని నామకే వాస్తే చేసి కుర్చోబెట్టడం ఏ విధంగా చూసినా మంచిది కాదు. ఈ సందర్భంలో నేను మంత్రిగారికి మనవి చేసింది ఏదయినా చర్య తీసుకుంటే ఆ చర్య భావి తరాల వాళ్ళకు ఆదర్శంగా ఉండాలి, ప్రజాస్వామ్య పరిపుష్టి కలిగిందేదిగా ఉండాలి తప్ప మనం చేసే చర్యలు ప్రజాస్వామ్యం నాశనం చేసే విధంగా, భావి తరాలకు ప్రమాదం కలిగించే విధంగా ఉండే మాత్రం చరిత్ర క్షమించదు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇక్కడ తమరి ద్వారా నా డిమాండ్ ఏమంటే ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన మనం బిజారులలోకి వచ్చి రాస్ట్రోకో వరకూ పోవలసి వస్తుంటే ఆ సమస్య తీవ్రత ఎంత ఘనంగా ఉందో ఆలోచించుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు, పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారు స్వయంగా ఆందోళన చేస్తున్నటువంటి టిల్గా ప్రజాపరిషత్తు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుల దగ్గరకు వెళ్లి వాళ్ళ సమస్యలను వర్ణించడానికి హామీ ఇచ్చి సమదాయించే బదులుగా వారి యెడల పెడ వైఖరి అవలంబించే విషయం మంచి పద్ధతి కాదు. ఇప్పటికయినా మీరు వాళ్ళ అధికారాలను హరిస్తూ, ఇన్స్టా చేసిన జీ.ఓ.లను ఉపసంహరించుకోండి. స్థానిక సంస్థలు అనండి, గ్రామ రాజ్యాల అనండి లేక ప్రజలు ఎన్నుకోబడిన మండల వ్యవస్థ, టిల్గా ప్రజా పరిషత్తు వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయడానికి మరిన్ని అధికారాలు ఆర్థిక వనరులు వారికి మరిన్ని సమకూర్చమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ, స్థానిక సంస్థల యొక్క హక్కులను పరి రక్షణ మీద సూచనలు చేయడంతో బాటు అనేక రకాల స్థానిక సంస్థల హక్కులను రక్షించడానికి చెప్పారు. నేను కుల్లపంగా కొన్ని మాటలు చెబితే సరిపోతుందని తమరు అడిగారు. అందులో భాగంగా నేడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని దేశాలు కూడా వికేంద్రీకృత పరిపాలన ద్వారా ఆర్థిక అభివృద్ధి సాధ్యం అవుతుంది అందుకు అవసరమయిన చర్యలూ, పాలనా బేజాబాలని అంతటా చర్యలు జరుగుతున్న ఈ సందర్భంలో స్థానిక సంస్థల కున్నటువంటి హక్కులను చూడండి. విషయం దురదృష్టకరమని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈనాడు టిల్గా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులకు, మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు ఏ అధికారాలు ఉన్నా ఆ సంస్థలకు అధికారాలున్నాయని చెప్పి మనం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈరోజు పెరిగి పోయిన సమస్యల, అవసరాల దృష్ట్యా స్థానిక సంస్థల యొక్క అధికారాలను వనరులను పెంచి, ప్రజల యొక్క, అవసరాలకు, సౌకర్యాలకు, అభివృద్ధికి అవసరమయిన విధంగా ప్రభుత్వంలో కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. గత ప్రభుత్వం మండల వ్యవస్థను స్థాపించి తద్వారా స్థానిక సంస్థలను పటిష్ఠం చేయడానికి ప్రయత్నం చేసింది. ఇది కేవలం గత ప్రభుత్వంలో ఆలోచించినది కాదు. గత 40 సంవత్సరాలు అంతకు ముందు స్వతంత్ర ఉద్యమ కాలంలోనే గాంధీ గారు - స్థానిక సంస్థలనుండి, గ్రామ రాజ్యాలనుండి - స్థాపించి ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించడానికి కేంద్రీకృతం చేసి సాధ్యం కాదని చెప్పి ఉన్నటువంటి నాడు, నినాదాన్ని పట్టుకుని ఇది ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఆనాడు కూడా స్థానిక సంస్థలలో ఉన్నటువంటి మత్స్య, పశు సంబంధ, సహకార ఇంకా ఇతర కొన్ని వ్యవసాయాన్ని తీసి వేసి అధికారాలు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 649
 విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
 మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
 గురించి.

కుదింపడం జరిగింది. మొదట ఇవన్నీ ఉన్నప్పటికీ ఆరోజు క్యాబినెట్ మంత్రిగా నేను గుర్తు
 వేసాను. వాటిని తగ్గించకుండా స్థానిక సంస్థలు పటిష్ఠం కావాలని నేను కూడా అదే రీతిలో ఈ పథు
 సంబంధ, మత్స్యశాఖ ఇతర సహకారాలన్నీనీ కూడా సబ్జెక్టులను వేటికి చేర్చి స్థానిక సంస్థలను
 పటిష్ఠం చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరయినా ప్రభుత్వం మీద ఉన్నటు
 వంటి ఆ విధంగా ఆలోచిస్తుంటే ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కేవలం
 రెండున్నర లక్షల వోటర్ల పరిధిలో శాసన సభ్యులు రాష్ట్రముమొత్తం పరిపాలించి దుర్వినియోగం
 జరగకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని చూడడానికి అవసరమయిన ఆలోచన ఉంటే కేవలం ఒక జిల్లా పరిధిలో
 ఉన్నటువంటి మండలాధ్యక్షులు, ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు ఆ మాత్రం ఆలోచన ఉండడమో అని
 ఊహించడం సబబు కాదేమోనని భావిస్తున్నాను. ఇది ప్రజాస్వామికంగా, చాలా అత్యవసరంగా
 ఆలోచించవలసి ఉంది. అదే విధంగా ఒక పార్లమెంటు సభ్యుడు మొత్తం భారత దేశాన్ని
 పరిపాలించడానికి అవసరమయిన ఆలోచన ఉంటే కేవలం మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు తప్పు
 చేస్తాడు, దుర్వినియోగం చేస్తాడని ఊహించడం, అనుకోవడం ప్రజాస్వామ్యానికి గొడ్డలిపెట్టు.
 అందుకని వాళ్లదయినా తప్పు జరిపినప్పుడు, ఏమయినా అన్యాయం జరిపినప్పుడు రాజ్యాంగ రీత్యా
 గవర్నరు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏ విధంగా ఉన్నదో అదే విధంగా అక్కడ కలెక్టరు ఇక్కడ రాష్ట్ర
 ప్రభుత్వం కూడా దుర్వినియోగం జరగకుండా చూడవచ్చు. దుర్వినియోగం జరిగినప్పుడు తగినటు
 వంటి పనిష్మెంట్ ఇవ్వడానికి వీలుగా పటిష్ఠమయిన ప్రభుత్వం కావాలి కానీ, అక్కడ దుర్వినియోగం
 జరుగుతోందని రోజు రోజుకూ అధికారాలు కుంచెంప చేస్తూ ప్రజాస్వామ్యం ఇబ్బందుల్లో
 పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అందుకని ఆఖరి చూట ప్రజాస్వామ్యం పరిణమిల్లానీ, సమానతను సాధించడానికి
 అక్కరమాలి, అన్యాయాలు జరగకుండా ఉండడానికయినా వికేంద్రీకృత పరిపాలన చాలా అత్యవసరం.
 అందుకని స్థానిక సంస్థలు పటిష్ఠం చేయాలి. అందుకని ఆ అధికారాలు ఇవ్వడమే కాకుండా,
 వనరులను కూడా వాటికి వేర్పాలని మనవి చేస్తూ, ఇప్పుడు ఇచ్చినటువంటి అధికారాలను కూడా
 తగ్గించినటువంటి విషయం ఏదయితే ఉన్నదో ప్రిసెంటింగ్ చేసుకుంటా - రాష్ట్ర స్థానిక
 సంస్థల మధ్యలో ఉన్న వ్యక్తుల సమస్య కాకుండా, స్థానిక సంస్థల అభివృద్ధికి అవసర
 మయిన విషయంగా భావించి వాటి హక్కులను పునరుద్ధరించడానికి వెంటనే ప్రభుత్వం చర్యలు
 తీసుకోవాలి. ఒకవేళ కోర్టులో వేసివున్నా, కోర్టులో ఉందీ, సంబంధం అనకండి. ఇది వాస్తవంగా
 ప్రజలకు అవసరం అని ప్రభుత్వం గురించి, తెలుసుకుని వెంటనే ఈ సభలో వారు ఒకవేళ
 వాటిన్నీనీ విడిచి వేస్తే వెంటనే హక్కులను పునరుద్ధరించడం జరుగుతుంది. మంత్రిగారు ఇక్కడి
 ప్రభుత్వం నుంచే సమాధానం ఇస్తే అది వెంటనే జరిగిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా
 ప్రజల అవసరాలకూ, సౌకర్యాలకు అవసరమయిన సహాయం పడడమే కాదు గాంధీ కలలు కన్న
 గ్రామ రాజ్యం స్థాపించడానికి పునాదులు వేసేదానికి ప్రయత్నిస్తుందని ప్రభుత్వాన్ని నిరూపించ
 వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు లెటర్ పంపారు. ఈ మ్యాటర్ కోర్టులో విచారణలో
 ఉన్నదని రిక్విజిషన్ నెంబర్లో కూడా ఇచ్చారు. సబ్ జుడ్జ్ మాత్రం నిజమే కానీ అవుట్ లెన్ మీద
 గవర్నమెంట్ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి అనేది రిప్లయ్ ఇస్తే బాగుంటుంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించు గురించి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సబ్జుడేస్, అంటే లేదన్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.ఓ.లను ఉపసంహరించుకుంటామనేది సబ్జుడేస్? అదన్నా పరిష్కారం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కోర్టులలో కంటెన్షన్ వదులుకోవాలంటే అది సబ్జుడేస్.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- తమరు అదన్నా పరిష్కారం ఇవ్వండి: వారు విత్ డ్రా చేసుకుంటానంటే సబ్జుడేస్ కాదు గదా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కోర్టులో కంటెన్షన్ వదిలివేసుకుంటామంటే దానికి సబ్జుడేస్ కాదు. రిక్విజిషన్ అలాంటి వేయమని చెప్పడం సబ్జుడేస్, కాదు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అది సబ్జుడేస్ క్రిందకు వస్తుంది. అయ్యా, విద్యాసాగరరావు గారు మీరు కూడా లాయరే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పే ముందు ఒక విషయం వారి దృష్టికి తీసుకురావాలి. వారి తండ్రిగారు పంచాయతీ రాజ్ ఫండ్ ఫెర్మనీగా చేసి పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థను ఎంత బలపరిచినది చూసారు. Let wiser council prevail upon him. తండ్రిగారు ప్రవేశ పెట్టినవి వీరు హరించకుండా చేయాలని, ఆయన స్థాయికి ఎదగాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫెర్మనీ కాదు. వెంగళరావు కమిటీ వేశారు. కమిటీగా ఆయన రిపోర్టు ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆ స్థాయికి ఎదగాలని తమ ద్వారా రిక్విస్ట్ చేస్తున్నాను Before he answers let him keep that in mind.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, 304కు ఇచ్చిన సమాధానం సభ్యులందరికీ తెలుసు. విద్యాసాగరరావుగారు, ఓంకార్ గారు, నాగేశ్వరరావుగారు, మాట్లాడినప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఇవన్నీ కోర్టులో వున్నాయిని చెప్పడం జరిగింది. ఈ చర్చ దాదాపు గతంలో కూడా హౌస్ లో జరిగింది. ఆ రోజు సభ ద్వారా వారికి తెలియపరిచాము. జిల్లా పరిషత్ ఫెర్మనీ, విత్ డ్రా చేసుకుంటే పితరెడ్డి గారు, జానారెడ్డిగారు ఫైవినట్లు ప్రభుత్వం తప్పకుండా విత్ డ్రా చేసుకోవడం అవుతుంది. అదే విధంగా విద్యాధరరావుగారు వెంగళరావు చేసినది అని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఆ విధంగా పంచాయతీ రాజ్ ను తీర్చిదిద్దడం, కోసం ప్రభుత్వం కట్టుబడి వున్నదని, అంతకన్నా మంచి పేరు తేవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తాము తప్ప పంచాయతీరాజ్ కు చెడ్డపేరు తీసుకురాము. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ, పంచాయతీరాజ్ ఫండ్ ర్స్, జిల్లా పరిషత్తులు ఇవన్నీ వున్నాయి. వీటన్నిటికీ కూడా..

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధికారాన్ని అతిక్రమించి జి.ఓ.లు ఇచ్చి ఇంకా వున్న: పరిశీలన చేస్తామంటే ఎలా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇప్పుడు ప్లానింగ్ బోర్డులు మేము వేసినవి కాదు. వారికి తెలుసు. అయ్యా ప్లానింగ్ బోర్డులు వేసిన రోజుననే వీటిని వారు ఏ విధంగా అణచడానికి ప్రయత్నం చేశారో, ఏటా ఉప్పులు చేశారో నేను చెప్పదలచుకోలేదు. ***

*** Expounded as ordered by the Chair.

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల పరిషత్తు పెన్సిడెంటు అధికారులను వారించుట
గురించి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సభ్యులందరు పంపించారని వారు చెప్పారు. అది బయటపడాలి. ***
వారు ఆ జి.ఓ.లను విత్తడా చేసుకుంటామని సభలో హామీ ఇవ్వమనండి. వారు గనుక ఆ హామీ
ఇస్తే తప్పకుండా మేము విత్తడా చేసుకుంటామని బాధ్యత తీసుకొని నేను చెబుతాను. వారిని కేసు
ఉపసంహరించుకోమని చెప్పండి. ఈ యొక్క గౌరవ హౌస్‌లో ఆ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్‌ను యివ్వడానికి సిద్ధంగా
వున్నారా?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు నా పేరు చెప్పారు. వారికి అధికారాలు రేంట్లో
క్యూతం అయి వున్నాయి. మేము పరిషత్తు పరిషత్తులము వారి దగ్గరకు తప్పకుండా వోవాలి. ఈ
పదవి ఏమయినా వారి నొంత జాగీరు కాదు. వారు కూడా పరిషత్తు పరిషత్తులే. పరిషత్తు సమస్యలు
వుంటే మేము వారికి ఇస్తే స్టే ఇవ్వండి, లేకపోతే రిజెక్ట్ చేయండి దమ్ములు వుంటే. మేము వారి
దగ్గరకు వోకపోతే ఇంక ఎవరి దగ్గరకు వోవాలి? మధ్యపాడేకేసు! వోవలయునా, లేక ఉత్తర
ప్రదేశ్‌కు వోవలయునా, గుంటూరుకి లేక గోదావరిలోకి వోవలయునా చెప్పండి. You are a
Minister. We will definitely represent to the Minister. If you are
incapable, you reject. You are not supposed to take our names. ఇది
డిగ్నిఫైడ్ కాదు. అది మంత్రిగారు ఉపసంహరించుకోవాలి. ముందాతనంగా వ్యవహరించాలి. ఈ
వేకేంట్లోకరణ వలన వ్యవస్థలో లోటుపాట్లు వున్నాయని చెబుతున్నాము. వారు జి.ఓ.లు
తీసుకురావడం వలన తెలుగుదేశం ఛైర్మన్ గౌరవానికి భంగం వాటిల్లే విధంగా, అతని పరపతి
తగ్గించడానికి ఈ జి.ఓ.లు తీశారు. ఈ ట్రాన్స్‌ఫర్ వలన డబ్బులు మారే అవకాశం వున్నది,
అవినీతికి పాల్పడుతారని చెబితే, వారి దగ్గరకు వచ్చారంటే వారి దగ్గరకు రాకపోతే ఎవరి దగ్గరకు
వోతాము? This is very bad on the part of the Minister. He should
take back his words.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అక్కడ ఒక చిన్న పొరపాటు వున్నది. మంత్రిగారు అవినీతి
అని అల్టిమ్యాట్ చేయలేదు. జోక్ అన్నారు. ఇది అంత సీరియస్‌గా తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ మేస్ అండర్స్టాండింగ్ ఎప్పుడు వోతుందో మంత్రిగారిని
చెప్పమనండి. ఈ మిస్ అండర్స్టాండింగ్‌తోనే కొంప ముంచుతున్నారు. రాఘవరెడ్డిగారిని అదే మాట
మాట్లాడినారు. మా దగ్గర ఆదే మాట మాట్లాడినారు. ఇదేమిటి సార్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఆసలు మాట్లాడిన వాళ్ళు డబ్బులు ఇచ్చినారని మంత్రిగారు
అనవచ్చునా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది సీరియస్‌గా తీసుకోవద్దు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఎవరు ఇచ్చినారో చెప్పమనండి. వారికి ఇచ్చినారని అంటున్నారని
గదా, వారు గనుక నిజాయితీపరులయితే ఎవరు డబ్బులు ఇచ్చినారో సభ ముందు చెప్పమనండి.
సభను తప్పుకోవ, పట్టించడం కోసం సభ్యుల మీద ఆరోపణలు చేయడం, మాట్లాడిన వారు
డబ్బులు ఇచ్చారని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చునా?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారిండుట గురించి.

మీసర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రాఘవరెడ్డిగారు దానిలో మీరు అనుకున్నంత ఏమీ లేదు. తప్పు తప్పు లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తీసి వేయమని నేను కోరడం లేదు. ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. మాట్లాడిన వాళ్లు డబ్బులు ఇచ్చినారని మంత్రి చెప్పడం వలన ఎవరు ఎంత డబ్బు ఇచ్చారో చెప్పాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు చెప్పిన మాటలను ఎక్స్‌పండ్ చేయండి. అలిగేషన్ అదౌట్ మన్ ఎక్స్‌పండ్ చేయండి.

Mr. Deputy Speaker:- Allegations regarding money made by both parties, by the Minister and the Members, are removed from the records.

శ్రీ ఇలగం ప్రసాదరావు:- ఈ ట్రాన్స్‌ఫర్ విషయంలో డబ్బులు మారినవని విద్యాసాగరరావు గారు అన్నారు. వారికి తెలుసు. చాలా మంది సభ్యుల ఆరోపణ కూడా జిల్లా పరిషత్ మీద వున్నది. రాఘవరెడ్డిగారు, నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పడం జరిగింది. తప్పకుండా హాన్సబరంగా ఇస్తున్నాను. వారు ఏకీకృత చేసుకుంటే మేము ఇచ్చిన ఆర్డర్స్‌ను కూడా ఏకీకృత చేసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డర్స్ ఏదో వారి మీద రుద్దాలని కాదు. ఆరు నెలలు గడువు వుందని చెప్పారు. గడువు అని కాదు. దీనిని పరిపాలించవలసినది మండల్ ప్రెసిడెంట్స్. మండల్ ప్రెసిడెంట్స్‌కు పవర్స్ ఏమీ లేవు. రద్దు చేసి ఇంప్లిమెంట్ చేయడం కోసం జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్లు కానీ, మండల్ ప్రెసిడెంట్స్ కానీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఎక్కువగా పాల్గొనడం కోసం దీనిని చేయడం జరిగింది తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యం కాదు. కేవలం ట్రాన్స్‌ఫర్స్ మీద భార్యభర్తలు వేరే, వేరే చోట వున్న ట్రాన్స్‌ఫర్స్ మీద చాలా మంది పబ్లిక్ రిప్రజెంటేషన్స్ ప్రభుత్వానికి రావడం జరిగింది. అయ్యా, భార్య, భర్తలు విడిపోయే ట్రాన్స్‌ఫర్ విషయం మేము దూరము వుంచాము. ఈ జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్ ఇవన్నీ కూడా మా ముందు ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి ఇది చేస్తున్నారని, కోర్టులో వున్నాయి కాబట్టి ఏకీకృత చేసుకోమని తరువాత తతిమ్మ విషయాలు అన్నీ కూడా వారి ముందు వుంచుతామని చెప్పి ప్రత్యేకంగా చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వారి తండ్రిగారు వెంగళరావుగారితో పనిచేసే అవకాశం నాకు కలిగింది. వారు చాలా సమయం, సందర్భం తెలిసినవారు. ప్రసాదరావుగారు కూడా వారి తండ్రిగారి స్థాయికి ఎదగాలని కోరుకుంటున్నాను. మంత్రిగారు ఇందాక ఇవన్నీ నేను కోల్పో వేసిన జి.వో.లు చెప్పారు. అది రికార్డులోకి వెళ్లింది. కోర్టులో స్టే వున్నది అన్నారు. తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను జి.వో.ఎం.ఎస్.సెం.435, తేదీ 9.3.90 కోర్టులో లేదు. అలాగే జి.వో.ఎం.ఎస్.సెం. 224, 26.3.90 కూడా కోర్టులో లేదు. జడ్.పి.పి. ఛైర్మన్‌కు మంత్రి స్టేటస్‌కు సంబంధించినది కూడా కోర్టుకు వెళ్లలేదు. దానికి సమాధానం కావాలి. ఎందుకంటే జి.వో. వైద్య నిబ్బందికి సంబంధించినది ఉన్నది. అది కూడా కోర్టుకు వెళ్లలేదు. అట్లాగే జి.వో.ఎం.ఎస్.సెం. 285, తేదీ: 18.4.90 కోర్టుకు వెళ్లలేదు. ఇక్కడ నుండి వెళ్లిన అధికార ఉత్తరువు నుండే, జిల్లా పరిషత్ ద్వారా వోవాలని జి.వో. సారాంశం. అట్లాగే జి.వో.ఎం.ఎస్.సెం. 487,

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

24 సెప్టెంబరు, 1991.

653

తేదీ: 27.7.90 కొర్టుకు వెళ్లలేదు. అట్లాగే జి.వో.ఎంఎస్.సెం. మండల్ యాక్ట్ 5 (బి) కొర్టుకు వెళ్లలేదు. అన్నీ కొర్టు పేరుమీద మంత్రిగారు చెప్పడం సబబు కాదు. నేను ఛాలెంజ్ చేయాలని కాదు. వారు వెరిఫై చేయాలని కొరుతున్నాను. కొర్టుకు వెళ్ళినవి మాదగ్గర వున్నాయి. స్టే కూడా వచ్చింది. స్టేటస్ కో అంటే అర్థం ఏమిటి? కంటిన్యూ అవుతుంది అని. ఫస్ట్ జి.వో. కొర్టుకు వెళ్ళింది 16.4.83లో కొర్టుకు వెళ్ళింది. కాబట్టి మంత్రిగారు ఏదీ మాట్లాడినా ఆలోచన చేసి మాట్లాడాలి. రాఫువరెడ్డిగారు అడిగారు. వారిని కొర్టుకు వెళ్ళి కొర్టులో పిటిషన్ పెట్టి, విత్ డ్రా చేసుకోమనండి. జి.వో. విత్ డ్రా చేస్తాము అన్నారు. జి.వో.లు యిచ్చిన తరువాత కొర్టుకు వెళ్ళారా? జి.వో. యివ్వకముందు కొర్టుకు వెళ్ళారా? కాక్ ఆఫ్ యాక్షన్ ఎవరిది? గవర్నమెంట్ వారి అధికారాలు హరించడం వలన కొర్టుకు వెళ్ళారు. కొర్టు ఉపసంహరించుకోండి అంటే ఆయన ఛాలెంజ్ గా తీసుకున్నారు. మీరు విత్ డ్రా చేసుకుంటాము అంటే రాఫువరెడ్డిగారు ఉపసంహరించుకుంటారు. రేపే ఆ పని జరిగిపోతుంది. ఈ హౌస్ లో మంచి వాతావరణంలో మేమందరం కలిసి థాంక్స్ చెబుతాము. మాట దొర్లించుకుని వెళ్ళే పరిస్థితి కాకుండా, నాకు వెంగళరావుగారిమీద గౌరవం ఉంది. మాట అంటే మాటే. చేస్తాను అంటే చేశేవారు. చెయ్యను అంటే చేశేవారు కాదు. అనేక సందర్భాలలో చీఫ్ మినిస్టరుగా వారు ఉన్నప్పుడు వెళ్ళాను. చేస్తాను అంటే చేశేవారు. చెయ్యను అంటే చేశేవారు కాదు. ఇప్పుడు ప్రసాదరావుగారికి చాలా బాధ్యతాయుతమైన మంత్రిపదవి వచ్చింది. చిన్న మంత్రిగారు. పంచాయితీరాజ్ చాలా పెద్దశాఖ. ఈ శాఖలో వారు ఫ్లూరిష్ కావాలని మా ఉద్దేశ్యం. ఈ జి.వో.ల వలన ప్రెస్టేజ్ పెరగదు. ఇందులో ఛాలెంజ్ చేయను. ఛాలెంజ్ చేశారని రికార్డ్ లోకి పోవడం మంచిది కాదు. ఈ జి.వో.లకు సమాధానం చెప్పండి. మేము ఉపసంహరించుకుంటామని చెప్పండి. రాఫువరెడ్డిగారు ఉపసంహరించుకోడానికి కూడా వీలుంటుంది. దయచేసి కొర్టులో లేనివాటిని ఉన్నాయని చెప్పినవానిని రికార్డ్ నుండి తొలగించి సమాధానం చెప్పాలని కొరుతున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు, దాదాపు మేము అందరం కలిసి 15 సంవత్సరాలుగా మా జిల్లాలో ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. చంద్రబాబుగారు మీరు కూడా ఒకప్పుడు కాంగ్రెస్ కు చెందినవారే. గతంలో కాంగ్రెస్ మంత్రిగా కూడా మీరు పనిచేశారు.

(నవ్వులు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కథలు మాత్రం బాగా చెబుతాడు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- చంద్రబాబునాయుడుగారు కాంగ్రెస్ లో వున్నప్పుడు మేమంతా యూజ్ కాంగ్రెస్ లో పనిచేసేవాళ్ళం. ఒకప్పుడు సంజయ్ గాంధీ మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు ఆయన మీటింగ్ కు ఏర్పాట్లు అవన్నీ ఆయన చేశారు. నేను నిన్న ఆయనకు జ్ఞాపకం చేశాను. పువ్వాడగారు చెప్పారు. వెంగళరావుగారికి చాలా మంచి పేరుందని. మనం అంతా స్నేహితులం, రోజూ తిరుగు తుంటాము. నిన్న సాయంత్రం చాలాసేపు మాట్లాడుకున్నాము. అంతలో మళ్ళీ కోపం ఎందుకు వచ్చిందో నాకు తెలియదు.

(నవ్వులు)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్ల అధికారాలను హరించుట గురించి.

శివరామరాజుగారు కూడా నాకు చాలా దగ్గర. యతిరాజారావుగారు కూడా తనపేరు చెప్పలేదని చూస్తున్నారు. ఆయన పేరు కూడా ఉంది. పువ్వాడగారికి నమ్మకం ఉంది. తరువాత నాకు ఈ పంచాయతీరాజ్ మంత్రి వచ్చింది కాబట్టి అందరికీ సంతోషం. చెప్పినదానిని అమలుపెస్తాము. కాబట్టి మాటలు చెప్పమని తెలుసు. పోతే ఈ వ్యవస్థలో ఈవిధంగా చక్కటి అధికారాలు యివ్వడం జరిగింది. ఈ పవర్ విత్ డ్రా చేసే విషయంలో, ఈ జి.వో.లు విత్ డ్రా చేసే విషయంలో నా సహచరులతో ఆలోచించి చెబుతానని మనవి చేస్తున్నాను. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినది కూడా రేపు తప్పకుండా సమాధానం చెబుతానని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో ఎప్పుడు కూడా పంచాయతీరాజ్ పటిష్ఠం చేయడంకోసం ప్రతిపక్షాలతో కూడా డి.పి.ఆర్. పితల్ గారి రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత సమూలమయిన మార్పులు, ఎవరూ కూడా వేలుచెట్టి సాయింట్ అవుట్ చేయకుండా కార్యక్రమం చేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- కమిటీ రిపోర్ట్ 92లో వస్తుంది అని చెప్పారు. 92లో రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత ఈ జి.వో.ల గురించి చెబుతారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రాఘవరెడ్డిగారు ఇది ఈరోజు ఆలోచించి సాయంత్రానికి చెబుతాను. రిపోర్ట్ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు సంబంధించింది. ఇది జి.వో.కు సంబంధించింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- లేకపోతే తాత మోకాళ్ళకు, తలవెంట్రుకలకు ముడిపెడతారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- తాత మోకాళ్ళకు ముడిపెట్టడం లేదు. సాయంత్రం చెబుతాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- జి.వో.ల గురించి మాట్లాడుతూ, మనుషుల గురించి మాట్లాడారు. అందరికీ సాయంత్రం చెబుతానంటున్నారు. అందరికీ సాయంత్రం ఎక్కడ ఎవరికి ఏమిటి చెబితే మాకెందుకండీ?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీకు కూడా సాయంత్రం చెబుతాను. బయట చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా దురదృష్టకరం. జడ్.పి.పి.లకు, ఎమ్.పి.పి.లకు స్థానిక సమస్యలు వున్నాయి. అధికారాలు పోయాయి అని అంటే మంత్రిగారిని నోల్చుకునే దృష్టమని అడిగితే, సాయంత్రం చెబుతాను, గండిపేటలో చెబుతాను. యింటికివచ్చి చెబుతాను అని అనడం చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉంది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను గండిపేట ఆనలేదు. ఇక్కడే కూర్చోబెట్టి చెబుతాను. స్పీకర్ గారి గుంటలో చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గండిపేటకు రమ్మన్నా వస్తాను. అభ్యంతరం లేదు. కానీ అనంతరమున్న మాటలు మాట్లాడుతూ సజ్జెక్టును డ్వివర్ట్ చేయాలని మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇది మంచిది కాదు. జి.వో.ఎం.ఎస్.ఎం. 434, తేది: 19.3.90 ఈ జి.వో. ఆర్డర్ సిద్ధమైతే సంబంధించింది. వేళ్ళమీద అధికారాన్ని డి.ఎమ్.అండ్.హెచ్.వో.కు యిచ్చారు. ఇది వ్యవహారాన్ని అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను చెబుతున్న యిష్యూను మంత్రిగారిని ఫోన్ కమ్మనండి.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 655
విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారించుట
గురించి.

సభ్యులకు మాట్లాడకుండా ఉదయం కూడా ఆయన అదేవిధంగా చేశారు. ఆయన సభ్యులకు ఉంటే, ఆయన సరిగా సమాధానం చెబితే ఒకగంట సమయం సేవ్ అయ్యేది. అధికారులను ఎవరు వేశారో వెప్పడానికి గంట సమయం తీసుకున్నారు. జి.వో.ఎం.ఎస్.నెం. 224, తేదీ: 26.3.90. ఇందులో స్టేట్ మినిస్టర్ ర్యాంకు జడ్.పి.పి. ఛైర్మన్‌కు యిస్సారా? జి.వో.ఎం.ఎస్.నెం. 303, తేదీ: 17.4.90, ఇందులో క్రియర్ గా డి.ఎస్.సి. సెలక్షన్ జడ్.పి.పి. ఛైర్మన్‌కు అన్నారు. తీసివేశారా? కమిటీ వేయడం జరిగింది. కోర్టు స్టే యివ్వారు. స్టేట్ మినిస్టర్ వేయమని చెప్పారు. రిక్వైరేమెంట్ బ్యాన్ చేస్తారా? రిఫ్యూ చేస్తారా? జి.వో.ఎం.ఎస్.నెం. 285, తేదీ: 18.4.90 జడ్.పి.పి. కి తెలియకుండా హైదరాబాద్ నుండి పంపిన ఆర్డర్ ను డి.డి.వో. ఎమ్.డి.వో ఇంప్లెమెంట్ చేసి ఆర్డర్ యివ్వడం జరిగింది. ఇంకో విషయం మే దృష్టికి తేవాలి. చిత్తూరు జిల్లాలో 1500 ట్రాన్స్ ఫర్ సెక్యూరిటీ నుండి చేశారు. ఎక్స్ క్లూజ్ చేయమని, పూర్వకు, అటర్నీలకు హైదరాబాద్ నుండి పరిపాలించమని చెప్పారా? అన్ని జిల్లాలలో ఇదేవిధంగా జరుగుతున్నది వాస్తవమేనా? కాదా? వీలేడా? చేసుకుంటారా? జి.వో. ఎం.ఎస్. నెం. 487, తేదీ: 27.7.90 ఇందులో పి.డి.వోను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి అధికారం డి.డి. వో, ఎమ్.డి.వోలకు యివ్వడం జరిగింది. దీని కొరకు వాళ్లు కోర్టుకు వెళ్లారు. ఆ అధికారాలను వారికి యిస్సారా? సెక్షన్ 57 ప్రకారం దీనిని మార్పడం జరిగింది. మండల అధిష్టాధి అధికారుల మీద డిస్ ప్లినరీ యాక్షన్ తీసుకోడానికి డి.డి.వో గాన్ ఎమ్.డి.వో కాన్ యివ్వారు. జడ్.పి.పి.కి గాన్, ఎమ్.డి.పి.కి గాన్ లేదా? ఈ విషయంలో ఒకరి కంట్రోల్ లేకుండా పోయింది. తిరిగి అధికారం వాళ్లకు యిస్సారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఇన్ని ఒకసారే చెప్పి రిప్లయి చెప్పమంటే - ఆ మొత్తం కాపీ పంపిస్తే నాకు, నేను మళ్లీ వ్రాసి పంపిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- మళ్లీ రూములో చెబుతానంటారు. అవే అన్ని కాదు, ఎన్ని చెబుతారో చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అట్లాగాదు, ఆ జి.ఓ.ల మొత్తం కాపీలు పంపించండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- నేను చెప్పాను గదా అధ్యక్షా, యీ మంత్రిగారి తతంగం మెంగళరావుగారు అంటే ఒక మంచి పేరు వుండేది, ఆయన చేస్తాను అంటే చేస్తాను అనేవాడు, లేకపోతే కాదనేవాడు. ఫ్రాంక్ గా మాట్లాడుతారు. ఆ విధంగా...

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మీరు కూడ యదివరకు మా దిక్కు వున్నాడు గాబట్టి మా సంగతులు అన్ని తెలుసు మీకు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఆ విధంగా గాకుండా క్వయిట్ రివర్స్ లో వున్నాడు ఈయన, ఏదైతే చెబుతాడో అది చేయడు. ఆ పరిస్థితి వుండి యిప్పుడు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, గత ఏడు సంవత్సరాలలో ఆ మాత్రము నేర్చుకోక పోతే యీ పరిస్థితులలో యిక్కడికి ఎట్లా వచ్చేవాడిని.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- నేర్చుకుంటే సంతోషం. కానీ నాకు ఆన్సర్ కావాలి.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల పరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- కాదు, రివర్స్ ప్రోకపోతే కుదిరేట్లు లేదు. ఆ జి.ఓ.కాపేలు పంపించుమని చెప్పండి. తప్పకుండా ఆ జి.ఓ.లు మొత్తం పంపించండి. నేను చూచి ఏదేదీ రిస్కేస్ చేయడం బాగుంటుందో చూస్తాను, పంపించండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- జి.ఓ.లు మీ దగ్గర లేవా? ఎందుకు పిలేరు కాలేదు?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ముందు మీకు వచ్చి వుంటాయనే అనుమానం నాకు వుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇది అన్యాయం, మేము ఏమీ అడిగాము - కోర్టులో ఏమీ వున్నవి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ! వీటి అన్నింటినీ విత్ డ్రా చేసుకొని ఒరిజినల్ పోజిషన్ కాలాని అడిగారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు జి.ఓ.లను పంపించమని అంటున్నారు. ఇది ఎక్కడి న్యాయం?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, జి.ఓ.లు పంపిస్తే, నేను సమాధానం వ్రాసి పంపుతాను అంటారు. అంటే ఇచ్చిన జి.ఓ.ల సంగతి మంత్రిగారికి తెలియదన్న మాట. దురదృష్టం అది, యిచ్చిన జి.ఓ.లు ఆయనకు తెలియకపోవడం. కేటగిరికర్ గా మంత్రిగారిని అడుగున్నాను. మీరు, కోర్టులో రిట్స్ విత్ డ్రా చేసుకుంటే, నేను జి.ఓ.లు విత్ డ్రా చేసుకుంటాను అంటున్నారు. అయ్యా, ముందు యిచ్చింది మీరు జి.ఓ.లు. మీరు యివ్వబట్టే కోర్టులో రిట్ వేయడం జరిగింది. నేను సూటిగా మంత్రిగారిని ప్రశ్న అడగదలచుకున్నాను. మీరు పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను డెల్యాట్ చేయమని అంటున్నారు. ఈనాడు కేంద్రములో మీ ప్రభుత్వం సగర పాలిక, గ్రామ పాలిక బిల్లులు ప్రవేశపెట్టింది. వాటిద్వారా పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను బలపర్చాలనే ఉద్దేశముతో మీ చనిపోయిన నాయకుడు, ఎవరి గురించి అయితే మీరు *** కారుస్తున్నారో, రాజీవ్ గాంధీగారి గురించి...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకరు:- *** అనేదా తీసివేయండి... *** అనేది I remove.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నిజమైనటువంటి ప్రేమ వుంటే, ఆయన ఏదైతే ఉద్దేశించి గ్రామ పాలిక వ్యవస్థను బలపర్చాలి అనుకున్నారో, ఆ ఉద్దేశానికి మీరు నేళ్లు కార్చే విధంగా జి.ఓ.లను యివ్వారు. ఆయన మీద మీకు ఏ మాత్రము గౌరవం వుంటే యీ జి.ఓ.లను వీరమించుకుంటారా? కేటగిరికర్ గా స్టేటుమెంటు యిస్తారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- రాజీవ్ గాంధీగారు, మా నాయకుడు ఏదైతే ఎన్నికల ప్రణాళికలో పెట్టారో, ఏ బిల్లు అయితే ఇవాళ కేంద్రప్రభుత్వములో ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు పెట్టారో, దానిని తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అయితే మీరు ఎందుకు విత్ డ్రా చేయరు? మీరు పాటిస్తామన్నారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 657
విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- బిల్లు పాసు అవసరమే, బిల్లు పాసు అయిరావడంతో
పెస్సాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బిల్లు పాసు అయ్యేది - యిప్పుడు ఏమిటి? ఇప్పుడు మీరు యిక్కడ
ప్రవేశపెట్టారు. కర్నూలుకు బిల్లు విత్తడా వేయించారు రాజీవ్ గాంధీగారు యింటర్ ఫియర్ అయి.
ఈనాడు నగరపాలిక, గ్రామపాలిక పద్దేశాలతో జవహర్ రోడ్ గార్ పథకాలు యింటర్ డ్యూస్
చేశారు. మీరు జి.ఓ.లు ఎందుకు వత్తడా వేయరు? రెండవది, డిస్ట్రిక్ట్ సెలక్షన్ కమిటీలపై
కోర్టులో రిట్ వేసి స్టే తెచ్చుకున్న కారణంగా మీరు రిక్రూట్ మెంటు అపు వేసిన కారణంగా
యినాడు స్కూల్ టీచర్స్ లేరు. నీన్న కూర్చుని చర్చిస్తే మీరే చెప్పారు, ఆరు వేల టీచర్స్ వేకన్సీ
వున్నవి, ఆవరేషన్ బ్యాక్ బోర్డు ద్వారా మరొక అయిదు వేలు, యిట్లా 11 వేల పోస్టులు వేకన్సీ
వున్నవి అని చెప్పారు. కేవలం మీరు రిక్రూట్ మెంటు అపువేయడం మూలంగా - జిల్లా పరిషత్తు
స్కూల్స్ లో 11 వేల పోస్టులు ఖాళీగా వుండి, టీచర్స్ లేకుండా వుంటే యినాడు విద్యా బోధన
గ్రామ స్థాయిలో ఎలా జరుగుతుందో అలోచించండి. అందుచేత తమ ద్వారా డిమాండు చేస్తున్నాను
మంత్రిగారిని. వెంటనే మీరు రిక్రూట్ మెంటు పై వున్న బ్యాన్ ను లిఫ్ట్ చేసి టీచర్స్ రిక్రూట్ మెంటు
వేయడానికి వెంటనే యీ సభ ముగించే లోపల ఆదేశాలు యిస్సారా? జి.ఓ.లు విత్తడా వేస్తారా
లేదా? ఒక మాట చెప్పమనండి - హరి కథలు చెప్పవద్దనండి, దయచేసి - ప్రసాదరావుగారికి బాగా
అలవాటు సారికథలు అంటే - హరికథలు చెప్పడం - వాస్తవంగా జరిగేది చెప్పమనండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, నాకు సరిగా వినబడ లేదు. ఆ మొత్తం మరొకసారి
చెప్పమనండి.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, I take strong objection.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- తెలుగులో చెప్పండి మొత్తం ఒకసారి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, హాస్యస్వరంగా తేసుకోదలచుకుంటే మంత్రిగారు
హాస్యాన్ని ప్రదర్శించదలచుకుంటే యింకా వేదికలు వేరే ఎన్నో వున్నాయి. ఇది వేదిక కాదు.
స్పష్టంగా జి.ఓ.లు ఉపసంహరించుకుంటారా లేదా అంటే యిన్ని సమాధానాలు - తప్పించుకోవడం
మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు హాస్యస్వరం చేస్తే బాగుండదు. ఇది చాలా తేవ్రమై
నటువంటి సమస్య. ఇవాళ ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖానీ చేసింది యీ పార్టీ. చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఒకటి.
చెప్పేది శ్రీరంగ నేతలు, చేసేది దొంగ పనులు. చెప్పమనండి. సమాధానం నేను ఒక ప్రశ్నకు
సమాధానం చెప్పలేను అన్న వ్యక్తి యింకొక వ్యక్తికి ఎక్కడ చెబుతాడు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సమాధానం చెప్పలేకపోవడం కాదులేండి. అన్నింటికీ ఒక రకం.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జి.ఓ.ల గురించి చెప్పమనండి.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన డిప్యూటీ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్ల అధికారాలను వారింతుట గురించి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- డి.ఓ.ల గురించే...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మళ్ళీ దీనిని హాస్యంగా తీసుకోకుండా డి.ఓ.ల ఉపసంహరణ గురించి చెప్పండి. సాయంకాలం సమయాన్ని రద్దు చేయండి, ఇప్పుడే చెప్పండి అదేదో చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, దాదాపు రెండు గంటలు అయిపోతుంది. విద్యాధర రావుగారు తెలుగులో కోప్పడుతున్నారు. యిక్కడ చూస్తే కొన్ని ఇంగ్లీషులో వినబడుతున్నాయి. ఫ్లెర్రన్ విత్‌దా చేసుకుంటే - మేము ఏదో స్టేట్‌మెంట్‌ని చెప్పారు - వారు విత్‌దా చేసుకుంటే, 11 వేల హోస్టుల కూడ వెంటనే రిక్యూట్‌మెంట్‌లు చేస్తామని...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఫ్లెర్రన్ విత్‌దా చేసుకోవడం ఏమిటి? You have issued the G.Os. Aggrieved by issue of the G.O. they went to the court.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, కొన్ని డి.వో.లు యిందాక నాగేశ్వరరావుగారు మెన్షన్ చేశారు. నేను అక్కడే చూశాను. కొన్ని నా డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించినవి కాదు. ఇవి అన్ని ఒకసారి చూచుకున్న తరువాత చేస్తాను - కోర్టులో వుండికాబట్టి అంతకంటే నేను చెప్పేది ఏమీ లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- డి.ఓ.ల గురించి చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు చెప్పిన సజెషన్స్ - గవర్నమెంట్‌ కన్సిడర్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- గవర్నమెంట్‌ ఆలోచిస్తుంది. కూర్చుని ఆలోచించాలి గదా. ఒకసారి డి.ఓ.లు తీసుకొని అధికారులు, మేమందరము కూర్చుని ఆలోచించుకొని ఒకసారి నిర్ణయం చెబుతాను. విద్యాధరరావుగారు, సాయంత్రం బయట చెబుతాను అని చెప్పాను గదా.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Let him answer in the House.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఈ సంస్థలను బలపర్చడానికి గట్టిగా కృషి చేస్తాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సాయంత్రం చెప్పమనండి. యివాళ్ళ యిక్కడే చెప్పమనండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- హౌస్‌లో అక్కర లేదు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు, మనము మాట్లాడుకుంటూనే వుంటాము గదా - సాయంత్రం పూట టీజినేస్ వుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri K. Vidyadhara Rao:- What is this? 304 has come in the House. He has to answer in the House. హౌస్‌లో చెప్పాలిగాని బయట చెప్పడం ఏమిటి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, తప్పకుండా పరిశీలిస్తామనండి.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 24 సెప్టెంబరు, 1991. 659
 విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
 మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారింతుట
 గురించి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు - ప్రజాస్వామ్యం పట్ల వేరికి విశ్వాసం లేకుండా హాస్యాస్పదంగా తీసుకొని నాటకీయంగా సమాధానం చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- దీనిలో హాస్యాస్పదం లేదు. ఎంతో మంది చెబుతున్న ఉదాహరణలు లేకుండా వుండి, యిక్కడ ఏదో స్టూయిక్ చెబారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు, మీరు వెళ్ళేటప్పుడు నన్ను కూడ పిలిస్తే నేను కూడ వచ్చేవాడిని గదా. నేను ఆ రోజు హౌస్‌లోనే వున్నాను. మీరు పూర్ణ తరని చెప్పారు. పిలిస్తే నేను కూడ వచ్చి చక్కగా థైర్యన్, జిల్లాపరిషత్తు, యం.ఎల్.ఏ.లతో మాట్లాడే వాడిని గదా.

(ఇంటరవ్యూస్)

నన్ను పిలువ వలసింది, నేను కూడ వచ్చే వాడిని గదా మీ వెంట. మీరు చెబితే మేము వచ్చే వారము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రావలసిన బాధ్యత మీ మీద వుంది. మీరు వెళ్ళాలంటే వెళ్ళాలి. మేము పిలిస్తే వస్తారా? బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించడం - మంత్రిగారు తనకై తాను వస్తారా, మేము పిలిస్తే వస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారూ, ఈ జి.ఓ.లు యివాళ యిస్ట్రా చేసినవి కొద్దిగా వున్నవి, 1990 సంవత్సరం మార్చిలో యిస్ట్రా చేసిన జి.ఓ.లు వున్నవి. వాటి అన్నింటి గురించి యిప్పటికిప్పుడే మినీష్యురుగారిని ఏదో డిసిషన్ తీసుకోమంటే, నేను కన్సర్మ్ చేస్తానన్నారు వాటి విషయములో - 90 మార్చిలో యిచ్చిన జి.ఓ.లు వున్నవి. ఇప్పుడు 1990 మార్చినుంచీ, యిస్ట్రాచేసిన జి.ఓ.లు ఉన్నాయి. వాటిన్నింటిమీద యిప్పుడే మినీష్యురుగారిని యాక్షన్ తీసుకోమంటే వు ఎట్లాగు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి తండ్రి వెంగళరావుగారిమీద విశ్వాసం ఉందా? ప్రజాస్వామ్యము మీద విశ్వాసము ఉందా?....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీరోజు యీపినింగు ఫోఫల ఏ ఏ జి.ఓ.లు వెక్చిడ్రా వేయడానికి అవకాశము ఉందో చెబితే యీ హవుస్ డిగ్రిటీని నిలిపినట్లు అవుతుంది. వారికి కూడా గౌరవం ఉంటుంది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను సాయంత్రంలోపల హవుస్ బయట సభ్యులకు చెబుతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యిది హవుస్ ప్రావరటీ కాబట్టి హవుస్‌లో చెబితేనే బాగుంటుంది. బయట ప్రసాదరావుగారు నేను కూడా స్పేషియలమే. కానీ యీ జి.ఓ.లు విషయంలో హవుస్ ప్రావరటీకాబట్టి వాటివిషయం హవుస్‌లో చెబితేనే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను 30వ తేదీలోపల పగలు వేటి విషయం చెబుతాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 30వ తేదీలోపల మంత్రిగారు జీ.ఓ.ల విషయంలో చెబుతామంటున్నారు. వాటి విషయంలో యిక్కడ నేను చెప్పడానికి అవకాశం యిస్సారా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు పగలు యీ శాసన సభలో జీ.ఓ.లు విషయం చెబుతామంటున్నారు. పగలు కాకపోతే రాత్రి చెబుతారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను పగలే సభాముఖంగానే జీ.ఓ.ల విషయంలో చెబుతాను. రాత్రి పూట కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు సభాముఖంగానే చెబుతామంటున్నారు కదా? అయినా 1990 నుంచి యిన్ఫా వేసిన జీ.ఓ.లు విషయంలో కాబినెట్ డిసిషన్ కావాలి, ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం హాస్యస్వరంగా ఉంది. మంత్రిగారిని మేము సీరియస్ గా ప్రశ్నిస్తూ ఉంటే మంత్రిగారు హాస్య ధోరణిలో సమాధానాలు యిస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తమరు కూర్చోండి. ఇప్పుడు నేను మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వలేదు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- నాకు కూడా దీనిమీద మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే 29వ తేదీ అదివారం సెలవు. 30వ తేదీన యీ యిన్ఫామేడ డిస్ కషన్ కు టైము ఉండదు.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము యీ జీ.ఓ.ల విషయంలో చాలా సీరియస్ గా అడుగుతూ ఉంటే మంత్రిగారు చాలా హాస్యంగా మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభ్యులు 1990 మార్చి నుంచి యిన్ఫావేసిన జీ.ఓ.ల విషయంలో అప్పటినుంచి ఉరుకొని యిప్పుడు సాయంత్రంలోపల వాటి విషయంలో చెప్పాలంటే ఎట్లాగు?

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము 1990 మార్చి నుంచి కూడా జీ.ఓ.ల విషయంలో అడుగుతూనే ఉన్నాము. ఉరుకోలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంవత్సరం నుంచి ఓపిక పట్టిన వారు 30వ తేదీవరకూ ఓపిక పట్టలేరా? మంత్రిగారు సెషన్ ముగిసేలోపల జీ.ఓ.ల విషయంలో చెబుతామంటున్నారు కదా? మంత్రిగారికి కూడా ఆపర్టునీట్ యివ్వాలి కదా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 30వ తేదీన మేటింగులో డిస్ కషన్ కు యీ సబ్జెక్టు రాదు. 29వ తేదీ సెలవు దినము. కాబట్టి 30వ తేదీన మంత్రిగారు ఉదయం హవుస్ లో ప్రకటన చేస్తే మేము క్వరీకేషన్స్ అడగడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల,
మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట
గురించి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను యీ జే.ఓ.ల మీద డిస్కషన్కు ఒప్పుకోవడంలేదు. జే.ఓ.లు బేబుల్మీద 30వ తేదీ రోపల పెడతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెబుతున్నట్లు 30వ తేదీన కాకుండా 28వ తేదీనాడు యీ జే.ఓ.ల విషయంలో ఏమీ చేయబోతున్నారో హవుస్లో మంత్రిగారు ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత జే.ఓ.లు విషయంలో మంత్రిగారు ప్రకటన చేసిన తరువాత దానిమీద క్లారిఫికేషన్స్ అడగాడానికి ఎలా చేస్తూ ఎస్కూరెన్సు యిప్పిస్తారా? ఎందుకంటే 30వ తేదీన యీ యస్కూమీద, డిస్కస్ చేయడానికి ప్రోవిజన్ లేదు. 29వ తేదీన ఆదివారం ఆదివారం - హాల్డే.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- హాల్డే రోపలనే ముందుగానే యీ సెషన్ కోర్ట్ అయ్యే రోపలనే యీ జే.ఓ.ల విషయంలో చెబుతాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 30వ తేదీరోపల చెబుతామంటే యీ హవుస్లో క్లారిఫికేషన్స్, వాటిమీద అడగడానికి అవకాశం ఉంటుందా? 28 తేదీన పెడితేనే మంచిది.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- దీనికి ముహూర్తం ఏమైనా ఉందా? అధ్యక్షా, యిప్పుడు నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే యీ జే.ఓ.లలో కొన్ని జే.ఓ.లు నా డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినవికావు. కొన్ని జే.ఓ.లు సంబంధించి వాటివిషయం కోర్టులో ఉంది కాబట్టి ఆ జే.ఓ.ల గురించి నేను చెప్పలేను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- జే.ఓ.లు కోర్టులో ఉన్న విషయానికి సంబంధించినవి కాకుండా మిగతా జే.ఓ.లను ఏదేదా వేసుకుంటారా? లేదా అనే విషయం మంత్రిగారు చెప్పండి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యింతకుముందు - మంత్రిగారు యీ సభలోనే 10 సార్లు 28వ తేదీరోపలనే సభలో ప్రకటన చేస్తామన్నారు. ఇంతకుముందు ఈరోజు సాయంత్రమే చెబుతామని కూడా అన్నారు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- నేను బయట చెబుతానన్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు యింటిలో ఒక మాట, బయట ఒక మాట చెబుతారా? మంత్రిగారు ఏమీ చెబుతున్నారు? ఈ హవుస్లోనే యీ జే.ఓ.ల విషయంలో చెప్పాలి.

శ్రీ పి. మాధవరావు:- అధ్యక్షా, ఇది మంత్రిగారు మాకున్న ప్రెవెంటివ్ బీచ్ చేసినట్లు అవుతుంది. ఏమీ అయినా మేము యిక్కడ అడుగుతూ ఉంటే బయట మాట్లాడతామంటారేమిటి? మంత్రిగారికి శాసన సభముందు చెప్పడానికి దమ్ములేదా?

Mr. Deputy Speaker:- The discussion held on the subject shall not be taken cognizance by the Judiciary because they are not intended to effect or influence the merits of the case and the discussion on the subject is closed.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: ఎన్నికయిన జిల్లాప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుల, మండల ప్రజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను హరించుట గురించి.

The Minister will make a statement or furnish the information before the closure of the Session so as to enable the other side to have an opportunity to discuss.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, 30వ తేదీన డిస్కంస్ చేయడానికి యీ జే.ఓ.ల విషయంలో టైము లేదు. ఎందుకంటే ఆరోజు కృత్సన్ అవరీ కూడా లేదు. వేరే కార్యక్రమాలకు టైము ఏలాట చేయబడింది. 29వ తేదీ ఆదివారం, సెలవు.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, డిస్కంస్ కు టైము లేకపోయినా నేను 30వ తేదీనాడు యీ జే.ఓ.ల విషయంలో చెబుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిస్కంస్ లేకుండా 30వ తేదీనాడు ఉదయం చెప్పండి.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- డిస్కంస్ లేదు. నా రిప్లయి మాత్రమే ఉంటుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, డిస్కంస్ దీనిమీద జరిగేది లేనీదీ అనాడు ఫైర్మెన్ కు వదిలివేద్దాము.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- ఏమీ అయితే కోర్టుకు సంబంధించి ఉండవో ఆ జే.ఓ.ల విషయంలో మాత్రమే నేను 30వ తేదీన చెబుతాను. మిగతా వాటి విషయంలో కొన్ని నా డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధించి కాపు కాబట్టి వాటి విషయంలో నేను చెప్పలేను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 30వ తేదీనాడు బిజినెస్ ఎడ్యుయిజర్ కమిటీ ఉండదు. అందువల్ల డిస్కంస్ జరగాలా వద్దా అనేది తమరే డిస్కండ్ చేయాలి. అందుకు మేకే వదలిపెడుతున్నాము. ఇందులో కొన్ని సర్వీసు మాటర్స్ ఇన్ వాల్యు అయి ఉన్నాయి. 30వ తేదీనాడు ఉదయం కృత్సన్ అవరీ కూడా లేదు. ఎందుకంటే కామన్ వెల్త్ పార్మిమెంట్ సభ్యులు వస్తున్నారు. అందు వల్ల 30వ తేదీనాడు వివరణ మంత్రిగారు యిచ్చిన తరువాత నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యిస్తా, మనీ ఫైర్మెన్ ఎన్క్వైరెన్సు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. We have taken a decision in the Business Advisory Committee. If you are going to give permission for us on that day, I have no objection.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, my humble submission is that the Minister should commit that he is going to withdraw the G.Os by this evening. Atleast, he should announce it now.

Sri Jalagam Prasad Rao:- No question of withdrawal. నేను జే.ఓ.లు విత్ డ్రా చేసుకుంటానని చెప్పలేదు. ఎందుకంటే కొన్ని జే.ఓ.లకు సంబంధించి కోర్టులో విషయం ఉంది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానాలతో యిక్కడ విసిగి, వేసారి యిక ఏమీ చేయలేక దీనిమీద మా పార్టీ సభ్యులము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(బి.జి.పి. కి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేసిన్నారు)

విషయం: ఎన్నికయిన టిల్గాపూజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు,
మండల పూజాపరిషత్తు ప్రెసిడెంట్లు అధికారాలను వారించుట
గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను ఒక డైరెక్షన్ యీ హౌస్‌లో యిచ్చిన తరువాత సభ్యులు వాకోట్ చేస్తూ ఉంటే యిక నా డైరెక్షన్ విలువ లేదు. 30వ తేదీనాడు దీనిమీద మంత్రిగారు వెబుతారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, 30 తేదీన సర్వీసు మాటర్స్‌పై డిస్‌కషన్. ఇతర మాటర్స్ పోస్టామెంట్‌లపై. 30వ తేదీ క్వశ్చన్ అవరలేదు. ఆ విధంగా బి.పి.సి.లో నిర్ణయించడం జరిగింది. కాబట్టి దయచేసి మంత్రిగారికి ఏమాత్రం చిత్తుకుట్టి ఉన్నా 28వ తేదీన ఇన్‌ఫర్మేషన్ యిస్తారు. పూజాసమ్యంపట్ల వారికి విశ్వాసము ఉన్నట్లు అవుడే తెలుస్తుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 28న ఎప్రాప్రియేషన్ ఉంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 28వ తేదీ ఉదయం పెట్టమనండి. 30వ తేదీ పెడతాను అంటే వారు 2:00 తిరిగి సభను మిస్‌లేడ్ చేస్తున్నట్లు చెప్పిన దానికి విరుద్ధంగా చెప్తున్నారు. మ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి కదా!

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అవకాశం ఆ రోజు ఇస్తే, సర్వీస్ మేటర్స్ మీద డిస్కషన్ మేము వదులుకోవలసి వస్తుంది. కనుక 28న పెట్టమనండి. ఎప్రాప్రియేషన్‌కు అడ్డంరాము. రాష్ట్రం నడవాలి. పశుతుల్యం నడవాలి. డైరెక్షన్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డైరెక్షన్ అంటే వెబుతాను కానీ ఫలానా తేదీ అని ఖచ్చితంగా చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు అసత్యాలు వెబుతున్నారు కనుక నీరసనగా మేము వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ.(ఎం) పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకవుట్ చేశారు)

శ్రీ జలగం పుసాదరావు:- కోర్టులో ఉంది. అది వీత్‌డౌ చేసుకునే అవకాశంలేదు. అటువంటిది ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కోర్టులో లేనివి కోట్ చేశాము. అవి వీత్‌డౌ చేయమనండి.

శ్రీ జలగం పుసాదరావు:- కోర్టులో లేని వాటి గురించి అటోపింపి వెబుతాను. డేట్ అడుగు తున్నారు. డేట్ ఎందుకు? చెబితే ఇప్పుడే చెప్పవచ్చు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 28వ తేదీ అని మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది కాదు కానీ 30వ తేదీ లోగా పెడతారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 30వ తేదీ ఉదయం టేబుల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ జలగం పుసాదరావు:- 30వ తేదీ పగలే పెడతాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 30వ తేదీ సభ ప్రారంభం అయ్యేసరికి, మా బేజుల్ మీద పెట్టాల్సి అని రూలింగ్ ఇవ్వండి. డైరెక్ట్ చెయ్యండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 30వ తేదీన ఉదయం బేజుల్ మీద పెస్ చేస్తారు.

ప్రకటన

Mr. Deputy Speaker:- All the remaining matters under Rule 304 and Calling Attention Matters are postponed.

All Papers to be laid on the Table are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభ సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

CONSOLIDATED ACCOUNTS AND REVIEW OF THE AUDIT REPORTS OF PANCHAYAT SAMITHIS, MANDAL PRAJA PARISHADS AND ZILLA PRAJA PARISHADS FOR THE YEAR 1986-87

1. A copy of Consolidated Accounts and Review of the Audit Reports of Panchayat Samithis, Mandal Praja Parishads and Zilla Praja Parishads for the year 1986-87, as required under Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika Abhivrudhi Sameeksha Mandals Act, 1986.

AMENDMENT TO RULE 2(1) OF THE ANDHRA PRADESH CO-OPERATIVE SOCIETIES RULES, 1964

2. A copy of the Amendment to Rule 2(1) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 issued in G O. Ms.No. 613, F.&A (Coop-IV) Department Dt. 22-8-1991, as required under Sub-Section (2) of Section 130 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964.

భారత కంప్ట్రోలరు మరియు జనరలు యొక్క నివేదికలు

A copy of each of the following reports of the Comptroller and Auditor General of India in respect of the Government of Andhra Pradesh under Clause (2) of the Article 151 of the Constitution of India.

(1) Report of Comptroller and Auditor reports General of India for the year ending 31st March, 1989 No. 3 (Commercial) Government of Andhra Pradesh.

(2) Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year ended 31st March, 1989 No. 4 (Commercial) Government of Andhra Pradesh.

(3) Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year ended 31st March, 1990 No. 1 (Revenue Receipts) Government of Andhra Pradesh.

(4) Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year ended 31st March, 1990 No. 2 of 1991 (Commercial) Government of Andhra Pradesh.

Mr. Deputy Speaker:- Now the House is adjourned to meet at 6-00 p.m. to-day.

(The House then adjourned at 2-04 P.M. to reassemble at 6-00 P.M.)

సభ తిరిగి సాయంత్రం 6-00 గం|| లకు సమావేశమైనది.

(శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు అధ్యక్షా స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రభుత్వ బిల్లులు :

(1) 1991, నేరవిచారణ ప్రక్రియాస్పృతి (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

(2) 1991, నేరవిచారణ ప్రక్రియాస్పృతి (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరి అనుమతితో ఈ రెండు బిల్స్ సభయొక్క కన్సిడరేషన్ కోరకు ఒకేపర్యాయం సభముందు ఉంచదలిచాను. ఎందుకంటే క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ కు సంబంధించిన సెక్షన్ 13(2) మరియు సెక్షన్ 18(2) ఒకదానితో వల్స్ షెడ్యూల్ లోపల ఇదీవరకు చేసిన ఎమెండ్మెంట్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి ఫోలోఆప్ యాక్షన్ గా బిల్ నెం. 9 మరియు 12 - ఈ రెండూ ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు ఈ రెండు బిల్స్ పై తమ అభిప్రాయాలను చెప్పిన తరువాత వారికి ఏమైనా అనుమానాలు వుంటే నివృత్తిచేస్తాను. I intend to move the Bills together for consideration, for the purpose of convenience of the Hon'ble Members.

Minister for Law and Courts (Sri D.K. Samarasimha Reddy):- Sir, with your permission, I beg to move the following Bills.

1. "That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991, be taken into consideration."

2. "That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1991 be taken into consideration."

Chairman:- Motions moved. Now discussion please. Sri Appala Suryanarayana will begin please.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, ఈచేత క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ కు ఈ ఎమెండ్మెంట్స్ తేవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ సెక్షన్ 354 ఉండి బాబీరేజ్ ఆఫ్ మాడెస్ట్ ఆఫ్ వుమెన్-అంటే ఎవరైనా స్త్రీలపట్ల లజ్జాకరంగా ప్రవర్తించినప్పుడు ఇప్పే పనిషేమెంట్ ను ఎక్కువచేయాలని ఆరోజున అన్ని పార్టీలవారం ఒప్పుకొన్నాం. అందువల్ల రెండు సంవత్సరాల ఇంప్రీజన్మెంట్ వుంటే ఆ కాలాన్ని ఐదు సంవత్సరాలకు పెంచడం జరిగింది. అంతేకాక ఏడు సంవత్సరాలకు మించకుండా చేయడమే కాకుండా ఫైన్ కూడా ఇంపోజ్ చేయాలి; శిక్షణా కాలాన్ని ఐదు సంవత్సరాలనుంచి తగ్గించినట్లయితే అందుకుగల కారణాలను రికార్డ్ చేయాలని కూడా అన్నాడు అన్ని పార్టీలవారు ఒప్పుకొని ఎమెండ్మెంట్ తేవడం జరిగింది. అదేవిధంగా స్త్రీలకు సంబంధించి 494, 495, 496 సెక్షన్స్ తోకూడా అనేక విషయాలు ఉన్నాయి. ఎవరైనా మ్యారేజ్ అయిన వ్యక్తి భార్యవుండగానే మరో మ్యారేజ్ చేసుకొంటే ఇంప్రీజన్మెంట్ 7 ఇయర్స్ వుండాలన్నారు. ఇది 495 సెక్షన్. అదేవిధంగా ఎవరైనా వ్యక్తి ఇది కరెక్ట్ మ్యారేజ్ అని చెప్పి ఇంప్రొషన్ కల్పించి మ్యారేజ్ చేసుకొంటే ఏడు సంవత్సరాల ఇంప్రీజన్మెంట్ అన్నారు. గ్యాబిట్ ఎక్కువ వుంటుందన్న ఉద్దేశంతో ఈ 354, 494, 495, 496 సెక్షన్స్ ను కాగ్నిజిటివ్ అఫ్ సెక్షన్స్ గా చేయడమేకాక నాన్-డెయిలీబుట్ చేయాలన్నారు. అయితే ఎవరైనా పోలీస్ ఆఫీసర్ డెయిల్

ఇవ్వకుంటే కోర్టుద్వారా బెయిల్ సంపాదించు కానే అవకాశం కల్పించారు. ముఖ్యంగా దీనికి ఒక సవరణ ఇచ్చి వుండడంవల్ల ఎవరైనా తప్పుచేస్తే - ఈ సెక్షన్స్ క్రింద చేసిన అఫ్ఫైడ్స్ కాగ్నిటివ్, నాన్ బెయిలబుల్ గా చేసి ఫస్ట్ క్లాస్ మెజిస్ట్రేట్ కు తక్కువకానివారు ఈ కేసులలో 300 బ్యాయ్ వేయాలని ఎమెండ్మెంట్ తేవడం జరిగింది. ఈ విధంగా కన్ఫ్యూజన్ లేకుండా ఇది ప్రొసీజరల్ గా సంబంధించినటువంటి ఎనాక్యుమెంటు. ఈ ప్రొసీజరల్ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ లేకుండా అది కాబ్జిజుబల్ అఫ్ఫైడ్స్ వేయడం అదే విధంగా నాన్-బెయిలబుల్ అఫ్ఫైడ్స్ వేయడం ఇంకా ఏమైనా అవసరమైతే స్ట్రీలకు అవకాశాలు జరిగేప్పుడు ఖచ్చితముగా పనిపెట్టేటటు ఉండాలి. ఎందుకంటే, మీకు తెలిసిందే అధ్యక్షా, ఈవేళ రోజు స్ట్రీల మీద అత్యాచారాలు రోజు రోజుకీ పెరిగి పోతున్నాయి కాబట్టి ఖచ్చితముగా ఇంప్రొజన్మెంటు విషయంలో మనం ఏమాత్రం కూడ అర్పిటరీగా ఉండకుండా సరిఅయిన నిర్ణయాలు తీసుకుని సరిఅయిన విధంగా పని చేయవలసినటువంటి అవకాశం ఈవేళ ఇవ్వవలసినటువంటి అవసరం ఉంది. మరొక ఎమెండుమెంటు గురించి మనం చూస్తే ఈవేళ రోజు మేజిస్ట్రేటు స్పెషల్ డ్యూటీస్, స్పెషల్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు డ్యూటీస్ విషయంలో ఇంతకు ముందు ఎక్కువ డ్యూటీస్ ఉండేవి. ఈవేళ హైకోర్టు రికమెండేషన్ ఏమిటంటే కన్ఫ్యూజన్ లేకుండా రెండేళ్లు చేస్తే బాగుంటుంది అన్నటువంటిది తెలియచెప్పి అంతేకాకుండా 65 సంవత్సరాలకంటే మించి లేనప్పుడు ఈ యొక్క విషయంలో ఈ యొక్క అప్రాయింటుమెంటు ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. సాధారణంగా డిస్పోజ్ కలెక్టర్లు అదే విధంగా జడ్జిన్ ఈ పేనల్లు పంపిస్తారు. ఈవేళ పబ్లిక్ ప్రొసీక్యూటర్లు కానివ్వండి లేకపోతే స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు కానివ్వండి ఇవి అన్ని విషయాలలో కలెక్టర్లు గారు జడ్జిగారు ఒక పేనల్ పెట్టిన తరువాత కలెక్టర్లుగారి ద్వారా గవర్నమెంటుకి వస్తాయి. గవర్నమెంటుకి వచ్చేప్పుడు ఈ సెలక్షన్ విషయంలో మంత్రిగారికి నేను ఒకటి తెలుపుతున్నాను. సాధారణంగా ప్రయారీటీ ఉంటుంది. ఆ లిస్టులో 1, 2, 3 ఉంటుంది కాబట్టి వినవ్వగారు చాల వరకు, అంటే లా చదివారు కాబట్టి ఆయనకి లా తెలుసును కాబట్టి మీ ద్వారా నును కోరుకునేది ఏమిటంటే ఎవరినైనా ఫస్ట్ అయినా కాకుండా రెండవ అయినా గానీ మూడవ అయినా గానీ ఇవ్వడం గానీ జరిగేప్పుడు ఎట్టిలోస్టు రీజన్లు రికార్డు చేసి ఆయన మొదట ఆయన కాదు, రెండవ అయినా ఇస్తున్నాము లేకపోతే మూడవ వాడికి ఇస్తున్నాము అన్నటువంటిది ఈ పబ్లిక్ ప్రొసీక్యూటర్లు ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు ఈ స్పెషల్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు విషయంలో ఏదైనా సరే ఒక కమిటీమెంటుతో మనం నిర్ణయం తీసుకున్నాము అంటే ఈవేళ మంచి రిజిస్ట్రేషన్ తెచ్చుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది అని చెప్పి నేను మీ ద్వారా తెలియ జేసుకుంటున్నాను. అంతేకాకుండా ఈవేళ రోజు మనం ఒక సంవత్సరం ఉన్నది రెండు సంవత్సరాలు చేశాము. కానీ దానికి ఈవేళ రోజు ఎక్కడ మానినా కేసులు ఎక్కువ అవుతున్నాయి కాబట్టి ఎలాగ కూడ మేజిస్ట్రేటు ఉన్నారు కాబట్టి ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుని కూడ పెర్మనెంటుగా మనం వేయడానికి ఏమైనా అవకాశం ఉంటుందా, అవకాశం ఉండదా అన్నటువంటిది మనం అలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఈవేళ రోజు డిస్పోజ్ కలెక్టర్లు హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉన్నటువంటి ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు ఎక్కడైనా ఉన్నారు అంటే వారు ఎప్పుడూ కూడ పెర్మనెంటు బాడీ గానే ఉంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం మనం అప్రాయింటుమెంటు ఇస్తున్నాము. ఈవేళ మనం హైకోర్టు రికమెండేషన్ ద్వారా 2 సంవత్సరాలు చేశాము. రెండు సంవత్సరాలు చేసినప్పటికీ ఈ రెండు సంవత్సరాలు టైము అయిన తరువాత మళ్ళీ కోర్టు నారిస్ వేసుకోవలసినటువంటి అవసరం మనకు ఉంటుంది కాబట్టి రిజిస్ట్రేషన్ కూడా చాల ఎక్కువ ఉంది అన్నప్పుడు ఇది మీకు కూడ తెలుసు కాబట్టి మీరు ఏమైతే కాబట్టి నేను కోరుకునేది ఏమిటంటే ఈ స్పెషల్ జుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్స్ గానీ అదే విధంగా ఈ స్పెషల్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటుగానీ వాళ్లకు ఏదైనా సరే మనం పెర్మనెంటుగా వేయడానికి అవకాశం ఉంటుందా, ఉండదా? ఎందుకంటే ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంటు ఉంటుంది

అన్న విషయం నాకు కూడ తెలుసును అని చెప్పి మీ ద్వారా తెలియజేసుకుంటూ ఈ విషయంలో కాస్త అలోచన చేసి ముందు ముందు మంచి నిర్ణయాలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది అన్నటువంటిది మీ ద్వారా నేను తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇక వోలే స్ట్రీల గురించి మాత్రం మీకు నో కాంప్రమైజు. ఈ వేళ రోజు మంచిదే అది ఎందుకంటే వాళ్ళకి ఇదేళ్ళ కంటే తక్కువ ఎవరికైనా అవుట్ రేజీ చేసేప్పుడు ఖచ్చితంగా వాళ్ళకు శిక్ష ఉండాలి. ఐదేళ్ళకి తక్కువ లేకుండా ఉండాలి. ఏదో స్పెషల్ రీజన్ను ఉండేప్పుడే తగ్గించడం అన్నది భావ్యము అన్నటువంటిది మా ఉద్దేశము కూడ అని చెప్పి ఆ వేళ ఈ లెజిస్లేషన్ తీసుకువచ్చేప్పుడు దానికి పెన్సిటెన్సియల్ కనసల్మెంట్ కావాలి అన్నటువంటిది తెలియజేసేప్పుడు కూడ, మీరు పాస్ చేసేప్పుడు మేము బలపరచాము ఆ వేళ కూడ అని చెప్పి ఈ సభామణముగా మీకు తెలియజేసుకుంటూ ముఖ్యంగా ఈ ప్రొసీజరల్ కోడ్ క్రింద ఈనాడు కాగ్నిజిబల్ ఆఫ్ అదే విధంగా నాన్-బెయిబుల్ ఆఫ్ అదే క్రింద మీరు చేయడం బాగానే ఉంది. అయితే మాత్రం పోలీసుకి కరెక్టుగా ఇన్ స్పెక్టర్ క్లాస్సు మనం ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే అటువంటి కేసు రిజిస్ట్రేషన్ చేసేప్పుడు జాగ్రత్తగా అలోచన చేసి ఎంతవరకు నిజం ఉంది, నిజం లేదు అన్నటువంటిది మాత్రం అలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పి మీ ద్వారా నేను తెలియజేసుకుంటూ ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేట్స్ విషయంలో మాత్రం పెర్మనెంటుగా మనం చేయడానికి ఏమైనా అవసరం ఉంటుందా ఉండదా, అదే విధంగా షేసల్ ద్వారా మనం పంపించేప్పుడు మూడు పేర్లు ఉన్నప్పుడు మొదటి పేరు ఆయనకి కాకుండా రెండవ పేరు ఆయనకి గాని మూడవ పేరు ఆయనకి గాని ఇచ్చేప్పుడు మనం రీజన్ను రికార్డు చేస్తే ఎందుకంటే ఈ వేళ చాల వరకు లాయర్లు కాబట్టి వాళ్ళందరికి మనం కాటిస్మే చేసినట్లుగా గవర్నమెంటు కూడ రీజనబుల్ గా ఏక్టు చేస్తున్నది అన్నటువంటి అభిప్రాయం కలిగించడానికి అవకాశం ఉంటుంది అన్నటువంటిది నా అభిప్రాయం తెలియజేస్తున్నాను. అందుకోసం ఆ షేసల్ లో ఫన్నుని ఎరిమినేట్ చేసి రెండుకి ఇచ్చినప్పుడుగాని మూడుకి ఇచ్చినప్పుడు గాని రీజన్ను రికార్డు చేసే పద్ధతినీ ప్రవేశ పెట్టాలని చెప్పి మీ ద్వారా నేను తెలియజేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినటువంటి థైర్మన్ గారికి నా తాలూకు ధన్యవాదాలు అప్పించుకుంటూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణపేట్):- అధ్యక్షా, న్యాయ శాఖామంత్రులు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ఎమెండుమెంటు బిల్. నం. 9, 12 నేను హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గత అసెంబ్లీలోనే ఈ ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో రాష్ట్రంలో స్ట్రీలపై జరిగేటటువంటి అన్యాయాలకు రోజు ఏదైతే రిపోర్టు అవుతూ ఉన్న ఇన్సిడెన్సీని బట్టి అధ్యక్షా, స్ట్రీలకు అవుట్ రేజీ అఫ్ మోడెస్టి ఇన్ ఫర్మేషన్ గేడర్ చేసి ఏదైనా స్ట్రీలకు రక్షణ కల్పించే అవసరం ఉందని అలోచన చేసిన తరువాత, అధ్యక్షా, పసిఫీమెంటుకి ఏదైతే రెండు సంవత్సరాలు పసిఫీమెంటు ఉందో, అధ్యక్షా, ఫైన అనే దానికి 7 సంవత్సరాలు కంపల్సరీ ప్రవేశ పెట్టి ఎమెండుమెంటు పాస్ చేయడం జరిగింది. 354 ఐ.పి.సి. దాన్ని ఇప్పుడు ఏదైతే మంత్రీగారు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ఏదైతే దానిని పసిఫీమెంటు కాలంలో ఎమెండుమెంటు చేసినాదో అది చాల సంతోష దాయకమైన విషయం. ఎందుకంటే దేశంలోనే కాక, రాష్ట్రంలోనే కాక యావత్ భారతదేశంలో కూడ స్ట్రీలపై అన్యాయం జరుగుతూ ఉంది. రోజు రోజుకి పెచ్చు పెరుగుతూ పోతున్నాయి. స్ట్రీ నడి వేధిలో పోలేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పాటు అయినది. డిటరెంటు పసిఫీమెంటు ఉంటే తప్ప స్ట్రీలపై అవుట్ రేజీ అఫ్ మోడెస్టివారిపై జరగదు అతే ఉద్దేశంతో పసిఫీమెంటు ఎక్కడ చేయడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే డిటరెంటు పసిఫీమెంటు ఉంటుందో అప్పుడు ఈ అఫ్ ఫెన్సీస్ కూడ తక్కువ కమిటీ అవుతాయి అనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం దాన్ని చిత్త శుద్ధితో ప్రవేశ పెట్టింది అధ్యక్షా. కాబట్టి ఏదైతే మొట్ట మొదట ఉండెనో 2 సంవత్సరాలు ఫైన అనే దాన్ని 7 సంవత్సరాలు కంపల్సరీ పసిఫీమెంటుగా

ఉండాలి అనే ఉద్దేశంతో అదే విధంగా బ్యాయ్ బ్లె సెషన్సు ఏర్పాతే పెట్టిందో చాలా మందిది. ఎందుకంటే ఎన్ మేజిస్ట్రేటులు అని మొట్టమొదట ఉండేది. 354. అటువంటిది కాక ఒక జిల్లా సెషన్సు జడ్జి ద్వారానే అది బ్యాయ్ బ్లె బాగుంటుంది అని మంచి ఉద్దేశంతోనే ఏర్పాతే పెట్టి బడిందో అధ్యక్షా, ఇది సదుద్దేశముతో ప్రవేశ పెట్టబడినటువంటి బిల్లు దానిని తప్పకుండా మేము వారే కాకుండా సభ్యులందరూ డీనీతో ఎక్జిక్యూటివ్ నేను వారితో మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ బిల్లును తప్పకుండా ఏకగ్రీవంగా సభ్యులు ఏమీ వ్యతిరేకత చెప్పకుండా పాస్ చేస్తారని నేను వారిని కూడ కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మేజిస్ట్రేటులు కాలపరిమితి ఒక సంవత్సరం నుంచి 2 సంవత్సరాలకు పెంచవారు. మధ్య మధ్యన ఏమీ జరుగుతున్నది అంటే ఎప్పుడైతే బ్యాయ్లను నడుస్తూ ఉంటాయో అప్పుడు ఒక మేజిస్ట్రేటు ట్రాన్స్ఫర్ కావడం ఇంకో మేజిస్ట్రేటు రావడం దానివల్ల డీనోవో బ్యాయ్లు అవడం జరుగుతూ ఉంది అధ్యక్షా. ఆ డీనోవో బ్యాయ్లను ఎవరైతే చేయడానికి ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో 65 సంవత్సరాలు నిండనటువంటివారికి ఇంకోక రెండు సంవత్సరాలు, వారి నీయామకం జరిగిన దేటునుంచి పొడిగించ వచ్చును అని పెట్టిన క్యాబు అది ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశంతో పెట్టింది ఎక్స్ట్రాజుడీక్ న్యాయం చేయడానికి పెట్టబడింది. కాబట్టి న్యాయశాఖామౌఖ్యులు ప్రవేశ పెట్టిన ఇటువంటి బిల్లును ఎక్జిక్యూటివ్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లుని అన్ని పార్టీలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించ వలసిందిగా నేను కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, మంత్రీవరులు బీల్ నెం. 9, బీల్ నెం. 12 ఆఫ్ 1991కి ఎమెండుమెంటుల కొరకు ప్రవేశ పెట్టారు. ఇంతకు ముందు సమావేశాలలో ఇండియన్ పేనల్ కోడుని సవరణ చేసిన సందర్భంలో ఈ సిఆర్.పి.సి.లో కొన్ని షెడ్యూల్సు ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ షెడ్యూల్సుని కూడ ఎమెండు చేయకపోతే అది ఫుల్ ఫిట్టెడ్ ఏక్టు అవ్వదు అనే సందర్భంగానే ఇది ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. బీల్ నెం. 12 లో స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటులు, స్పెషల్ నగర మేజిస్ట్రేటుల పదవి కాలం ఒక సంవత్సరం నుంచి 2 సంవత్సరాలకు పెంచుతూ ఎమెండుమెంటు పెట్టారు. అసలు ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటులు ఎందుకు వచ్చిందంటే జిల్లా కోర్టులలోను, తాలూకా కోర్టులలోను మెయిన్ కేసెస్ ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది అనే విధంగానే ఈ స్పెషల్ కోర్టుల ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. కానీ వాస్తవంగా ఈ స్పెషల్ కోర్టుల అన్ని తాలూకా మేజిస్ట్రేటుల దగ్గర లేదు కానీ కొన్ని సెంటర్సులో కొన్ని జిల్లాలలో ఇది ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇవి చాల ఉపయోగమైన వనోబేస్తూ ఉన్నాయి. కానీ అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఏజ్డ్ ముక్కి అయితే ఏ.జి.పి.లను ఏ.డి.పి.పి.లను షేనల్ పెట్టి ఎన్ను కుంటూ ఉన్నారో ఆ విధంగా కాకుండా ఒక రిజిస్ట్రార్ రివెన్యూ ఆఫీసరుని లేక ఒక రిజిస్ట్రార్ తాసిల్దారు రిజిస్ట్రార్ అయిన వారిని ఎవరైతే అప్పీకేషన్సు పెడతారో వారిని ఈ ఏరియాలో స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా అక్కడ ప్రభుత్వం నియమించడం జరుగుతూ ఉంది. కానీ కేసు సవ్యంగా పరిష్కారం కావాలి అన్న అదే విధంగా ఆ నేరాలను రుజువు చేయడానికి జడ్జిమెంటులు చాల స్పష్టంగా ఇవ్వడానికి అట్లా రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసరును కాకుండా ఆ ఏరియాలో ఆ సజ్కోర్టు పరిధిలో సీనియర్ ఎడ్వోకేట్లు ఉండి 60 సంవత్సరాలు ఉండి వారిలో ఎస్.టి., ఎస్.సి., బి.సిలకు ప్రిఫరెన్సు ఇస్తూ ఒక ఫానల్ తయారు చేసి వారికిని ఎంపిక చేస్తే నిర్ణయాలను జాగ్రత్తగా అర్థము చేసుకోడానికి వీలు ఉండే విధంగా ఉంటుంది. అదే విధంగా సీనియర్ ఎడ్వోకేట్లు కేసులు డిస్పోజ్ చేయలేకపోతున్నారు. రెవెన్యూ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసరును సజ్ మేజిస్ట్రేటుగా ఎందుకు చేస్తున్నది? స్పెషల్ ఆఫీసరును రిక్యూట్ చేస్తున్నప్పుడు ఆ విధంగా కాకుండా 60 ఏళ్లు ఉన్న సీనియర్ ఎడ్వోకేట్లు షేనల్ పెట్టి ఏ.డి.పి.లుగా వేస్తే ఎడ్వోకేట్లకు ఉండే నాటెజ్జి వారికి ఉండకపోవచ్చును. ఎందుకంటే వారికి ఉన్న జీతాలు చాలా తక్కువ. 500, 600 కంటే తేలిక. అందువల్ల నేను చెప్పేది ఏమిటంటే సవరణగా స్టాఫ్ వారికి యివ్వండి. ఈ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుకు కావలసిన పరికరాలు,

ఫర్మివర్ అన్నీ సమకూర్చి కొన్ని కొత్త కేసులు అయిన డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేయగలుగుతారు. తరువాత వారికి శాలరీస్ను కూడా పెంచాలి. మంత్రిగారు దీనికిగాను ఒక ఎమెండుమెంటును తీసుకువచ్చి ఒక సంవత్సరం నుండి 2 సంవత్సరాలు చేసినా కానీ సష్టము లేదు. ప్రతి ఇద్దరు ఆఫీసర్లను నీనియారిటీని బట్టి వేసినట్లయితే ఒక కేసును వారు డిస్పోజ్ చేయడానికి 5 సంవత్సరాలు అయినా కనీసం పోన్ 3 సంవత్సరాలు పట్టినా కానీ సష్టము ఏమీలేదు. మా సలహా ఏమిటంటే యీ బిల్లుకు ఎమెండుమెంటు తీసుకువచ్చి 3 సంవత్సరాలవరకూ చేయడానికి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మీరు రెవెన్యూ రిటైర్డ్ ఆఫీసర్లను దొర్లుతుంటే మంచివారిని తీసుకుని ఒక పేనీస్ తయారుచేసినట్లయితే కేసులు డిస్పోజ్ కావడానికి అవకాశం ఉంది. రెండవది స్టాఫ్స్ పెంచాలి. ఇప్పుడు ఉన్న అటెండర్లు మాత్రము యీ వర్క్ను చేయలేకపోతున్నారు. కనీసం పరికరాలు స్టాఫ్ కల్పించి కనీసము జిల్లా కోర్టులలోగానీ, తాలూకా కోర్టులలో గానీ పెండింగు కేసులు అన్నీ కూడా డిస్పోజ్ కావడానికి సావకాశం ఉంది. అక్కడ కేసుల రద్దీ తగ్గుతుంది. నీనియర్ ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో వాటి ఎప్పాయింటుమెంటు విషయంలో ఏవిధంగా చేయాలి యిదివరకే చెప్పాను. తరువాత మహిళలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. వారికి సెక్యూరిటీ ఫెజ్జినందువల్లనే అసలు వారికి సెక్యూరిటీ ఉండదు. పోలీసులు మహిళలకు ఏదైనా అన్యాయం జరిగినపుడు వారిని దోషిగానే వదిలి పోయి బదులు పోలీసు అధికారులు కేసులు పెట్టుకుంటూ కేసులనుండి నిందితులను తప్పించి వేస్తున్నారు. అందువల్ల పోలీసు అధికారుల యొక్క అక్రమాలు జరగకుండా యీ బిల్లులో తగిన ఎమెండుమెంటు మంత్రిగారు తీసుకొని రావలసియుండే. అట్లాగే అధికారులకు ఇన్స్పెక్టర్లను యిచ్చి అయినా సరే మహిళలకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను వెంటనే ఆపివేయాలని, అందుకు తగిన విధంగా యీ బిల్లులో పొందుపరచాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత యిదివరకే 494, 496, 454 సెక్షన్లు నాన్ మెయిల్బుల్ సెక్షన్లు సి.ఆర్.ఓ.సి.లో ఉన్నాయి. దానివల్ల 5 సంవత్సరములు ఇంప్రొజన్మెంటు యిదివరకే చెప్పబడి ఉంది. అంతే కాకుండా నాన్ కాగ్రిజబుల్ ఫస్ట్ క్లాస్ మెజిస్ట్రేటు ద్వారా నిరూపించబడాలనేది కూడా ఇదివరకే ఉంది. కానీ యిప్పుడు మరల యీ బిల్లులో అవే క్లాసులు ఎందుకువెళ్తారో అర్థంకావడంలేదు. ఈ విషయాన్ని కూడా మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను. పోలీసు అధికారులకు తగిన ఇన్స్పెక్టర్లను యిస్తూవేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత మనం రోజూ కూడా పేపర్లో చూస్తున్నాము; మామగారో అత్తగారో ఆడబడువో ఎవరో ఒక్కరు డోరీలు యివ్వలేదని చెప్పి యింటికి వచ్చిన కొత్త వెళ్ళేకూతురుని అన్యాయంగా చంపివేస్తున్న కేసులు రోజూ పేపర్లో చూస్తున్నాము. అరెస్టులు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని అరెస్టులు కూడా జరగడంలేదు. డోరీ డెక్స్ విషయంలో వారానీమెంటు చేసినవారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమీ శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు. ఈ డోరీ డెక్స్ జరగకుండా ఉండాలంటే యీ బిల్లులోనే మంత్రిగారు ఒక ఎమెండుమెంటు తీసుకువచ్చి తగు విధంగా వాటిని ఆపే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్రిమినల్ కోడ్, భారతీయ శిక్షా స్ఫూతి 1973 అపరాధ శిక్షకు సంబంధించి మంత్రిగారు సవరణ తీసుకువచ్చారు. ఈ సవరణ 1947 సంవత్సరంలో స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత భారత ప్రభుత్వంవారి ఒక ఎమెండుమెంటు ద్వారా వేటికి సంబంధించిన సెక్షన్లు తరచడం జరిగింది. కానీ మే అందరికీ తెలుసు స్త్రీలకు యిప్పుడు జరుగుతున్న అన్యాయాలు పేపర్లలో ప్రతిరోజూ చూస్తున్నాము. వారికి రక్షణ లేదు. స్త్రీలకు రక్షణ యిప్పటికైన ఒక ఎమెండుమెంటు ద్వారా తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా యిప్పుడు మంత్రిగారు తీసుకువస్తున్నందుకు వారు అభినందనీయులు. కానీ యిప్పుడు అయినా నేను

యీ విషయంలో కొన్ని లోపాలు చెప్పి ముగిస్తాను. ఇప్పుడు 35 సెక్షనును పెట్టారు. ఆ సెక్షనులో 5 సంవత్సరాల పాటు, 7 సంవత్సరాల పాటు జైలులోపెట్టి జురమానాకూడా విధించే క్లాజు పెట్టారు. రెండవది న్యాయస్థానాలలో సెషన్స్ కోర్టులలో...

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలియదనుకొంటాను. వారు పెపుతున్నదానికి ఎమెండుమెంటు ఎఫ్డో అయిపోయింది. ఇప్పుడు షెడ్యూలు ఆఫ్ ది యాక్టుకు సంబంధించి ఎమెండుమెంటు తీసుకురావడం జరిగింది.

శ్రీ సిపాద్. వీరలీరెడ్డి:- ఎప్పుడు ఎమెండుమెంటు జరిగింది? స్ట్రోలకు రక్షణ కలిగించే విషయంలో అదనంగా శిక్షను వేయడానికి ఏమి ఎమెండుమెంటు తీసుకువస్తున్నారు? నేను కోర్టికి 30 మీరు గమనించండి. 354 సెక్షన్లో 5 సంవత్సరాలకు బదులు 7 సంవత్సరాలు అని పెట్టారు. వివిధ న్యాయస్థానాలలో జరిగేబదులు సెషన్స్ కోర్టు అని పెట్టారు. ట్రయల్ సెషన్స్ కోర్టులో జరుగుతుంది. అదేవిధంగా 355 సెక్షన్ ఉన్నదో. ఆ సెక్షన్ కాస్త శిక్ష ఇది కాకుండా ఇంచా వివిధ పద్ధతులతో - అసలుకేసులు ఉంటాయి కాబట్టి రెండుసంవత్సరాలు శిక్షవిధించారు. జుర్రానా, తరువాత దానిని అమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చి ఇది మేజిస్ట్రేట్ తో కేసు నడుస్తుంది. అదేవిధంగా 495 ఏది ఉన్నదో ఇది జామీను దొరకకుండా పెట్టారు. అదేవిధంగా 494 ఏమో జామీను దొరకకుండా పెట్టారు. అంటే వివిధ స్థాయిలలో కేసులు ఉంటాయి కాబట్టి దానికి దీనికి సంబంధము. అదే విధంగా 496 ఏదయితే ఉందో ఇది జామీను యోగ్యమైనది అనే బదులు అయోగ్యమైనదిగా ఉంచవలెను అన్నారు. ఇది 496 జామీను ఇవ్వకుండా పెట్టారు. 497 జామీను ఇచ్చే అవకాశం కల్పించారు.

ఫోర్మన్:- తమ సలహా ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ సిపాద్. వీరలీరెడ్డి:- కాబట్టి, నేను మీతో మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఈ బిల్లును మేము బలపరుస్తున్నాము. కానీ ఇంకా ఈ బిల్లును బలపర్చడంలో ప్రధానంగా మీరు ఆలోచించవలసింది ఏమిటంటే - ఇంతకు పూర్వం మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఏమిటంటే మనము తెస్తున్నాము బిల్లును. స్ట్రోలకు విడకులు, తమకు ఇష్టం లేకున్నా వారిని బలవంతముగా విడిచిపెడుతున్నారు. స్ట్రోలు సంవత్సరాల కొద్దీ వారి యొక్క కుటుంబ పోషణ గురించి, వారి గురించి వారు కోర్టులకు తిరుగుతున్నారు. వారికి ఎలాంటి రక్షణ లేదు. అది కూడా మీరు ఇందులో పెట్టినట్లయితే బాగా ఉండేది. అసలు స్ట్రోలను ఎక్కువ సంఖ్యలో విడిచి పెడుతున్నారు. వారికి నష్టపరిహారం కూడా ఇవ్వడం లేదు. కోర్టులకు తిరుగుతున్నారు సంవత్సరాల కొద్దీ. వారి కేసులు వెంటడే తీసుకోరు. వారు బాధ పడుతున్నారు. అది కూడా మీరు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే వరకట్నం కేసులు కూడా ఉన్నాయి. వరకట్నములో ఎక్కడయినా ఏమైనా జరిగినట్లయితే 302 క్రింద పెట్టి వారినే జామీను మీద విడవకుండా కట్టుబడిపెట్టిన సెక్షన్స్ పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ రెండు ప్రధానమైనవి మీరు విడిచిపెట్టి దీనిలో మీరు ఏది తెచ్చారు - ఇది సమగ్రమైనదిగా, సక్రమమైనదిగా అది కూడా చేర్చి పెట్టినట్లయితే స్ట్రోలకు సంపూర్ణముగా రక్షణ కల్పించే అవకాశం ఉంటుంది. మంత్రీగారు వినడం లేదు - మంత్రీగారు ఎక్కడనో...

ఫోర్మన్:- షింటున్నారు మీరు చెప్పండి ఫరవాలేదు.

శ్రీ సిపాద్. వీరలీరెడ్డి:- ఇప్పుడు నేను చెప్పింది చెప్పమనండి.

ఫోర్మన్:- తప్పు - మీరు అలాగ అడగకూడదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- నేను కొరేడి ఏమిటంటే - ఈ విధంగా ఉన్నది కాబట్టి దీనిని కూడా ఇందులో ఇన్వార్స్ చేసి మీరు సమగ్రమైన చట్టం తెప్పినట్లయితే ఇంకా మేము మనస్ఫూర్తిగా, హృదయపూర్వకంగా బలపరిచేవారము. కాబట్టి, మీరు ఇప్పటికైనా మేము బలపరుస్తున్నాము కానీ సమగ్రమైన చట్టం తెస్తే మనస్ఫూర్తిగా బలపరిచేవారము అని మీ ద్వారా మనవి చేస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను.

ఛైర్మన్:- బి.జె.పి నుంచి బాల్రెడ్డిగారు మాట్లాడతారా?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- పోటీ ఈయన ఎందుకు ఆయన మాట్లాడక...

ఛైర్మన్:- ఆయన తరువాత మాట్లాడతారు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మా మెంబర్స్ డిస్కస్ చేసుకున్నాము ఈ బిల్లు మీద ఎవరు మాట్లాడాలని. డాక్టర్ రాజేశ్వరరావుగారు కూడా నెప్పారు. పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. అది సభ దృష్టికి వచ్చింది, పృథులకు కూడా తెలుసు. మరి వారు స్పీకర్గా ఉన్నప్పుడు అటు సి.పి.ఎమ్ నుంచి రాఘవరెడ్డిగారు, సి.పి.ఎ. నుంచి పేరల్రెడ్డిగారు, మరి బి.జె.పి. నుంచి బాల్రెడ్డిగారు మాట్లాడతారని మాకు సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. మరి అంత పెద్దలు స్పీకర్గా ఉన్నప్పుడు సర్టిఫికేట్ ఇస్తే మేము మాట్లాడకుండా ఎలా ఉరుకోగలము?

ఛైర్మన్:- మీరు అప్పు తెలుగులో మాట్లాడతారు కాబట్టి మిమ్మల్నే మాట్లాడమన్నారు. తరువాత విద్యాసాగరరావుగారు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడతారు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- మీరు అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా ధన్యవాదాలు. వారు ఇచ్చిన మాటను నీలభట్టుకుంటున్నాము.

ఛైర్మన్:- దయచేసి క్లుప్తముగా తమ విలువైన సలహాను ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- కాన్వేషన్ పెట్టి నిజముగా ఇవ్వాలి ఈ ముగ్గురికి ఆనరర్...

ఛైర్మన్:- తెలుగు యూనివర్సిటీలో ఇద్దాము.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- ఇప్పుడు చట్టాలు ఎన్నో చేస్తాము. మరి ఆ చట్టాలను అమలుపరచడానికి ఈ పృథుత్వాల దగ్గర గుండె ధైర్యం ఉండాలి. గుండె ధైర్యం ఉన్నట్లు నాకు అనిపించదు. వారికి గుండె ధైర్యం ఉండాలి. చట్టాలు చేస్తున్నాము కానీ అమలుపరచడానికి పరిపాలించే పృథుత్వం. ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ, లెకపోతే ఈ చట్టాలను అమలుపరిచే ధైర్యం అధికారులకు ఉంటేనే మనము న్యాయస్థానాలు ఏర్పరుచుకున్నా వారికి గుండె ధైర్యం ఉంటేనే ఏదైనా మనము సాధించగలము అనే ఒక విశ్వాసం నాకు ఉంది. మా నాయకుడు విద్యాసాగరరావుగారు, మరి సోదరులు పేరల్రెడ్డిగారు....

ఛైర్మన్:- చట్టం అయితే మనము చేస్తున్నాము కానీ ఇది అమలుపరిచేది జడ్జిలు. అందుచేత జడ్జిల విషయములో గుండె ధైర్యం, ఆ మాటలు మనం మాట్లాడడం ధర్మం కాదు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- ఈ బిల్లు విషయములో విద్యాసాగరరావుగారు కూడా తోడుకురావడం జరిగింది. ఒక స్త్రీకి అన్యాయం జరిగినప్పుడు అంత భర్త రెండవ వివాహం చేసుకున్నప్పుడు

స్ట్రోలకు కల్పించవలసిన న్యాయం ఏదయితే ఉందో అది కల్పించడానికి ఈ చట్టాలు ఏమాత్రం న్యాయం చేయడం లేదని మనము గమనిస్తున్నాము. ఉదాహరణగా మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ ఉమెన్స్ పోలిట్స్ సెల్ వచ్చింది. ఆ ఉమెన్స్ పోలిట్స్ సెల్ ని చట్టం ద్వారా రూపొందించి పోలీసు ఉన్నతాధికారి - ఒక ఎస్.పి. తెవెల్ ఆ స్థానాన్ని కల్పించడం జరిగింది. అయితే ఆ సెల్ కి ఎస్.పి.గా మహిళను పెట్టాలి. అయితే ఈవేళ మన ఖర్చుకాల్సి మహిళా ఎస్.పి.ని పెట్టడం లేదు. అంటే మహిళా ఎస్.పి.లుగా ఉన్నటువంటి వారిని మనము మన రాష్ట్రములో పెట్టలేకపోతున్నాము. అయితే చట్టం ఎందుకు చేస్తున్నామని నేను అడుగుతున్నాను. మహిళలకు జరుగుతున్న అన్యాయాలు, అకృమాలు వారిపై అత్యాచారాలు జరుగుతూ ఉంటే మరి వారిని కాపాడడానికి చట్టాలను రూపొందించుకున్నా ఈ ప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి వారే వాటిని అమలుపరచలేకపోతే మనము ప్రజలను అని ఏమి లాభం? స్పెషల్ కోర్టులు అని ఏమి లాభం? స్పెషల్ కోర్టులు పెట్టినప్పుడు ఎన్నో కేసులు పెండింగులో ఉంటున్నాయి. మరి అక్కడ తొందరగా డిస్పోజ్ కావాలి అనే దానికి కొంత టైము ఇస్తే బాగుంటుంది. అది రెండు సంవత్సరాలు, మూడు సంవత్సరాలు, అయిదు సంవత్సరాలు అవుతాయి. మనకు లా మినిష్టర్ గా వచ్చినటువంటి సమరసింహారెడ్డిగారు న్యాయ వాది కాబట్టి వారు వచ్చినాక ఏదైనా చట్టం ఇన్ని సంవత్సరాలలోపల ఆ కేసులు అక్కడ ఉన్నటువంటి జడ్జిస్ డిస్పోజ్ చేయాలని వారు ఏదైనా చట్టం రూపొందించి చేస్తారని మేము అనుకుంటున్నాము. కానీ దానికి కూడా చొరవ ఉంటుందా అని నాకు అనుమానంగా ఉంది. హైదరాబాదు సిటీ మెట్రో పాలిటన్ సిటీగా ఏర్పడింది. హైదరాబాదు మెట్రోపాలిటన్ సిటీగా ఏర్పడిన తరువాత అక్కడ స్పెషల్ కోర్టు ఉన్నా, సెషన్స్ కోర్టులో అధ్యాన్నపరిస్థితి ఉంది. సిటీ సివిల్ కోర్టులలో క్రిమినల్ లాయర్స్ ని బయటికి తీసి పారేస్తున్నారు ఈవేళ. అంటే సిటీ కోర్టులలో క్రిమినల్ లాయర్స్ ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి కోర్టును నాంపల్గి దగ్గర పెడతారని ఇదివరకే బిల్డింగ్ కట్టారు కానీ వారికి ఏమీ సదుపాయాలు లేవు. అంటే ఒక్క జడ్జిస్ కుర్చీనేస్తానా, అక్కడ వారికి ఫెసిలిటీస్, వారికి కన్స్టేబుల్ కానీ లేకపోతే వారికి ఉన్నటువంటి మెషినరీ కానీ అది సక్రమంగా లేదు. ఒక టెబుల్, కుర్చీవేసుకొని ఆ జడ్జిస్ ను పని చేయమంటే ఎట్లా పనిచేస్తారు? ఈవేళ సభలో ఎన్నో చట్టాలు చేస్తాము. ప్రజలకు త్వరితంగా న్యాయం జరగాలి. అన్యాయాన్ని అరికట్టాలి అంటే అక్కడ వారికి సరయునుటువంటి ఎట్రానస్ ఫ్యూరీ క్రియేట్ చేయాలి వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడానికి ఏమాత్రం సహకారం కల్పించడం లేదు. అక్కడ ఫైల్ ఎక్కడ ఉంటుందో తెలియదు. ఈవేళ మీరు అన్నటుగా అసలు న్యాయం గుడ్డిగా ఉంది అంటున్నారు. అంటే ఎవరైనా న్యాయం...

ఫైర్మన్:- నేను అనలేదు ఆ మాట.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- బిల్లు విషయం ఎక్కడికి పోతోందో, లా డిపార్ట్ మెంటు గురించి...

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- ఈవేళ అసలు అక్కడ ఒక ఫైల్ దొరకడం లేదు. అక్కడ ఏర్పాటు ఉండాలి. వాటి విషయములో శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారా అనేది మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ఇంకో 6-40 విషయం కూడా మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను, నన్ను అపార్థం చేసుకోవద్దు. న్యాయశాఖ మంత్రి సా. గౌరవనీయులు సమరసింహారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారితో ఈ చెత్త పదవి నాకు వద్దు అని అన్నారు. అంటే ఈ పదవిని స్వీకరించడానికి ఎవరూ సుముఖంగా లేరు. ఏదీ ఏమైనా సమరసింహారెడ్డిగారు ఈ చట్టాలు సక్రమంగా అమలు జరిగేలా చూడాలని, ఇక మహిళనే ఫుమెన్ రైట్స్ పోలిట్స్ సెల్ కు ఎస్.పి.గా నియమించాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఒక పురుషుడు ఇద్దరు

స్ట్రీలను వివాహం చేసుకోవడం, అలాగే స్త్రీలు వరకట్న విశావానికి విల్లెవోవడం చూస్తున్నాం. అక్కడక్కడ తగాదాలే కోడలు కాల్పుకొని చనిపోవడం, అత్తవారింటోని సభ్యులంతా అమెను హెరాసేవయడం వంటి వార్తలు ప్రతిరోజూ వస్తున్నాయి. వీటిని అరికట్టేందుకు స్పెషల్ కోర్టులు వుండాలి. ముఖ్యంగా కోర్టుల్లో మహిళా జడ్జిలను ఏర్పాటుచేయడం మంచిది. అలాచేస్తే వారు తొందరగా న్యాయంపై వేలుపుంటుంది. ఇక చట్టాలు ఎలా ఉన్నాయో చెప్పాలను. ఈనాడు అసలు సమాజం చెడిపోవడానికి కారణం వీడియో కేసెట్ల ద్వారా బ్లాగ్ ఫిలిమ్స్ నడుపుతున్నారు. పరిస్థితి ఎలా వుంది అంటే బ్లాగ్ ఫిలిమ్స్ చూపించేవారికి బెయిలబుల్ సెక్యూర్టీ ఉన్నాయి, చూసేవారికి నాన్-బెయిలబుల్ సెక్యూర్టీ ఉన్నాయి, అనేక మంది బాధపడుతూ నా దగ్గరకు వస్తే నేను పోలీసు అడికారులతో మాట్లాడడం జరుగుతోంది. మీరే కదా చట్టాలుచేసేది అని వారు అంటున్నారు. అందువల్ల బ్లాగ్ ఫిలిమ్స్ చూపించేవారికి నాన్-బెయిలబుల్ సెక్యూర్టీ వుండాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- వారికి వచ్చిన సందేహం ఏమిటి? చూపించేవారికి, చూసేవారికి కూడా పెడితే బాగుంటుందేమో.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి:- అధ్యక్షా, టీబీ నెం. 9 ఆఫ్ 91, ఇ.పి.సి. సెక్షన్ 494కు గత సంవత్సరం ఈ అసెంబ్లీలో ఎమెండ్మెంట్ చేయడం జరిగింది. దానిపై కొంత వర్తకూడా జరిగింది. అపొడిషన్ పార్టీలు ఇప్పిన సూచనలుకూడా గమనించి ఎమెండ్మెంట్తో సహా పాస్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రొపోజ్ చేస్తున్న ఎమెండ్మెంట్స్ కానిస్ట్యూష్యుషనల్గా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్లో పెడ్యూల్ 1లో మార్పాలి. కాబట్టి అది డిస్పూబ్లే చేయవలసిన పాయింట్కాదు, తప్పకుండా జరగవలసిందే. ఇక మిగతా అఫిన్స్ 495, 496 విషయంలో స్పెషల్ ఆక్టివ్స్ ద్వారా పనిచేయమంటే ఎన్ఫోర్స్ చేశారు. దానికి కూడా ఎమెండ్మెంట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. లీగల్గా ఈ రెండూ తప్పనిసరిగా చేయవలసిన ఎమెండ్మెంట్స్. ఎమెండ్మెంట్స్ చేవడంలో అలసట చేశారు తప్ప వీటిని గురించి క్వశ్చన్ చేయవలసిన అవసరంలేదు. ఇక టీబీ నెంబరు 12 ఆఫ్ 91 విషయానికి వస్తే ఇదివరకు స్పెషల్ మెట్రోపాలిటన్ మెజిస్ట్రేట్, టర్క్ ఆఫ్ అఫీస్ ఒక సంవత్సరం వుంటే ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరాలు చేస్తామంటున్నారు. దానికిబదులుగా మూడు సంవత్సరాలుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఇప్పుడు వున్న పద్ధతి ప్రకారం ఎక్కువగా రిజ్కీర్ అయిన అఫీసర్స్నే మెజిస్ట్రేట్లుగా పేస్తున్నారు. దానికి బదులుగా 10 ఇయర్స్గానీ, అంతకంటే ఎక్కువగానీ స్టాండింగ్ వున్న ఎడ్వకేట్స్ను నియమించాలని కోరుతున్నాను. ఇక వారికి ఇప్పుడు ఇస్తున్న సేలర్ బాల తక్కువగావుంది కాబట్టి సేలర్స్ కూడా పెంచితే బాగుంటుందని మేధావూ మంత్రివరులకు మనవి చేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమలయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్స్పై నేను పెద్దగా మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు, మా పార్టీ తరపున విలీనం చేయాలని మాట్లాడారు. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినట్లు మెజిస్ట్రేట్స్ టర్క్ ఆఫ్ అఫీస్ 2 సంవత్సరాలనుంచి 3 సంవత్సరాలు చేసినా మాకు అభ్యంతరంలేదు. ఇక పనిచేయమంటే విషయానికి వస్తే 5 సంవత్సరాలనుంచి 7 సంవత్సరాలకు జైలు శిక్షను పెంచినా వ్యతిరేకించవలసిన అవసరంలేదు. అయితే న్యాయస్థానాలు ప్రజలకు అందుబాటులో వుండేవిధంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. 'అంగట్లో అన్నీ వున్నా అయిడి నోట్లో తని వున్నట్టు' చట్టాలు ఎన్నిచేసినా అసలు నేరస్థులను బుక్ చేసి నేరాలను జడ్జి డ్యుజ్జి తీసుకుపోయేది ఎలా? నేరస్థులకు శిక్షపడేట్టు మానేసి ఎలా? ఈ వైఫల్యాలను సవరించకుండా చట్టాలు చేశామని సంతోషిస్తే లాభంలేదు. సమరసింహారెడ్డిగారు ఏ స్పిరిట్తో న్నెతే ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నారో

అదే స్పిరిట్‌తో చట్టాన్ని అనులుచేయవలసిన బాధ్యత సమరసింహారెడ్డిగారిది కాదు, ఆ బాధ్యత మైసూరారెడ్డిగారిది. నేరస్థులను ఎలా కోర్టులకు తీసుకుపోతారో, ఎలా శిక్షపడేలా చూస్తారో చూడాలి, అసలు సమస్య అది. ఈనాడు వరకట్నపు చావులు, అరాచకాలు తగ్గడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సందర్భంగా మీకు నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పదలచుకొన్నాను. ఇది నా స్వగ్రామంలో జరిగిన సంఘటన. ఒక పేదవాడు పదివేల రూపాయల కట్నం ఇచ్చి తన కూతురుకు వివాహం చేస్తే ఆ అమ్మాయి కనపడకుండా పోయింది. ఇది జరిగి నాలుగు సంవత్సరాలు అవుతోంది. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం వుండగా రెండుసార్లు ఇక్కడ చెప్పాను, ఇక్కడ మూడవసారి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆ అమ్మాయిని ఆమె భర్త ఇంకా ఎక్కడ కట్నం తెమ్మని వేధింది ఆమెను కనపడకుండా చేస్తే నేను స్వయంగా డి.జి.పి.గారికి, ఘమెన్ ప్రోటెక్షన్ సెల్ కు కంప్లెయింట్ ఇచ్చాను, ఈ అసెంబ్లీలో జీరో అవర్‌లోకూడా అనేకసార్లు రియిజ్ చేశాను, అయినా ఈనాటివరకూ ఆ అమ్మాయి ఆచూకీ తెలుసు కొనేందుకు పోలీసులు పరిశోధన చేయలేదు, ఇలాంటి కేసులు జడ్జిమందుకు రాకుంటే ఎలా న్యాయం చేస్తారు? ఆ వ్యక్తి పోలీసులముందే స్వైరవిహారం చేస్తూ రెండోపిల్ల కూడా చేసుకొన్నాడు, అయినా పోలీసులు పట్టించుకోలేదు, అతను ఫలానా బోట వున్నాడని చెప్పినా పట్టించుకోలేదు. దరిద్రనారాయణుడైన ఆ అమ్మాయి తండ్రి తిరిగి తిరిగి వేసారి వివరకు అన్నమో రామచంద్రా అని వీధుల్లో బిచ్చమెత్తుకొంటున్నాడు. అందువల్ల పోలీసులు చట్టాలను సరిగా అమలుచేయక, కోర్టులముందుకు తీసుకుపోకపోతే మీరు ఎన్ని చట్టాలు చేసి ఏం 6.50 లాభం. కాబట్టి, అక్కడ పకడ్బంద్ చేయడానికి ఏమైనా అలోచించండి? శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి సా. గారు అక్కడ అలోచించాలి. కొన్నికేసుల్లో సాక్ష్యం దొరక్క కొట్టి యేయడం జరుగుతుంది. పకడ్బంద్‌గా సాక్ష్యం కూడా ఏర్పాటు చేయలేకపోతున్నారు. సాక్షి స్త్రీ అయినా కూడా - ఏ స్త్రీ కూడా నాకు అవమానం జరిగిందని చెప్పడానికి సాహసించదు. ఆ వాతావరణం, ఆ పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని, ప్రాక్టికల్ పోజిషన్ తెలుసుకుని పోలీసు వారు అనుకూలమైన సాక్ష్యం ఇప్పించే ఏర్పాట్లను చేయడంలో వెనుకంజ వేయకుండా వుండడానికి సాధ్యం అవుతుందా? పోలీసులు వనక్కు పోతే అది సాధ్యం కాదు. ఎన్నో కేసుల అట్లాపోతున్నాయి. తిరిగి తల వంచుకునే పరిస్థితుల్లో వున్నారు. 5 సంవత్సరాలు, ఏడు సంవత్సరాలు శిక్ష వేసిన న్యాయమూర్తులు కూడా వున్నారు. అక్కడిదాకా వెళ్ళలేము కదా, అక్కడికి వెళ్ళడానికి సమాయత్తం చేయండి? యంత్రాంగాన్ని సవరించండి - షెఫర్డాలను సవరించండి. నా కళాగారా, నా చేతుల మీదుగా, నా గాగ్రమార్లో నేను చూశాను. రేప్ చేయబడిన నాలుగు సంవత్సరాలుగా బాధపడుతున్నకేసులో న్యాయం జరగటందని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఇకముందు జరగకుండాచూడాలని, దీనికి కూడా న్యాయం నేస్తారని సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ఫైర్మన్:- తమరు చెప్పిన స్పెసిఫిక్ కేసు మీనిష్టరుగారికి పంపించండి?

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- పంపిస్తాను.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- న్యాయశాఖ మాత్రులు శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు యీ చిట్టలను ప్రవేశ పెట్టారు. నేను కూడా ఆమోదిస్తున్నాను. కానీ, అధ్యక్షా, అడవారి విషయానికి వస్తే చాలా అన్యాయాలు జరిగిపోతున్నాయని నోదరులు చెప్పారు. నేను కూడా చెప్పుతున్నాను. ఈ చిట్ట పెట్టే ఉద్దేశ్యం చాలా మంచిది, బాగానే వుంది, కానీ చిన్న మల్లయ్య గారు చెప్పినట్లు హోం మినిష్టరుగారు కూడావుంటే బాగుండేది. అడవారికి జరుగుతున్న అన్యాయాలను గురించి ప్రొద్దున ఒక సందర్భంలో పద్మ అనే అమ్మాయిని వరకట్నం తెమ్మని అడవడును, అత్తమామలు, అర్థ రాత్రి వేళ చంపివేశారు. లక్కరూపాయలు వరకట్నం యిచ్చినా

కూడా ఇంకా తేసుకుని రావాలని బాధపెట్టి, వంపడం జరిగింది. అది పీఠిషన్ ద్వారా మౌగిల్చిన అంద పేశాను. యీ బిల్లులో ఎ.పి.సి. నుండి సి.ఆర్.పి.సి. రావాలని ఆ షెడ్యూలు పొందుపరచడం జరిగింది. చాలా సంతోషంగా వున్నది. 2-3, 5 నుండి 7 సంవత్సరాల వరకు శిక్ష పెంచడం జరిగింది. కానీ యీ శిక్షవారికి చాలదని నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఎందు కంటే, కనీసం 10 సంవత్సరాలు అయినా యీ శిక్షను వారు అనుభవించేట్టుగా యీ బిల్లును మార్పు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఖమ్మ కాసుగ మెట్టిస్టేటుతో యీ కేసులన్నీ జరుగుతున్నాయి. ఇందువల్ల ఆడవారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. కానీ న్యాయం జరగడం లేదు. అందువేత నేను, డి.ఎల్.ఎస్. జడ్జి తో జరిపించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడే నోదరుడు చెప్పినట్లు, ఇద్దరు భార్యల విషయం - ఎలాంటి శోచనీయమైన విషయం. ఇలా ఎంతమంది పున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎలాంటి శిక్షలు పడకుండా ఎంతమంది తప్పించుకు తిరుగుతున్నారో. అనేక ఉదాహరణలు చెప్పివలసిన సమయము వున్నది కానీ ఎన్నో కేసులు జరిగినా దీన్ని పట్టించుకునే నాథుడు లేడు. ఇలాంటి కేసులను డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు తెప్పిన బిల్లు ద్వారా యీ ఆడవారికి న్యాయం జరగాల్సిందిగా నేను కోరుకుంటున్నాను. ఇటువంటి కేసులు వచ్చినప్పుడు వెంటనే బేలు యిస్తున్నారు. నాకు అర్థంకావడం లేదు. యీ బేల్ కూడా యివ్వకుండా, నాన్ బేలెబుల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎక్కడ, ఎప్పుడు ఏమీ జరుగుతున్నాయో తెలుసుకోకుండా పోలీసు వారు మనిషాని మారేడుకాయ చేస్తున్నారు. యీ కేసులు కోర్టు దగ్గరికి, జడ్జిదగ్గరికి వెళ్ళడం లేదు. అందుకని, యీ కోర్టులో ఆడవారికి స్పెషల్ సెల్ పెట్టించి, న్యాయవిచారణ జరిపించాలి. ఈ మహిళా జడ్జి వుంటేగాని, ఆడవారికి న్యాయం జరగదని మనవి చేస్తున్నాను. మహిళా జడ్జి లేనంత కాలం ఆడవారికి అన్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్.పి. డి.ఎస్.పి.లను లేడీస్ ను స్పెషల్ గా వేసి విచారణ జరిపించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. లేడీ ఎస్.పి. లేనందువల్ల అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఈ మహిళలకు అనేక అత్యాచారాలు జరుగుతున్నప్పుడు జడ్జి ముందు చెప్పుకోవాలంటే, అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అక్కడ వున్న పోలీసు వారు యీ విషయంలో అన్యాయం చేస్తూవున్నారు. పోలీసువారికి చెప్పలేక మానసికంగా బాధపడి తలవంచుకునే పరిస్థితి వస్తున్నది. కాబట్టి, ఎస్.పి.సి., జడ్జిని లేడీస్ ను వేసి న్యాయం జరిపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేను ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి మేరీ రవేంద్రనాథ్ (నికింద్రాబాద్):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు కొడే ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ లో యీ విషయం గురించి ఇప్పటిదాకా పెద్దలు చాలా మంది మాట్లాడుతూ, ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. అయితే అధ్యక్షా, మీకు తెలిసిన విషయమే - ఈ రోజు సమాజంలో మహిళల మీద ఇటువంటి అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ అత్యాచారాలను అరికట్టడానికి ఇంతకు ముందు చట్టంలో రెండు సంవత్సరాలు ఇన్ పిగ్జరేషన్లు మరియు ఫ్లెన్ వేసేవారు. కానీ దీని వల్ల 7 సంవత్సరాలకు, ఫ్లెన్ కూడా ఇన్ క్రికేట్ చేయడం జరిగింది. యీ విషయంలో మా ప్రభుత్వాన్ని చాలా అభినందిస్తున్నాను. ఇంతకన్నా ఇంకా ఎక్కువ పనిషేమెంట్లు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఒకప్పుడు మహిళలను ఘాతించే మన యీ సమాజంలో యీ రోజు వారిని కించపరచడం జరుగుతోంది. నొన్నటిలో కొందరు లొయర్ క్లాసు వారు మహిళలను చాలా కష్టపెట్టడం జరుగుతున్నది. వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు త్రాగి భార్యలను కొట్టడం జరుగుతున్నది. చివర కొట్టితే మహిళలు బయటకు వెళ్ళి పని చేసుకుంటున్నారు. అయితే బయటికి వెళ్ళితే కొన్ని యిబ్బందులు తప్పడం లేదు. యీ విధంగా కొందరు పురుషులు అధికంగా డబ్బు బయట ఖర్చుపెట్టి ఇంట్లో వచ్చి మహిళలను పొంపించడం జరుగుతున్నది. మన భారత సంస్కృతి ప్రకారం మహిళలు ఇంట్లో జరిగిన విషయాలు చెప్పుకోవాలంటే పెనుకంజవస్తారు. ఎవరికీ చెప్పుకోరు. వారు చెప్పుకోలేని కారణాలు కడుపుతో పెట్టుకుని దిగిమింగుకుని అత్యవశ్యలు చేసుకోవలసి వస్తున్నది. ఇటువంటి సమస్యలు మహిళలకు

తీసుకుని వచ్చే పురుషుల మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఉరిశిక్ష చాలా కాలం నాటి కఠినమైన శిక్షలు వేయాలి. మహిళల మీద రోజూ అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి రోజు న్యూస్ పేపర్లలో ఈ న్యూస్ వస్తూనే ఉంటుంది. రోజుకు నలుగురైదుగురు అత్యంతాత్మలు వేసుకుంటున్నారు. కారణాలు ఏమిటంటే వరకట్నం అత్యంతాత్మలు అవే అని అందరికీ తెలిసిందే. ఈ రోజులలో అన్ని వస్తువులు ఖరీదులు ఎక్కువగా ఉండడము వలన బీ.పి.లు ఫిజీలు కావాలని భార్యను వేధించడం వలన వారు పట్టింటికి పోయి యిటువంటి సామాగ్రిని సేకరించడానికి వారు ఎంతో కష్టపడవలసి వస్తున్నది. యిటువంటి కేసుల విషయంలో పోలీసు వారు కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. స్లమ్స్ లో ఉన్న లేడీస్ యిటువంటి కష్టాలను పడుతున్నారు. పోలీసుల దగ్గరకు ఫిర్యాదు వేయడానికి వెళ్ళితే పోలీసుల ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. యిటువంటి కేసులు నాన్-బెయిలబుల్ కేసులు క్రింద బుక్ వేయాలి. ఎవరైనా బెయిల్ తీసుకున్నప్పుడు యిటువంటి క్లెయిమ్స్ ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. మహిళా జడ్జిలను ఎక్కువగా ఎపాయంట్ వేయాలని గౌరవ శాసనసభ్యులు అడిగారు. అదే విధంగా మనదేశ జనాభాలో మహిళలు ఎక్కువగా ఉన్నారు కాబట్టి దాని ప్రకారంగానే మహిళా జడ్జిలను కూడా అధిక సంఖ్యలో నియమించవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటులో మహిళలు ఉన్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు మహిళా పోలీసులకు యివ్వవలసిన ప్రాధాన్యత యివ్వడం లేదు. వారి దగ్గర నుండి సేవలను తీసుకోవడం లేదు. పోలీసు యస్.పి. లను ఇన్వార్ట్ వేయడం లేదు. వరకట్న విషయంలోను, హామన్ హరాష్మెంటు విషయంలోను పోలీసు డిపార్టుమెంటు మహిళా పోలీసుల సహాయము తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలన్నీ నేను ప్రభుత్వము ముందు ప్రతిపాదస్తూ ప్రభుత్వం తీసుకుని వచ్చిన బిల్లును నేను హార్మీగా సమర్థిస్తూ — 7 సంవత్సరాలు శిక్ష సరిపోతుందని అన్నారు — 10 సంవత్సరాల శిక్ష పెడితే బాగుంటుందని భావిస్తూ — తమరు నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:— రెండు బిల్లులు చాలా చిన్న బిల్లులు. ఏమీ లేదు అని అనుకున్నటువంటి బిల్లులు మీద 9 మంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ బిల్లుకుండమైన సలహాలు యిచ్చినారు. అందుకు నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. తమరికి తెలుసు బీరీ నెంబరు 9 — సెక్షన్ 354 ఎడ్మెట్ ఉండో భారత శిక్షాస్మృతి చట్టము ఏడ్మెట్ ఉండో — ఆ చట్టము గురించి యిదివరలో యెడ శాసనసభలో మనం దానిని ఎమెండుమెంటు రూపములో తీసుకుని రావడానికి తీవ్రంగా చర్చించి రెండు సంవత్సరాల శిక్ష చాలా తక్కువ ఏడు ఏండుగా శిక్ష పడాలని అలోచించుకుని నిర్ణయించుకుని రూపొందించుకున్నటువంటి చట్టము అని నేను గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. 494, 495 మరియు 496 సెక్షన్లను భారత శిక్షాస్మృతి చట్టానికి 87 లో పార్లమెంటులో ఎమెండుమెంటు పాసు చేసుకున్నాము. భారత శిక్షాస్మృతిలోని 354 సెక్షన్ నుకు చేసిన సవరణకు అనుగుణంగా క్రిమినల్ కోడులో ఎమెండుమెంటు 1 ఆఫ్ పెడ్యూలలో ఎమెండుమెంటు వేయడానికి ఉద్దేశించినటువంటి బిల్లు అని నేను గౌరవసభ్యులకు సవివరంగా మనవి చేస్తున్నాను. అమలు చేయడంలో గల సాధకబాధకాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని దీంట్లో ఎమెండుమెంటు వేయడానికి, we brought up this Bill before the Hon. Members. తమరికి తెలుసు.. స్పీకర్ అత్యాచారాల మీద రెండు గంటల పాటు చర్చ అని అసెంబ్లీలో చాలా సుదీర్ఘమైన చర్చ యిదివరలో అసెంబ్లీలో జరిగింది. ఆ రోజు రాత్రి పార్లొన్ను చర్చలో చాలా మంది సభ్యులు చాలా వివరంగా ఎమెండుమెంటులో ఉన్న ఉద్దేశ్యాన్ని ప్రభుత్వం అనుసరించబోతున్న వైఖరిని గౌరవ సభ్యులు సభ దృష్టికి తెచ్చారు. వాటికి అనుగుణంగా సి.ఆర్.పి.సికి ఎమెండుమెంటు చేసినటువంటిదే 9 ఆఫ్ 91 బిల్లు అని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు జాగ్రత్తగా చూసినట్లయితే జాగ్రత్తగా స్టడీ చేసినట్లయితే దీని మీద యింత పెద్ద చర్చ ఉండనక్కరలేదు. 354లో మొత్తం చూసినట్లయితే— దీంట్లో ఉద్దేశించినటువంటి—354

తరువాత 355 — 494, 495, 496, 497 షెడ్యూల్స్‌కు ఎమెండుమెంట్లు చేస్తున్నారు. ఆ విధముగా చేయకపోతే కాగ్నెసిను నాన్ కాగ్నెసిన్స్ గాను, బెయిల్ నాన్ బెయిల్ గాను, నాన్ కాగ్నెసిను కాగ్నెసిను గాను, నాన్ బెయిల్ బెయిల్ గాను, సెక్షనుకు పోవలసిన ట్రిబ్యూనల్ మెజిస్ట్రేటుకు, మెజిస్ట్రేటుకు పోవలసిన ట్రిబ్యూనల్ సెక్షనుకు పోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి తగు విధంగా మార్పు చేసేందుకు ఉద్దేశించబడినటువంటి బిల్లు అని మనవి చేస్తున్నాను. బిల్లు 12 ఆఫ్ 91 ఉద్దేశ్యము ఏమిటంటే ప్రత్యేక న్యాయిక మెజిస్ట్రేట్స్ కు, ప్రత్యేక మహానగర మెజిస్ట్రేట్స్ కు చట్టము ప్రకారం క్రిమినల్ ప్రొసీజరు ప్రకారం ఒక సంవత్సరం పదవీ కాలవ్యవధి ఉంది. క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్ ప్రకారం 13 సెక్షను-సబ్-సెక్షను (2) ప్రకారం, 28 సెక్షను - సబ్ సెక్షను (2) ప్రకారం ఆ విధముగా ఒక సంవత్సర కాల వ్యవధితో నియమింపబడుతున్న అధికారం కలదు. రెండు సంవత్సరములు ఉంటే బాగుంటుంది, అని, ఇప్పుడున్న ఒక సంవత్సరపు పదవీ కాలవ్యవధి చాలా స్వల్పంగా ఉన్నట్లు అనుభవ రీత్యా స్పష్టమైంది. రెండు సంవత్సరాల మార్పు చేస్తూ ఎమెండుమెంట్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాలు చాలా తక్కువ మూడు సంవత్సరాలకు పెంచాలని గౌరవ సభ్యులు కొందరు అభిప్రాయాలు వ్యక్త పరిచారు. చాలా విషయాలు గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించినప్పుడు బిల్లులకు సంబంధించినవి ~~అని~~ ~~అని~~ ప్రస్తావించినప్పుడు గౌరవసభ్యులు అంత ఊరికినే మాట్లాడరని నేను అనుకున్నాను. దీనికి సంబంధించిన డిమాండ్లు ఎట్లాగూ గిరిటన్ అవుతాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ రోజు వారు ఆవిధముగా మాట్లాడినట్లు తెలిసిపోయింది. మంచిగా మేకు కొంప్లెమెంట్లు ఇవ్వాను. ఈ పద్ధతిలో జరిగినప్పుడు నీజమే - వాల్సు ఎంతో ఆవేదనతో, ఉత్సాహంతో చెప్పినప్పుడు - కోర్టులు తక్కువగా ఉన్నాయన్నారు. చట్టం చేసినంత మాత్రాన కోర్టులు ద్వారా తీర్పు చెప్పడానికి తగు విధంగా పరిష్కారం కల్పించమన్నారు. లేడీ జడ్జిలు, లేడీ మెజిస్ట్రేట్స్ లేడీ జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ ను ఎక్కువగా అపాయింట్ చేయాలని కొందరు కోరారు. స్పెషల్ లేడీ కోర్టులు కూడా పెడితే బాగుందని, వరకట్నపు వాపులకు సంబంధించిన ఎమెండుమెంట్లు తెస్తే బాగుంటుందని కొందరు గౌరవ సభ్యులు సలహా ఇచ్చారు. అపాయింట్మెంట్స్ ప్రాసిక్యూటర్స్ విషయంలో కొందరు తమ అభిప్రాయాలు సెలవిచ్చారు. అధ్యక్షా, నేను గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రపంచ మహిళా దినోత్సవాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆనాడు మొట్టమొదటి వర్యులుగా సెక్షన్ 354ను ఇదే శాసన సభలో ఎమెండు చేసి ఎప్పుడూ ఎక్కడా లేని పద్ధతిలో రెండు సంవత్సరాలు ఉన్న శిక్షను 7 సంవత్సరాల పరిమితికి నిర్దేశించడం జరిగింది. దానిని నాన్ బెయిలబల్ ట్రియబల్ బై సెషన్స్ కూడా మనం ఎమెండుమెంట్లు చేసుకున్నామన్నప్పుడు స్త్రీలకు మనం రక్షణ కల్పించాలని సంఘంలో స్త్రీల పట్ల అత్యాచారాలు ఎవరు జరిపినా, వాళ్లు ఎవరయినా కానీ వాళ్లపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలన్న ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఇది. ప్రాసిక్యూషన్ రూల్స్ అన్నీ కూడా ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం త్వరలో అమలులోకి తెచ్చడానికి అన్నీ ప్రయత్నాలు సిద్ధం చేసింది. ప్రాసిక్యూషన్ రూల్స్ రావడం వల్ల ఈ ప్రాసిక్యూటర్స్ అపాయింట్మెంట్స్ విషయంలో తగు పద్ధతి లోపల చట్టప్రకారం అపాయింట్మెంట్స్ జరిగే పద్ధతిలో తీసుకోవడానికి ఉద్దేశిస్తూ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లో ఎమెండుమెంట్లు మరియు సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో ఉంచుకుంటూ ఈ ప్రాసిక్యూటర్స్ డ్యూరెక్టు రిక్యూట్మెంట్ ఎంతమంది, ప్రొమోషన్స్ మీద ఎంతమందిని తీసుకోవడానికి అది వీలయ్యే పద్ధతిలో నిర్దేశిస్తూ ప్రాసిక్యూషన్ రూల్స్ ను కూడా రూపొందించడం జరిగింది. ఇది ఒక పటిష్టమయిన వ్యవస్థగా రూపొందించడానికి కూడా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువగా కోర్టులు కావాలన్నారు. నీజమే రాష్ట్రంలో ఈనాడు ఉన్నటువంటి లిటిగేషన్, పరిస్థితిని, పెండెన్స్ ఆఫ్ కేసెస్ ను దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు చాలా చోట్ల కొత్తగా కోర్టులు పెట్టవలసిన అవశ్యకత,

అవసరం ఎంతయినా ఉందని గౌరవ సభ్యులు ఏదయితే వ్యక్తపరిచారో ఆ యొక్క అభిప్రాయంతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. But, we have our own constraints and restraints financially. అయినా కూడా ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్త కోర్టులు ఎక్కడెక్కడ ఏర్పాటుచేయాలన్న విషయంలో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు కూడా సబ్మిట్ చేసింది. ఆ రిపోర్టును త్వరలోనే పరిశీలించి కమిటీ అభిప్రాయాలను డ్యూషిల్ ఉంచుకుంటూ ఇంకా ఏవయినా, ఎక్కడయినా ఉంటే వాటిని కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. తేదీ కోర్టుల విషయంలో ఆల్ రెడీ ప్రత్యేకమయిన మహిళా న్యాయ స్థానాలు ఫంక్షన్ అవుతున్నాయి. అయినా తక్కువగా ఉన్నాయి ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని గౌరవ సభ్యుల సూచన దానిని తప్పకుండా పరిగిననలోకి తీసుకుంటాము. భవిష్యత్తులో వాటిని కూడా కన్సిడర్ చేయడం జరుగుతుంది. డౌరీ డెప్సీ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు ఎమెండుమెంటు గురించి ప్రస్తావించారు. మహిళా సభ్యులు, కొందరు గౌరవ సభ్యులు, మిగతావారు కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఆల్ రెడీ ఇ.పి.సి ఈడ్ ఎమెండేడ్. 304-బి ఏదయితే ఉన్నదో ఈ విధంగా డౌరీ డెప్సీ లోపల పివాహం అయిన ఇంత కాలంలో మరణం సంభవించే పరిమితి లోపల 7 సంవత్సరాల లోపల మరణం సంభవించే దానికి ప్రొజెంషన్ ఎవరయితే అపరాధులుగా పెట్టారో వాళ్ళ మీద ప్రొజెంషన్ ఉండే విధంగా చట్టాన్ని రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. Burden of proof is kept on them. అని కూడా ఈనాడు క్రిమినల్ చట్టంలో, burden of proof is always on the prosecution. బట్ ప్రెసిపిటీవల్ కోకి వోయినప్పుడు, burden of proof lies on the accused, if it is on the statute. So, there is now the Amendment. కాబట్టి ఇది కూడా జాగ్రత్తగా తీసుకోవడం జరిగింది.

ఫుమన్ అట్యాచివ్స్ సెల్ రాష్ట్రంలో ఫంక్షన్ అవుతోంది. ఎక్కడయినా కూడా స్ప్రిలమైన అత్యాచారాలు జరిగి వారు చెప్పుకోలేక, న్యాయవాదులను పెట్టుకోలేని పరిస్థితి ఉంటే ఈ మధ్యనే రాష్ట్రంలో లేగల్ ఎయిడ్ బు ఫూర్ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న మొత్తం ఛేఫ్ జస్టిస్ లతో సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తితో సెమినార్ కండక్ట్ చేయడం జరిగింది. రెండురోజుల పాటు జరిగిన ఈ సెమినార్ లో లేగల్ ఎయిడ్ బు ఫూర్ ఏదయితే ఉన్నదో దాని క్రింద నిస్సహాయులైన వాళ్ళకు సహాయం అందించి చట్టపరంగా వాళ్ళకు లాభం కలిగించే పద్ధతీతో చర్యలు రూపొందించడం జరుగుతోందని కూడా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెండు బిల్లులు పైన మాట్లాడిన అందరూ దాదాపు మద్దతు పరిపూర్ణంగా ప్రకటించినందుకు వారందరికీ హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సమరసింహారెడ్డిగారు కేసు బాగానే చెప్పారు.

ఈ చట్టాన్ని చేసి అక్కడ పెడుతున్నారు. శిక్షలు మాత్రం సున్న. ఇంతవరకూ ఆ చట్టాల క్రింద ఎంతమందికి శిక్ష వేసారు? వారు అదయింది, ఇదయింది అని తెప్పడానికి బాగున్నాయి. వరకట్న నిషేధం, చిన్నపిల్లల పెళ్ళిళ్ళు చేయవద్దు, కొల్పి చంపవద్దు అన్నది కూడా చట్టంలో కేవలం ప్రజలకు చూపించడానికి తప్ప, అమలు పరచడానికి కాదు అన్నట్లు ఉంది ఇక్కడి వ్యవహారం. అంత కాకుండా మన కళ్ళ ముందు గుమ్మడి కాయలు దొర్లిపోతున్నా దొరకనే దొరకవు. దొరికినా అవగించంత దొరికితే ఎక్కువ. ఆసలు సమస్య చేసిన దాని కన్నా అమలు పరచే దాని మీద ఎంత శ్రద్ధ ఉంది? ప్లబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ గురించి వారు చెప్పారు. డి.జి.ల అపాయింట్మెంట్ ఎంత

చక్కగా ఉందో పూజలందరికీ ఎరుకే. రాష్ట్రంలో ఉన్న అందరికీ తెలుసు. ఇక్కడ కూర్చున్న సభ్యుల కందరికీ తెలుసు.

శ్రీ ధీ.కె. :- మీరు పెన్సిడెంటు అగగండి. మిగతావే వద్దు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- పెన్సిడెంటునే అడుగుతున్నాను. ఏ పద్ధతులలో అమలు జరుగు తున్నది?

శ్రీ ధీ.కె. :- పూర్తి చేయండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- పూర్తి కాదు. కోర్టులో స్టే వస్తే గవర్నమెంటు ఆ స్టేను వెకేట్ చేయించలేని టి.పి.లు ఉన్నాను. చెప్పకుంటే పరువు పోయే పరిస్థితి. ఇదే సమరసింహారెడ్డిగారు రెవెన్యూమంత్రిగా ఉంటూ వాగ్దానం చేశారు. 15 రోజులలో స్టే వెకేట్ చేయిస్తామని అదేం పెద్ద పని అన్నారు. ఇప్పటికీ దాని గురించి మాట్లాడే దిక్కులేదు. ఇట్లాంటి పృథుత్వాలు ఎన్నో మారిపోయాయి. మంత్రులు ఎంతమందో మారుతుంటారు. అలాంటి పద్ధతులలో ఆపాయింట్ మెంటున్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- లా మినిష్టరుగారు...

శ్రీ ధీ.కె. :- స్పీకర్ క్లారిఫికేషన్స్.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- స్పీకర్ క్లారిఫికేషన్స్. నేను ఒక్కటే వారినీ అడుగు తున్నాను. నాకు సభను ఎందుకు మిస్గొడ్ చేసారో నాకు అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- ఏం మీస్ గొడ్ చేశాను?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మొదట ఇదేమీ లేదయ్యా - షెడ్యూల్లో చేర్చడమే అంటే అయిపోయేది వారు అడిగినప్పుడు. ఇన్ని గంటలు వర్క లేకుండా జరిగిపోయేది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- చెప్పాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- క్లారిఫికేషన్ అవలెదు. మొదట వారు ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఇంత చర్చ జరిగింది.

శ్రీ ధీ.కె. :- వారు మొదట చెప్పారు. డిమాండ్లు వస్తాయో, లేదోనని గిలిటెన్ అవుతాయేమోనని మెంబర్స్ అంతా మాట్లాడారని మంత్రిగారు అన్నారు. వారు కూడా సమాధానం అట్లాగే చెప్పారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారు చాలా చక్కటి పూర్తి చేశారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- షెడ్యూల్లో చేర్చడానికి ఎవరికీ అభ్యంతరం లేని అంశాన్ని మొదట ఎక్స్ పెన్డింగు చేయకుండా అందరితో మాట్లాడించారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- నేను చెబితే వింటే కదా. మాట్లాడాలి, మాట్లాడాలి మళ్ళీ డిమాండ్స్ మీద భాన్సు వస్తుందో, లేదోనని కొట్టండి అవకాశం వచ్చిందే అని కొడుతుంటే నెనెక్కడకు పోవాలి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అందరూ కొట్టారని మీరు అందరికీ కొట్టకండి.

Chairman:- The question is:

"That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991, be taken into consideration."

The Motion was adopted.

Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Chairman:- The question is:

"That Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991, be passed "

Chairman:- Motion moved.

The question is:

"That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991, be passed."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

(Pause)

Chairman:- The question is:

"That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1991, be taken into consideration."

The Motion was adopted.

(Pause)

Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Chairman:- The question is:

"That Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clauses 2,3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

"The Panchayat Raj Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 1990 be taken into consideration."

Chairman:- Motion moved.

శ్రీ ఎం.బి. దావోన్:- అధ్యక్షా, ఇవాళ 1991 సెప్టెంబర్ 24వ తేదీలో ఉన్నాము. కానీ బిల్లులు పాతవే. వాటి గురించి వివరణ ఇవ్వాలి. బెంగారెడ్డి బదులు ప్రసాదరావుగారిని అమెండు చేసుకోమనండి. వేర్లు తప్పు ఎలా మార్చాడారి.

శ్రీ ఎం.బి. దావోన్:- ఆ బిల్లులో బెంగారెడ్డిగారు పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగా ఉన్నారు. ఆయన ముఖ్యమంత్రి.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి:- ఈ బిల్లులో ప్రకటన మీద పన్ను చేయవచ్చు అని చెబుతున్నారు. ఆ ప్రకటన నుంచి కొన్నిటిని మినహాయించారు. ఈ మినహాయింపు తరువాత మనకు ఏమే కనబడడం లేదు. దేని మీద పన్ను వేస్తారో కాస్త మంత్రిగారు వివరిస్తే బాగుంటుంది. అది ఎలా పంచాయతీ బోర్డుకు ఆదాయం అనుకుంటున్నారు? ఏమిటో మీద పన్ను వేయాలి? ఆ పన్ను నుంచి మినహాయించినవి ఏవే? కొన్ని సెక్షన్స్ డిలీట్ చేస్తామన్నారు. డిలీట్ చేసినవి ఏవే? ఉన్నాయి వివరణ ఇవ్వాలి. ఆ సెక్షన్స్ డిలీట్ చేస్తే ఏమి అర్థంవస్తుంది? ఉన్న సెక్షన్స్ కు ఏమి అర్థం వస్తుంది? ఇదివరకు స్పీకర్ గారు రూలింగ్ ఇచ్చి ఉన్నారు. ఓరిజినల్ సెక్షన్స్ ఏమిటి? ఎందుకు డిలీట్ చేయమంటున్నారు. అనే దానికి కారణం చెప్పాలి. ఇప్పుడు అమెండ్ చేస్తే ఏమి మంటుందనేది వివరణ ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ఆ అమెండ్మెంట్ లేకుండా పోయింది. ఇలాంటి పద్ధతితో ఎందుకు చేస్తున్నారు. ఇవి లేకుండా అర్థం చేసుకోవడం తప్పు. అప్పుడు ఇప్పుడు అయింది. నేను ముందునే ఉన్నాను. కనీసం సభ్యులకు ఒక చట్టం అయినా ఉన్నప్పుడు వివరణ ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ఓరిజినల్ పిన్స్ పర్ యాక్టును సభ్యులు తెలుసుకోవలసిన వాక్కు ఉన్నది. బిల్లులో మార్పులు ఉంటే

ఒకటో, రెండో బిల్స్ వంటాయి. ఇంత మంది సభ్యులు వెళ్లి చూసుకోవడం కూడా కష్టం అవుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడి 1956వ సంవత్సరం నుంచే ఇవాళ్టి వరకు చూసుకుంటే ఇన్ని సంవత్సరాలు అయింది. చట్టంవేసి సభ్యులకు ఇచ్చే గతి లేకపోతే ఎందుకు? బోలెడు డబ్బులకు లక్షలకు లక్షలు కాగితాలకు తగలేస్తూ వున్నాము. ఓరిజనల్ చట్టం చూసుకొని ఈ మార్పు ఇది, దీని వలన ఈ అర్థం వస్తుందని సభ్యుడు అర్థం చేసుకోగలిగిన పరిస్థితి కూడా లేకపోవడం దురదృష్టం అని చెప్పాలి. అసలు ఈ శాసన సభలో వున్న విధాన లోపం అని చెప్పవలసిన అవసరం కనబడుతున్నది. అందుకని మంత్రిగారు దయచేసి ఆ భాగం వివరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జంగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ప్రత్యేకంగా ఈ 25/90 అమెండ్మెంటు 1978వ సంవత్సరంకు పూర్వం శాసన సభ ఎన్నికల లిస్ట్ గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికల లిస్ట్ సెవరేటీగా తయారు చేయడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలకు సంబంధించి ఓటు వేసే వయస్సు 20 సంవత్సరములకు వున్నప్పుడు శాసన సభ ఎన్నికల నిమిత్తం తయారు చేసిన ఓటర్ల జాబితాలో గ్రామ పంచాయతీలకు అవసరం అయ్యే విధంగా వాటి భాగాలతో మార్పు చేయడం జరుగుతుంది. 1978వ సంవత్సరం గ్రామ పంచాయతీ విషయంలో వోటు వేసే వయస్సు తగ్గించిన దరిమిలా గ్రామ పంచాయతీ చట్టంలో ఓటర్ల జాబితా తయారు చేసే విషయంలో తగు మార్పు చేయడం జరిగింది. భారత రాజ్యాంగం 61వ సరళణ ద్వారా వోటు వేసే వాక్కు 21 సంవత్సరాల నుంచి 18 సంవత్సరాలకు తగ్గించడం జరిగింది. దాని ప్రకారం గ్రామ పంచాయతీ ఓటర్ల జాబితా శాసన సభ ఎన్నికలకు తయారు చేసే జాబితా ఒకే విధంగా వుండాలని ప్రభుత్వం భావించింది. కనుక గ్రామ పంచాయతీ చట్టం 1975వ సంవత్సరంలో వున్న విధంగా సవరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. దీని వలన ప్రభుత్వ వ్యయం బాగా తగ్గుతుంది అనే ఉద్దేశ్యంతో ఓటర్ల లిస్ట్ తయారు చేయడం జరిగింది. రెండవ దానిలో 1964వ సంవత్సరం గ్రామ పంచాయతీ చట్టం 69వ సెక్షన్ లో గృహములపై పన్ను కారగారములపై పన్ను పనులు చేసే అధికారం యివ్వబడింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మునిసిపాలిటీ చట్టంలో 114వ సెక్షన్ నుంచి 119వ సెక్షన్ వరకు పొందు పరచిన రీతిలో గ్రామపంచాయతీలకు అదనపు సవరణ సమకూర్చే ఉద్దేశ్యంతో వాటి ప్రకటనపై పన్ను మేజరి గ్రామ పంచాయతీలలో ఏదయినా ఖాసాంగ ప్రదేశాలలో అడ్వర్టైజ్ మెంట్స్ చేసుకున్నప్పుడు వాటికి పన్ను విధించే దానికి గ్రామ పంచాయతీలకు అధికారం యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- దానిలో కొన్ని మార్పులు ఆ మిగిలినవి ఏమిటి?

శ్రీ జంగం ప్రసాదరావు:- గ్రామ పంచాయతీలకు లోబడి వున్న పేదన భూమి, భవనం, గోడ, హార్వర్టింగు లెక్కలకు వున్నప్పుడు వాటిని ప్రకటనను మొత్తం ప్రదర్శించు లేక అమర్చు లేక ఉన్న రాష్ట్ర అడ్మినిస్ట్రేషన్ ప్రకటన వ్యక్తియు, లేక వ్యక్తులకు అయినను, ప్రాంతీయమైనను పేదన స్థలములో పేదన ప్రకటనను ఏ రేట్ గా వసూలు చేయుచు కన్సెంటును, పన్ను ప్రకటన వ్యక్తియు అమర్చు నయించిన, ప్రదర్శించుచున్న అమర్చునో అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేసిన, లేక వ్యక్తులకు కన్సెంటును, పన్ను ప్రకటన ప్రకటనను జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు యొక్క అమర్చునో గ్రామ పంచాయతీ కార్యవర్గములో జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు రెండింటి వాపున అడ్మినిస్ట్రేషన్ రేట్ గా మరియు పేదన భూమి యంపకు లోబడి ఉన్న కిక్కిన పన్నును చెల్లించవలెను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఎన్నికల వయసునుండి ఎన్నికల వయసు 21 నుండి 18 కు తగ్గించడం జరిగింది. దీని వలన ప్రభుత్వ వ్యయం తగ్గుతుంది అనే ఉద్దేశ్యంతో ఓటర్ల లిస్ట్ తయారు చేయడం జరిగింది. రెండవ దానిలో 1964వ సంవత్సరం గ్రామ పంచాయతీ చట్టం 69వ సెక్షన్ లో గృహములపై పన్ను కారగారములపై పన్ను పనులు చేసే అధికారం యివ్వబడింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మునిసిపాలిటీ చట్టంలో 114వ సెక్షన్ నుంచి 119వ సెక్షన్ వరకు పొందు పరచిన రీతిలో గ్రామపంచాయతీలకు అదనపు సవరణ సమకూర్చే ఉద్దేశ్యంతో వాటి ప్రకటనపై పన్ను మేజరి గ్రామ పంచాయతీలలో ఏదయినా ఖాసాంగ ప్రదేశాలలో అడ్వర్టైజ్ మెంట్స్ చేసుకున్నప్పుడు వాటికి పన్ను విధించే దానికి గ్రామ పంచాయతీలకు అధికారం యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అయ్యా జగపతిరావుగారు దయచేసి చదవండి. ఇందులో మనకు అర్థం అయింది ఏమిటంటే దీనిలో వ్యాపారస్థులను మినహాయించారు. మరి దేనికి వేయవలయునో అర్థం అయ్యే పద్ధతిలో లేదు.

ఛైర్మన్:- రాఘవరెడ్డిగారు తమరు సీనియర్ మెంబర్. ఏదయినా అనుమానం వస్తే అడగండి. ఎక్కువగా అడిగి ఆయనను కన్ఫ్యూజ్ చేయవద్దు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సీనియర్ మెంబర్ను అయితే నోరు మూసుకొని కూర్చోమంటారా? దేని మీద వేస్తున్నారు, దేని మీద వేయడం లేదు, ఆ పన్ను వలన వాళ్ళకు ఆదాయం వచ్చే మార్గం ఏదో చెప్పాలని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- బుక్స్ సప్లయ్ చేశాము. అనుమానించ వద్దు. దయచేసి చదువు కొని ఆమోదించాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- దయచేసి చదవండి. అట్టి ప్రకటన దేన్నె పదర్శింపబడినదో ఆ భూమి యందు, లేక భవనంలోపల సాగింపబడుచున్న వ్యాపారమునకు లేక వర్తకమునకు లేక అట్టి భూమి లేక భవనము యొక్క లేక అందలి పస్తువుల యొక్క ఏదేని విక్రయమునకు లేక అద్దెకిమ్ము టకు లేక అట్టి భూమిపై లేదా భవనములో జరుపబడెడు ఏదేని విక్రయమునకు, వినోద కార్యక్రమ మునకు లేక సమావేశమునకు సంబంధించిన దానికి మినహాయింపు అన్నారు. ఇది తేని వేసిన తరువాత ఇంక ఏమి మిగిలింది? దేని మీద పన్ను వేస్తారు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు బిల్లు మూన్ వేసినప్పుడు, గౌరవ ? సభ్యులకు స్టేట్ మెంట్ ఆఫ్ అట్రైక్స్ అండ్ రేజిస్ట్రి అన్న ఈ బిల్ ఉద్దేశ్యం, కారణాలు ఇవన్నీ రా తెలవడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చదవలేదాయె వారిని కన్వీన్స్ చేయడంకోసం చదివే ఎక్సిప్లెయిన్ చేస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము చదివాము.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మీరు చదివే వుండవచ్చు, నాగేశ్వరరావుగారూ మిగిలిన వాళ్ళు చదవకపోవచ్చును కదా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సమరసింహారెడ్డిగారిని అడిగేది ఏమిటంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలనా చట్టం 61 నుండి 144 ఉంది. ఈ చట్టం ద్వారా తగిన నోటీసు యిచ్చి పన్ను విధించి వసూలు చేయడానికి అధికారం యివ్వడం ద్వారా రాష్ట్రంలో గ్రామ పంచాయతీలకు అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. ఇది ఈ బిల్లు ఉద్దేశం. దీనిగురించి వివరంగా చెప్పమంటున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇందులో రెండు ఉద్దేశ్యాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మొదటిదానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. మిగిలింది రెండవది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇందులో రెండు లింక్స్ ఉన్నాయి. మొదటిదానికి అభ్యంతరం లేదన్నారు. ఇక రెండవ లింక్ గురించి పరిపాలక చట్టంలో పేర్కొనబడిన విధిమార్గం ప్రకారం పన్ను విధించి ఆదాయాన్ని పెంచుకుంటున్నారో, అదే పద్ధతిలో వసూలు చేస్తున్నారో, అదే విధంగా

గ్రామపంచాయతీలకు కూడా అదేవిధంగా వనరు క్లియర్ గా చెప్పబడింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మినహాయింపులు చూడండి.

నదో ఆ భూమియందును, లేక భవనంలోపల సాగించబడుచున్న

లేక అట్టి భూమి లేక భవనము యొక్క లేక అందరి ఏదేని

విక్రయమునకు లేక అద్దెకిచ్చుటకు లేక అట్టి భూమిపై లేదా భవనము

విక్రయమునకు, వినోద కార్యక్రమమునకు లేక సమావేశమునకు మినహాయింపు

వ్యాపారానికి మినహాయింపు, వర్తకానికి మినహాయింపు, అమ్మకానికి మినహాయింపు. ఇం

యింపు లేదు దేనికి?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- దయచేసి గౌరవసభ్యులు 72-ఎ చూడండి. క్లియర్ గా, నేను పరువుకాను. పేజీ 19లో ప్రకటనలపై పన్ను. ఇది గ్రామపంచాయతీ చట్టంలో ఉద్దేశించబడిన ఎమెండ్మెంటు. ఏదేని భూమి, భవనము, గోడ, హార్డింగు లేక కట్టడముపై ఏదేని ప్రకటనను నిలుపు, ప్రదర్శించు లేక అమర్చు లేక వున్నదానికి అట్లేవుండు, ప్రతివ్యక్తియు I think it is abundantly clear. లేక పబ్లిక్ థింగ్స్ ను, పబ్లిక్ థింగ్స్ ను, ఏదేని స్థలములో ఏదేని ప్రకటనను. ఏ రీతిగాపెన్ననూ పబ్లిక్ కు - నాకు తెలిసిన పద్ధతిలో చట్టాన్ని చదవాలంటే 2, 3 సార్లు చదివితే లాభం లేదు. వంద సార్లు చదివితే వంద విషయాలు తెలుస్తాయి. ఒకసారి చదివితే పదివారు అన్న పద్ధతిలో నేను. I am being trained. పబ్లిక్ కు కనిపించునట్లు పెట్టబడిన ప్రతి ప్రకటనపై జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు యొక్క ఆమోదముతో గ్రామపంచాయతీ తీర్మానము ద్వారా సిద్ధార్థం చేయునట్టి రేట్లు వాపున అట్టి రీతిగా మరియు అట్టి మినహాయింపులకు లోబడి తెక్స్ కట్టిన పన్నును చెల్లించవలెను. The condition is that the Gram Panchayat must pass a resolution and it must be approved by the Zilla Parishad అయితే ఈ రేట్లు ఈ విషయమున ప్రభుత్వము విహితపరచు గరిష్ట మరియు కనీస పరిమితులకు లోబడియుండవలెను. These are the specifications. అంతేకాక, ఒక బహిరంగ సమావేశమును గూర్చిన, అంటే పబ్లిక్ మీటింగ్ కు సంబంధించిన లేక, ఏదేని శాసన సభాసభ నియామకమునకు లేక గ్రామ పంచాయతీకి, మండల ప్రజా పరిషత్తుకు లేక జిల్లా పరిషత్తుకు ఎన్నికకు గూర్చిన ప్రకటన అంటే ఎలక్షన్ కు సంబంధించి అట్టి దానికి ఎన్నిక విషయంలో అభ్యర్థిని గూర్చిన ఏదేని ప్రకటన నోటీసుపై ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద ఎటువంటి పన్ను విధించరాదు. అంటే అధ్యక్షా. What I mean to say is ఎలక్షన్ సందర్భంగా పోస్టర్ పెట్టుకున్నా, కటాల్డ్స్ పెట్టుకున్నా వాటికి మినహాయింపు యివ్వడం జరిగింది. ఎడ్వర్ టైజ్ మెంట్స్ కు మినహాయింపు కాదు. అయితే ఇంకా స్టేషన్స్ అంటే ఏదేని భవనపు కిటికీలోపల ప్రదర్శించబడు వట్టియు, ఇంకా పెడతాదు. బుద్ధి పుట్టినప్పుడు కిటికీ తెరుస్తారు. దానిని మినహాయింపులోకి తీవడం. అట్టి ప్రకటన దేన్నో ప్రదర్శించబడిందో ఆ భూమియందు, లేక భవనంలోపల సాగించ బడుచున్న వ్యాపారమునకు లేక వర్తకమునకు లేక అట్టి భూమి లేక భవనము లేక అందరి ఏదేని స్థలము యొక్క ఏదేని విక్రయమునకు లేక అద్దెకిచ్చుటకు లేక అట్టి భూమిపై లేదా భవనములో ఉంచబడు ఏదేని విక్రయమునకు, వినోద కార్యక్రమమునకు, సమావేశమునకు సంబంధించిన లేక ప్రకటన దేన్నో, దేముడే ప్రదర్శించబడినదో, ఆ భూమి లేక భవనము యొక్క పేరుకు, లేక అట్టి భూమి లేక భవనము యొక్క పోంతారు, లేదా ఆక్రమణదారు యొక్క పేరుకు సంబంధించిన.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను అడిగింది బి. వినోద కార్యక్రమం లేదన్నారు. వినోద కార్యక్రమం ఇది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- ఆ భవనం కాదు. పబ్లిక్ భవనం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- దయచేసి వినండి. ఇవి అన్ని మీనాహాయింపిన రైతులు
ఏమి వుంటాయి పన్నులు చేయడానికి అనేది నేను అడిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మునిసిపాలిటీలో జెడ్డు బోర్డు ఏర్పాటు కావాలని ప్రభుత్వం వ్యతిరేకంగా నిర్ణయించి పేరుడానికి స్కోప్ వుంటుందీ.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇక్కడ అటాగే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- గ్రామాలలో ఎవరు పెడుతారు బోర్డు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- పెట్టకపోతే లేదు.

ఛైర్మన్:- ఉన్న చోటనే - పంచాయతీలో సినీమా హాల్స్ వుంటాయి, లేకపోతే ఒక ఫ్యాన్సీ షాప్ వుంటుంది, ఒక చిట్టల కొట్టు వుంటుంది, వాడు ఏదో పబ్లిసిటీ కొరకు గోడ మీద వ్యాప్తాడు గదా. టాక్స్ పడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అంటే ఉన్న నాల్గింటికి ఉపయోగపడుతుంది, మిగతా వాటికి లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- ఒకవేళ బోర్డు పెట్టుకుండా షాప్ పెడుతాడు. అటువంటి వారికి షాప్స్ వేయవచ్చు?

ఛైర్మన్:- అంటే మీరు చెప్పిన ప్రకారం అయితే చిన్న కిరాణీ కొట్లు, కిళ్ళీ ఇడ్డీకి కూడ పన్ను వేయవలసి వస్తుంది, అది న్యాయం కాదు. పబ్లిసిటీ కొరకు బోర్డు పెట్టిన దానికి పన్ను యిది.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- బోర్డు పెట్టకపోతే?

ఛైర్మన్:- బోర్డు పెట్టకపోతే ఏమీ లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- మొత్తం గ్రామములో బోర్డు పెట్టారు.

ఛైర్మన్:- పెద్ద వ్యాపారం చేసే వారు బోర్డు పెట్టుకుండా వుండరు. చిన్న కిరాణీ కొట్టు వాడు గానీ చిన్న కిళ్ళీ కొట్టువాడు గానీ పెట్టకపోవచ్చు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తాము పేజీ 22లో (సి) (ఈ) కూడ చదవండి. It makes things much more clear.

(సి) లో, ప్రకటన దేన్నో ప్రదర్శింపబడినదో ఆ భూమి లేక భవనము యొక్క పేరుకు, లేక అట్టి భూమి, లేక భవనము యొక్క నొంతదారు లేదా ఆక్రమణవారు యొక్క పేరుకు సంబంధించిన ఏదేని ప్రకటన, లేక

(ఈ) భూమిని లేక భవనమును విక్రయించుటకై లేక అద్దెకిచ్చుటకై అట్టి భూమి లేక భవనముపై ఉంచబడిన ఏదేని నోటీసు, అని చెప్పబడింది. అంటే టు-టైట్ అని పెద్దగా బోర్డు పెడు తారు, అటువంటివి అన్ని - they cannot be taxed.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- ఏమిటండీ?

ఛైర్మన్:- 'ఈ ఇల్లు అమ్ముబడును,' యీ ఇల్లు అద్దెకు యివ్వబడును' అని పెడుతాడు, అంటే టాక్స్ టాక్స్ లేదు.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- ఎవరైనా గౌరవ సభ్యులు తమ సేమ్ ప్లేస్ ఇంటి ముందు పెడుతారు గదా. దానికి కూడ గ్రామ పంచాయతీ వారు పన్ను వేస్తారా? ఏదైనా పార్టీ కార్యాలయం బోర్డు పెట్టుకుంటారు...

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- There is nothing new Sir.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- మా దేవరకొండ గ్రామ పంచాయతీ వుంది. ఏ పార్టీవారు అయినా పార్టీ కార్యాలయం బోర్డు పెట్టుకుంటే పన్ను కట్టాలా? నేను నేమ్ బోర్డు పెట్టుకుంటే పన్ను కట్టాలా?

ఛైర్మన్:- వ్యాపార నిమిత్తం పబ్లిసిటీ అయితే అన్నారు గానీ వ్యక్తిగతంగా అని లేదు గదా.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, పార్టీ పేరు పెట్టుకున్నా. వారి పేరు పెట్టుకున్నా, పన్ను వేసే పరిస్థితి లేదు. కొన్నింటికి రాయితీలు యివ్వాలి గాబట్టి యివ్వడం జరిగింది తప్ప వేరే వుద్దేశం లేదు. పార్టీ పేరుతో వున్న దానికి, మీ పేరుతో వున్న దానికి ఎక్కంప్షన్ ఇస్తాం.

ఛైర్మన్:- రెండు కలిపి మాట్లాడితే బాగుంటుంది, ఇప్పుడు గం. 7-45 అయింది. ప్రసాద రావుగారు, మీరు రెండవది కూడ మూవ్ చేస్తే బాగుంటుంది.

(4) 1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపంచాయతీల (సవరణ) బిల్లు

Minister for Panchayati Raj (Sri Jalagam Prasada Rao):- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 1990, be taken into consideration."

Chairman:- Motion moved. Now discussion please. Shri B. Satyanarayana Murthy will begin.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి (పరవాడ):- గత రెండు ఏండ్ల నుండి జె.ఆర్. ప్లే. అమలు చేయడం జరుగుతుంది. ఆ జె.ఆర్. ప్లే నిధులను జాతీయ బ్యాంకులలో పెట్టి గతములో సర్పంచులు గ్రామాధిపతి కార్యకర్తలకు వినియోగించేవారు. తమిళనాడు, గతములో పెన్షీ బెంగాల్ లాంటి కొన్ని రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వ బ్రిజర్ ద్వారా ఖర్చు పెడుతున్నారనే వుద్దేశముతో యిక్కడ కూడ అలాగే చేయాలని యి బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. జె. ఆర్. ప్లే వచ్చిన తరువాత సర్పంచులు యింతవరకు కాంట్రాక్టర్లలాగా వుండిపోయారు. ఎప్పుడైతే యి బ్రిజర్లో ఎకంటు పెడుతారో వారు గుమాస్తాల్లాగా తయారు అవుతారు. జాతీయ బ్యాంకులో జె. ఆర్. ప్లే నిధులు వున్నప్పుడు తమ పరిధిలో ప్రాంతాలలో వున్న జాతీయ బ్యాంకుల్లో వాటిని పెట్టడం వల్ల ఎప్పుడైతే వున్న అవకాశాలను తెలుసుకొని ఆ నిధులను సక్రమంగా వినియోగించుకునే పరిస్థితిలో ఉండాలి. మండలాధికారులకు, విస్తరణాధికారులకు కూడ వాటిని అవకాశం వుండాలి యి నిధులు కొనసాగుతూ వచ్చాయి. కానీ ప్రభుత్వ బ్రిజర్లో పెట్టుకున్న యి వేరే నిధులలో కలిపి అవకాశం వుంటే ఈ విషయములో మంత్రిగారు కూడా అవకాశం వున్నారని అంటుంటే యివరే నిధులు కూడా వాడుకుంటూ వున్నారని అంటుంటే జె.ఆర్. ప్లే

దానితో పాటు మేగతా ఎకౌంటు, యిటా రెండు కలిసినట్లయితే - జె. ఆర్. ప్లె. నిధుల సిద్ధాంతాలు వేరవున్నవి, ప్రభుత్వ నిధులకు సంబంధించిన సిద్ధాంతాలు వేరవున్నవి - ట్రెజరీలో సర్పంచులు చాలా యిబ్బందులను ఎదుర్కొన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. సహజంగా మన ప్రభుత్వ అధికారం బిల్లులకే ట్రెజరీవారు ఎన్నో యిబ్బందులను పెట్టి పరిస్థితిని మనము చూస్తున్నాము. ఈ రోజు యి బిల్లులను ప్రత్యేక ఖాతా ద్వారా గాకుండా ప్రభుత్వ ఖాతా ద్వారా తీసుకుంటే సర్పంచులు నిత్యం గ్రామాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మానే బదలుగా ట్రెజరీ ముందే కూర్చుండే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందుకని వేరైతే మన రాష్ట్రాన్ని ప్రత్యేకంగా తీసుకొని పూర్వము మాదిరిగానే జాతీయ బ్యాంకులో ఆ నిధులను వేసే పరిస్థితి కొనసాగిస్తే వాటిని సర్పంచులు సక్రమంగా వినియోగించే పరిస్థితి వుంటుంది. కాకపోతే సర్పంచులతో పాటు మరొకరిని కూడ నమినేట్ చేసే అవకాశం వుంది. ఈ జె. ఆర్. ప్లె. నిధులకు సంబంధించి ఒక వైస్రణాధికారిని, ఒక మండలాధికారిని సెకండ్ ఎకౌంటు కొరకు పడితే ఆ నిధులు సక్రమంగా వుండే అవకాశం వుంటుంది. కాని ప్రభుత్వ ఎకౌంటు ద్వారా పెడితే అవి క్లర్డ్ యి సర్పంచులకు ఎక్కువ యిబ్బంది కలిగే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందుకని యి బిల్లును మంత్రిగారు పునఃపరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండవ బిల్లు విషయం ఈనాడు 18 ఏండు, వున్నవారికి ఓటింగు వాక్కు కల్పించడం మంచి ప్రద్యోతమే ఓటర్ల జాబితా విషయములో పార్లమెంటుకు, శాసనసభకు మాదిరిగానే సంపాతీలకు కూడ తీసుకున్న చర్య మంచిదే. కాని గ్రామ పంచాయతీలకు ఓటర్ల లిస్టును తయారు చేస్తున్నప్పుడు అనేకమైనటువంటి అవకతవకలు చూస్తున్నాము. శాసనసభకు, పార్లమెంటుకు ఓటర్ల లిస్టును ఏ రకంగా అయితే పగడ్బందీగా చేస్తున్నామో, విధంగా చేసి దీనిని కూడ ఎలక్టును కమిషను పరిధిలోకి తీసుకొని విధంగా ఎలక్టోరోల్ తయారు చేయవలసిన అవసరమువుంది. గ్రామ గ్రామ పంచాయతీలకు ఓటర్ల లిస్టు అనే సరికి-రాజకీయాలు చోటుచేసుకొని స్థానిక నాయకుల ప్రభావం ఎక్కువగా పడే పరిస్థితి వుంది. ప్రత్యేకంగా గ్రామ పంచాయతీలకు అని గాకుండా శాసనసభకు, పార్లమెంటుకు ఏదేమైనా పబ్లిష్ చేస్తున్నాయో దానినే పంచాయతీలకు కూడ అమలు చేసే విధంగా లిస్టు తయారు చేయాలి. పంచాయతీ అనే మాటమాత్రము లిస్టులో ఎన్ట్రీ చేయకూడదు. గతములో గ్రామ పంచాయతీలకు వార్డు అనే పద్ధతిలో ఓటర్ల లిస్టు తయారు చేశాము. ఆ వార్డు ఎలా వున్నాయంటే, ఒక ఇయ్యు సీరియల్ గా పెట్టుకొని కంటిన్యూగా గ్రామ వివరి దాకా తీసుకున్నారు. దానివల్ల ఒక వార్డు మెంబరు ఆ ప్రాంతానికే పరిమితంగాకుండా పవర్ తంగా స్కాటర్ అయి కొనసాగే పరిస్థితివుంది. ఈ రోజు వార్డు మెంబర్లును తక్కువగా తీసుకుంటున్నాము. అందుచేత వాటిని రీ-ఎన్యూమరేట్ చేయింది ఆ గ్రామములో ప్రాంతంవారిగా తీసుకోవాలి తప్పితే సీరియల్ మెంబర్స్ చేయడం వల్ల వార్డులను సక్రమంగా వినియోగించే పరిస్థితి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మూడవది, ఇంతవరకు మనము వర్చువేశాము. పంచాయతీలకు వనరులు పెంచాలన్నప్పుడు సాధారణంగా గ్రామ పంచాయతీలలో ఎడ్యుర్మయిజ్ మెంట్లు చేసే విషయం చాలా తక్కువగా వుంటుంది. అవి సహజంగా మునిసిపాలిటీలకు ఎక్కువగా వుపమోగకరంగా వుంటాయి. గ్రామ పంచాయతీలకు వనరులు పెంచాలంటే గ్రామాలలో ఎడ్యుర్మయిజ్ మెంట్లు చేసే పరిస్థితి చాలా తక్కువగా వుంటుంది. పంచాయతీల వనరులు పెంచడానికి గతములో చట్టంలో వుంది. ఏమంటే - జె. ఆర్. ప్లె. వచ్చిన తర్వాత పాత చట్ట వనరులు పెంచడానికి కొంత ఎలోకేషను యిస్తున్నాము. కాని వాస్తవం

పెప్పాలంటే. గ్రామాలలో, మన్న వోరందోకులు, బంజరు, యినాటికి కూడ రెవెన్యూ అధికారుల పేతలో, వుంది ఒక్క సెంటు భూమిని కూడ సర్పంచులకు స్వాధీనపరచలేదు. పట్నం పగడ్డుంధిగా చేసి వోరందోకులు, బంజరును గ్రామ పంచాయతీలకు సంక్రమింపజేసిన నాడు, జి ఆర్ ప్లె ద్వారా మన్నులుంటే సామాజిక వనరులను ముఠాగించుకొని అత్యధిక వనరులు పెంచుకునే అవకాశం వుంటుంది గ్రామాలలో యి ఎడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంటు వలన సంవత్సరానికి రెండు మూడు వందల కంటే ఎక్కువ వచ్చే అవకాశం వుండదు. నిజానికి సామాజిక అడ్డువులను పెంచడం వల్ల ఎంతో ముషయోగం వుంటుంది, పంచాయతీ వనరులు పెంచుకొడానికి అవకాశం పరంగా సర్పంచులకు సంక్రమింపజేయాలి. ఈనాడు వరకు అవి రెవెన్యూ వారి గత్తాధిపత్యం క్రింద వున్నాయి. పంచాయతీ రాజ్ యాక్టులో చాలా అంశాలు మన్నవీ సర్పంచు తుజువా వద్దకు వెళ్లి భయపడే పరిస్థితి వుండకూడదు. పంచాయతీలకు అవి అన్ని సంక్రమింపజేస్తే యింకా వనరులు పెంచుకనే అవకాశం వుంటుంది గ్రామస్థాయిలో వనరులు పెంచుకొడానికి మరెన్నో అవకాశాలు మన్నవీ-చెరువులో, చేపలు పట్టుకొడానికి వీలుంటుంది. మా ప్రభుత్వ హయములో అలాంటి చెరువులను పంచాయతీలకు యివ్వాలనుకున్నాము. మత్స్య శాఖ వారిని కూడ యిన్వోల్వ్ చేసి పంచాయతీలకు వాటిని యిస్తే యింకా వనరులు పెంచుకొడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విషయం అలోచించాలి ఇవాళ పంచాయతీలు చాలా దీనావస్థలోవున్నవి. పంచాయతీలు కరంట్లు టిబ్బలు కూడా కట్టలేని పరిస్థితులో ఉన్నాయి. మనం ఈ గ్రామ పంచాయతీలకు వనరులు పెంపొందించవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రోజున పంచాయతీలకు ఇస్తున్నటువంటి పేరీకాపిజను పెంచుటకు అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఎన్టీఆర్ యిన్ మెంటు టాక్సు గురించి కూడా నేను చెప్పాలి. ఏవైతే పంచాయతీ పరిధిలో నీనీమా హాల్సు ఉన్నాయో వారెవరూ కూడా ఎన్టీఆర్ టియన్ మెంటు టాక్సు క్రింద ఒక్క రూపాయి కూడ కట్టడం లేదు. వారు కమర్షియల్ టాక్సు అధికారులను మేనేజ్ చేసుకొని కావాలిని సంవత్సరాల తరబడి ఆ డబ్బు అంతా వారే ఉంచుకొని పంచాయతీలకు నిధులు సక్రమంగా కట్టడం లేదు. వారు ఎప్పుడైతే కమర్షియల్ టాక్సు కట్టడం లేదో అది పంచాయతీలకు ఎడ్వైస్టు కావడం లేదు. దానిపై పర్పంచ్ కు ఎటువంటి అజమాయిషీ లేకుండా వోయే స్థితి ఉంది. అందువల్ల పంచాయతీ సర్పంచులకు ఆ ఎన్టీఆర్ టియన్ మెంటు టాక్సును డైరెక్టుగా వసూలు చేసే స్థితిని మంత్రిగారు కల్పించాలి లేదా ఆ ధియేటరుపై సి.టి.ఓకు ఏవీధిమైన అజమాయిషీ అధికారం ఉందో అదే అజమాయిషీ అధికారాన్ని సర్పంచుకు కలిగింపే విధంగా చేయాలిని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను దానిలో వనరులు పెంపొందించడానికి అవకాశాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. మేజర్ పంచాయతీల విషయం తమకు తెలుసు. ఎన్.హెచ్ రోడ్డు ప్రక్కన కోంతమంది ఎడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంటుకు పెట్టుకుంటే అని కూడా పట్నం ప్రకారం పంచాయతీలకు ఇవ్వాలి. నేషనల్ హెచ్ మేద ఉన్నటువంటి గ్రామాలకే అడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంటు వస్తాయి. కానీ ఏవైతే గ్రామ పంచాయతీలు ఎన్. హెచ్-5 ప్రక్కన ఉన్నాయో వాటికి ఎక్కువ ఎడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంటు ఉంటాయి. అవి ఆర్ ఆండ్ టి వారికీ, తేకవోతే ఎవరికో సంక్రమింపజేసే విధంగా కాకుండా పంచాయతీ పరిధిలో ఏవైతే భూమి ఉందో ఆ భూములో ఎవరికే బోర్డులు కడతారో అవి కూడా పంచాయతీలకే పెండేట్టుగా అందులో వోండుపరచేవిధంగా మంత్రిగారు సవరణ చేయాలిని కోరేటమా ఈ అవకాశం ఇప్పినందుకు అధ్యక్షులవారికి అభినందనములు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డైరెక్షన్:- మంత్రిగారు - ఇప్పుడు వారు చెప్పింది స్పెసిఫిక్ పాయింట్లు, ఇంపార్టెంట్ పాయింట్లు. నేషనల్ హెచ్ వే ప్రక్కన ఎడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంటు నేషనల్ హెచ్ మేద పంచాయతీలకు ఉంటాయి. ఆ డబ్బు ఎవరికి చెందుతుంది? పంచాయతీలకు పెందలంటే వివిధంగా చేయాలి.

శ్రీ జలగం ప్రసాద రావు:- దానిని తేసుకొని వస్తాము.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, మా అవేదన ఏమిటంటే - రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రావడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. మంచిదే. ఆ వనరులు మనం సేకరించుకోవాలి. కానీ ఆసెంబ్లీలో ఆ బిల్లులు ప్రవేశ పెట్టేముందు మంత్రిగారు సభ్యులకు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇకముందు అయినా బిల్లులు ప్రవేశ పెట్టేముందు సభ్యులకు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసి ఆ బిల్లు యొక్క ప్రయోజనాలను బ్రేఫ్‌గా చెప్పడం మంచిది. ఈసారి వేరొక శాఖ మంత్రిగారు కాలు కుంటుకుంటూ వెళ్లి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. ఇకముందు అటువంటి పరిస్థితి రాకుండా మేరు రూలింగు ఇవ్వాలి. ఏమంత్రి అయినా సరే బిల్లు ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత వారే దానిని గురించి బ్రేఫ్‌గా చెప్పాలని మేరు రూలింగు ఇవ్వాలి.

ఫైర్మన్:- క్యాబినెట్ జాయింటు రెన్యూన్స్ చారితే ఏ ఒక్కరో చేయాలని ఉందదు. మంత్రిగారు పొరపాటు ఏమీ లేదు.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, మా తప్పు అయితే క్షమించండి.

ఫైర్మన్:- మేరు నిర్మాణాత్మకమైన సలహా ఇవ్వండి. శ్రీ సత్యనారాయణ మూర్తిగారు చక్కటి సలహా ఇచ్చారు, మేరు కూడా అటువంటి సలహా ఇవ్వండి, మేరు స్పోర్ట్స్‌మన్ తేసుకోండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- మంత్రిగారు బిల్లు గురించి చెప్పకుండా ఏమైనా చెప్పవచ్చు.

శ్రీ వి. జగపతిరావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు విషయంగా మంత్రిగారిని పదేపదే ఎక్స్‌ప్లెయిన్ ఇమ్మని గౌరవసభ్యులు అడుగుతున్నారు. వారు చాలా అనుభవజ్ఞులు. వారు ఎప్పుడూ బిల్లు మీద చాలా విషయాలు క్లుప్తంగా పరిశీలించి మాట్లాడినవారు కూడా. లేగలేబు సెక్షన్ను ఏవేలు ఉన్నాయో వాటిని ఎనోలేబిడ్గా ఒకదానికి ఒకటి అతుకు లేకుండా కొన్ని ప్రశ్నలు చేస్తున్నారు. ఎ కి బి సంబంధం లేనట్లు, బి కి సి సంబంధం లేనట్లు అడుగుతున్నారు, పోలికను, ఎక్స్‌ప్లెయిన్ అన్నీంటికి లింకు ఉన్నాయి. ఆ కన్వెన్షన్స్ బ్రేక్ చేసి దీని సంగతి ఏమిటి, దీని సంగత ఏమిటి అని అంటే డెలిబరేట్‌గా అడిగినట్లు ఉంది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఉద్దేశ పూర్వకంగా కాదు. ఉద్దేశపూర్వకంగా దీనిలో ఏమీ ఉంది.

ఫైర్మన్:- వారి అభిప్రాయం చెప్పనీయండి. జగపతి రావుగారు అనేది - రామునితో కవచం ఉంటున్నాను, రాముని తోక వీపున ఉంది అని అంటే దీని అర్థం పోయింది. దీనికది విడగొట్టకండి. ఇవ్వే విధంగా చూస్తే దాని అభిప్రాయం తెలుస్తుందని చెబుతున్నారు.

శ్రీ వి. జగపతిరావు:- నేను వారి అధికారాన్ని ప్రశ్నించడం లేదు. దీనిని బాగా పరిశీలించి చూస్తే ఒకరానికి ఒకటి సంబంధం ఉంది. ఇంటరీలేబిడ్గా ఉన్నాయి. ఎ కి బి సంబంధం లేనట్లు, బి కి సి సంబంధం లేనట్లు చూడకండి. సమగ్రంగా సెక్షన్లను పరిశీలిస్తే దానిలో సారాంశం క్లియర్‌గా ఉంది. కనుక దానిలో ఫర్మర్ ఎక్స్‌ప్లెయిన్ మినిస్టరుగారు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. చూడవలసి వస్తే బాగుంటుంది కానీ దీనిమీద సమాధానం చెప్పమని పదేపదే అడగడం కొంచెం సహజం అనిపించడం లేదు.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఇది జవహర్ రోడ్ గార్ యోజనకు సంబంధించిన బిల్లు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫండ్సు మన బ్రిజర్లలో ఉన్నట్లయితే గవర్నమెంటుకు కొంచెము తెక్కుకు ఎక్కువ డబ్బులు వస్తాయని చెప్పి ఆరోపిస్తున్నారేమో అనిపిస్తున్నది. దాదాపు 200 కోట్లు, 250 కోట్లు వస్తాయి కనుక అది మన బ్రిజర్లలో ఉంటే డిస్పిక్టు బ్రిజర్లలో ఎక్కువ అమౌంటు రోజుల్లో కావడానికి అవకాశం ఉంటుందని శ్రీ రోశయ్యగారు ఇటువంటి సలహా ఇచ్చారేమోననిపిస్తుంది. జవహర్ రోడ్ గార్ యోజన ఫండ్సు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫండ్సు సర్పంచ్ కు ప్రోబ్లం లేకుండా, ఏరకమైన ఇబ్బంది లేకుండా సర్పంచ్ పోయి డబ్బు ద్రావేసి డెవలప్ మెంట్ లో యాక్టివిటీలకు ఖర్చు చేయవచ్చు. నేను ఈ మాట అంటున్నానని ఎవరూ ఆపార్డం చేసుకోవద్దు. పర్సంటేజీ ఇవ్వకుండా, కమిషను ఇవ్వకుండా బ్యాంకులో ఉంటే ఎప్పుడంటే అప్పుడు వీలెక్కి డెవలప్ మెంటు ఆఫీసరు, సర్పంచ్ పోయి డబ్బు ద్రావేసి డెవలప్ మెంట్ లో యాక్టివిటీలకు ఏమీ ఇబ్బంది లేకుండా వీనియోగించుకోవచ్చు అనే అభిప్రాయంతో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు దానిని ఫారములతో చేసింది. చేస్తే ఏవో రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అబ్జెక్టు చేసాయి. అబ్జెక్టు చేసింది చీఫ్ సెక్రటరీలు, ముఖ్యమంత్రులు కాదు. ఇద్దరు చీఫ్ సెక్రటరీలు - బ్యూరోక్రాట్లు అభ్యంతరం తెలిపితే సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు దానిని రికమెండు చేశారు. అది మనమీద రుద్దలేదు. ఇది ఎడాప్ట్ చేయాలని మనకు డైరెక్షను ఇవ్వలేదు.

ఫైర్మన్:- బ్యూరోక్రాట్లు తమ స్వంత అభిప్రాయాలుగా చెప్పినవి కాదు. కొన్ని స్వానుభవాలు పురస్కరించుకొని, కొన్ని జరిగినట్లుంటే దుర్బలనలు దృష్టిలో ఉంచుకొని దానిని మార్పుచేసి ఈ రకంగా చేసినట్లయితే ఈ దుర్బలనలు ఉండవు అనేట్లుంటే అభిప్రాయంతో గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా కూడా ఏకీభవించిన తరువాత ఆ నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది.

డాక్టరు టి. రాజేశ్వరరావు:- ఏ సర్పంచ్ అయినా డబ్బు దుర్వినియోగం చేయరలమకుంటే బ్యాంకులో ఉన్నా దుర్వినియోగం అవుతాయి, బ్రిజర్లలో ఉన్నా దుర్వినియోగం అవుతాయి. ఎందుకంటే వారు ద్రావేసే కదా.

ఫైర్మన్:- మనం పేపర్లలో చూసాము. ఒక మండల అధ్యక్షుడు గాడిదను కొన్నాడు. ఎందుకు కొన్నావని అంటే నేను ఉర్రంత తిరగడానికి కావాలని అన్నాడు. గాడిద అంటే కంబెర గాడిద. కొన్నికొన్ని ప్రాంతాలలో పోల్ ఏరియాస్ ఉన్నాయి. మన ప్రాంతాలలో కాదు. ఇవన్నీ పేపర్లలో వచ్చాయి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమూర్తి:- మీరు అన్న గాడిదలు అనే పదం వీల్డ్రా చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

ఫైర్మన్:- నో, నో. గాడిదలు అంటే కంబెరగాడిదలు. కంబెర గాడిదలు అంటే వాటిని ట్రాన్స్ పోర్టేషనుకు ఉపయోగిస్తారు. Even our Indian Army is maintaining thousands of asses for transportation purposes. It is not an unparliamentary Mr. Raghuma Reddy. అవి మన ప్రాంతాలలో లేవు.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమూర్తి:- అధ్యక్షా, దానిమీద చర్చ అవసరంలేదు.

ఫైర్మన్:- గాడిదలును ఎక్కువగా దోబీఖానా నుంచీ బట్టలు మోయడానికి ఉపయోగిస్తారు. There is nothing wrong in it.

10 శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- ఒక సర్పంచ్ గారు ఒక గుర్రాన్ని కొన్నాడు. మొత్తం గ్రామం అంతా తిరగడానికి. యన్.టి.ఓ.లతో ఉన్నంత మాత్రాన ఏ విధంగానూ పొరపాటు జరగవు అని మంత్రిగారు అనుకోవడానికి వీలులేదు. రెడబ్బిజం ఎక్కువై మరల యన్.టి.ఓ.ల చుట్టూ ప్రజలు తిరిగే ప్రమాదం ఉంది. కమర్షియల్ బ్యాంకులతో అయితే - నేను ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీని దృష్టిలో పెట్టుకుని చెబుతున్నాను జవహర్ రోడ్ గార్ యోజన ఫండ్లు కమర్షియల్ బ్యాంకులతో ఉన్నట్లు యితే వారు కొన్ని గవర్నమెంటు స్పాన్సర్డ్ స్కేము ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారు. డి.ఆర్.డి.ఎ., యస్.ఇ. ఏక్సును ప్లాన్సు ఇటువంటివి - నేను కావాలంటే ఫ్లాప్ తో చెబుతాను. ఈ డబ్బు ఉండడము వలన బ్యాంకువారు ఆ డబ్బుతో గవర్నమెంటు స్పాన్సర్డ్ స్కేము బాగా ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారు. బ్యాంకువారు చేస్తున్నారే గానీ వారు చేయడం లేదని మేము ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. కలెక్టరు, డి.డి.ఓ., కార్పొరేషన్లతో ఉన్న యం.డి.లు, డి.ఆర్.డి.ఎ.లతో ఉన్న పి.ఓ.లు ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. లేదా బ్యాంకుతో ఉన్నప్పుడు వారు చేయగలుగుతున్నారు. వేరు చేయలేక పోతున్నారు. ఎన్నో రిమెండర్లు ఇచ్చినా కూడా ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. జవహర్ రోడ్ గార్ యోజన ఫండ్లు బ్యాంకు బాగా అమలుచేస్తున్నాయి కాబట్టి ఆలోచించండి. యిది మా పార్ట్ అభిప్రాయం. అడ్మినిస్ట్రేటర్ ఏమీ కాదు. మేజారిటీ ఉంది మాకు పాసు చేసుకుంటాము మేము అని మంత్రిగారు చెబితే అది వేరే సంగతి. రెండు బిల్లులలో మొదటి బిల్లు ఉద్దేశ్యం అయితే మంచిదే కానీ రెండవ బిల్లు ఉద్దేశ్యముతో - ఈ బిల్లు వచ్చిన తరువాత లాభీలో యిద్దరు ముగ్గురు సర్పంచులు ఉన్నారు. వారు చదివారు ఈ బిల్లును. వారు ఏమీ ఉద్దేశ్యం పడుతున్నారంటే ఏదో పెద్ద ఎత్తున నీధులు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి పంచాయతీలకు అని వారు ఉద్దేశ్యపడ్డారు. అర్థగ్రంథిస్థు రెండుమూడు సార్లు ఆ బిల్లును బాగా చదివారు. వారు ఆసరికి ఈ బిల్లును చూసి ఏమన్నారంటే కాగితాలకు, ప్రింటింగుకు అయిన ఖర్చు ఒక గ్రామ పంచాయతీకి యిస్తే గ్రామ పంచాయతీ బాగుపడేది అని అన్నారు. వారు ఆ విధముగా కామెంటు చేశారు. గ్రామ పంచాయతీలను ఫుల్ టైం కరించాలని వెంగళరావుగారు, బాగరెడ్డిగారు, నరసింహంగారు యిచ్చినటువంటి కమిటీల రికమెండేషన్లు ఉన్నాయి. ఆ రికమెండేషన్లు ఆధారంగా గ్రామ పంచాయతీలను బాగా అభివృద్ధి చేయండి. మేజరు గ్రామ పంచాయతీగానీ, లేకపోతే మన మిశ్రులు చెప్పినట్లుగా ప్లావే మీద గ్రామ పంచాయతీలకు పంపించించి వేలాడేటటువంటి బేనర్లుకానీ, పిక్టోగ్రాఫ్ మీద వ్యాసేటటువంటి దాని మీద వచ్చే డబ్బు గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటే ఎట్లాగు సార్. గ్రామ పంచాయతీలు డబ్బులు లేక చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నాయి. వాటికి సరిగా నీధులు లేక ఆ గ్రామ పంచాయతీలు డెవలప్ మెంటు లేకుండా పోతున్నవి. వాటి గురించి నీధులు సమకూర్చి యిస్తే బాగుంటుంది. ఐదారు వేదీలు బిల్లును తీసుకుని వచ్చి, ఎంతోమందినీ కన్సల్టేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. యిటువంటి వృధా బిల్లును తీసుకుని రాకుండా ఉంటే బాగుండేది....

శ్రీ రఘు:- తమరు ఏదైనా నిర్వాహాత్మకమైన సలహాలు యివ్వండి. విమర్శ అనేది విమర్శ కోసంకాదు. వేన్నేళ్లుగా చన్నీలు సాయం అవుతాయనే సామెతలాగ కొంత రీసార్చిస్ ఇంఫ్లాప్ చేయాలని వెళ్తారు. యిందులో తప్పు ఏమైనా ఉందా? యిది గ్రామ పంచాయతీలను నష్టపరచేదిగా ఉందా? యిది డ్రాస్టిక్ బిల్లు. After all, how much it will cost? Do you mean that lakhs of rupees will cost?

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- 50, 60 వేల రూపాయలు ప్రింటింగుకు, కాగితాలకు ఖర్చు అయి ఉంటాయి సార్.....

Chairman:- You are a learned man. You give constructive suggestions.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- ఓ.కె. తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసింది ఏమిటంటే - గ్రామ పంచాయతీలకు నిధులు సమకూర్చాలన్న చిత్తశుద్ధి ప్రభుత్వానికి ఉంటే టాంక్సు, పి-డబ్ల్యు.డి. టాంక్సు, గ్రామ పంచాయతీల టాంక్సు, సోషల్ ఫారెస్ట్రీ ఉన్నాయి. వాటి మీద డబ్బు కొంత భాగము యివ్వండి. యారక్ మీద వచ్చే డబ్బులో కొంత షేరు యివ్వండి. సేల్సుటాక్సు మీద కొంత షేర్ యివ్వండి. చిన్న చిన్న తుంగలలో వచ్చే డబ్బు గ్రామ పంచాయతీలకు యివ్వండి. అట్లాంటి వాటి మీద వచ్చే డబ్బులో కొంత షేర్ గ్రామ పంచాయతీలకు యివ్వండి. ఇరిగేషను టాంక్సు వేలము పాటలు వేస్తారు. మత్స్యకారులకు యిస్తున్నారు. అందులో కొంత షేరు యివ్వండి. గ్రామ పంచాయతీలకు గవర్నమెంటు నిధులు సమకూర్చే అలోచన చేయండి. స్కాప్ ఆఫ్ ది బిల్ ఎక్స్పాండ్ చేసి గ్రామ పంచాయతీలకు కొద్దొ కొద్దొ నిధులు వచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని నా ఆవేదనగాని, లిమిటెడ్ గా ఏవో కొన్ని వాటికి చేయాలని మే ఉద్దేశ్యం ఉన్నట్లుగా ఈ బిల్లువలన కనపడుతున్నది కానీ అన్నింటికి నిధులు సమకూర్చే విధంగా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

Chairman:- You are at liberty to suggest. You are a part and parcel of this law-making body. కన్సెక్విక్వివ్ సజ్జషన్లు చేయండి. నేషనల్ ప్లాన్ ప్రకృతి పెట్టే హోర్నింగున వలన కూడా వచ్చే డబ్బు గ్రామ పంచాయతీలకు వస్తే బాగుంటుందనే సూచన చేస్తూ అవసరమైన మార్పులు తీసుకుని రండి అని చెప్పండి. It is a very good suggestion. You have got a right to suggest because you are a responsible member of this law-making body.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- స్కాప్ ఆఫ్ బిల్లు ఎక్స్పాండ్ చేయండినే నేను మనవిచేస్తున్నాను. వీటికి ఎందుకు యిచ్చినారు, వాటికి ఎందుకు యివ్వడంలేదు అని నేను అనడంలేదు, స్కాప్ ఆఫ్ బిల్లును ఎక్స్పాండ్ చేయమని అందుకు ఈ ప్రభుత్వము అలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. యిది వరలో గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో మూడు కమిటీలు చేసిన రికమెండేషన్లు ఆధారంగా ఈ బిల్లును తీసుకుని వస్తే బాగుంటుంది. చిన్న గ్రామాలకు కూడా ఆర్థిక వనరు, ఏర్పాటుచేసే దానికి నేను మూడు నాలుగు సూచనలు చేశాను. అప్రజాస్వామికమైన బిల్లును తీసుకుని వస్తే బాగుండదు అని నేను మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- రెండు బిల్లులలో ఉన్న ఉద్దేశ్యము పంచాయతీలను పరిపుష్టి చేయాలనేది. జవహర్ రోడ్ గార్ యోజన ఫండ్సు గురించి ఉన్నటువంటి సందేహాన్ని తమ ద్వారా తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను; ఈ పథకం గురించి పర్సన్ ఏమిటంటే, యన్.ఆర్.ఇ.పి. ఆర్.యల్.ఇ.జి.పి. క్రింద ఉన్నటువంటి డబ్బును జవహర్, రోడ్ గార్ పథకము క్రిందకు మార్చి ఆ పర్సన్ నెరవేర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ విధముగా మార్పు చేయడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా గ్రామాలలో ఉండే నీరుదొంగులు, కూలీలకు కొంత పర్సంటిజ్ చెందే వేధిమైన పద్ధతులలోను, దీని ద్వారా గ్రామాలకు ప్రత్యేకమైన పనులు వేధులు శుభ్రము చేయడం, రోడ్లు, డ్రైనేజీలాంటి కార్య క్రమాలు చేపట్టడం గురించి, వేరే ఉర్గుతో రోడ్లు ఉన్వేషణ కార్యక్రమాలకు ఉపయోగపడేటటువంటిది అవకాశం ఉండేటటువంటిది ఈ పథకం. యిచ్చే చేయడానికి ప్రత్యేకంగా తేలిరుకు ఉపయోగపడే విధంగా ఆ పద్ధతిని తోడించి పెట్టినటువంటి పథకం జె.ఆర్.షె. పథకం. దీని పర్సన్ డెవలప్మెంట్ పద్ధతి ప్రవేశపెడుతూ ఉంటే అది మంజూ పద్ధతి కాదు. జాబ్స్ సమక్షితులనే, లాభం కాని గ్రామాలు లాభపడితే దేశం బాగుపడుతుంది. మహాత్మాగాంధీగారి యిట్లుంటే, కనీసము 100 గ్రామాలు

ఉద్దేశ్యముతో ఈ పథకము యొక్క పర్సన్ దెబ్బతినకూడదు. పేదవారు బాగుపడాలి. పసికల్పించాలి తద్వారా గ్రామాలు బాగుపడాలి. తద్వారా దేశము బాగుపడాలి. మిని రక్షిత నీటి పథకాలు మొదలైన కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసుకోవడానికి ఉపయోగించే విధానముతో దానికి పరిమితులు విధించి దానికి జాయంతు సిగ్గుచేరుపెట్టి ఆ సర్పంచ్ కు అప్పగించే ఏర్పాటు చేశారు. క్లబ్ హౌస్ విధానము పెట్టడం వలన ఆ డబ్బు కలిసిపోయింది. ఆ డబ్బు కలిసిపోవడం వలన గతములో లోకల్ ఫండు నుంచి గ్రామ పంచాయతీలకు వచ్చే జుట్టు పన్ను వలన వచ్చే నిధులు సంవత్సరం గడిచిపోయినా డి.టి.ఓ లో జమ అయినా, పాసుబుక్ లో జమ అయినా పంచాయతీలకు చేరడం కష్టంగా ఉంది. జమ అయిన తరువాత సర్పంచ్ కు వచ్చిన తరువాత యిష్టము వచ్చినట్లు నడిపించుకోవచ్చు. లేదని జీవనోపాధి కల్పించే వనులు తీసుకోకపోవచ్చు. ఆయన యిష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చును. అటువంటి ప్రమాదం నుంచి అటువంటి ప్రమాదంలో పడి వెళ్ళకుండా తప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ బిల్లు తీసుకుని రావడం వలన యిటువంటి ప్రమాదానికి లోపము అవుతుందనే బలమైన అభిప్రాయం నాకు ఉంది. జవహర్ రోడ్ గార్ యోజన వలన అనేకమైన అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయని మొన్న కూడా చెప్పాను. సర్పంచ్ ను కాపాడడానికి మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నం తప్పు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది అభివృద్ధికి ఉపయోగపడదు కాబట్టి, దీన్ని వెంటనే వాపసు తీసుకోవలెనని మా పార్టీ అభిప్రాయంగా మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలు బాగుపడాలంటే కన్స్ట్రక్టివ్ కార్యక్రమాలను కొన్ని చెప్పాలని అన్నారు. నిజంగానే, మనము గ్రామాల నుండి వచ్చే డబ్బులను రాష్ట్రానికి తీసుకొని వచ్చి, రాష్ట్రములో ఎంతాయా చేయడం కంటే, గ్రామ బాగోగులకు ఆ డబ్బును అక్కడ కేటాయించే ఏర్పాటు కావాలని కోరుతున్నాను. ఆ డబ్బును దుర్వినియోగం కాకుండా మాడడం మన అందరి కర్తవ్యం. గ్రామాలలో మరుగుదొడ్లు లేవు. ఒక్కొక్క స్త్రీ బాధ ఇంతా అంతా కాదు. రోడ్ల ప్రక్కన కూర్చున్నప్పుడు వాలుగయిదుసార్లు లేవవలసి వస్తున్నది. మనకందరకు తెలుసు. ఇప్పుడు ఆ గ్రామాలు పెరిగాయి. పరిస్థితులు విపరీతమయ్యాయి. జనాభా పెరుగుతున్నది. దానితోపాటుగా వసతులు పెరగాలి. ముందు మరుగుదొడ్లను నిర్మించాలి. అవి ఏ రూపములో నిర్మిస్తారో, ఆ పూరిలో వాటర్ బాగా ఉంటే ఫైఫ్ వాటరుతో కొట్టుకొని వోయే పరిస్థితిని చేయడమా, లేక గోడలు కట్టడమా, మానాభిమానాలను కాపాడటం కోసము ఏవిధంగా చేయాలి ఒక సౌల్యాభస్ తీసుకొని వచ్చి మొదట మరుగుదొడ్లను నిర్మించాలి.

ఈనాడు కరువు వచ్చింది. దోబీలు బిల్లులు ఉచిత పరిస్థితిలేదు.

శ్రీ రమణ:- మల్లయ్యగారూ! రిపోర్ట్ ను గురించి చెప్పండి.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- గ్రామ పంచాయతీలకు మనము ఇచ్చే నిధులను డబుల్ చేయాలి. అక్కడ వెరుపు, కుంటల నుండి వచ్చే ఆదాయాన్ని, తుంగపై వచ్చే ఆదాయాన్ని లిక్కరిపై వచ్చే ఆదాయాన్ని అక్కడ కేటాయించి గ్రామాలను బాగుచేయడానికి సరియైన పద్ధతులను అన్వేషించడం ఎంతయినా ఉంది. ఆ అవసరాన్ని తీర్చడానికి కావలసిన బిల్లును మరొక రూపములో ఆలోచించి పెక్కుమంది మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.వి. కేశారెడ్డి (సర్వేపల్లి):- అధ్యక్షా, లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ బిల్లు నెం. 14 ఆఫ్ 1990-91, బిల్లు నెం. 25 ఆఫ్ 1990-91 పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లు పంచాయతీలకు వేసే బలవరుస్తున్నాను. ఓటవేసే వయస్సు 21 సంవత్సరముల నుండి 18 సంవత్సరములకు పంచాయతీలకు తగ్గించడంవల్ల ఓటర్లు లిస్టు తయారు చేసేటప్పుడు,

కాబట్టి, ఏ పంచాయితీ అధ్యక్షులు ఏవిధంగా నిధులు, ఎట్లా ఖర్చు చేస్తున్నారనేది వెరిఫయ చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. అట్లా కాకుండా, నేషనల్ లెజిస్లేషన్ బ్యాంకులో, పంచాయితీ అధ్యక్షులు డబ్బులు డిపాజిట్ చేస్తే, ఊరికి ఒక బ్యాంకుంటుంది. ప్రతి గ్రామానికివోయి, ఎక్స్ బెన్సెస్ ఆఫీసరు గానీ, పంచాయితీ, జిల్లా ఆఫీసరుగానీ పరిశీలన చేయడానికి నిధులు చెక్ చేయడానికి ఆస్కార ముండదు. తమరికి తెలుసు. జవహర్ రోడ్ గార్ యోజనా కార్యక్రమాలు వచ్చిన తరువాత అనేక పంచాయితీలలో ధన దుర్వినియోగం జరుగుచున్నది. అందరికీ తెలుసు. దాన్ని కంట్రోల్ చేయడానికే సబ్ బ్రిజరీలలో డబ్బు పెట్టాలని అన్నారేగానీ, వేరే దురుద్దేశముతో చేసింది ఏమీ కాదు. ముఖ్యంగా ఈరోజు జెడ్ పి.సి. షెర్మన్స్ హోటల్ లో వున్న స్టేను ఉపసంహరించుకుంటే, 6 వేల మందికి క్యాబినెయిడు బీవర్ గకు ఉద్యోగాలు వస్తాయి. అటువంటి కార్యక్రమాలకు ఒప్పుకోకుండా, ప్రతి చట్టాన్ని కోర్టువరం చేసి, ఈరోజు రాజ్యాంగాన్ని గురించి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి మాట్లాడితే ఏవిధంగా వుంటుందో అర్థం చేసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ రెండు బిల్లులు కూడా ప్రజాప కరమైన బిల్లులు కాబట్టి, వీటిని బలపరుస్తూ, దీనిమీద వర్ష లేకుండా ఆమోదించవలసిందిగా సభ్యులనందరినీ కోరుతున్నాను.

షెర్మన్:- ఒక క్లారిఫికేషన్. పంచాయతీలకు మెజర్ రిసోర్సెస్ లో ఫీయిటర్ల మీద, ఫిషింగ్ ట్యాంక్స్ మీద ఆదాయం వచ్చే ఆస్కారం వుంది. ఈ ఫిషింగ్ ట్యాంక్స్ పైన అనిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ అప్ పాయింట్ ఫిక్స్ చేస్తారు. ఆ ఫిక్స్ చేయడం అనేది యాజాన్ బుడ్ మార్కెట్ రేటు ప్రయిన్సిబిల్టీ వాళ్లు ఫిక్స్ చేస్తున్నారు. లేకపోతే పాతకాలపు పద్ధతిలో రేటును ఫిక్స్ చేస్తున్నారు; అనే ఆలోచన చూసినట్లుయితే, ఈ ప్రయిన్సి ఫిక్స్ చేసినట్లు, అనిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ వేరు కొందరికో కొల్యాడ్ అయి, రేటు తక్కువగా వచ్చేట్లు చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా జరుగుతుండా, ఈ ఫ్యాడ్ను చెక్ చేస్తే, కొంత రిసోర్సెస్ ఈ ఫిషింగ్ ట్యాంక్స్ ద్వారా - ఇవి ప్రతి గ్రామంలో కూడా వున్నాయి కాబట్టి, మంచి రిసోర్సెస్ కి అవకాశముంది. ఈ విషయంలో కొంచెము ప్రావర్ సెల్ప్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

మత్స్యశాఖామాత్యులు (శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య):- అధ్యక్షా, యీరోజు బిల్లు 25/91, 14/91 యీ రెండు బిల్లుల విషయంలో సభ్యులు సూచనలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా డిప్యూటీ స్పీకరుగారు యిప్పుడు చెప్పినట్లు పంచాయతీలకు ఆదాయము పెరగని మాట నిజమే. మొట్ట మొదటి బిల్లు 25/91 దానిలో కంట్రోలు అనేది యిదివరకు గ్రామ పంచాయతీలకు సవరణగా ఉండేది. ఇప్పుడు గ్రామ పంచాయతీలకు ఖర్చు తగ్గించడంకోసము చూస్తున్నాము. గ్రామ పంచాయతీలకు ఎడిషనల్ రిసోర్సెస్ జాతీయ పరిధిలో వచ్చే అవకాశము లేదు. ఆ పనంతా పి.డబ్ల్యు.డి. ఆర్. అండ్ టి. వారు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు గ్రామ పంచాయతీలకు ఆదాయము పెంచడం కోసము కొన్ని చెరువులు వారికి కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి యిప్పుడు యీ బిల్లు ద్వారా గ్రామ పంచాయతీలకు ఆదాయము వచ్చే అవకాశము ఉంది. ఎం.డి.ఓ., మండల్ పంచాయతీ అవసరాలకు గాను యీ ఫిషరీస్ కు సంబంధించిన చెరువులను ఆక్వన్ పెట్టడానికి అంగీకరించడం జరిగింది. ఆక్వన్ లో డబ్బు తక్కువ రాకుండా యిక్కడ సభ్యులు సూచించిన విధంగా తప్పకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. పంచాయతీరాజ్ కు సంబంధించిన రోడ్ల ప్రక్కన, ఖాళీ భూములలో ఫారెస్టు, రోడ్ల ప్రక్కన కూడా వెట్టు పెంపుకోవడానికి డి.ఓ.ను యిస్యూ చేయడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీలకు వచ్చే డబ్బుకు వారికి ఏమీ భూములు ఉన్నాయో అవి వారు ఏవిధంగా యూజ్ చేసుకోవాలో చూసుకొని డబ్బు పంపించుకోవచ్చును. అంతకాకుండా షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ లమీద, ఎడ్యురెక్ట్రీటీ మెంటు మీద

కూడా గ్రామ పంచాయతీలకు ఇనీకం రావాలని యీ సవరణ తీసుకొని రావడం జరిగింది

ప్రశ్న:- ఇరిగేషన్ కాల్య గట్లమీద గడ్డిని మొలిపించుకొని వేదవారు బాగుపడడానికి వేలుగా పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటువారికి పర్మిషన్ యిస్తారా?

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య:- అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ కాలవల పక్కన గడ్డి, పెట్ట పెంచుకోవడానికి వేలుగా పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారికి రిసోర్స్ పెంచడానికి, తరువాత కాలవలలో చేపలు పెంచుకోవడానికి వేలుగా యీ ఫిషరీమెన్టు ట్రయినింగ్ ప్రోగ్రాము పెట్టి చేయడానికి ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. టాంక్స్ నుంచి తీసుకున్న డబ్బును మీస్ అప్రాప్రియేషన్ చేయకుండా సబ్సిడీల ద్వారా చేయడానికి పెట్టాము. సర్పంచ్ ఏ విధంగా ఖర్చుపెట్టారో తెలుసుకోవడానికి సవరణగా ఎకౌంటు ఆపరేట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- ఇప్పుడు యీ సబ్ సిజిలరీలో పెట్టినా కానీ మీస్ అప్రాప్రియేషన్ ఆఫ్ ఫండ్స్ జరగకుండా చూస్తారా?

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య:- ఇదివరకే సర్పంచ్ ద్వారా యీ బ్యాంకుల ఆపరేషన్ చూపించడం వల్ల కొన్నిచోట్ల అవకతవకలు జరిగాయి. ఎంతోమంది యీ డబ్బు డా చేసి మీస్ అప్రాప్రియేషన్ చేయడం జరిగింది. అందువల్లనే యిప్పుడు అటువంటివి జరగకుండా తగు విధంగా కమ్యూనికేషన్లు చేయడం జరిగింది. కాబట్టి యీ రెండు బిల్లులను ఆమోదించాలని సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- ఇప్పుడు డబ్బు వృధా చేయకుండా ఉండాలని యీ విధంగా చేస్తున్న మాట నిజమే అయినా గ్రామ పంచాయతీలవారు వారి యిష్టము వచ్చినట్లు పని చేసుకోవడానికి యీ జవహర్ రోడ్జీగార్ పథకం ద్వారా చేసుకోవడానికి అభ్యంతరాలు పెడుతున్నారు. కాబట్టి యీ యాక్టులో అటువంటి అభ్యంతరాలు లేకుండా వాటిని అధిగమించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తారా? అంతేకాకుండా యీ గ్రామ పంచాయతీలకు చాలా విస్తారంగా రోడ్లు ఉన్నాయి. కాబట్టి అటువంటి వాటికి డబ్బును ఖర్చు పెట్టడానికిగాను ఆదాయము వచ్చే విధాలుగా యీ బిల్లుద్వారా ఏమి చేసారో మంత్రీగారు వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు (ఉండి):- అధ్యక్షా, గోదావరి గట్టున ఇసుక మేట వేసినపుడు ఏమి పండవు. తరువాత వాటిలో ఏమి వేసినా బాగా పండుతాయి. అటువంటి లంకభూముల మీద చాలా ఆదాయము వస్తుంది. మీరు యిచ్చిన కే.ఓ.లో ఏమైనా యీ గోదావరి నది క్రింద ఉన్న లంక భూములకు సహాయం చేసే విషయంలో ఏమైనా పొందుపరిచారా?

శ్రీ సిపాద్. వీరేంద్ర:- అధ్యక్షా, యీ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశ్యము స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. మాకు వనరులు చాలా ఉన్నాయని చెబుతున్నా వాటిని పెక్కితేపి గ్రామ పంచాయతీలకు ఆదాయము వచ్చే విధాలుగా ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. ఎడ్వర్టిజ్మెంటులు టాక్సులు వేయాలి. మున్సిపాలిటీలకు ఉండే ఎడ్వర్టిజ్మెంటుల వార్షిక విధంగా యీ పంచాయతీలకు ఆదాయము వచ్చేవిధంగా సమన్వయము చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటయ్య (నూర్పల్లిపేట):- ఇప్పుడు జవహర్ రోడ్జీగార్ పథకంలో ప్రాజెక్టు ప్రోగ్రాము పెట్టారు. ఇళ్లను ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు యిస్తున్నాయి. వారికి కాకుండా బిల్డింగ్ కు

కూడా హామీనింగుకు యిస్తారా? ఇప్పుడు కలెక్టరను యీ విషయంలో అడిగితే ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకే యిస్తామని చెబుతున్నారు.

షెర్మన్:- అది నేషనల్ పాలసీ కదా?

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య:- అధ్యక్షా, జవహర్ రోడ్ గార్ ఫండ్స్ పనుల విషయంలో యిక్కడ చాలా మంది సభ్యులు సూచించారు. దీనికి సంబంధించి హెడ్ ఆఫీస్ ఎకౌంటు ఒకటి ఉంటుంది. యు.ఓ. పంచాయతీ, ఎం.ఆర్.ఓ. జాయింటు ఎకౌంటు ఉంది. అవి కంటిన్యూ అవుతాయి. ఎక్కడ అయితే బ్యాంకులు ఉన్నాయో అక్కడ కూడా నిబంధనలనుబట్టి మనము చేయవచ్చును. ఇప్పుడు రోడ్ గార్ నిబంధనలకు యీ హామీనింగ్ ప్రోగ్రాము నిబంధనలకు పెద్ద తేడా ఏమీలేదు. బ్యాంకులకు బదులు యిప్పుడు సబ్ ట్రెజరీలలో యీ డబ్బు వేయడం జరుగుతుంది. పనులు మాత్రమే వారు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఫిషరీస్కు సంబంధించి, గ్రామ పంచాయతీలకు సంబంధించి యీ సొస్టేబిలను రద్దుచేసే ప్రశ్న లేదు. వారు ధానిమీదే జీవనం గడుపుతారు. గ్రామ పంచాయతీలకు ఏవిధంగా కేటాయింబాలో మానుకొని యీ కార్యక్రమాలు వేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. భారత ప్రభుత్వం వారితో ఆలోచన చేసి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. బి.సి. హామీనింగు ప్రోగ్రాముకు సంబంధించి ఎస్.సి., ఎస్.టి. ప్రోగ్రాముకు సంబంధించి బి.సి.లకు యీ హామీనింగ్ కేటాయింబే సమస్య లేదు.

శ్రీ ఎం.టి. చౌహాన్:- ఇప్పుడు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు 15 శాతం ఇళ్లు వారికి నేరియల్ గా యివ్వవలసి ఉంటుంది. అట్లాగ ఎందుకు చేయడం లేదు.

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య:- ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు ఖర్చుపెట్టిన తరువాత మిగిలినది ఏమైనా ఉంటే యీ యీ బి.సి.లకు యివ్వడం జరుగుతుంది.

షెర్మన్:- ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టిన తరువాత మాత్రమే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు డబ్బు రిలీజ్ చేస్తున్నారు. అందువల్లనే పంచాయతీలవారు ఎవరూ ముందుగా డబ్బు ఖర్చు పెట్టడంలేదు. That is strictly adhered to.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 1990, be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted.

CLAUSES 2 TO 6

Chairman:- The question is:

"That Clauses 2 to 6 do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clauses 2 to 6 were added to the Bill.

CLAUSE 1

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That in Clause 1 for "(Second Amendment) Act, 1990", substitute "(Amendment) Act, 1991."

Chairman:- Motion moved.

(Pause)

The question is:

"That in Clause 1 for "(Second Amendment) Act, 1991", substitute "(Amendment) Act, 1991."

(Pause)

The Motion was adopted.

The question is:

"That Clause I, as amended to stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clause 1, as amended was added to the Bill.

Enacting Formula

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"In the enacting formula for "Forty-first year", substitute "Forty-second year".

(Pause)

Chairman:- Motion moved.

The question is:

"In the enacting formula for "Forty-first year", substitute "Forty-second year".

The Motion was adopted.

The question is:

"That the Enacting Formula as amended do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and the Enacting Formula as amended was added to the Bill.

(Pause)

The question is:

"That the Long Title do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and the Long Title was added to the Bill.

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 1990 be passed."

Chairman:- The Motion was adopted and the Bill was passed.

(Pause)

Now, I am putting to vote the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1991.

The Question is:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1991 be taken into consideration."

The Motion was adopted.

CLAUSE 2

Chairman:- The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 1

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"In Clause 1 for "(Amendment) Act, 1991", substitute "(Second Amendment) Act, 1991."

Chairman:- Amendment moved.

(Pause)

The question is:

"In Clause 1 for "(Amendment) Act, 1991", substitute "(Second Amendment) Act, 1991."

The Amendment was adopted.

The question is:

"That Clause 1 as amended do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clause 1 as amended was added to the Bill.

Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Chairman:- The question is:

"That the Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (5) 1991, భారతీయ స్టాంపు
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

24 సెప్టెంబరు, 1991 701

The Motion was adopted and the Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri Jalagam Prasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1991 be passed."

Chairman:- Motion moved.

(Pause)

The question is:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1991 be passed."

The Motion was adopted and the Bill was passed.

Chairman:- Now, the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991. Sri D.L. Ravindra Reddy to move the Bill for consideration.

(5) 1991, భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

Sri D.L. Ravindra Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991, be taken into consideration."

(Pause)

Chairman:- Motion moved.

(Interruptions)

Sri Md. Rajab Ali:- Tomorrow, Sir.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- రు. 5 వేలు పెనాల్టీ వేసే బిల్లు.

Sri D.K. Samarasingha Reddy:- It is a small Bill, Sir.

(ఇంటర్వెన్షన్)

శ్రీ రమణ్:- ఇప్పటికే చాలా బిల్లులు అయ్యింది, బిల్స్ పాస్ అవడములో. గవర్నమెంట్ బిల్స్ పాస్ అవ్వాలి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మనము బి.ఎ.సి.లో అనుకున్నాము. డిజిల్ బిల్స్ అన్నీ అయిపోతాయి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- బి.ఎ.సి.లో కొత్త మొదటిన్నర గంటలదాకా ఉంచాలి లేదు. రెండు పెట్టండి. ఏమీ బిల్లులు ముగిసిపోతుంది.

చె. రమణ్:- రెండు బిల్లులు పెట్టండి. అది ఏమీ గొప్ప బిల్లు కాదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- రేపు డ్రాట్, లో వోల్టేజీ - రేపు అంతా ఇంపార్లెంట్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఉన్నాయి.

Chairman:- Please co-operate.

Sri D.L. Ravindra Reddy:- It is a small and simple Bill I have moved and let us complete it today, Sir.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు ప్రతిపాదించినటువంటి ఇండియన్ స్టాంప్ ఆక్టు 1899.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- ఇప్పుడు మీరు ఎట్రాక్షన్ కు ఏమిటంటే ఈ బిల్లు పాస్ కావాలని చెబుతున్నారు. మేము అంటున్నాము - బిఫోర్ దట్, డిస్కషన్ కన్నా ముందు దీని ఆబ్జెక్ట్స్ ఏమిటో ఉన్నాయో అవి కంప్లీట్ గా వివరణ ఇవ్వాలి. మేము కూడా ముండికేసుకుని కూర్చుంటాము. అది చెప్పకుండా డిస్కషన్ స్పార్ట్ చేయడానికి వేలులేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మేము పంశాలు, పట్టింపులకు కాదు. The Minister will explain the salient features and we can pass the Bill even without discussion. It is a small Bill.

ఛైర్మన్:- వారు అంటున్నది - మినిస్టర్ గారు సెలియంట్ ఫీచర్స్ ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేశాక డిస్కషన్ అక్కరలేకుండా మనము చేసుకోవచ్చు అంటున్నారు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- భారత స్థాంప చట్టం 1899 లోని 11వ కేంద్ర చట్టం యొక్క 64వ పరిచ్ఛేదము క్రింద, ఆ పరిచ్ఛేదములో నిర్దేశించబడిన అపరాధముల విషయంలో, మేజిస్ట్రేటులు రు. 5000 వరకు ఉండగల ఆశ్చర్యకర జరిమానా విధించవచ్చును. ఏదేని పత్రము విషయములో అట్టి అపరాధం చేయబడిన పర్యవసానంగా ప్రభుత్వం నష్టపోయిన స్థాంప సుంకమును వసూలు చేయడానికి సదరు చట్టములో నిబంధన ఏదీ లేదు. అందువలన, ప్రభుత్వం నష్టపడిన స్థాంప సుంకమును వసూలు చేసేందుకై మేజిస్ట్రేటుకు వేలు కల్పించడానికిగాను సదరు చట్టం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యానికి వర్తింపు విషయంలో ఆ చట్టం 64వ పరిచ్ఛేదం క్రింద జరిమానా నిబంధనకు అదనంగా సదరు చట్టంలో తగిన నిబంధన చేయుట అవశ్యకమని భావించడం జరిగింది....

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- చదవడం ఏమిటి?

Chairman:- You are a senior Member. You know it.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- చదవకూడదు - ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేయాలి.

ఛైర్మన్:- టెక్స్టు బుక్ చదవకుండా పాఠాలు చెప్పేవారా? ఎట్ రేంజమ్ చెప్పండి.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అందులో సెలియంట్ ఫీచర్స్ ఏమైనా ఉంటే ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేయవలసింది. బిల్లు మా రంగ్ గా ఉంది. ఎందుకు చేయవలసి వచ్చిందో చెప్పమనండి.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- డెఫినిట్ స్టాంపు డ్యూటీ ఏదైనా ఉంటే దానిని రికవరీ చేయడానికి.

(ఇంటరప్షన్స్)

బిల్లు మెయిన్ ఉద్దేశం డెఫినిట్ స్టాంప్ డ్యూటీ ఏదైనా ఉంటే దానిని వసూలు చేసేదానికి అధ్యక్షా.

ఛైర్మన్:- మీకు ఏమైనా క్లారిఫికేషన్స్ ఉంటే అడగండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- మీ ద్వారా మంత్రిగారికి - వారు చెప్పగలిగినటువంటి మాట చాలా కున్నవముగా అసలు దీనివల్ల ఈ లాభం ఉంది, దీనివల్ల లాభం లేదు అనేటటువంటి విషయం అట్లా చెప్పవచ్చు. ఉరికే చదవడం అంటే, మా దగ్గరా బిల్లు ఉంది, మేము చదువుకుంటాము. దీనివల్ల ప్రజలకు ఏమీ ఉపయోగం కొరవడిపోతున్నది నాలుగు మాటలు చెప్పండి, ఎక్కువ అక్కరలేదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, as a Law Minister, let me submit one point, Sir.....

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- సమరసింహారెడ్డిగారు సమిష్టి బాధ్యతలను వారు ఫోల్డర్ చేసినందుకు ధన్యవాదాలు. సమిష్టి బాధ్యతలను మీరు ఫోల్డర్ చేస్తున్నందుకు నేను అనేది ఆ నాలుగు మాటలు వారు కాకపోయినా మీరు చెప్పవచ్చు, ఎవరైనా చెప్పవచ్చు. మిమ్మల్ని సపోర్టు చేయడమో, అపోజ్ చేయడమో మా మాట చెప్పడానికి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- It is a simple Bill Sir. It is a simple provision of imposing a maximum fine upto Rs. 5,000/- by the Magistrate under Section 64 of the Indian Stamp Act, 1899. ఒక సెక్షన్ ఏదయితే ఉండో వేనీ పోలిజీ ఉన్నటువంటి 64 సెక్షన్ను ఇంకా ఎఫ్ కెట్ గా ఇంప్లీమెంట్ చేయడానికి ఉద్దేశించబడినది. అది ఈ అమెండ్మెంట్ యొక్క ఉద్దేశమని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అది ఒక్కటేగాక ఎఫ్ కెట్ గా ఇంప్లీమెంట్ చేయడమే Any fine levied by the Magistrate as if it is levied under Criminal Procedure Code. కోర్టులో ఏవిధంగా ఫైన్ వేస్తే డబ్బు కట్టవరకు అక్కడి నుంచి పోకుండా ఉండే పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో ఆ పద్ధతిలో వసూలు చేయడానికి నిర్దేశించబడినది ఈ అమెండ్మెంటు అని గౌరవసభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. వారు డెఫినిట్ కట్టినంత మాత్రాన తప్పించుకొని పోవడానికి కాదు. వారికి చాన్స్ పాటు ఫైన్ కూడా వేయించి దానిని కట్టించడానికి ఉద్దేశించబడినది ఈ చట్టం. ఈ చట్టం ద్వారా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని ఇంకా పెంపొందింప చేయడం, బాగా రెవెన్యూ ఆదాయాన్ని పెంపుకోవడం, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఎక్కువగా చేపట్టడం, బలహీనవర్గాల సంక్షేమానికి ఉన్నత కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి ఉద్దేశించబడినది ఈ చట్టమని గౌరవసభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను.

ఛైర్మన్:- మీకు ఏమైనా క్లారిఫికేషన్స్ ఉంటే అడగండి.

శ్రీ విజెష్ విరవరెడ్డి:- స్టాంప్ అంటే ఏ ప్లాంపండి? ఏ స్టాంప్ పైన చెబుతూ విధిస్తారు. మీ సభ్యులూ దయచేసి చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సుమరసింహారెడ్డి:- ప్రామీసరే నోట్ వాయిండుకొనడానికి ఉద్దేశించినటువంటి పావలా స్టాంప్ కాదు. తక్కువ అఫ్ఛిడవిట్ వేయడానికి నిర్దేశించిన రు. 3.50, రు. 5.00 స్టాంప్ కాదు. ఇది మామూలుగా మనము స్కూలు పంపిణీ వ్యవహారములో మార్పులు చేసుకోడానికి ఉద్దేశించబడిన స్టాంప్ ఏదీ ఉండో ఇది ఆ స్టాంప్ తప్ప మరేదీ కాదని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- ఇప్పటికే రైతులు ఈ ట్యాక్స్ స్ట్రక్చర్తో బాధపడుతూ ఉంటే మూలిగే నక్కుపై శాటికాయ పడినటుగ వేల్పుయేషన్స్ అన్నీ పెంచేశారు. రైతులు ఈరోజు కొనాలన్నా, చేసుకోవాలన్నా వారికి చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. అక్కడ ఉండే రైతుకన్నా పరిస్థితి ఎక్కువగా ఉంది. ఇప్పుడు ఈ రు. 5000 పెనాల్టీ తక్కువ రిజిస్ట్రేషన్ కు అని చెబుతున్నారు. ఇది ఏదో సిటీస్ లో పెద్ద పెద్ద కోటీశ్వరులు, పెద్ద ఇంజనీరులు అయితే రు. 5000 విషయములో చెక్ రాసి పారేస్తారు. అదే రైతులకు కూడా అంతే వారిమీద ఇంకా, వారిని బాధపెట్టే ప్రమాదం ఉంది. ఈ స్టాంప్ ద్వారా తక్కువ ఛార్జీకి పెనాల్టీ రైతులకు మినహాయింపు ఇవ్వాలి. అర్బన్ ఏరియాస్ లో రిజిస్ట్రేషన్ ఉంటే రు. 5 వేలు, రు. 10 వేలు ఇంకా రు. 15 వేలు చేసుకొనేదానికి అడ్జిక్టన్ లేదు. కానీ ఇది రూరల్ ఏరియాస్ లో ఫర్స్ట్ ఎగ్జింప్ట్ చేయాలని, తక్కువకి రిజిస్ట్రేషన్ చేశారనే సాకుతో వసూలు మాత్రం చేయవద్దని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఖచ్చితంగా ఒక కొలతబద్ధ లేకుండా, అయ్యా ఇంత తక్కువయితే ఇంతని చెప్పి. --
As a matter of fact, already you have a provision. రూల్స్ ప్రకారం రెవెన్యూ రికవరీ యాక్ట్ క్రింద ల్యాండును స్వాధీనము చేసుకొనే ప్రొవిజన్ మీకుంది. దానికి మీరు 5 వేలు అపరాధమనడం - ఎంత ఎక్కువ వేశారు, ఎంత తక్కువ వేశారనేది గ్రేడేషన్ లేకుండా అన్నిటికి 5 వేలు అంటే ఏదో కొద్ది రూపాయలు ఆదాయం వుండి, తక్కువ వేసినవానికి ఫర్వాలేదు కానీ.....

శ్రీ రమణ:- మీరు చెప్పేది ఒక ఎస్టేట్ అమ్మేవాడికి, గ్రామంలో పొలం అమ్మేవాడికి డిస్క్రిమి నేషన్ వుండాలని మీ ఉద్దేశమా?

శ్రీ డి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- పేదవాడి విషయంలో దాన్ని ప్రత్యేకంగా ఎగ్జింప్షన్ చేయాలి. అందుకు ప్రభుత్వము ముందుకు వస్తుందా? సెంట్. భూమి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకొంటే వెయ్యి రూపాయలకు 5 వేల అపరాధము చాలా నష్టము అవుతుంది రైతుకు.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఈ 5 వేలు అనేది "the Magistrate may impose a maximum fine upto Rs. 5,000/- in respect of the offences referred to in that Section." అదే వేరే 5 వేలు. This is a different one.

శ్రీ రమణ:- వారు చెప్పేది ఏమిటంటే, హైదరాబాదు సిటీలోనూ, విశాఖపట్టణములోనూ, బీజినెస్ చేసేవాడికి అక్కడ మీరు ఎంత పెనాల్టీ వేసినా ఫర్వాలేదు. వారు చేసే ఫ్యాడుకు. ఇక్కడ గ్రామాలలో ఒక ఎకరమో, అరేకరమో ల్యాండును కొనే ఒక స్కూల్ మార్చిన్ రైతుకు తెలిసియో, తెలియకయో, పాపముచేస్తే, వాళ్ళకు కూడా ఇంత పెనాల్టీ అంటే Is it not beyond the scope.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఇది పావే పెనాల్టీ కాదు. ఎక్స్ పెన్సయిన్ చేస్తాను. I will explain it, Sir.

(ఇంజనీరింగ్స్)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Imposing of fine is at the discretion of the Magistrate upto the extent of Rs. 5,000/-. Such a provision is already there in the amended Act in Tamil Nadu Legislature. It has been very effective. Keeping that in view, our State Government also came with this amendment. 5 వలు మినీమం అనీ దెవ్వుతదు. Upto the extent of Rs. 5,000/-.

శ్రీ డి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- వ్యవసాయదారులకు ఎగ్జింప్షన్ ఇస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అందులో వ్యవసాయదారులకు ఒక అఫెన్స్, యింకోకరికి యింకో అఫెన్స్ అంటూ ఉండదు. Offence is an offence under the statute.

శ్రీ డి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- సమరసింహారెడ్డిగారు ఒక రూపాయి కోర్టు ఫీ స్థాంప కాదు. ఇది రిజిస్ట్రేషన్ స్థాంప అని అన్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ స్థాంపకు రిజిస్ట్రార్ చూస్తారు. అండర్ వాల్యును వారు రివ్యూచేస్తారు. ఫలాని ల్యాండుకు ఇంత వాల్యునునీ ముందుగానే మీరు ప్రకటించారు. దానికి ఎంత స్థాంప ఉండాలి? మీకు తెలుసు. మీరు తక్కువ స్థాంపవేస్తే, రిజిస్ట్రార్ మీద, సబ్ రిజిస్ట్రార్ మీద ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోకూడదు? ఫార్మర్ మీద ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకుంటారు? Why should you take action against the farmer? You take action against the Sub-Registrar. అతని మీద అంటే రిజిస్ట్రార్ మీద యాక్షన్ తీసుకోకపోతే అది కుమ్మక్కయినట్లుకాదా?

ఫైరర్స్:- వారనది రిజిస్ట్రారునే ఎందుకు ప్రాసిక్యూట్ చేయకూడదు అని అంటున్నారు. ఫలాని ల్యాండుకు ఇంత స్థాంప కట్టాలని ఉన్నప్పుడు అది చూచుకోకుండా రిజిస్ట్రార్ చేసినట్లయితే అప్పుడది రిజిస్ట్రార్ తప్పుతుంది కదా?

Sri D.L. Ravindra Reddy:- There are certain cases where they are prosecuted. అది కూడా if it is under-valued. కోర్టులో వేసినప్పుడు, మేజిస్ట్రేట్ మాగ్నిమమ్ 5 వలు మినీమం రూ. 100లు ఫిక్స్ చేయవచ్చు. ఒక కేసులో విశాఖపట్టణములో In a typical case at Vizag, both the executant and the claimant were found erred and were fined Rs. 500/-. It was with regard to under valuation of Revenue of Rs. 6,100/-. ఇది చాలా తక్కువ. అందువల్లనే రూ. 500లు ఫయన్ వేశారు. ప్రభుత్వానికి రూ. 6,481 లాస్ వస్తుంది. అందువల్ల ఈ అమెండ్ మెంట్ తెచ్చాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- సమరసింహారెడ్డిగారు ఏమన్నారంటే, అస్తి మార్పు, భూమి మార్పు కోసము చేసేటటువంటి వారికే వర్తిస్తుందని అన్నారు. ఏదీ ఏమైనా, ఈ ఎస్.సి. ఎస్.టి. వేళ్లు నితర్వాహులు. వారు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవడంతో కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతూ ఉంటాయి. అటువంటి వారికే మీరు షేన్ వేస్తామని అంటున్నారు. ధనికులైన వారికి వేయండి. ఎస్.సి. ఎస్.టి., బి.సి. స్కాలర్ ఫార్మర్స్కు ఎగ్జింప్షన్ ఇవ్వండి. గౌరవ సభ్యులు కొందరు అన్నారు. రిజిస్ట్రార్, సబ్ రిజిస్ట్రార్ మీద యాక్షన్ తీసుకోమని అన్నారు.

డా.డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- సెక్షన్ 64 అపరాధమనేది ఇదివరకే ఉంది. దాన్ని ఇప్పుడు అమెండ్ చేస్తున్నాము. కొంత మంది ఫ్యాక్టుని తెలియపరచకుండా రిజిష్టరుచేస్తే, డిఫినిట్ స్థాంప డ్యూటీ ఏదయితే ఉందో ఆ స్థాంప డ్యూటీని కలిపి అపరాధంతో కలిపి కట్టించేదానికి ఈ అమెండ్ మెంట్ ని తీసుకోని వచ్చాము.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- సబ్ రిజిస్ట్రార్ మోసము మాటలు చెబితే ఆ విధంగా మోసానికి గురయ్యారనుకోండి, అప్పుడు అతను అపరాధ రుసుము కట్టవలసిందేనా?

డా.డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఒరిజినల్ సెక్షన్ 64లో ఆ ప్రొవిజన్ లేనలేదు.

ధైర్యన్:- వారనేది ఏమంటే, ఎస్.బి. వారు అమాయకులు, నిరక్షరాస్యులు, వారికి ప్రత్యేకమైన రాయితీలున్నాయా? అని అడుగుతున్నారు.

డా.డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- మెయిన్ యాక్ట్ లో సెక్షన్ 64లో ఆ ప్రొవిజన్ లేదు.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- స్థాంప డ్యూటీ సరిగ్గా పెట్టకుండా, తక్కువగా పెడుతున్నారని అంటున్నారు. అటువంటి వారిపైన యాక్షన్ తీసుకోవాలని చెబుతున్నారు. అందుకు నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. కానీ, అసలు దొంగతనం చేసిన వాణ్ణి విడిచిపెట్టి, మోసవాణ్ణి చూచి పట్టు కున్నట్లుగా ఉంది. ఎవరయితే సబ్ రిజిస్ట్రార్ అక్కడున్న రైతులతో కుమ్మక్కయి తక్కువ వాల్యూతో స్థాంప డ్యూటీపని కట్టిస్తూ ఉంటారో ఆయన మీద యాక్షన్ తీసుకోండిగానే ఇన్స్పెక్షన్ గా అమాయకులైన స్కాల్ ఫార్మర్స్ ను బలివేయడానికి మీరు 5 వేలు పెనాల్టీ వేస్తున్నారంటే సెక్షన్ 64లో అది లేదని అన్నారు. మీకు ధైర్యముంటే వేరే సెక్షన్ క్రియేట్ చేసి, ఎవరయితే మిసిలేడ్ వేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారో సెవరల్ గా సెక్షన్ క్రియేట్ చేసి, అటువంటి వారిని శిక్షించుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈనాడు అనేక గ్రామాలలో చిన్న, సన్నకారు రైతులు కానో, కూసో, సెంట్ భూమిని మార్చుకుంటూ ఉంటారు. స్థాంప డ్యూటీ ఎక్కువయినందువల్ల, కట్టలేకపోతున్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో ఇన్స్పెక్షన్ వల్ల తక్కువ కడుతున్నారు. అటువంటి వారిని చిన్న, సన్నకారు రైతులను, ఎస్.బి., ఎస్.సి., బి.సి.లను మినహాయిస్తారా?

డా.డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- తప్పు చేసిన సబ్ రిజిస్ట్రార్ ను ప్రభుత్వం తప్పకుండా శిక్షిస్తుంది. There are number of cases.

శ్రీ డి.కె. సుధరసీంహారెడ్డి:- ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు ఒక అనుమానాన్ని వ్యక్తము చేశారు. అది మామూలుగా మాస్టే ప్రతి ఒక్కరికి అనుమానం వస్తుంది. వాస్తవంగా అందులో అనుమానం ఏమీ లేదు. ఎవరయితే సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఇందులో కుమ్మక్కయి ఉన్నారని అది హౌస్ అవుతుందో వారి మీద సి.సి.ఎ. రూల్స్ క్రింద యాక్షన్ తీసుకొనడానికి ఇదివరకే ప్రొవిజన్ ఉంది. ఎంతో మంది మీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. కొందరిని తేసివేయడం కూడా జరిగింది. దీనిలో ముఖ్యోద్దేశమేమంటే, ఒక ప్రావర్టీ ఉంది. మార్కెట్ వాల్యూ పాత రిజిష్టరులోని లెక్క ప్రకారం 25 వేలు వ్రాసిపెట్టి ఉంటుంది. యాక్చువల్ గా ప్రావర్టీ వాండ్లు మారడంవల్ల లక్ష రూపాయలకు అది మారి ఉంటుంది. కానీ వాడు 25 వేలని డాక్యుమెంట్ చేసి ఉంటాడు. I will illustrate, Sir. Whenever such document is registered, it will go to the Collector and if there are any irregularity, punishment has to be

made immediately. You must disclose the correct amount and when you do not disclose, you are liable for punishment.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- మా అనుమానం మేము చెప్పుతామండి. రిజిస్ట్రేషన్ అవుతుంది కదా?

ఛైర్మన్:- క్వశ్చన్ అడగండి?

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- క్వశ్చన్? బిల్లు? బిల్లు ప్రవేశపెట్టి ప్రశ్న అడగమంటారేమిటి? అర్థం కావడంలేదు. ఇది పద్ధతా అంది? మేము చెప్పేది చెప్పుతాము. మా అభిప్రాయం చెప్పుతాము.

ఛైర్మన్:- యు ఫుట్ ఎ క్వశ్చన్... మీ అభిప్రాయం క్వశ్చన్ రూపంలో ఉండాలి. క్లారిఫై కేషన్‌లాగా ఉంది. డౌట్ ఉంటే అడగండి?

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- మా డౌట్ ఇదే. మీరు అర్థం చేసుకోండి? బిల్లును ప్రవేశపెట్టి నప్పుడు సభ్యులు అభిప్రాయాలు చెప్పుతారు. వినాలి. క్వశ్చన్ అడగండి అంటే ఎలా? దయచేసి మీరు వినండి? నేను అడిగేది వినండి? రిజిస్ట్రేషన్ ఉంటారు, ఎవరైనా స్థాంప కొంటారు, దాని విలువ కట్టి రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తారు. చేస్తే ఇప్పుడు ఎవర్నూ అయితే స్థాంప కొన్నారో ఆయన సలహా ప్రకారం, ఆస్తి ప్రకారంగా ఇద్దరినీ ప్రాసిక్యూట్ చేయకుండా ఒక్కరినే ప్రాసిక్యూషన్ చేసి, వానికి 4 వేలు, 5 వేలు పెనాల్టీ వేస్తారా? ఎవరు అయితే సలహా ఇచ్చారో, ఎవరు అయితే సబ్‌రిజిస్ట్రేటరుగా ఉన్నారో వారికి శిక్షలేదు.

ఛైర్మన్:- కలెక్టరు సూపర్‌వైజ్ చేస్తాడు. తప్పు పట్టుకుంటే ఇద్దరినీ ప్రాసిక్యూట్ చేస్తారు.

శ్రీ సి. విఠల్రెడ్డి:- సస్పెండు చేస్తారు కదా, అంతే కదా?

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- పెద్దపెద్ద ట్రాన్‌సాక్షన్స్‌లో రూ. 5 వేలు పెనాల్టీ అనేది రిజనబుల్. కానీ చిన్నచిన్న ట్రాన్‌సాక్షన్స్ ఉంటాయి. మనం దీనికి కూడా రూ. 5 వేలవరకు వోల్టేజీ ఇస్తున్నాము. ఆఫీసర్ ద్వారా గానీ, ఇంకెవరైనా ఇరిగింది అనుకుంటే, ఆ సోఫ్ట్ ఎండుకు ఇవ్వాలి? చిన్నచిన్న ట్రాన్‌సాక్షన్స్‌లో 5 వేలు కాకుండా దాని లిమిట్ తగ్గించడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా?

ఛైర్మన్:- 5 వేలు సబ్జెక్టు టు మార్గ్‌మం ప్రకారం వెయ్యాలని. 5 వేలు వెయ్యాలని లేదు. డిస్‌క్రిమినరీ పవర్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- ఇన్నోసెంటు వీపుల్ వాలా మంది ఉన్నారు. వారికి ఇంత పెద్ద ఎమౌంటు వేయకుండా, ఇంత పెద్ద పెనాల్టీ వేయకుండా తగ్గిస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సెక్షన్ 64కు, 64-ఎను ఇంటర్‌డ్యూస్ చేస్తున్నాము. పెనాల్టీ వేయవచ్చునని ఉంది. దీనితో దురుద్దేశ్యం ఏమీలేదు. మా ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, ఉదా:- అబ్లిక్స్‌లో ప.గె.సికి 3 వేలు రూపాయలు రికార్డులో సబ్ రిజిస్ట్రేటరుకు ఇస్తారు. శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు వెల్లెనట్టు 6 వేలు, 7 వేలు, 10 వేలకు ఎగ్జిమెంటు రాసుకుంటారు. అది బయటపడే నప్పుడు, దాన్ని మొదట డిఫినియెన్స్ స్థాంప డౌట్ ఏదీ అయితే ఉందో దాన్ని కలెక్టు చేయాలనే ఉంది. కానీ సభ్యులు వేరుగా అర్థం చేసుకున్నారు. వేరే దురుద్దేశ్యం లేదు.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- గామాల్లో అర ఎకరం ఉన్నవారికి కూడా 5 వేలువేసే ప్రోవిజన్ కల్పిస్తున్నాము అని నా భయం."

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- We are not putting any provision; that provision is already there under Rule 64. 64-ఎల్లో ఉన్నది.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- నిన్న యీ బిల్లు యిచ్చివుంటే బాగుండేది. చదివి వచ్చేవారము. ఇప్పుడు చర్చించమంటున్నారు. అయినా చర్చిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జగపతిరావు:- దీంతో, ప్రోవిజన్ విషయంలో నాకు అభ్యంతరంలేదు. ఒక విషయం ఏమిటంటే ఇవేజన్ విషయంకాదు. ప్రావర్ జడ్జిమెంటు రావడానికి ఏ మెషినరీని ఉపయోగిస్తున్నాము? ఎసెస్మెంటు చేస్తామా అనే అనుమానం ఉన్నది. మనం చాలా ఏంటిక్విటెడ్, ఓల్డ్ పద్ధతులను వాడు తున్నాము. ఒక డిస్ట్రిక్టులో, ఒక వాడలో, ప్రక్కనే ఉన్న నేబరింగు డిస్ట్రాంట్లు పిలెజెస్లో యీ ఎసెస్మెంటు అనేది కొత్తగా చేయకముందే యీ ఇవేజన్ ప్రోవిజన్ పెట్టడంవల్ల చాలా మంది విక్టిమ్స్ అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఇది ఏ మెషినరీ ద్వారా ఎసెస్మెంటు చేస్తామా అది కూడా విశదీకరిస్తే బాగుండేదని నేను అనుకుంటున్నాను. చాలా జిల్లాలలో, చాలా గామాలలో కూడా కొంత మంది ఏమో తక్కువ ఎసెస్మెంటు ఉన్నవారు ఎక్కువ చేయాలని వ్రాయడం జరిగింది. మా జిల్లాలో నేను ఒక రివ్యూజెంటిఫైడ్ ఇచ్చాను. మీరు, యిచ్చిన ఎసెస్మెంటు మార్కెట్ వాల్యూకు భిన్నంగా ఉంది. ప్రావర్ రిజిస్ట్రేషన్, చేసుకునేవారు నష్టపోతున్నారని వ్రాయడం జరిగింది. దీని మీద - Unless we have the total picture of assessment of different lands in other districts, it is very difficult to implement these provisions because there are lot of hardships. Suppose an innocent person is victimised because there is plenty of scope for victimisation. I submit to you to make your machinery alert in such a way that such a section is not implemented on such people.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. సీతారామ్:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రీగారు తప్పు చేసినటువంటి రిజిస్ట్రారుగారి లేక ఇంకెవరైనా సి.సి.ఎ. రూల్స్ కింద మేము ఏక్ష్జన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు. అది కాకుండా, తప్పుచేసిన అధికారిని స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ ఏక్ష్జన్తోనే మీరు ఎందుకు ప్రోవిజన్ పెట్టడంలేదు. మీరు ఇప్పుడు, తక్కువగా కట్టినటువంటి రైతుమీద ఏక్ష్జన్ తీసుకోవడానికి చట్టంలో ప్రోవిజన్ కల్పించారో అదే చట్టంలో తప్పుచేసిన అధికారిని కూడా పనిష్ చేయాలనే ఆలోచన ఎందుకు రాలేదు. మాకు అర్థం కావడంలేదు. యీ ఏక్ష్జన్తో అధికారులను పనిష్ చేసే ప్రోవిజన్ మీరు కల్పించదలిచారా?

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- Those Officers are governed under C.C.A. Rules.

శ్రీ బి. సీతారామ్:- ఏక్ష్జన్తో ప్రోవిజన్ కల్పించడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటి?

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ప్రత్యేకంగా సబ్ రిజిస్ట్రార్ కు ప్రోవిజన్స్ ఎట్లా కల్పిస్తారు అధ్యక్షా?

10 24 సెప్టెంబరు, 1991.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (5) 1991. భారతీయ స్టాంపు
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- Sir, I beg to move that--

"The Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991 be
passed."

Mr. Chairman:- Motion moved. The question is that--

"The Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991 be
passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Now the House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow

(The House then adjourned at 9.13 p.m. to meet again at 8.30 a.m.
on Wednesday, the 25th September, 1991.)

శ్రీ జి. సతారామ్:- ఒక పార్లమెంటు బిల్లు తీసుకోవడం, 5 వేలు పెనాల్టీ వెయ్యడానికి ప్రోవిజన్ కల్పించడం మీరు అధికారి మీద ఎందుకు చేయడంలేదు. సామాన్యుని మీద 5 వేలు పెనాల్టీ వెయ్యడానికి సిద్ధపడ్డారే మరి మీరు యివాళ ఆ అధికారి మీద ఎందుకు తీసుకోలేదు ఆ ప్రోవిజన్ ఎందుకు కల్పించలేకపోతున్నారు? ఈ చట్టాన్ని లోపభూయిష్టంగానే వదలివేయడంలేదు అన్న మాట. ఒక చట్టము ప్రకారం ఒక పార్లమెంటు పనిషేమెంటు యిచ్చి రెండవ పార్లమెంటు వదలివేయడంతో అంతరార్థము ఏమిటి?

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- మీరు బిల్లులో 64 (ఎ) అని పొందుపరచడం జరిగింది. సెక్షన్లు 64 గురించి మీరు ఎక్స్ప్లెయిన్ చేయడంలేదు. దీని మీద డిస్కషన్ చేయవలసిన అవసరం ఉండేది కాదు. మేజిస్ట్రేటు వసూలుచేసి కలెక్టరుకు చెల్లించవచ్చునని పెట్రారు 64(ఎ)లో సరియైన సుంకము వసూలు చేసింది లేనది కలెక్టరు ధృవీకరిస్తాడు అని పెట్రారు. మంత్రిగారు 64 సెక్షన్ గురించి ఎక్స్ప్లెయిన్ చేసి ఉంటారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- యిదివరకు ఎంతవరకు జుల్గానా వేస్తున్నారు. మంత్రిగారు 64 సెక్షన్ గురించి వివరించి ఉంటే సరిపోయేది. అపరాధ సుంకము గతములో 5000 రూపాయల వరకు ఉన్నదా? గతములో ఎంతవరకు ఉన్నది?

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- 64 సెక్షన్ వివరించి ఉంటే ఈ ఇబ్బంది ఉండేది కాదని సభ్యులు చెబుతున్నారు. వివరించకపోవడం వలన యిబ్బంది వచ్చిందని సూర్యనారాయణగారు అంటున్నారు. 5000 రూపాయల వరకు వేయవచ్చును. డెఫినిట్ డ్యూటీ స్టాంపు మీద వేయవచ్చును.

Mr. Chairman:- The question is that--

"The Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2, CLAUSE 1 ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Chairman:- There are no amendments to Clause 2, Clause 1 Enacting Formula and Long Title.

The question is that--

"Clause 2, Clause 1 Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 1 Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	:	శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
	:	శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి
	:	శ్రీ డి. నరసయ్య
	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
	:	శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
	:	శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఏ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
	:	శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
	:	శ్రీ బి.వి. రామారావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
	:	శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి
	:	శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణమూర్తి
	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
	:	శ్రీ పి.డి. భాస్కరరెడ్డి
	:	శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు
	:	శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రరావు
	:	శ్రీ ఏ. వెంకట్రావు
	:	శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్
	:	శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	:	శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు

